

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

**BİCAN VEYSEL YILDIZ'IN ÇOCUK EDEBİYATIMIZDAKİ YERİ VE ESERLERİNDEKİ
DEĞERLER ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Ersin GÖL

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2017

BİCAN VEYSEL YILDIZ'IN ÇOCUK EDEBİYATIMIZDAKİ YERİ VE ESERLERİNDEKİ DEĞERLER
ÜZERİNE BİR İNCELEME

Ersin GÖL

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Raşit KOÇ

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2017

KABUL VE ONAY

Ersin Göl tarafından hazırlanan “Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk Edebiyatımızdaki Yeri ve Eserlerindeki Değerler Üzerine Bir İnceleme” başlıklı bu çalışma, 15/06/2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İ m z a

Yrd. Doç. Dr. Ömer ÇİFTÇİ (Başkan)

İ m z a

Yrd. Doç. Dr. Raşit KOÇ (Danışman)

İ m z a

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AKÇAY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

Doç. Dr. Fuat TANHAN

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- Tezimin 2 (iki) yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

15/ 06 /2017

Ersin GÖL

SUNUŞ

Çocuk edebiyatında yazılan eserler çocukların hayal dünyalarına hitap eden, onların estetik dil bilincini geliştiren, okuma - yazma kültürü ve alışkanlığı edinmelerini sağlayan, milli ve manevi değerleri veren eserlerdir. Çocuk edebiyatı alanında üretilen eser sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu alana katkı sunanlardan biri de günümüzün yaşayan yazar ve şairlerinden olan Bican Veysel Yıldız'dır.

Çocuk edebiyatında eğitsel iletiler çocuğun ahlakî, dinî, duygusal, sosyal gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Bundan hareketle bu çalışmanın amacını Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinin çocuk, çocuk eğitimi ve eğitsel iletiler açısından uygunluğunun tespit edilmesi oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın birinci bölümünde Cumhuriyet dönemi çocuk edebiyatına genel hatları ile değinilmiştir. Ayrıca çalışmada araştırmanın konusu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı ve önemi açıklanmıştır.

İkinci bölümde Bican Veysel Yıldız'ın hayatı, eserleri ve çocuk edebiyatına yönelik görüşleri ele alınmıştır. Yıldız'ın çocuk edebiyatı alanında yürüttüğü sempozyumlar, çalıştaylar, yazarlık atölyesi çalışmaları incelenmiştir. Ayrıca yazarın eserleri yanında yazarlık atölyesi kapsamında çocukların yazdıkları kitap ve süreli yayınlar, fanzinler de incelenmiştir.

Üçüncü bölümde çalışmanın yöntemine değinilmiştir. Burada verilerin nasıl toplandığı, çalışmanın nasıl yürütüldüğü, hangi yolların izlendiği ifade edilmiştir. Bu da "araştırmanın modeli", "çalışma materyali", "verilerin toplanması" ve "verilerin analizi" başlıkları altında toplanarak incelenmiştir.

Dördüncü bölümde değer tanımı, değer özellikleri, değişkenliği, değer eğitiminin önemi, ders programlarında değerler eğitimi ile ilgili açıklamalar, daha önce yapılan yüksek lisans ve doktora düzeyindeki çalışmalar, Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinde değerler eğitimi unsurlarının tespiti için eserler ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir. Bu çerçevede değerlerin tasnifi yapılarak boyutlandırılmıştır.

Beşinci bölüm olan sonuç ve önerilerde ise tespit edilen sonuçlar ve bunlara yönelik öneriler yer almaktadır.

Bu çalışmanın bütün aşamalarında bana yardımını esirgemeyen, fikirleri ile ufkuma yeni bakış açısı kazandıran, sabrıyla, hoşgörüsüyle her sorunumu çözen değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Raşit KOÇ'a; yüksek lisans eğitimim boyunca yardım, ilgi ve desteklerini esirgemeyen saygıdeğer hocalarım Yrd. Doç. Dr. Ömer ÇİFTÇİ'ye ve Yrd. Doç. Dr. M. Nuri KARDAŞ'a teşekkür ederim. Üzerimde çok emeği olan kıymetli hocam Doç. Dr. Zihni MEREY'e şükranlarımı sunarım. Hayatını ve eserlerini incelediğim Sayın Bican Veysel Yıldız'a kitaplarını temin etme sürecinde yardımı, anlayışı ve misafirperverliği için teşekkürlerimi sunuyorum. Tüm bu süreçte yaşadığım her türlü sıkıntıda yardımlarını esirgemeyen, kendilerini ihmal ettiğim halde buna anlayışla bakan sevgili eşime, biricik kızıma ve aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Van - 2017

Ersin GÖL

ÖZET

GÖL, Ersin. *Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk Edebiyatımızdaki Yeri ve Eserlerindeki Değerler Üzerine Bir İnceleme*, Yüksek Lisans Tezi, Van, 2017.

Bu araştırmada günümüz çocuk edebiyatının yaşayan önemli şahsiyetlerinden Bican Veysel Yıldız'ın hayatı, eserleri, çocuk edebiyatına dair görüş ve düşünceleri, eserlerindeki eğitsel iletiler incelenmiştir. Çalışmanın kapsamını Yıldız'ın tüm eserleri oluşturmaktadır.

Bican Veysel Yıldız'a ait tüm eserler taranmıştır. Ulaşılamayan eserler Yıldız'dan istenmiştir. Çalışmanın amacına yönelik olarak da Bican Veysel Yıldız ile görüşme yapılmış, çocuk edebiyatına dair görüş ve düşüncelerini ifade eden bilgiler elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri ile incelenmiştir. İncelenen eserler tasnif edilerek eğitsel iletiler konularına göre 8 başlık altında boyutlandırılmıştır.

Araştırma sonucunda Bican Veysel Yıldız'ın çocuklara yönelik yürüttüğü çalışma ve projeleri, yaptığı etkinlikleri "hayatının birincil işi olarak gördüğü" ve buna göre hareket ettiği, çocuk edebiyatının sorunlarını ortaya koyduğu ve çözüm önerileri sunduğu, çocuk edebiyatı alanında yazdırma etkinliklerine önem verdiği, yazdığı eserlerde pek çok eğitsel değere yer verdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Çocuk edebiyatı, çocuk eğitimi, çocuk, yazma, okuma, değer, değerler eğitimi, Bican Veysel Yıldız.

ABSTRACT

GÖL, Ersin. *The Significance of Bican Veysel Yıldız in Turkish Children's Literature and Analysis of Educational Values in His Work*, Master's Thesis, Van, 2017.

In the present study, life, works, views on children's literature of Bican Veysel Yıldız, one of the important living figures in Turkish children's literature, and educational messages in his works were investigated. While the study universe included all works of Yıldız, the study sample was determined to include his studies, activities, projects in children's literature, Yıldız's books.

All works authored by Bican Veysel Yıldız were scanned. Unavailable books were requested from the author. An interview, structured to serve the objective of the present study, was held with Bican Veysel Yıldız and his views on children's literature were obtained. The obtained data were analyzed with content analysis and descriptive analysis methods. The analyzed works were classified under 8 topics based on the educational messages found in the books.

Study findings demonstrated that Bican Veysel Yıldız considered his works and projects for children and his activities as "the primary occupation in his life" and acted accordingly, emphasized the problems in children's literature and offered solutions, focused on writing workshop activities in the field of children's literature, and he included several educational values in his books..

Keywords

Children's literature, children's education, child, writing, reading, value, values education, Bican Veysel Yıldız.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	I
BİLDİRİM	II
SUNUŞ	III
ÖZET	V
ABSTRACT.....	VI
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR DİZİNİ	XII
TABLolar DİZİNİ	XIV
1. BÖLÜM	1
GİRİŞ.....	1
1. 1. Yakın Dönem Türk Çocuk Edebiyatı	2
1. 2. Araştırmanın Konusu	5
1. 3. Araştırmanın Amacı	5
1. 4. Problem Cümlesi.....	5
Alt Problemler	6
1. 5. Araştırmanın Önemi	6
2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2. 1. Değer Kavramı	7
2. 1. 1. Değerlerin Özellikleri	9
2. 1. 2. Değerlerin Değişkenliği.....	11
2. 1. 3. Değerler Eğitiminin Önemi	13
2. 1. 4. Ders Programlarında Değerler Eğitimi İle İlgili Açıklamalar	14
2. 1. 5. Daha Önce Yapılan Yüksek Lisans ve Doktora Düzeyindeki Çalışmalar	16

2. 2. Bican Veysel Yıldız'ın Hayatı ve Eserleri	19
2. 2. 1. Bican Veysel Yıldız'ın Hayatı	19
2. 2. 2. Bican Veysel Yıldız'ın Eserleri	22
2. 2. 2. 1. <i>Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk ve Çocuk Edebiyatıyla İlgili Eserleri ..</i>	<i>23</i>
2. 2. 2. 1. 1. <i>I. II. ve III. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı</i>	
<i>Sempozyumu</i>	<i>23</i>
2. 2. 2. 1. 2. <i>Avrasya Çocuk Şiirleri Şöleni.....</i>	<i>26</i>
2. 2. 2. 1. 3. <i>Türk ve İslam Dünyası Çocuk Çalıştayı</i>	<i>26</i>
2. 2. 2. 1. 4. <i>Çağı Yetiştirenlerle Çağın Yetiştirdikleri Buluşuyor</i>	<i>29</i>
2. 2. 2. 1. 5. <i>Yazarlar Köylerde/ Anadolu Aydınlarla Buluşuyor Projesi</i>	<i>30</i>
2. 2. 2. 1. 6. <i>Türk Müziğinin Farklı Türlerinde Çocuk Şarkıları Çalışmaları</i>	<i>32</i>
2. 2. 2. 1. 7. <i>Yazarlar Okullarda Çalışmaları.....</i>	<i>32</i>
2. 2. 2. 1. 8. <i>Sergiler</i>	<i>32</i>
2. 2. 2. 1. 9. <i>Yaz Kurslarında Bilgiyi Bilince Dönüştürme Etkinlikleri Seti</i>	
<i>(2007)</i>	<i>33</i>
2. 2. 2. 1. 10. <i>Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği Okuma Kültürü</i>	
<i>ve Z- Kütüphane Çalıştayı Bildirisi</i>	<i>34</i>
2. 2. 2. 1. 11. <i>Her Okula Bir Sözlük</i>	<i>39</i>
2. 2. 2. 1. 12. <i>Öze Güven Eğitimi</i>	<i>40</i>
2. 2. 2. 1. 13. <i>Kütüphane Kurma Çalışmaları</i>	<i>41</i>
2. 2. 2. 1. 14. <i>Çocuk Gazetesi: Çocuk ve Genç Net</i>	<i>42</i>
2. 2. 2. 1. 15. <i>Okuma Günlüğü</i>	<i>43</i>
2. 2. 2. 1. 16. <i>Ebemkuşağı</i>	<i>46</i>
2. 2. 2. 1. 17. <i>Yazarlığa İlk Adım.....</i>	<i>46</i>
2. 2. 2. 1. 18. <i>Yurt Dışı Çalışmaları</i>	<i>48</i>
2. 2. 2. 2. <i>Yazarlık Atölyesi Kapsamında Yapılan Çalışmalar</i>	<i>49</i>
2. 2. 2. 2. 1. <i>Yağmur Hatıraları (2008-2015).....</i>	<i>49</i>
2. 2. 2. 2. 2. <i>Hırs (2016).....</i>	<i>50</i>
2. 2. 2. 2. 3. <i>Esintiler (2016)</i>	<i>50</i>
2. 2. 2. 2. 4. <i>Bizim Dünyamız (2016)</i>	<i>51</i>
2. 2. 2. 2. 5. <i>Sevgiye Dair Masallar (2016)</i>	<i>51</i>
2. 2. 2. 2. 6. <i>İlk Masal Kitabımız</i>	<i>52</i>
2. 2. 2. 2. 7. <i>Türkçenin Ünlüleri (Su)</i>	<i>52</i>
2. 2. 2. 2. 2. <i>Fanzin</i>	<i>53</i>
2. 2. 2. 2. 2. 1. <i>Çakal</i>	<i>54</i>
2. 2. 2. 2. 2. 2. <i>Değişim</i>	<i>55</i>
2. 2. 2. 2. 2. 3. <i>Hira</i>	<i>56</i>
2. 2. 2. 2. 2. 4. <i>Firdevs.....</i>	<i>56</i>
2. 2. 2. 2. 2. 5. <i>Ehl-i Kalem</i>	<i>57</i>
2. 2. 2. 2. 2. 6. <i>Estikçe</i>	<i>57</i>
2. 2. 2. 2. 2. 7. <i>Herfene</i>	<i>58</i>
2. 2. 2. 3. <i>Şiirleri</i>	<i>59</i>
2. 2. 2. 3. 1. <i>Baba Şiirleri Güldestesi.....</i>	<i>59</i>
2. 2. 2. 3. 2. <i>Anne Şiirleri Güldestesi (2005-2014).....</i>	<i>59</i>
2. 2. 2. 3. 3. <i>Damlalar</i>	<i>60</i>

2. 2. 2. 3. 4. <i>Aile Şiirleri</i>	60
2. 2. 2. 3. 5. <i>İçimdeki Haylaz Çocuk</i>	60
2. 2. 2. 4. <i>Halk Edebiyatı Alanında Yaptığı Çalışmaları</i>	61
2. 2. 2. 5. <i>Üniversite ve Liselere Hazırlık Kitapları</i>	61
3. BÖLÜM: YÖNTEM	62
3. 1. Araştırmanın Modeli	62
3. 2. Çalışma Materyali	62
3. 3. Veri Toplama Araçları	62
3. 4. Verilerin Analizi	63
4. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	65
4. 1. Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk Edebiyatı İle İlgili Görüşleri	65
4. 1. 1. Bican Veysel Yıldız'ın Çocuğa Bakışı	65
4. 1. 2. Edebiyat ve Çocuk Edebiyatı	66
4. 1. 3. Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk Edebiyatının Siyaset ve Din ile İlişkisine Bakışı.....	76
4. 1. 4. Bican Veysel Yıldız'ın Yazıya Bakışı	78
4. 1. 5. Okuma Alışkanlığı	79
4. 1. 6. Çocuk ve Müze	81
4. 1. 7. Çocuk ve Kitap	81
4. 1. 8. Çocuk ve Hikâye	86
4. 1. 9. Çocuk ve Masal.....	86
4. 1. 10. Çocuk ve Medya	88
4. 1. 11. Çocuk Edebiyatı Enstitüsü/Kürsüsü	89
4. 1. 12. Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği.....	91
4. 1. 13. Değerler Eğitimi ve Maneviyat	92
4. 1. 14. Çocuk ve Hayal.....	94
4. 1. 15. Çocuk ve Proje	94
4. 1. 16. Çocuk ve Teknoloji.....	95
4. 1. 17. Çocuk ve Yazar.....	97
4. 1. 18. Çocuk Edebiyatı ve Çeviri	98
4. 1. 19. Çocuk ve Ebeveyn.....	99
4. 1. 20. Yazarlık Atölyesi.....	100
4. 1. 20. 1. <i>Yazar</i>	103
4. 1. 20. 2. <i>Editörlük</i>	104
4. 1. 20. 3. <i>Gazetecilik</i>	104
4. 1. 20. 4. <i>Dağıtım ve Pazarlama</i>	105
4. 1. 20. 5. <i>Yayın Kurulu</i>	105
4. 1. 20. 6. <i>Denetleme Kurulu</i>	105

4. 1. 20. 7. İletişim ve Bilgi İşlem	106
4. 1. 20. 8. Tanıtım ve Sosyal Medya	106
4. 1. 20. 9. Dizgi, Görsel Tasarım, Çizer ve Fotoğrafçılık.....	107
4. 1. 20. 10. Baskı İzleme	107
4. 2. Bican Veysel Yıldız'ın Eserlerinde Değerler Eğitimi Unsurlarının Tespiti 109	
4. 2. 1. Ahlak Değeri	109
4. 2. 1. 1. Doğruluk - Dürüstlük	109
4. 2. 1. 2. Merhamet	110
4. 2. 1. 3. Öğüt - Nasihat.....	110
4. 2. 1. 4. Saygı.....	111
4. 2. 2. Bilimsellik Değeri	113
4. 2. 2. 1. Çalışma.....	113
4. 2. 2. 2. Dil Bilinci Edinme.....	114
4. 2. 2. 3. İlim - İlim Öğrenme	115
4. 2. 3. Dini Değer	118
4. 2. 3. 1. Adalet.....	118
4. 2. 3. 2. Nefisle Mücadele (Cihat).....	119
4. 2. 3. 3. Dua.....	120
4. 2. 3. 4. İman /İnanç - İmanlı Olma	120
4. 2. 3. 5. Nimetlerin Kıymetini Bilme	121
4. 2. 3. 6. Şehitlik.....	121
4. 2. 3. 7. Şükür - Şükretme.....	122
4. 2. 3. 8. Tövbe - Tövbe Etme	122
4. 2. 3. 9. Tevhit	122
4. 2. 3. 10. Allah'ı Anma (Zikir - Zikir Çekme).....	123
4. 2. 4. Evrensel Değer.....	125
4. 2. 4. 1. Emek	125
4. 2. 4. 2. Güzellik.....	126
4. 2. 4. 3. Özlem	126
4. 2. 4. 4. Özgürlük.....	127
4. 2. 4. 5. Sadakat	127
4. 2. 4. 6. Samimiyet	128
4. 2. 4. 7. Ümit - Umut	128
4. 2. 4. 8. Vefa.....	129
4. 2. 5. Kişisel Değer	131
4. 2. 5. 1. Kahramanlık - Yiğitlik.....	131
4. 2. 6. Sevgi Değeri	133
4. 2. 6. 1. Aile Sevgisi	134
4. 2. 6. 2. Anne Sevgisi	137
4. 2. 6. 3. Allah Sevgisi	138
4. 2. 6. 4. Dil Sevgisi	140
4. 2. 6. 5. Tabiat Sevgisi	140
4. 2. 6. 6. Memleket Sevgisi	140
4. 2. 6. 7. Öğretmen Sevgisi	141
4. 2. 6. 8. Peygamber Sevgisi	141

4. 2. 6. 9. <i>Vatan Sevgisi</i>	142
4. 2. 6. 10. <i>Yetim Sevgisi</i>	142
4. 2. 7. Toplumsal Değer	144
4. 2. 7. 1. <i>Anne</i>	144
4. 2. 7. 2. <i>Bayram - Bayramlaşma</i>	145
4. 2. 7. 3. <i>Çocukluk</i>	146
4. 2. 7. 4. <i>Dostluk</i>	146
4. 2. 7. 5. <i>Duyarlı Olma - Umursama</i>	146
4. 2. 7. 6. <i>Fedakârlık</i>	147
4. 2. 7. 7. <i>Gönül Alma</i>	147
4. 2. 7. 8. <i>Güven - Güven Duyma</i>	148
4. 2. 7. 9. <i>Paylaşma</i>	148
4. 2. 7. 10. <i>Selam - Selamlaşma</i>	148
4. 2. 7. 11. <i>Veda - Vedalaşma</i>	149
4. 2. 8. Uyum Değeri.....	151
4. 2. 8. 1. <i>Merak - Merak Etme</i>	152
5. BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER.....	155
5. 1. Sonuç	155
5. 2. Öneriler	160
KAYNAKÇA.....	163
EKLER	168
Ek 1: Bican Veysel Yıldız'a Ait Fotoğraflar	168
Ek 2: Bican Veysel Yıldız'ın Eserlerinden Bazılarının Kapak Fotoğrafı	169
Ek 3: Bican Veysel Yıldız'ın Yazarlık Atölyesi Kapsamında Öğrencilerine Rehberlik Ettiği Eserlerinden Bazılarının Kapak Fotoğrafı	170
Ek 4: Bican Veysel Yıldız'ın Yayınlanmasına Öncülük Ettiği Fanzinlerden Bazılarının Kapak Fotoğrafı	171

KISALTMALAR DİZİNİ

AAG	: Anadili Ana Gibi
ABÇ	: Afganlı Bacıma Çağrı
ABGŞSÖ	: Anne Ben Güzel Şeyleri Senden Öğrendim
AŞ	: Aile Şiirleri
AŞG	: Anne Şiirleri Güldestesi
Akt.	: Aktaran
BAOA	: Bir de Ablası Olmalı Adamın
BBÖ	: Ben Bir Öğretmenim
BCDÇ	: Bir Cihanın Dengi Çocuk
BGÖ	: Benim Güzel Öğretmenim
ÇOGEYB	: Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği
HABH	: Her Ana Biraz Hacer'dir
HHABÇ	: Her Halam Ayrı Bir Çiçek
İBÇV	: İçimde Bir Çocuk Var
İCS	: İki Cihan Sevgilisine
İHÇ	: İçimdeki Haylaz Çocuk
KKS	: Kardeş Kardeşi Sevmeli
OBBY	: O Beni Böyle Yaşattı
SNG	: Sevmek Ne Güzel
SSB	: Say Say Bitmez

TAGS : Türkçeyi Annen Gibi Sev

TÇS : Teyzemi Çok Seviyorum

vds : ve diğer sayfalar

YH : Yağmur Hatıraları

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Tespit Edilen Ahlak Değerinin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	112
Tablo 2. Tespit Edilen Bilimsellik Değerinin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	117
Tablo 3. Tespit Edilen Dini Değerin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	124
Tablo 4. Tespit Edilen Evrensel Değerin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	130
Tablo 5. Tespit Edilen Kişisel Değerin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	132
Tablo 6. Tespit Edilen Sevgi Değerinin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	143
Tablo 7. Tespit Edilen Toplumsal Değerin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	150
Tablo 8. Tespit Edilen Uyum Değerinin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	152
Tablo 9. Tespit Edilen Değerlerin Frekansı ve Yüzdelikleri.....	153

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Çocuk edebiyatı kavramı 20. yy ile birlikte edebiyat dünyasına girmiştir. Çocuklar için yazılan ve çocuğa göre olan bu edebiyat farklı kaynaklarca ve yazarlarca değişik şekillerde tanımlanmıştır.

"Gelişme çağındaki çocukların duygu ve düşünce dünyasına anlama ve kavrama becerilerine seslenen edebiyata çocuk edebiyatı denir." (Şimşek, 2014: 15).

Dilidüzgün ise çocuk edebiyatını "Çocuk yazını okul öncesi zaman dilimi ile çocuğun ergenliğe ulaştığı döneme kadar olan zaman dilimini kapsamaktadır." (Alıntılan Eryeşil, 2015: 13) şeklinde tanımlamaktadır.

Çocuk edebiyatıyla ilgili kapsamlı tanımlardan birisi Mustafa Ruhi Şirin'e aittir. Şirin, çocuk edebiyatını şöyle tanımlar: *"Çocuk edebiyatı, temel kaynağı çocuk ve çocukluk olan; çocuğun algı, ilgi, dikkat, duygu, düşünce ve hayal dünyasına uygun; çocuk bakışını ve çocuk gerçekliğini yansıtan; ölçüde, dilde, düşüncede ve tiplerde çocuğa göre içeriği yalın biçimde ve içtenlikle gerçekleştiren; çocuğa okuma alışkanlığı kazandırması yanında edebiyat, sanat ve estetik yönden gelişmesine katkı sağlayan, çocuğu duyarlı bir biçimde yetişkinliğe hazırlayan bir geçiş dönemi edebiyatıdır"* (Şirin, 2007: 16).

A. Ferhan Oğuzkan ise çocuk edebiyatını *"Usta yazarlar tarafından özellikle çocuklar için yazılmış olan ve üstün sanat nitelikleri taşıyan eserlere verilen genel ad"* (2001; 3) olarak tanımlar.

Sever çocuk edebiyatını, *"erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve*

görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adı" (Sever, 2007: 9) şeklinde tanımlar.

Sınar da Sever gibi benzer bir tanım yapar: "*Çocuk edebiyatı iki yaştan başlayarak ergenlik dönemine kadar geçen süreçte çocukların hayat tecrübeleri, ilgi, ihtiyaç ve algılama düzeylerine uygun bütün nitelikleri kapsar*" (Sınar, 2006: 175).

Yukarıda sıraladığımız tanımlardan farklı olarak çocuk edebiyatının sadece çocuklara yönelik olmadığı ve yetişkinler tarafından da zevkle okunması gerektiğini dile getiren Şimşek, Çocuk edebiyatında olması gereken özellikleri şöyle açıklar:

Nitelikli bir çocuk edebiyatı ürününden yetişkinler de zevk alabilirler. Önemli olan duyarlığın doğallığı, dilin güzelliği, metnin sağlamlığı, konunun çocuğa uygunluğu, kurgunun çekiciliği ve anlatımın canlılığıdır. Şiirde canlı bir ses ve ritim, düzyazıda ise serüven, çocuk edebiyatı türlerinin belirgin özellikleri arasındadır (Şimşek, 2002: 32).

1. 1. Yakın Dönem Türk Çocuk Edebiyatı

Tanzimat döneminde, çocuk edebiyatı alanında tercüme ve az da olsa telif eserlerin yazıldığı görülür. Bu dönemde Tevfik Fikret *Şermin*;1914, Ali Ulvi Elöve, (Çocuklara Neşideler 1912), İbrahim Alaaddin Gövsa (Çocuk Şiirleri 1911) gibi telif eserlerle çocuk edebiyatına katkıda bulunurlar. Cumhuriyet döneminde, çocuk edebiyatı alanında verilen eserlerin sayısı, türü ve niteliğinde belirgin artış görülür.

Tanzimat döneminde Şinasi'nin çevirdiği La Fontaine fablları Cumhuriyet döneminde de Orhan Veli Kanık başta olmak üzere Vasfi Mahir Kocatürk, Sabahattin Eyüboğlu, Mahmut Cevdet gibi yazarlar tarafından da dilimize aktarılır.

Türkçülük akımının fikir babası olan Ziya Gökalp çocuk edebiyatı alanını da etkilemiştir. Bu konudaki düşüncelerini Enginün (1987) şöyle açıklar: "*Türkçülük akımını sistemleştiren Gökalp, çocuklar üzerinde geniş olarak durduğu gibi, onların eğitimini okul dışı, aile fertlerinden biriyle okudukları kitaplarla da sağlamaya girmiştir... Onun halk masallarından derleyerek Türklük değerlerine göre yeni baştan yazdığı masalların*

bir kısmı manzum, bir kısmı mensurdur. Manzum olanlar çocukların kolayca ezberleyebilecekleri kısa kalıplarla söylenmiştir. Nesir olanlarınsa dili son derece sadedir. Her masal milli ve beşeri bir değer telkin edecek tarzda yeni baştan işlenmiştir. Bu yazılar Kızıl Elma (1915), Yeni Hayat (1918), Altın Işık (1923)'ta toplanmıştır." (Enginün, 1987: 41).

Çocuk edebiyatı alanında eser veren yazarlardan birisi de Ömer Seyfettin'dir. Dilde sadeleşme hareketinin öncülerinden birisi olan Ömer Seyfettin'in çocuk edebiyatı alanındaki eserlerine Enginün (1987) şöyle değinir: *"Toplum sorunlarını, yaşadığı çocukluk anılarını, milli ve tarihi kahramanlıkları sade bir dille hikâyelerinde işleyen Ömer Seyfettin, çocuğun ilgilerine uygun birçok eser yazmıştır. "Eserleri tekrar tekrar basılan Ömer Seyfettin'in çocuklar için yapılan özel baskıları da bulunmaktadır. Ne yazık ki bu baskılar, çağımızın çocuk kitaplarında görülen özenden yoksundur." (Enginün, 1987: 43).*

Çocuk edebiyatı alanında bilim kurgu türünde eserler veren Jules Verne'nin birçok romanı Türkçeye çevrilir. *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah, Aya Yolculuk, Seksen Günde Devri Âlem* gibi eserler bu konuda sıralanabilir.

Şimşek (2014) Çocuk Edebiyatı Tarihine Önsöz başlıklı yazısında çocuk edebiyatı alanında eser veren yerli ve yabancı birçok yazarın eserlerini şöyle sıralar: *"Eleanor H. Porter'in Pollyanna'sı 1927'de ilk defa Türkçeye aktarılır. Léon Frapier'nin Mektep Çocuğu / 1930 ve Louisa Alcott'un Küçük Kadınlar / 1931 adlı çocuk klasikleri Türkçeye kazandırılır. Jules Verne'den yapılan roman çevirileri (İki Sene Mektep Tatili / 1931, İnatçı Kahraman Ağa / 1931, Esrarlı Ada / 1938, Ay Etrafında Seyahat / 1939 artarak devam eder.*

Cumhuriyet Dönemi'nde dünya çocuk klasiklerinin Türkçeye çevrilmesi konusunda yoğun bir çaba harcanır. 1939'da Maurice Linat'dan Zeplin Hırsızları, Henry Bernay'dan Yüz Sene Uyuyan Adam, Robert Louis Stevenson'dan Define Adası romanları Türkçeye aktarılır.

Polisiye ve serüven romanı türünde yapılan çeviriler de önemlidir. 1934'te Maurice Leblanc'dan Arsen Lüpen dizisi çevrilerek altı cilt hâlinde yayımlanır. Peyami

Safa, Arsen Lüpen'den ilhamla onu gölgede bırakan Cingöz Recai karakterini yaratır; Server Bedi takma adıyla yirmiye yakın kitaba vücut veren yüzden fazla polisiye hikâye yazar. Cingöz Recai'yi Kartal İhsan ve Çekirge Zehra'nın serüvenleri izler.

Nurullah Ataç, Ballantyne'den Mercan Adası'nı Türkçeye kazandırır (1939). Aynı yıl Sir Arthur Conan Doyle'dan yapılan Sherlock Holmes çevirileri de okuyucuyla buluşur.

Antoine de Saint-Exupéry'nin Küçük Prens'i ilk kez 1953'te Türkçeye çevrilir. Ahmet Muhip Dıranas, Cemal Süreya, Tomris Uyar, Azra Erhat, Filiz Borak, Tahsin Saraç, Selim İleri, Nihal Yeğınobalı, Emel Tanver, Nuriye Yiğitler, Hamdi Tuncer, Lokman Turan, Yavuz Kızılçım, Fahrettin Arslan, Sumru Ağırırüyen ve Fatih Erdoğan Küçük Prens çevirmenlerinden bazılarıdır.

Eğitimle ilgili önerileri eskimiş olsa da, Edmondo de Amicis'in Çocuk Kalbi romanı da Türkçeye en fazla çevrilen eserler arasındadır. Romanın, ilki 1926'da İbrahim Alâettin Gövsa'ya ait olmak üzere otuza yakın çevirisi yayımlanmıştır." (Şimşek, 2014: 37).

Çocuğa yönelik yazdığı eserlerle büyük bir ilgi uyandıran Fazıl Hüsnu Dağlarca (Çocuk ve Allah 1941) adlı kitabını yayımlar. *Açıl Susam Açıl (1967), Kuşayak; 1971, Yeryüzü Çocukları; 1974, Yazıları Seven Ayı; 1977, Arkaüstü Uçmak; 1979* onun çocuk dünyasına hitap ettiği başlıca eserleridir.

Türk edebiyatında, ciddi yazarların çocuklar için yazmayı küçümsediği ve önemsemediği bir dönemde çocuklar için yazmayı önemseyen Cahit Zarifoğlu, *Serçekuş; 1983, Katıraslan; 1983, Yürek Dede İle Padişah; 1984 ve Motorlu Kuş; 1987* adlı eserleri ile çocuk edebiyatına katkı sunar.

Farklı türlerde birçok eser yazan Gülten Dayıoğlu değişik konularda yazdığı eserlerin yanında çocuk edebiyatına kazandırdığı çalışmaları ile de dikkat çeker. *Suna'nın Serçeleri; 1974, Leylek Karda Kaldı; 1991* kitapları çocuklar için yazdığı kitaplardandır.

İlk masal kitabı *Geceyi Sevmeyen Çocuk; 1991 ve Masalları Arayan Çocuk; 1997* Aytül Akal'ın yazdığı eserlerdir.

Çocuk duyarlılığı ile yaptığı çalışmalar ve verdiği eserler ile öne çıkan Mustafa Ruhi Şirin farklı türde birçok kitap yazmıştır. Bunlardan *Yıldız Sayan Ağaç*, *Kar Altında Bir Kelebek*, *Dünyaya Gülen Adam* vb. gibi kitapları sıralanabilir.

Çocuk edebiyatına yazdığı şiirlerle katkı sunan Bestami Yazgan; *Uçtu Uçtu Şiir Uçtu*, *Güneşle Ay Duymasın*, *Şiirlerle Nasreddin Hoca*, *Çocuk Şiirleri*, *Şimdi Sevda Yürüsün* kitapları ile öne çıkar.

1. 2. Araştırmanın Konusu

Çocuk edebiyatı alanında çalışan bir yazar olan Yıldız'ın eserleri, çocuk edebiyatı hakkındaki görüşleri, edebiyatımızdaki yeri, verdiği iletilerin çocuk edebiyatı açısından uygunluğunun incelenmesi araştırmanın konusunu oluşturmaktadır.

1. 3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada,

1. Çocuk edebiyatımızda yaşayan yazarlardan biri olan Yıldız'ın eserlerindeki eğitsel değerlerin belirlenmesi
2. Bican Veysel Yıldız'ın çocuk edebiyatımızdaki yerini, çocuk edebiyatıyla ilgili görüşlerini ve eserlerini tespit etmek amaçlanmıştır.

1. 4. Problem Cümlesi

Bican Veysel Yıldız kimdir? Çocuk edebiyatı alanında hangi çalışmaları yapmıştır? Çalışmanın amacına ulaşabilmesi için aşağıdaki problemlerin cevabı aranmıştır:

Alt Problemler

1. Bican Veysel Yıldız'ın çocuk ve çocuk edebiyatı konusundaki görüşleri nelerdir?
2. Bican Veysel Yıldız, çocuklara yönelik hangi eserleri kaleme almıştır ve bu eserler hangi türdedir?
3. Bican Veysel Yıldız'ın eserlerindeki eğitsel iletiler nelerdir?
4. Bican Veysel Yıldız'ın çocuk edebiyatımızdaki yeri ve önemi nedir?
5. Bican Veysel Yıldız'ın çocuk ve gençlere yazma alışkanlığı, yazma kültürü kazandırma; öğretmen ve öğrencilere yönelik yazdırma çalışmalarının çocuk edebiyatımıza katkıları neler olmuştur ve uzun vadede ne gibi katkıları, etkileri olabilir?
6. Bican Veysel Yıldız'ın kurucusu olduğu ve üç dönem başkanlığını yürüttüğü Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği'nin çocuk ve gençlik edebiyatı alanındaki çalışmalarının ülkemizde ve çalışmaya katılan diğer ülkelerin çocuk edebiyatına katkısı nedir?

1. 5. Araştırmanın Önemi

Bican Veysel Yıldız yurt içinde ve yurt dışında çocuk edebiyatı alanındaki çalışmalarıyla ve çocuklara yönelik kaleme aldığı eserleri ile tanınan bir isimdir. Yıldız dikkatleri çocuğa çekebilmek amacıyla yazılı, görsel ve sosyal medyada birçok etkinlik yapmıştır. Yıldız'ın yaptığı çalışmaları kapsamlı bir biçimde inceleyen bir çalışma yapılmamıştır. Bu anlamda Yıldız'ın eserlerinin çocuk edebiyatı ilkelerine göre incelenmesi araştırmacılara katkı sunması bakımından önemli görülmektedir.

Bu çalışma, Yıldız'ın eser ve çalışmalarına bir bütün olarak bakmayı eserlerinde yer alan eğitsel unsurları tespit etmeyi hedeflemesi açısından önemlidir.

2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2. 1. Değer Kavramı

Değer; insanların sahip olduğu, hayatlarını anlamlı kıldığı inanç, düşünce, kıymet ve yargı manzumesi olan anlayışlardır. Latince "valere" kökünden türetilen değer kavramı ile ilgili birçok farklı tanım yapılmıştır.

TDK'nin Türkçe Sözlüğü'nde değer kavramının tanımı şöyle yapılmıştır: "1. Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet. 2. Bir şeyin para ile ölçülebilen karşılığı, bedel, kıymet, paha, valör. 3. Üstün nitelik, meziyet, kıymet. 4. Üstün, yararlı nitelikleri olan kimse. 5. fel. Kişinin isteyen, gereksinim duyan bir varlık olarak nesne ile bağlantısında beliren şey. 6. mat. Bir değişkenin veya bilinmeyenin sayı ile anlatımı. 7. Bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü." (Türkçe Sözlük, 2011: 607).

TDK'nin Türkçe Sözlüğündeki değer tanımına bakıldığında değer kavramının geniş bir perspektiften matematik, felsefe, ekonomi, bilim vb. alanları içine alacak biçimde değişik tanımının yapıldığı görülmektedir. Bu nedenledir ki tanımlar incelendiğinde farklı bilim dallarının değer kavramının tanımının bakış açısını yansıttığı söylenebilir.

Değer kavramı üzerine yapılan tanımlara bakıldığında değer kavramının bilim adamları tarafından farklı tanımlarının yapıldığı görülmektedir. Burada farklı tanımların yapılmasının temelinde bilim dallarının bakış açısı yatmaktadır. Güngör bu konuyla ilgili görüşlerini şöyle açıklamaktadır: "Değer kavramı üzerine bugüne kadar pek çok bilimsel, felsefi tartışma ve araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalara rağmen değerlerin tam olarak ne içerdiğine yönelik görüş birliğine varıldığı söylenemez. Söz konusu çalışmalarda, bazen değerlerin sübjektif bir nitelik taşıdığı, değer kavramının objektif bir temele dayanmadığı ileri sürülmüştür. Kuramcıların birçoğu, değerleri çeşitli kavramlarla ilişkilendirerek açıklamaya çalışmışlardır. Değer kavramının çok değişik

disiplinlere girmiş olması, bu kavramın tanımını oldukça güçleştirmiştir. Her bilim dalı bu kavramla ilgili kendisini ilgilendiren boyutunu seçmiş ve incelemiş; ilgilendirmeyen kısmını da göz ardı etmiştir. Bundan dolayı genel kabul görebilecek bir tanım üzerinde fikir birliği sağlanmış değildir." (Güngör, 1993; akt. Ulusoy, 2012:5).

Değer kavramının farklı kişiler tarafından şu tanımlarının yapıldığı görülmektedir:

"Değer, belirli bir durumu bir diğerine tercih etme eğilimi olarak tanımlanmaktadır. Değerler, davranışlara kaynaklık eden ve onları yargılamaya yarayan anlayışlar" (Erdem, 2003: 56); "toplumun tarihî birikimi ile ortaya çıkan, toplumun tamamı tarafından kabul gören, toplumun varlık, birlik ve devamına sebep olarak görülen, tasvip ve teşvik gören, korunan kabulleniş" (Tural, 1992: 29); "sosyolojik açıdan genel olarak değer, kişiye ve gruba yararlı, kişi ve grup içinde istenilir, kişi ve grup tarafından beğenilen her şey", (Aydın, 2011: 39) olarak tanımlanmaktadır.

Dökmen değer tanımını şöyle yapmaktadır: *"Belirli bir insan davranışının veya yaşam amacının bir diğerinden daha üstün olduğu noktasındaki tutarlı ve derin inançtır. Değerler, insan yaşamının önemli ve vazgeçilmez bir boyutunu oluşturur" (Dökmen, 2006: 60).*

Mengüşoğlu (1997:198) değer kavramına daha kapsamlı bir tanım yapar: *"Her türlü amaç ve hedefler, her türlü ilgi ve çıkarlar; tutkular, her türlü idealler, her türlü güç ve iktidar etkenler, her türlü ün ve şan hırısı; yerme, övme, saygı ve saygısızlık, inanma ve inanmama, sözünde durma ya da durmamama, dürüstlük, sevgi ve nefret gibi duygusal edinimler ve amaçlardır.*

Değerin objektif bir temele dayanarak tanımının yapılmadığı, her bilim dalının kendi alanını ilgilendiren bir bakış açısıyla değeri tanımladığı görülmektedir.

2. 1. 1. Değerlerin Özellikleri

Değerler taşıdıkları anlam ve üstlendikleri görev bakımından birçok özelliğe sahiptir. Toplumların inanç, kültür, sanat, yaşam tarzına bağlı olarak değişkenlik gösteren değerler evrensel de olabilmektedir. Bu çerçevede Ercan (2001) değerleri ulusal ve evrensel değerler olarak ikiye ayırır.

Ulusal değerler daha çok yerel ve milli değerleri, evrensel değerler ise demokrasi, insan hakları, özgürlük, bilim gibi daha genel değerleri bünyesinde barındırır.

Yazıcı, (2006) değerlerin özelliklerini genel anlamda şöyle sıralamıştır:

1. Değerler inançlar bütünüdür. Genelde nesnel, duygulardan arındırılmış fikir niteliği taşımazlar. İşlerlik kazandıklarında duygularla birleşirler.

2. Değerler, kişinin hedefleriyle ve bu hedeflere ulaşmada etkili olan davranışlarıyla ilişkilidirler.

3. Değerler, insan davranışlarının ve olayların seçilmesini ya da değişimini yönlendiren standart işlev görürler.

4. Değerler önem derecelerine göre sıralanırlar. Bu sıralama değer önceliklerini belirleyen bir sistem oluşturur. Kültürler ve bireyler sergiledikleri değer öncelikleri sistemleriyle betimlenebilirler.

5. Değerler zamanla değişikliğe uğrayabilir, çağın ihtiyaçlarına göre önem sıraları değişebilir.

6. Değerler, toplumlara göre farklılık gösterebildiği gibi önem sırası da o toplumun kültürel yapısına göre değişiklik gösterebilir.

Gökçe (1994) ise değerlerin özelliklerini şöyle sıralamaktadır:

1. Değer bilinçli ve amaçlı davranışın genel kriteridir. Değer eylemlerde bulunan bireyin kabul edilebilir arzu ve istekleri için bir referans noktası görevini taşır.

2. Değerler bir kültür içinde şekillendiği gibi bu kültürün oluşmasında ve yönlendirilmesinde büyük etkiye sahiptir. Belli bir kültürün gelişme sürecinde şekil alırlar. Bu açıdan değerler kültürün esasını oluşturan öğelerdendir.

3. Değerler insanlarla özdeşleşmiştir. Sosyalleşme sürecinde değerler kişiler tarafından öğrenilmekte ve üstlenmektedir. Kısaca, kişinin şahsiyet yapısıyla bütünleşir.

4. Sosyal bir boyuta sahip olan değerler hem zihinsel (arzu ve eylem boyutunu belirler) hem de duyuşsal yönü olan ifadelerdir. Sosyal değerler belli sosyal sonuçlara yol açarlar. Bu sosyal sonuçlar literatürde değerlerin işlevleri olarak adlandırılırlar (Gökçe, 1994; akt. Ulusoy ve Dilmaç, 2012:21).

Silah (2000) değerlerin özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralamıştır.

- 1- Değerler paylaşılırlar.
- 2- Değerler ciddiye alınırlar.
- 3- Değerler coşkuyla birlikte bulunurlar.
- 4- Değerler soyutlanabilirler.
- 5- Değerler kalıcıdır.
- 6- Değerler bir inançtır.
- 7- Değer bir tercihtir.

Özgüven (2003) ise değerlerin genel özelliklerini şöyle açıklamıştır.

- 1- Toplum ya da bireyler tarafından benimsenen birleştirici olgulardır.
- 2- Toplumun sosyal ihtiyaçlarını karşıladığına ve bireylerin iyiliği için olduğuna inanılan ölçütlerdir.
- 3- Sadece bilinç değil, duygu ve heyecanları da ilgilendiren yargılardır.

4- Değerler, bilinçte yer eden ve davranışı yönlendiren güdülerdir.

2. 1. 2. Değerlerin Değişkenliği

Değerler; insanın duygu, düşünce, hayal, toplumsal, bireysel, ahlaki, kültürel alanına giren her şey ile ilintilidir. Her toplumun kültürü, sanatı, hayat anlayışı farklı olduğu gibi değer anlayışları da farklı olabilir. Bu bakımdan değerler toplumdan topluma değişkenlik gösterir: *Evrensel ve ulusal* değerler gibi.

İlk defa Znaniecki tarafından Sosyal Bilimler literatürüne kazandırılan değer kavramının (Bilgin, 1995) bilim adamları tarafından yaptıkları çalışmalarda farklı sınıflandırmaları yapılmıştır.

Spranger değerleri *estetik, teorik, ekonomik, siyasi, sosyal ve dinî* olmak üzere altı başlıkta inceler (Akbaş, 2004, 30).

Rokeach değerleri hayatın amacını belirleyen ve buna hizmet eden *amaç değerler*; amaç değerlere ulaşmada kullanılan değerler de *araç değerler* (Alıntılaman Öztürk Samur, 2011: 23) olarak ikiye ayırır.

Keskin (2008) ise değerleri; *estetik değerler, etik değerler, ahlaki değerler, toplumsal değerler ve evrensel değerler* olarak sınıflandırır.

Winter, Newton ve Kirkpatrick (1998), değerleri ilgili olduğu insan topluluğunun özelliğine göre *ailevî değerler, toplumsal değerler ve bireysel değerler* olarak sınıflandırır (Alıntılaman Öztürk Samur, 2011: 13).

Mengüşoğlu (1997: 198) değerleri yüksek değerler ve araç değerler olarak ayırmaktadır. Yüksek değerler; sevgi, saygı, doğruluk gibi değerlerden oluşurken araç değerler para, menfaat, güç gibi değerlerden oluşmaktadır.

Hilmi Ziya Ülken, değerleri üçe ayırmaktadır. Ona göre değerler; içkin değerler, aşkın değerler ve normatif değerler (Poyraz, 2004: 85) olarak sınıflandırılmaktadır.

Schwartz, Rokeach'ın değer sınıflaması üzerinde çalışarak oluşturduğu elli altı özel ve on tür evrensel değer olduğunu öne sürmüştür. Bu değer türleri ve özel değerler aşağıda sıralanmıştır (Schwartz, 1994; akt. Öztürk Samur, 2011: 24).

1- G: otorite, liderlik, baskınlık.

2- Başarı: yetenek, hırs, etki, zekâ ve zsaygı.

3- Haz: memnuniyet ve hayattan zevk alma.

4- Dürtü: tehlikeli işler, türlü yaşam, heyecanlı yaşam.

5- Kendi kendini yönetme: yaratıcılık, özgürlük, bağımsızlık, merak, kendi amaçlarını seçmek.

6- Evrensellik: açık fikirlilik, bilgelik, sosyal adalet, eşitlik, barışıl bir dünya, güzel bir dünya, doğayla bütünleşme, çevreyi korumak, i huzur.

7- Yardımseverlik: dürüstlük, affedicilik, sadakat, sorumluluk, arkadaşlık.

8- Gelenek: kişinin hayattaki yerini kabul etme, alçakgönüllük, içtenlik, geleneklere saygı, lllk.

9- Uyum: z disiplin, kurallara uyma.

10- Güvenlik: temizlik, aile güvenliği, ulusal güvenlik, sosyal düzende istikrar, iyiliklere karşılık verme, sağlık ve ait olma duygusu.

Allport, Vernon ve Lindzey (1960), değerler sisteminin altı boyutu olduğunu ve bunların bireysel farklılıklar gösterdiğini belirtmişlerdir. Bireyin farklı düzeylerde önem verdiği bu değerler onların yaşam tarzlarını belirler ve yön verir, yaşam amaçlarını belirler. Bu değerler; estetik, teorik, ekonomik, siyasi, sosyal ve dini değerlerdir. (Allport, Vernon ve Lindzey, 1960; akt. Öztürk Samur, 2011: 24).

2. 1. 3. Değerler Eğitiminin Önemi

İnsanca yaşamının gereği olan değerler, insanı yönlendiren, ona şekil veren, onu iyiye yöneltten anlayışlardır. Bu bakımdan değer eğitiminin ilk başlangıç noktası ailedir. Aileden değerleri edinmeye başlayan çocuk okul çağına gelince çevresinde edindiği değerler ile de bunu zenginleştirir.

Günümüzde değerler de zamana bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Teknolojik gelişmelerin hayatımıza kazandırdığı değerlerle birlikte toplumun bilimsel ilerleyişi süreklilik gösterirken getirdiği olumsuzluklar ile de toplumun değer yargıları törpülenir, hissizleşir, yok olmaya başlar. Bu da beraberinde toplumsal anlayışın yerine bireyselleşen, yalnızlaşan nesiller yetişmesine yol açar.

Toplumsal düzen yasalarla sağlanır. Aile hayatından başlayarak toplumun her kademesindeki hayat düzeninin yasalarla tesis edilmesine destek olacak, yeri geldiğinde tek başına bu düzeni sağlamada etkin rol alan toplumsal değerler olabilmektedir. Susar Kırmızı (2014) değerlerin toplum düzenini sağlamadaki rolüne şöyle değinir: "*Bilindiği üzere toplumsal düzenin ve huzurun sağlanmasında her zaman yasalar yeterli olmayabilir. Örneğin kötü alışkanlıklardan uzak durma (alkol, sigara vb.), zor durumda olan birisine/birilerine yardım etme (yangın, deprem, ekonomik sıkıntı vb.), paylaşma, misafirperverlik gibi değerlerin yasalarla insanlara kabul ettirilmesi mümkün değildir. Bu nedenle değerlerin toplumsal düzeni sağlayan, birlikteliği ön plana çıkaran, huzur, saygı ve güven ortamı yaratan yönü büyük önem teşkil etmektedir.*"

Hızla değişen dünya şartlarına bağlı olarak çocuğun bilişsel, ruhsal alanda olduğu gibi duyuşsal, ahlaki ve sosyal alanda da gereksinimlerinin karşılanması gerekir. Aile çocuğun bu gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalabilmektedir. Devletin eğitim kurumları olan okullar, çocuğa kazandırılmak istenen değerleri planlı programlı bir biçimde vermeye çalışır. Kullanılan eğitim materyalleri ile çocuğa verilmek istenen değerler, etkili sonuçlar sağlamaktadır. Bu da eğitim materyallerinin çocuklara okutulacak edebi eserlerle desteklenmesi ile mümkündür. Çocuğun içinde yaşadığı ortam ile edebi eserde yaşadığı ortamı kıyaslayarak değerleri edinmede daha sağlıklı

sonuçlar alacaktır. Bu açıdan Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinde eğitsel iletilerin tespiti okullarda çocuklara kazandırılacak değerler bakımından önemli görülmektedir.

2. 1. 4. Ders Programlarında Değerler Eğitimi İle İlgili Açıklamalar

Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları incelendiğinde *"Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek; 2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hr ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,"* (mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html Erişim: 15.04.2017) şeklinde vurgulanmıştır.

2006 Türkçe ğretim Programının temel amacı *"Türkçe Dersi ğretim Programı'yla dinlediklerini, izlediklerini ve okuduklarını anlayan; duygu, düşünce ve hayallerini anlatan; eleştirel ve yaratıcı düşünen, sorumluluk üstlenen, girişimci, çevresiyle uyumlu, olay, durum ve bilgileri kendi birikimlerinden hareketle araştırma, sorgulama, eleştirme ve yorumlamayı alışkanlık hâline getiren, estetik zevk kazanmış ve millî değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır. "* (MEB, 2006: 3) olarak açıklanmıştır. Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak sıralanan genel amaçlar 11 maddede toplanmıştır. Bu maddelerin 9, 10 ve 11. maddeleri değerler ile ilgilidir. Bunlar "1. Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanınmaları; 2. Hoşgörülü, insan haklarına saygılı, yurt ve dünya sorunlarına duyarlı olmaları ve çözümler üretmeleri; 3. Millî, manevî ve

ahlâkî değerlere önem vermeleri ve bu değerlerle ilgili duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri amaçlanmaktadır." (MEB, 2006: 4) olarak açıklanmıştır.

2009 İlköğretim Türkçe (1, 2, 3, 4, 5. Sınıflar) Ders Programının genel amaçları sıralanırken değerlerin öğretilmesine de şöyle vurgu yapılmaktadır: "Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek." (MEB, 2009: 12).

Türkçe Dersi (1-8. Sınıf) Öğretim Programı'nın (2015) temel yaklaşımında değerler " *Türkçe Dersi Öğretim Programı ile basılı ve elektronik ortamlarda dinlediklerini ve okuduklarını anlayan, kendilerini yazılı ve sözlü olarak ifade eden; eleştirel, yansıtıcı ve yaratıcı düşünen, millî, manevi ve evrensel değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır.*" olarak ifade edilmiştir. Ayrıca programın genel amaçları 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk milli eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda sıralanan 13 maddenin 12 ve 13. maddeleri değer ve değer eğitimi ile ilgilidir: "1. *Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek; 2. Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanımalarını sağlamaktır.*" (MEB, 2015: 5).

2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki değerler 1. sınıftan 8. sınıfa kadar sınıf düzeylerine göre 8 temada verilmeye çalışılmıştır. Biz ve Değerlerimiz temasında *aile, büyüklerimiz, insan ilişkileri, dostluk, vefa, sadakat, merhamet, saygı, sevgi, paylaşma, dayanışma, yardımlaşma, arkadaşlık, sözünde durma, çalışkanlık, dürüstlük* değerleri işlenirken milli kültürümüz temasında *dini bayramlar, vatan, bayrak, milli bayramlar, tarihi şahsiyetler* gibi değerler yer almaktadır. Milli mücadele ve Atatürk temasında *milli mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık* değerleri; vatandaşlık bilinci temasında *eşitlik, özgürlük, sorumluluk, görev bilinci, adalet, hukukun üstünlüğü, çalışma, üretme, paylaşma, emeğin değeri, vergi bilinci, tüketici bilinci* vb. değerler; sağlık, spor ve oyun temasında *temizlik, beslenme, ilk yardım, spor kültürü*; sanat ve toplum temasında *sanat, estetik, insan, mimari eserler* vb. değerler; bilim ve teknoloji temasında ise *teknoloji, ulaşım, iletişim, sosyal medya, merak duygusu, keşif ve icatlar* olarak sıralanmıştır.

2. 1. 5. Daha Önce Yapılan Yüksek Lisans ve Doktora Düzeyindeki Çalışmalar

Değerler eğitime olan ilginin artması ile birlikte akademik çalışmaların hızla arttığı görülmektedir. Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün ilgilendiği bir konu olan değer kavramı farklı düzeydeki birçok araştırmannın konusu olmuştur. Yüksek lisans ve doktora düzeyinde araştırma konusu olan değer kavramı ile ilgili çalışmalar hızla artış göstermektedir.

Yüksek lisans düzeyinde araştırma konusu olan değer kavramı, edebi eserlerde var olan değerlerin tespiti ve bunların eğitsel ileti olarak uygunluğu açısından incelenmiştir.

Bülent Dilmaç'ın (1999) *İlköğretim Öğrencilerine İnsani Değerler Eğitimi Verilmesi ve Ahlaki Olgunluk Ölçeği ile Eğitimin Sınanması* adlı çalışması, Mehmet Koçak'ın (1999) *İlköğretimde Değerler Eğitimi ve Öğretimi*, Vural Kaya'nın 2007 yılında yaptığı *Cahit Zarifoğlu'nun Çocuk Kitaplarında Temel Değerler*, Şebnem Akyol'un (2010) *İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Sevgi Temasının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Mehlika Karagözoğlu'nun (2010) *Mustafa Ruhi Şirin'in Çocuk Edebiyatına Dair Görüşleri ve Eserleri* adlı çalışması, Mehmet Salih Avcı'nın (2011) *Mustafa Ruhi Şirin'in Çocuğa Yönelik Eserlerinin Eğitsel Açidan İncelenmesi* adlı çalışması, Mecit Aslan'ın (2011) *İlköğretimde Karakter Eğitimi Ve Öğrencilere Kazandırılması Gereken Değerler*, Ayşe Büyükbingöl Yağcı'nın (2012) *Değerler Eğitimi Bağlamında Yusuf ile Züleyha Kıssası*, Vedat Kazan'ın (2012) *Mevlana İdris Zengin Masallarının Eğitsel Değeri* adlı çalışması, Selçuk Moğul'un (2012) *Mehmet Akif Ersoy'un Safahat İsimli Eserinin Türkçe Eğitimi ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Yavuz Selim Memiş'in (2013) *Âşık Şeref Taşlıova'dan Derlenen Halk Hikâyelerinde Değerler Eğitimi*, Sümeyra Akkaya'nın (2013) *Mevlâna'nın Mensur Eserlerinde Değerler Eğitimi*, Seçil Biçer'in (2013) *Değerler Eğitimi Açısından Mehmet Akif Ersoy'a Ait Safahat Adlı Eserin İncelenmesi*, Engin Emiri'nin (2014) *Gülsüm Cengiz'in Eserlerine Değerler Eğitimi Açısından Bir Yaklaşım*, Emin Emrullah Erol'un (2014) *Tarık Buğra'nın Hikâyelerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Asım Mikail Emer'in

2014'te yaptığı *Safahat'ta Değerler Eğitimi Unsurları*, Mehmet Emin Yılmaz'ın (2015) *Fatma Karabıyık Barbarosoğlu'nun Öykülerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Aydın Sürmeli'nin (2015) *Peyami Safa'nın Romanlarında Değerler Eğitimi ve Türkçe*, Sait Okutan'ın (2015) *Kabusname'nin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Aizat Kaliyeva'nın (2015) *Türkçe ve İngilizce Ders Kitaplarında Değerler Eğitimi*, Günay Mehdiyeva'nın (2015) *Mehmet Emin Yurdakul'un Şiirlerinde Değerler Eğitimi Üzerine Bir İnceleme*, Bilal Kalyon'un (2015) *Prenses Kadriye Hüseyin'in Mehâsin-i Hayât Adlı Eserinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi ve Eserin Bugünkü Harflere Aktarılması*, Yasemin Katı'nın (2015) *Yavuz Bahadıroğlu'nun Çocuk Hikâyelerinde Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı*, Kübra Kuzu'nun (2015) *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Değerler Eğitimi Hakkındaki Görüşleri Ve Bu Görüşlerin Sınıf İçi Uygulamalara Yansıması*, Mustafa Tanrikulu'nun (2015) *Ahmet Cevat Emre'nin Türkçe Kıraat Kitabının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Talip Geylan'ın (2015) *Ortaöğretim Müfredatındaki Değerler Eğitimi Üzerine Bir Araştırma*, Ayşegül Topbaş'ın (2015) *Sema Maraşlı'nın Masallarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Zekiye Gürsoy Tavuş'un (2015) *Gülten Dayıoğlu'nun Hikayelerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Cihat Küçükkaça'nın *Mehmet Akif Ersoy'un Şiirlerinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Osman Eryeşil'in (2015) *Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Çocuk Şiirlerinde Evrensel Değerler* adlı yüksek lisans tezi, Seyhan Özkan'ın (2015) *Hakkâri Yöresine Ait Halk Anlatılarının Eğitsel Değeri ve Çocuk Edebiyatı Açısından İncelenmesi* adlı çalışması, Ayşenur Çalışkan'ın 2016'da yaptığı *İlköğretim 100 Temel Eser İçerisinde Yer Alan Dünya Edebiyatına Ait Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi* adlı yüksek lisans tezi, Şafak Esen'in (2016) *Memduh Şevket Esendal'ın Hikâyelerinin Söz Varlığı ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Ayşenur Çalışkan'ın (2016) *İlköğretim 100 Temel Eser İçerisinde Yer Alan Dünya Edebiyatına Ait Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*, Tuğba Emirhan'ın 2016 yılında yaptığı *Değerler Eğitimi Bağlamında Yavuz Bahadıroğlu'nun Çocuk Romanları* adlı çalışması bu alanda yüksek lisans düzeyinde yapılmış çalışmalardır.

Doktora düzeyinde yapılan çalışmalarda değer kavramı daha çok edebi eserlerdeki tespiti ve verdiği mesajın çocuk eğitimi ve edebiyatı açısından uygunluğu incelenmiştir.

Ayşe Öztürk Samur'un (2011) *Değerler Eğitimi Programının 6 Yaş Çocuklarının Sosyal ve Duygusal Gelişimlerine Etkisi* adlı doktora tezi, Değerler Eğitimi programının anasınıfına devam eden çocukların sosyal, duygusal gelişimlerine olan etkisi bakımından incelenmiştir.

Canay Demirhan İşcan'ın (2007) *İlköğretim Düzeyinde Değerler Eğitimi Programının Etkililiği*, Mahmut Yasin Yakar'ın (2011) *Mustafa Ruhi Şirin'in Türk Çocuk Edebiyatındaki Yeri ve Eserlerinin Eğitsel Değeri Üzerine Bir İnceleme* adlı doktora tezi, Serap Uzuner Yurt'un (2013) *Sevim Ak'ın Öykülerinin Eğitsel Değerinin İncelenmesi* adlı çalışması, Oğuzhan Yılmaz'ın (2013) *Fatih Erdoğan'ın Eserlerinin Eğitsel Değerler Açısından İncelenmesi*, Gökçe Demiryürek'in (2015) *Çağdaş Çocuk Şiirinde Değerler Eğitimi*, Ali Öncü'nün (2015) *Değerler Eğitimi Bağlamında Ahmet Hamdi Tanpınar Ve Oğuz Atay'da Değerler* adlı doktora çalışması bu anlamda yapılmış doktora çalışmaları olarak sıralanabilir.

2. 2. Bican Veysel Yıldız'ın Hayatı ve Eserleri

2. 2. 1. Bican Veysel Yıldız'ın Hayatı

Bican Veysel Yıldız, 30 Ocak 1963'te Kars'ın Kağızman ilçesinde doğar. Babası Muhlis Bey, annesi Naime Hanım'dır. Beş çocuklu ailenin dördüncü çocuğudur. Kardeşler yaş sırasıyla İsmail, Nevriye, Selçuk, Veysel, Sabriye'dir. Babası ilkokulu kendi köyünde okumuş, ilkokul mezunu olarak işe başlamış, daha sonra dışarıdan ortaokul ve liseyi bitirmiş bir devlet memurudur. Çok az sayıda olmasına rağmen güçlü sayılacak birkaç şiir yazmıştır.

İlkokul ve liseyi Kağızman'da okur. 1981 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde yükseköğrenime başlar. 1985 yılında İlahiyat Fakültesi son sınıftayken yeniden üniversite sınavına girer ve Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü'ne kayıt yaptırır. 1990 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olur. 1990-1995 yılları arasında Erzurum ve İstanbul'da Edebiyat Öğretmenliği yapar.

1995 yılında devlet okullarındaki öğretmenlik görevinden istifa ederek kurucusu olduğu Cemre Dershanesi'nde kurucu müdür olarak göreve başlar. 2003 yılında yeniden Milli Eğitim Bakanlığı'nda resmi öğretmenlik görevine döner. Liselerdeki mevcut disiplinsizlikten duyduğu rahatsızlık nedeniyle lise edebiyat öğretmeni olarak değil de ortaokul Türkçe öğretmeni olarak kadro ister ve devlet okullarında ortaokul Türkçe öğretmeni olarak göreve başlar. İstanbul Maltepe'deki Hasan Şadoğlu Ortaokulu, Dumlupınar Ortaokulu, Vasfi Rıza Zobu Ortaokulu ve Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu'nda öğretmenlik yapar. Bir dönem 120. Yıl Ziraat Bankası İlköğretim Okulu'nda müdür olarak görev yapmış olan Bican Veysel Yıldız, şu anda Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu'nda öğretmenlik yapmaktadır.

İlkokul üçüncü sınıftayken ilk şiirini yazar. Düz yazı çalışmalarına ise lise yıllarında başlar. Değişik dergi ve gazetelerde yazar, yayın yönetmeni ve sanat

danışmanı olarak görev alır. Mina, Aktif Test ve Aktif Eğitim dergilerinin kuruculuğunu ve genel yayın yönetmenliğini yapar. Halk edebiyatı, şiir, biyografi, güldeste, dil öğretimi ve eğitim planlaması dallarında kitapları yayımlanır.

Bican Veysel Yıldız'ın annesi Naime Hanım okuryazar olmayan, buna rağmen dil ve kültür bakımından kendisini çok iyi yetiştirmiş bir ev hanımıdır. Nisan 2015'te Hamburg Üniversitesi konferans salonunda yaptığı bir konuşmasında anadili öğrenmede annelerin etkisini anlatırken annesi Naime Hanım'ın da anneannesi Binnaz Hanım'ın da söz dağarcığı çok zengin, sözlü kültüre hakim, atasözlerini, deyimleri, darbimeselleri çokça ve yerli yerinde kullanan, yüzlerce hatta binlerce türkü bilen ve bunları ezgileri ile söyleyen, bilge kişilikli olduğunu anlatır. Anne Şiirleri Güldestesi isimli eserinde yer alan Bilge Kadın ve Anne Ben Güzel Şeyleri Senden Öğrendim adlı şiirlerinde de annesinin ve anneannesinin kendisinin dil bilinci ve kimlik edinmesindeki etkisine vurgu yapar.

Yazma konusunda büyük ağabeyi İsmail Bey'in de kendisi üzerinde dolaylı olarak etkisi olduğunu anlatır. 20 Mart 2016 Pazar günü İstanbul, Üsküdar Bağlarbaşı Kongre ve Kültür Merkezi'nde öğretmenlere Yazma ve Yazdırma Teknikleri seminerinde *“Çocuk ve gençlere yazma alışkanlığı kazandırmayı özendirecek etkinlikler içerisinde kendi hayatımdan tecrübe ettiğim bir hediye türü var. Büyük ağabeyim İsmail Yıldız, bana sık sık güzel, kaliteli kalemler ve defterler, not kağıtları hediye ederdi. Yaşım ilerledikçe benim yazmayı önemsememde ağabeyimin bu tutumunun olumlu etkisinin olduğunu anladım. Ağabeyim kareli not defteri ve uçlu kurşunkalem kullanırdı sürekli. Ben de onun etkisiyle hâlâ kareli defterlere not alırım. Anamın söz ve sözlü edebiyat dağarcığı nasıl ufkumu açmışsa ağabeyimin yazmamı destekleyen hediyeleri de yolumu açmıştır. Çocuklara onların değil, büyüklerin kendilerinin beğendikleri kitaplar hediye ederek okumayı teşvik edeceğimizi sanıp okullarda ödül olarak sürekli kitap hediye ediyoruz. Bundan vazgeçip yazmayı teşvik etmek için güzel, kaliteli kalemler, hatta mümkün olduğunca dolmakalemler hediye edelim onlara.”*

Bazı şiirleri İbrahim Erdem tarafından, bazı şiirleri ise kendisi tarafından bestelenir.

Amatör fotoğraf sergileri açar.

İstanbul'da ve Anadolu'da altmışa yakın okula kitaplık ve kütüphane kurar.

Yurt içinde ve yurt dışında çeşitli televizyon ve radyo programlarına; konferans, seminer ve panele konuşmacı olarak katılır.

Almanya'nın Hamburg kentinde düzenlenen Hamburg Sanat ve Edebiyat Festivali'nde Türk Çocuk Edebiyatı'nı temsil eder.

Kurucusu olduğu Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği'nin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini 2013 yılından/kurulduğundan beri yürütmektedir. Çocuk edebiyatı alanında yürüttüğü çalışmalarının neredeyse tamamını bu birliğin çatısı altında yürütmektedir. Eğitimciler Platformu'nun da kurucusudur.

2014 yılından itibaren Türkiye'de ilk kez her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen çocuk edebiyatı sorunları ve çözüm önerilerinin sunulduğu I. II. ve III. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu'na öncülük eder, bu projenin uygulanması ve yürütülmesinde görev alır.

2015 yılında Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu ile eş zamanlı yürütülen Türk ve İslam Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştay'ının toplanmasına öncülük eder. I. II. Türk ve İslam Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştay'ının çalıştay dönem başkanlığını yapar ve çalıştayda kararlaştırılan çalışmaların süreç yönetimini bizzat yürütür.

Kağızmanlılar Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanlığı'nı on yıldır sürdürmektedir. Kağızman Postası gazetesinin kuruculuğunu yapar. Bu gazetenin çıkarılmasında ve yürütülmesinde aktif rol alır.

03 Eylül 2014'te internet üzerinden www.cocukvegenç.net adresinden yayın yapan Çocuk ve Genç isimli uluslararası çocuk ve gençlik edebiyatı gazetesini kurar. Dünyanın değişik ülkelerinden ünlü çocuk ve gençlik edebiyatı şair ve yazarlarının, akademisyenlerin yazılarının yayımlandığı gazetede çocuk ve genç yazarların yazılarına

da yer verilmektedir. Çocuk yazarların eserlerinin eleştirilerinin bizzat yazar çocuklara iletildiği bu gazetede de bir yandan çocuk edebiyatına dair bilgiler paylaşılırken bir yandan da yeni yazarlar ve gazeteciler için bir atölye görevi üstlenilmektedir. Matbu olarak yayınlanması da planlanan gazetenin değişik ülkelerde ve değişik şehirlerde temsilcileri de bulunmaktadır.

Çocuk ve çocuk edebiyatı alanında birçok etkinliğe ve esere imza atar.

Ayrıca Hayat Mektebi Yayınevi'nin kurucusudur.

Evli ve altı çocuk babasıdır.

2. 2. 2. Bican Veysel Yıldız'ın Eserleri

Bican Veysel Yıldız'ın çocuk ve çocuk edebiyatı alanında yapmış olduğu birçok etkinlik, proje, sergi, yazı çalışmaları ve kitapları bulunmaktadır. Yazar "*...çocuklarımızın daha iyi bir dünyada yaşamasına*" ([http:// www.cogeyb.org/sempozyum](http://www.cogeyb.org/sempozyum) Erişim Tarihi: 08.09.2016) adayın ve bunun için "*...gecemizi gündüzümüze katıp çalışmak... Her geçen gün üçüncü bir dünya savaşına adım adım yaklaşılan bir çağda biz yazarlar, şairler, akademisyenler, aydınlar olarak silah tüccarlarından daha çok çalışmak, savaş isteyenlerden daha gözü kara olmak zorundayız.*" (<http://www.cogeyb.org/projelerimiz/cagi-yetistirenlerle-cagin-yetistirdikleri-bulusuyor/> Erişim Tarihi: 11.12.2015) sözleri ile ne kadar kararlı ve istekli bir biçimde çalışmak istediğini ortaya koymaktadır.

Bican Veysel Yıldız; çocuk, çocuk sorunsalı ve çocuk edebiyatı alanında farklı projeler yürütmektedir. *Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumları, Türk ve İslam Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştayı, Avrasya Çocuk Şiirleri Şöleni* gibi uluslararası projeleri yürüten Yıldız, yürüttüğü bu çalışmalarla çocuk edebiyatına dönük sorunların evrensel olduğunu, bu sorunların çözümünü "*Şehirlerin insanı makineleştirdiği, siyasi kavgaların ve çıkar savaşlarının insanı ölüm makinesine çevirdiği bir çağda, içindeki*

çocuğu, çocuk saflığında duyguları korumak ve yaşatmakla" (Şimşek ve Yıldız, 2015: 8) mümkün olabileceğini ifade etmiştir.

Yazarlar Köylerde/Anadolu Aydınlarla Buluşuyor, Yazarlar Okullarda Çalışmaları, Türk Müziğinin Farklı Türlerinde Çocuk Şarkıları Çalışmaları, Çağ Yetiştirenlerle Çağın Yetiştirdikleri Buluşuyor gibi çalışmaları ile Yıldız çocuk ile yetişkini, aydın ile köylüyü, yazar ile öğrencileri bir araya getirerek toplumdaki kopukluğun yaralarını sarmaya çalışır.

Eserleri; şiirler, yazarlık atölyesi kapsamında üretilen eserler, çocuk edebiyatı alanı ile ilgili çalışmalar, çeşitli konularda araştırma ve inceleme eserler ile üniversite ve liselere hazırlık kitapları başlığı altında beş bölümde toplanabilir.

2. 2. 2. 1. Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk ve Çocuk Edebiyatıyla İlgili Eserleri

Bican Veysel Yıldız, çocuk edebiyatına yönelik birçok proje hazırlamıştır. Bu projeler yanında çocuk edebiyatı sorunları ve çözüm önerilerinin sunulduğu sempozyumlar ve çalıştaylar düzenlenmiştir. Çocukların etkin okuma ve yazı yazma becerilerini geliştirmeye yönelik yazdığı kuramsal eserleri yanında edebi anlamda kaleme aldığı eserleri de bulunmaktadır.

2. 2. 2. 1. 1. I. II. ve III. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu

İlki 24-25 Ekim 2014'te, ikincisi 23-24 Ekim 2015'te, üçüncüsü 21-22 Ekim 2016'da yapılan Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu'na birçok yazar, çizer, şair, akademisyen, yayıncı, diğer eğitimci, öğretmen, çocuk ve gençler katılır. Yurt içinden ve yurt dışından özellikle Almanya, Azerbaycan, Özbekistan, Rusya, Amerika, İran, Pakistan, Kosova ve Tuva Cumhuriyeti gibi farklı ülkelerden ve coğrafyalardan birçok akademisyen, sivil toplum kuruluşu, yazar ve öğretmen olmak üzere birçok katılımcı bildiri sunmuştur.

24 Ekim 2014 Cuma günü yürütülen I. sempozyumda; yurt içinden ve Özbekistan, Azerbaycan, Rusya, Almanya gibi ülkelerden yazar, şair, eğitimci ve akademisyenlerce 24 bildiri sunulmuştur.

II. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu'na yurt içinden ve 19 ülkeden elli üniversiteden akademisyen, öğretmen ve yazarlardan 113 bildiri başvurusu olmuştur. Bunlardan 95'i sözlü sunuma değer bulunmuştur.

III. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu'nda ise yurt içinden ve yurt dışından birçok akademisyen, öğretmen ve yazarlardan 57 bildiri sunulmuştur.

I, II ve III. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu'nda; çocuk ve gençlik edebiyatında yeni yaklaşımlar, sözlü edebiyat birikimlerinin günümüze aktarımı, yurt dışında yaşayan Türkçe konuşan çocuklar için çocuk ve gençlik edebiyatının sorunları ve çözüm önerileri, çocuk ve gençlerin yazmaya özendirilmesi, yeni yazarların yetişmesi, çocuk edebiyatında göç, savaş, mültecilik, barış, adalet, yoksulluk ve savaşın çocuklar üzerindeki etkileri, milli ve manevi değerler, okuma alışkanlığı işlenen konuların başlıcalarıdır. İşlenen bu konular günümüzün çocuk ve çocuk edebiyatı alanındaki toplumsal yaranın tespiti ve çözüme kavuşturulması açısından en önemlilerindendir.

Sempozyumları düzenlemenin birkaç nedeni olduğunu dile getiren Yıldız, bunlardan birincisi çocuk edebiyatının akademik paydaşlarıyla şairleri, yazarları, öğretmenleri aynı zeminde buluşturmak olduğunu ifade eder. Sadece akademik alanda kalmış birtakım bilgilerin çocuk edebiyatı gelişimine çok fazla katkısının olmayacağını; bu bilgilerin paylaşılmasıyla şair, yazar ve akademisyenler tarafından yazdıkları irdelenip incelenince kendileri ile ilgili bazı tespitleri görmek ve bilmek durumunda kalacaklarını; kendileri ile ilgili tespitleri bilmeleri, görmeleri, kendileri ve eserleri ile ilgili eleştirileri bir başka kanaldan farkındalık oluşturarak gündeme getirmiş olmaları ve bunu kendilerinin başka kişiler tarafından nasıl görüldüğünü öğrenmiş olmalarının önemli olduğunu; ciddiye alınacak bir eleştiri, inceleme ve irdelemenin çocuk edebiyatı alanında yazan insanın kendi eserlerine ve kendi bakış açısına yeniden bir eleştirel

gözle bakmasını, hataları ve eksiklikleri varsa bunları gidermesini ve telafi etmesini sağlayacağını dile getirmektedir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız, sempozyumların bir başka nedenini şöyle açıklar: "*Üniversitelerde çocuk edebiyatı okutan akademisyenlerle okullarda çocuk edebiyatı ile ilgili öğrencilerin eser tespitinde, öğrencilerin kitapla buluşmasında birinci derecede etkili olan öğretmenlerin birbirleriyle tanışıp kaynaşmaları, birbirleriyle çocuk edebiyatı üzerine birtakım söyleşiler yapmaları, bazı konuları tartışmaları önemli bir kazanım olacaktır. Zaman zaman biz bu çalışmalarımıza yayıncıları ve çocuk edebiyatı ile ilgili, çocuk edebiyatına yakın konular ile ilgili çalışmaları olan sivil toplum kuruluşlarını da çağırıyoruz. Bu tarafların birbirlerini tanımaları birbirleriyle ortak zeminde buluşmaları açısından önemlidir.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız sempozyumların üçüncü bir nedenini "*Siz kendi kültürünüzü, kendi medeniyetinizi ne kadar biliyorsanız bilin dünyaya gözünüzü açmak, dünyaya bakmak ve dünyada olup biteni de bilmelisiniz. Çünkü çocuk edebiyatı milli kültürün, ulusal değerlerin yine kendi medeniyet çevrenizin hatta kendi coğrafi bölgenizin, kendi kıtanızın sorunlarını bilmekle, onların kültürünü tanımakla, onlara ait değerleri anlatmakla tam anlamıyla ifade edilmiş ve amacına ulaşmış olmuyor. Evrensel değeri de bilmek zorundasınız, dünyadaki gelişmelerden de haberdar olmak zorundasınız. Dünyada yazılanları takip etmek zorundasınız. O yüzden de uluslararası zeminde kendi akademisyenlerimizi, şair ve yazarlarımızı dünyanın farklı ülkelerinden gelen akademisyen, şair ve yazarlarla buluşturmayı amaçlıyoruz. Bu anlamda yapılan çalışmalar hem ülkemizdeki şair ve yazarlar ve akademisyenler için katkı sağlıyor hem de yurt dışından gelen akademisyenlerin de bundan faydalandığının farkındayız. Aldığımız geribildirimlerde bunu görüyoruz. Bu açıdan baktığımızda Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu hem Türkiye'deki akademisyen, eğitimciler, şair ve yazarlar hatta yayıncılar için büyük faydalar sağlıyor. Hem yurt dışından sempozyuma katılan akademisyenlerin ülkelerindeki çocuk edebiyatı konusu ile uğraşan akademisyenlere, şair ve yazarlara, yayıncılara birtakım artılar sağlıyor. Bu her iki taraf için de bizdeki şair, yazar ve akademisyenler için de konuk gelen şair, yazar ve*

akademisyenler için de ufuk açıcı sonuçları doğurduğunu biliyoruz." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleriyle açıklar.

II. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumunda da Yıldız, "Çağın değişen şartlarını, bu şartların çocukların hayatlarına yansımaları, hassasiyetlerine etkilerini görmeden ve bunları göz önünde bulundurmadan çocuk edebiyatı alanında gerçek anlamda başarılı eserler üretmek mümkün olamaz. Sadece çocuğun değil, baskı teknolojisinin, medya imkânlarının değişim ve gelişim süreçleri de günümüz dünyasında edebiyat çalışmalarını hem ürünlerin türleri açısından hem beğenilme ve etki alanları bakımından doğrudan etkilemektedir. Bu yüzden çocuk edebiyatı alanında eser veren yazar, şair, çizer ve diğer sanatçılar ile bu alanda bilimsel çalışmalar yapan, araştırmalar sürdüren akademisyenlerin, çocuk ve gençlik edebiyatı alanındaki ürünlerin sunucusu ve yayıcısı olan yayıncıların aynı zeminde buluşması gerekiyor. Bu çalışmada ihmal edilmemesi gereken iki taraf daha var: Çocuklar ve gençler ve onlarla çocuk edebiyatının buluşmasında en aktif görevi üstlenen eğitimciler." (Şimşek ve Yıldız, 2015: 7) sözleri ile sempozyumun işlevine değinir.

2. 2. 2. 1. 2. Avrasya Çocuk Şiirleri Şöleni

Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı ile eş zamanlı olarak her yıl yapılan Avrasya Çocuk Şiirleri Şölenine birçok ülkeden şair, çocuklar için yazdıkları şiirleri okur ve çocuk şarkıları seslendirir.

Ülkemizde ve Türkçe konuşulan ülkelerdeki çocuk şiiri yazan şairler ile öğrencileri buluşturan bu projede amaç, yeni nesle dil zevkini tattırmak, onları şiir yazmaya yüreklendirmek ve Türkçe bilinci edinmelerini sağlamaktır.

2. 2. 2. 1. 3. Türk ve İslam Dünyası Çocuk Çalıştayı

Çalıştay; ilki 25 Ekim 2015'te, ikincisi 22 Ekim 2016'da Almanya, Azerbaycan, Bulgaristan, Doğu Türkistan, Hindistan, İngiltere, İran, Kazakistan, Kırım, Ukrayna,

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kosova gibi Yurt dışı Türkler ve Akraba topluluklar ile diğer İslam ülkelerinden çocuk edebiyatı alanında eser vermiş yazar, şair, diğer sanatçılar ile bu alanda çalışan akademisyenler ve yayıncıların katılımı ile İstanbul'da gerçekleşmiştir.

Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu ile aynı dönemde yapılan çalıştay her yıl ekim ayının yirmisini içine alan haftada yapılmaktadır. İlk iki gün sempozyum çalışmaları yapıldıktan sonra üçüncü gün çalıştay çalışmaları yapılmaktadır. Çalıştayın genel olarak her yıl birkaç üyesi değişse de genel bir omurga ekibi bulunmaktadır. Çalıştayın uzun vadeli çalışmalarını bu ekip yürütmektedir.

Türk ve İslam Dünyası Çocuk Çalıştay'ına adından dolayı siyasal zeminde yaklaşanların olduğu ve bunun doğru olmadığı, aslında gayelerinin Türk ve İslam kültürünün Orta Asya'dan, Sibirya'dan Anadolu coğrafyasına kadar izlediği bir yol haritasının olduğu ve Türk dilini kullanan Azerbaycan, Nahçıvan, İran, Suriye gibi farklı bölgelerdeki Müslüman ve Türkler ile Ortodoks, Şamanizm gibi farklı inançlara mensup olan Gagavuz Türkleri, Tuva Türkleri gibi Türkçe konuşan insanların ortak paydada buluşabileceği bir dil ve kültür birlikteliği olması gerektiğini Yıldız dile getirmektedir. Ayrıca İslam'ın kültürel ve medeniyet değerlerimizi belirleyen önemli bir unsur olduğu ve bu durumun göz ardı edilmeden çalıştayın hem Türk hem İslam dünyasından paydaşların katılması ile geniş bir coğrafyada çocuk edebiyatı üzerine ortak çalışmaların yapılabileceği ve bunun faydalı olacağı inancını taşımaktadır. (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Bican Veysel Yıldız, Türk ve İslâm Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştay'ının toplanmasına öncülük etmiş, çalıştay dönem başkanlığını yapmıştır. Bu çalıştayda üzerinde çalışılması kararlaştırılan konulardaki etkinliklerin süreç yönetimini bizzat sürdürmektedir.

Çalıştayda üç tema üzerinde çalışmalar yapılmıştır:

1- Çocuk ve gençlik edebiyatı alanında Türkiye, Yurt dışı Türkler, Akriba topluluklar ve İslam ülkeleri arasında ortak çalışmalar planlamak.

2-Çocuk ve gençlik edebiyatı alanında uluslararası nitelikte ortak ödüllendirme sisteminin kural ve yöntemlerini belirlemek.

3- Türk ve İslam Dünyası çocuk edebiyatı tarihi yazma projesini ortak çalışma olarak hayata geçirmek ve bu çalışmayı birlikte yürütmek. (<http://www.coqeyb.org/calistay/calistay/> Erişim: 18.09.2016).

Çalıştay sonunda bu üç tema üzerinde uzun vadeli çalışmaların planlanması ve yürütülmesi kararlaştırılmıştır.

Yıldız, Türk ve İslam dünyasının çocuk edebiyatı alanında birlikte hareket etmesi, ortak eserler vermesi, bilgi ve kültürel alışverişte bulunması, bilgi ve kültürel birikim açısından zengin, renkli ve birbirinden haberdar olması ve bu edebiyatın belli bir standardı yakalamasını sağlaması açısından önemli görmüştür. Yıldız, bu durumu şöyle açıklar: "Türk ve İslâm Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştayı, bu ümmetin ve bu ümmeti oluşturan milletlerin çocuk edebiyatı tarihinde bir milattır." (Karahan, 2015: 29) ve "Türk ve İslam dünyası için çocuk ve gençlik edebiyatı alanında, bir Türk ve İslam Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştayı öncesi vardır, bir de Türk ve İslam Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştayı sonrası olacaktır." (Karahan, 2015: 29).

Çalıştay'ın yaptığı ve yapacağı çalışmaları Yıldız şöyle açıklar: "Bu alandaki eksiklikleri gidermek, zorlukları aşmak, başarıyı ve güzellikleri yakalamak, sağlıklı ve etkili iletişim için gerekli planlamayı yaptık. İlk olarak katılımcı ülkelerin çocuk edebiyatı ürünlerinin karşılıklı tercüme yoluyla tanıtımı ve paylaşımı sağlanacak. Yine Türk ve İslam Dünyası Çocuk Oyunları Şenliği, çocuk şarkıları çalışmaları, ortak çocuk şiirleri ve masal antolojisi yayınları; Doğu Türkistan'daki Çin işgali ve Kırım Tatarlarının Rusya'nın

Ukrayna'yı işgali sonrası yaşadıkları dil sorunlarının çözümü için oradaki anaokullarına doküman ve eğitim desteği de yapacaklarımız arasında." (Karahan, 2015: 29).

2. 2. 2. 1. 4. Çağı Yetiştirenlerle Çağın Yetiştirdikleri Buluşuyor

Yaz tatillerinde Kur'an kurslarında okuma seferberliği başlatan Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği aydınlarla çocukları bir araya getirmiştir. Çocuklara okumayı sevdirmek ve yazmaya teşvik etmek amacıyla yapılan bir etkinliktir.

Toplumda yazar, şair, bilim adamı, bilgin vs. gibi model alınacak insanları öne çıkarıp bu kişilerle ilgili çocuk edebiyatı alanına çocukların dikkatini çekmek ve onları çocuk edebiyatı ürünleri ile buluşturmak için camilerde ve Kur'an kurslarında her yaz yaklaşık ortalama 10.000 öğrenciye ulaşılır. Öğrencilere kukla tiyatrosu düzenlenir. Söyleşiler yapılır. Şiir dinletileri düzenlenir. Yapılan bu etkinliklere annelerin de katılmaları sağlanmaktadır. Hatta konu ile ilgili Yıldız, annelerin projelere dâhil edilmesinin ne kadar önemli olduğunu şöyle ifade eder: "*Mutlaka bu okuma ve yazma işlemi içerisinde, bunlar ile ilgili etkinlikler içerisinde anneleri sokmak lazım. Annelerin içinde olmadığı hiçbir iş gerçekten başarılı olmuyor.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız, bu projenin çocukların dil bilinci, okuma alışkanlığı ve yazma becerilerine olan etkisini şöyle ifade eder: "*Din eğitimi alan çocuklarda dil eğitimi, Türkçe bilincinin, kitap okumanın ve yazmanın önemini vurgulamak açısından çok büyük etki uyandırıyor.*" (Karahan, 2015: 29).

Türkiye'de geç kalmış bir aydın-halk buluşması şeklinde projeyi tanımlayan Yıldız, bu projenin bir başka hedefine ve yararına vurgu yaparak şunları söyler: "*Ülkemizdeki din adamlarının büyük bir çoğunluğu, Arapçayı Türkçeden daha çok önemsemektedir. Ana dilini bilmeyenlerin bir başka dili öğrenmede ve anlamada tam anlamıyla başarılı olmaları mümkün değildir. Türkçeyi tam olarak bilmeden, Türkçeyi gerektiği kadar önemsemeden Arapçayı öğrenmek ve Arapça olarak inmiş olan Kur'an'ı anlamak mümkün değildir. Kur'an'ı önemsemekle, dini önemsemekle Arapçayı*

önemsemek aynı şey değildir. Türkçeyi önemsemeden bir başka dili önemsemek yanlış bir anlayıştır. Yine "dinin ilk emri oku" mesajına takılıp ilk emirle kastedilen Alak Suresi'nin ilk beş ayetinden 4. Ayetteki "O, kalem ile öğretendir." mesajını ve Kalem Süresi'nin başında kaleme ant içilmesi gerçeğinin gerektirdiği şekilde yazmaya önem verilmemesi, bunları görmezlikten gelmek yanlış bir yaklaşımdır. Çağrı Yetiştirenlerle Çağrın Yetiştirdikleri Buluşuyor projesinin din görevlilerine yönelik en önemli yararı bu yanlış yaklaşımları ortadan kaldırmada görülecektir." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Bu toplumda yüzyıllar boyu bu medeniyette hayatın merkezi olan caminin kültürle, sanatla, edebiyatla bir ilişkisinin olması gerektiğini düşünen Yıldız, Anadolu'da cami kültürünün dil ile ilgili bir sapmasının olduğunu ve bunun düzeltilmesi gerektiğini ifade eder. *"Sanki Arapça, bizim kendi dillerimizden daha önemliymiş gibi bir intiba oluşturuluyor. Hâlbuki biz kendi anadilimizi doğru kullanmazsak, kendi anadilimizi iyi anlamazsak ana dilimize çevrilmemiş bir başka dilden vahyi de doğru anlayamayacağız. Çünkü tercüme dediğimiz olay aslında bir takas olayıdır. Siz kendi dilinizde kelime bileceksiniz ki karşıdaki dilden tercüme edilen kelime ile onun değiş tokuşunu yaparsınız ve zihin altyapınızda ona bir anlam karşılığı bularsınız. Onun için biz bu çalışmalarımızda biraz da din görevlilerine bu mesajı vermeye çalışıyoruz."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleri ile projenin bir başka hedefine vurgu yapar.

2. 2. 2. 1. 5. Yazarlar Köylerde/ Anadolu Aydınlarla Buluşuyor Projesi

İlk uygulaması Kars'ın Kağızman ilçesinin Çayarası köyünde yapılan bu proje köylerdeki çocuklara okuma ve yazmanın önemini anlatan sunumlar, söyleşi ve kukla gösterileri düzenlenerek çeşitli sergiler açılmıştır. Yazarlar tarafından öğrenciler için kitap imzalama etkinliği düzenlenmiştir.

Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği projeyi şu sözlerle açıklar: *"Bu proje Türkiye'de bir ilkin, bir yeni başlangıcın miladıdır. Bu sadece yazarla okurun buluşması değildir; bu cami ile okulun, dil ile dinin, öğretmenle imamın buluşmasıdır. Bu proje; bu*

memleketi ihmal etmiş, bu memleketi tanımamış ya da tanıyamamış bu memleketin aydını ile Anadolu'nun buluşmasıdır. İhmal ettiğimiz alanlardaki herkesten ve her kesimden eli kalem tutanlar adına, aydınlar adına özür dilemedir." (<http://www.turkiyehaberajansi.com/kuran-kurslarinda-ve-camilerde-imza-gunu/63982/> Erişim: 11.09.2016).

İlk kez Türkiye'de köy ve mezralarda yazarlarla öğrencileri buluşturma işini yapmış kurumsal bir yapı olduklarını (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016) dile getiren Yıldız; Anadolu'yu, köyü, köylüyü ihmal eden bir aydın kesimden yakındır. Bu bakımdan projenin önemine vurgu yapar: "*Çarpık kentleşme, kültürel çözülme ve kimlik kaybı ile köyden ve oradaki insanımızdan uzak kalan edebiyatçılarımızı köydeki insanımızla buluşturmayı hedefledik.*" (Karahan, 2015: 28).

Toplum olarak bir aydın sorunu olduğunu, yazarın samimi olması gerektiğini, İstanbul'da oturup Anadolu'yu konuşan aydınların öncelikle Anadolu'yu tanınması gerektiğini (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016) ifade eden Yıldız, "*Kalkınmanın hem ekonomik anlamda hem sanat ve edebiyat başta olmak üzere bütün kültürel alanlarda köyden başlaması gerekirdi.*" (<http://www.bicanveysel.com/projeler/yazarlar-koylerde/> Erişim: 14.09.2016) sözleriyle bu durumun ihmal edildiğini dile getirerek bir özeleştiriye bulunmuştur.

Köylerdeki çocuklara okuma ve yazmanın önemini anlatan sunumlar, söyleşi ve kukla gösterileri düzenlenerek çeşitli sergiler açılmıştır. Ayrıca yazarlar tarafından öğrenciler için kitap imza etkinliği de düzenlenir.

16 Ağustos 2013 Pazartesi günü Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çayarası köyünde Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Bican Veysel Yıldız, köydeki 113 öğrenciye okuma ve yazmanın önemini anlatan bir sunum yaptıktan sonra kendi kitaplarını imzalayarak projeye öncülük etmiştir.

Yıldız, yurt dışındaki çocuk ve gençlere yönelik olarak da Almanya'nın kuzey eyaletlerindeki bazı camilerde söyleşiler düzenlemiş, oradaki çocuk ve gençlere dil

bilinci, çocuk ve gençlik edebiyatı üzerine sunumlar yapmış, kitaplarını imzalayarak hediye etmiştir. Bu çalışmalara katılan çocuk ve gençlerden yazma yeteneği iyi olanlarıyla internet üzerinden yazarlık eğitimi çalışmalarını yürütmekte, onlara eserlerini geliştirmede, değişik süreli yayın organlarında eserlerini yayınlamada destek olmaktadır.

2. 2. 2. 1. 6. Türk Müziğinin Farklı Türlerinde Çocuk Şarkıları Çalışmaları

Türkiye'de bir ilk olan Türk müziğinin değişik türlerinde çocuk şarkıları yazma ve besteleme çalışması Yıldız'ın önemli projelerinden biridir. Çocuk şarkılarının ilki Ozan Mustafa Aladağ ile Yıldız tarafından âşık edebiyatının farklı kalıplarında bestelenmiştir.

Yıldız, Türk müziğinin değişik türlerde çocuk şarkıları yazma ve besteleme işinin ihmal edildiğini, bu eksikliğin giderilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Çocuk şarkılarının yaygınlaştırılıp yurt içinde ve yurt dışında başta Almanya ve Hollanda olmak üzere Avrupa ülkelerinde ve diğer ülkelerde yaşayan Türk çocuklarına memleketleri ile gönül bağı kurmak ve kendi kültürlerini tanıma imkânı sunmak bakımından önemli görülen bir çalışmadır.

2. 2. 2. 1. 7. Yazarlar Okullarda Çalışmaları

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün başlatmış olduğu Yazarlar Okullarda projesine derneğin üyesi yazarlar destek olmakta ve okullarda imza programı yapmaktadır. Ayrıca her gittikleri okulda küçük bir konferans sayılabilecek nitelikte okuma bilinci, yazma kültürü üzerine söyleşiler de düzenlemektedir.

2. 2. 2. 1. 8. Sergiler

Çocukların sanat ve edebiyatın farklı alanlarında bilgi sahibi olmaları ve estetik bilinci edinmelerini sağlamak amacıyla değişik alanlarda sergiler düzenlenir.

Çocuklara dil bilinci vermesi bakımından sözlüklerin önemli olduğunu ve bu amaçla sergilerin açılması gerektiğini ifade eden Yıldız, "*Türkiye'de en fazla sözlüğü olanlardan biriyim. Bunların sergilenmesini istiyorum. Hatta bir gün sözlük imza günü de yapabiliriz. Bizde sözlük algısı çok gelişmiş değil. Veli çocuğuna her şey alıyor ama sözlük almıyor. Camilere gidiyorsunuz sözlük yok. Bu yüzden camilere sözlük verilmesi için müftülükle görüşüyorum.*" (<http://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/cocuk-edebiyati-camiye-girdi-559588> Erişim: 10.08.2016) sözleri ile sergiye dikkatleri çekmektedir.

2. 2. 2. 1. 9. Yaz Kurslarında Bilgiyi Bilince Dönüştürme Etkinlikleri Seti (2007)

Bican Veysel Yıldız'ın hayatını incelerken ve çalışmalarını irdelerken belki de en çok üzerinde durmamız gereken şey, onun sanat anlayışı ve sanatçıya yüklediği toplumsal fonksiyonları ve bunun gerektirdiği eylemler ile ilgili beklentileridir. Yıldız, bu konudaki görüşlerini Yıldız Teknik Üniversitesi'nde verdiği *Ortadoğu'da Kalıcı Barış İçin Çocuk Edebiyatı* başlıklı konferansında şu ifadelerle dile getirir: "*Bizim edebiyatçılarımızın, sanatçılarımızın, aydın geçinenlerimizin birçoğu ağıtçıdır. Çözümüne dair bir önerileri, bir gayretleri, çabaları yoktur. Sadece ağıt yakarlar. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da dengbejler nasıl yası diri tutarak kan davalarını körükler, barışı ve ilerlemeyi kösteklerse bizim aydın sandıklarımız da aynı şeyi yapar. Sadece eleştirirler, hem de yerme ve ötekileştirme anlamında eleştirirler. Olumlu şeyleri de söylemezler. Oysa çevremiz zaten ne olduğunu bilenlerle ve söyleyenlerle dolu. Ne yapılması gerektiğini söyleyenler de en az bir o kadar çoğunluktalar. Oysa yapılması gerekeni söyleyenlere değil, yapılması gerekenleri yapacaklara ihtiyacımız var. İşte sanatçının ve edebiyatçının, bilim adamının durması gereken yer budur.*" (<http://www.felahkitap.com/2016/05/ortadoguda-kalici-baris-icin-cocuk-edebiyati-2/#more-1436> Erişim Tarihi: 14.09.2016). Bu anlayış ile Yıldız, yapılması gerektiğine inandıklarını söylemekle yetinmez. Yapılması gerekeni yapmaya gayret eder, öncülük eder. Taşın altına elini sokar. Omuzlarına yük alır. Çocuk ve gençlerin din eğitimi alırken din eğitimi almalarına, din bilinci edinirken dil bilinci edinmelerine hizmet etmek

amacıyla 2007 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı yaz Kur'an kurslarına devam eden öğrenciler ile Türkçe konuşulan ülkelerin çocukları için Yaz Kurslarında Bilgiyi Bilince Dönüştürme Etkinlikleri Seti'ni hazırlamıştır. Set iki defada 20.000 baskı yapmıştır. Başta İstanbul, Iğdır, Kars, Erzincan, Hakkâri, Bursa, Bolvadin olmak üzere Türkiye'deki birçok il ve ilçedeki kurslarda kullanılmıştır. Ayrıca Bulgaristan, Irak, Almanya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelere de ulaştırılmıştır.

2. 2. 2. 1. 10. Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği Okuma Kültürü ve Z-Kütüphane Çalıştayı Bildirisi

Bildiri, Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği (ÇOGEYB) Yönetim Kurulu Başkanı Bican Veysel Yıldız ile ÇOGEYB Akademik Kurulu Başkanı Tacettin Şimşek'in imzasıyla yayınlanır.

Çocukların kitap okuma alışkanlığı ve kültürü ile ilgili birçok sorunun tespit edildiği ve bu sorunların çözümü için bildiriye amaçlanan çalışmalar üç başlık altında toplanmıştır:

A. Söz Varlığının Tespiti:

Söz varlığı ile ilgili sorunlar tespit edilip bu sorunlara çözüm önerileri sunulmuştur:

"Kelime öğrenme çalışmaları üzerine öğretmenlerce örnek uygulamalar belirlenmeli ve paylaşılmalıdır. Söz varlığını tespit ve tasnif çalışmalarının ilkeleri, önceden çok sağlıklı bir şekilde ortaya konulmalıdır. Özellikle "söz" olarak neyin kabul edileceği belirlenmelidir. Başarılı bir sonuca bağlandığında eğitim alanındaki birçok faaliyeti doğrudan veya dolaylı yollarla etkileyecek bu çalışmanın uzun vadeli bir planlamayla yürütülmesi gerektiğine inanmaktayız.

Almanya'daki Türk öğrencilerinin çift dilli okullarda okuyacakları Türkçe dersleri için doküman hazırlama çalışmalarımızda bu alanda başlattığımız sınıf seviyelerine göre

sözcük belirleme çalışmalarımızdaki deneyim ve birikimlerimiz ile Derneğimizin Yönetim Kurulu Başkanı Bican Veysel Yıldız ile Akademik Kurul Başkanı Yrd. Doç. Dr. Tacettin Şimşek tarafından iki yıldan beri devam eden çocuk edebiyatı metinlerinde ve uzaktan eğitim yazarlık okulu yaratıcı yazarlık metinlerinin söz varlığının belirlenmesine yönelik çalışmalarındaki deneyimlerinden yararlanmak istenirse her türlü işbirliğine hazır olduğumuzun Milli Eğitim Bakanlığı ve paydaşları tarafından bilinmesini isteriz." (www.cocukvegenc.net/cocuk-ve-genclik-edebiyati-yazarlari-birligi-calistay-bildirisi-yayinladi/ Erişim: 06.09.2016).

B. Z-Kütüphane ve Erişilebilir Kütüphane:

Z-Kütüphane ve erişilebilir kütüphane ile ilgili eksikliklerin ve sorunların tespiti ve bunların çözümü için getirilen öneriler şöyle sıralanmaktadır:

"Z-Kütüphanelerin ve diğer okul kütüphanelerinin işlevini yerine getirebilmesinin en önemli iki engelinin olduğunu gözlemekteyiz:

a. "Kitapların güncel ve öğrenci seviyesine uygun olmaması. Bu sorunun çözümü için çocuk ve gençlik edebiyatı yazarları, eğitimciler, yayıncılar, pedagoğ ve psikologlardan oluşan bir komisyonla güncelleme yapılabilir.

Okul kütüphanelerinde öğrenci ve öğretmenler için bulunması gereken çocuk ve gençlik edebiyatı eserlerinin belirlenmesi ve 100 Temel Eser listelerinin güncellenmesine yönelik çalışmalarda her türlü işbirliğine hazır olduğumuzun bilinmesini isteriz.

b. Kütüphaneleri açık tutacak, öğrencilerin ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek yeterlikte kütüphanecilerin olmaması. İstihdam edilecek personelin hem kadrosunun alınma sürecinin hem bunun getireceği ekonomik yükün karşılanmasının güçlüklerinden dolayı konuya acil ve geçici olmasına rağmen maliyeti azaltacak, başlangıcı gerçekleştirerek süreci işletecek bir çözüm olarak;

1. Kütüphane öğretmenliği için ilk aşamada bakanlık taşra teşkilatlarınca İŞKUR' UN Anadolu'da işsizliği azaltmaya yönelik geçici personel istihdamı çalışmalarından yararlanarak okullara kütüphanecilik, dokümantasyon, Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe öğretmenliği bölümlerinden ya da değişik branşlarda öğretmenlik alanlarından mezun kişiler işe alınarak personel istihdamıyla ilgili acil, geçici çalışma yapılabilir. Bu tarz bir uygulama şu anda Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da birçok ilde okullara temizlik elemanı istihdamıyla zaten İŞKUR tarafından uygulanmaktadır.

2. Çok yakın bir tarihte başlatılan "İşte Eğitim" uygulaması, öğrencilere SGK ve maaşları İŞKUR tarafından karşılanarak eğitimini aldıkları alanda çalışma imkânı veriyor. Kütüphanelerde görev almak isteyen gençlerin işi uygulayarak öğrenmesine de katkı sağlayacak olan "İşte Eğitim" ile geçici istihdam için ilgili bölümleri bulunan üniversiteler ile MEB işbirliği yapabilir. Z-Kütüphanelerin daha işlevsel bir duruma gelmesi ve toplum tarafından daha yakından tanınıp bilinmesi için Z-Kütüphanelerde düzenlenebilecek etkinlikler için önerilerimiz:

- ✓ Dedemle/ninemle masal günü
- ✓ Huzurevleri arasında masal ve hikâye anlatma yarışması
- ✓ Kukla gösterileri, çocuk şarkıları ve şiir dinletileri, masal anlatımları, öğrenci, öğretmen ve anne babalar ile kütüphane buluşmaları, söyleşiler, imza günleri
- ✓ Kitap, şiir, resim, fotoğraf sergileri
- ✓ Toplu okuma etkinlikleri
- ✓ Kitap yorumlama, eleştirme çalışmaları

Açılmış ve açılacak Z-Kütüphanelere çocuk edebiyatımızın yerli karakterlerinin, önemli çocuk edebiyatı şair ve yazarlarının isimleri verilerek bu kütüphanelerin isimleriyle, çocuk edebiyatına bilinirlik katkısı sağlanabilir.

Okul kütüphanelerini etkili ve verimli kullanmaya yönelik örnek uygulamaların bilinmesi, örnek alınarak yaygınlaşması için sadece bu alandaki örnek çalışmaları hedefleyen Kitap Okutma ve Kütüphane Çalışmalarında Güzel Örnekler

çalışmaları yapılmalı ve bunları tanıtan kitaplar MEB tarafından basılıp okullara dağıtılmalı, dijital ortamda da bu çalışmalar paylaşılmalıdır.

Masal Odası: İmam Hatip Okullarında mescit olarak kullanılan alanlarda yerlerin halı oluşu ve alanın varlığı avantajı kullanılarak buralarda duvar kenarlarına şark odası tarzı sedirler, üzerlerine halı yastıklar, minderler ve kilimler konularak oturma alanları oluşturulabilir. Bu oturma alanlarının duvarlarına kitaplık rafları, oturma bölümlerinin sedir altı kısımlarına ayakkabılık ve malzeme dolapları yapılarak kütüphane oluşturulabilir. Bu mescit ve kütüphaneyi bir arada barındıran mekânlar, namaz vakitleri dışında, grup okumaları, drama çalışmaları ve masal odası olarak kullanılabilir. Masal Odası uygulamaları için başta İmam Hatip Okullarının mescit alanları olmak üzere her okul türünde birer boş sınıf kullanılabilir. Bu mekânlar, görselliği öne çıkarmak adına çok fazla resim ve fotoğrafa boğulmadan masal, Manas anlatıcılığı, meddah, ortaoyunu, tandır başı sohbetleri vb. sözlü gelenek unsurlarını hissettirecek bir şekilde düzenlenebilir. Düzenlemelerde özellikle yerli kültür unsurlarının hissettirilmesine özen gösterilmelidir. Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği olarak Z-Kütüphaneler başta olmak üzere kütüphanelerde masal anlatımları, kukla gösterileri, çocuk şarkıları ve şiir dinletileri, öğrenci, öğretmen ve anne babalar ile kütüphane buluşmaları, söyleşiler, imza günleri, düzenlemeye hazırız." (www.cocukvegenc.net/cocuk-ve-genclik-edebiyati-yazarlari-birligi-calistay-bildirisi-yayinladi/ Erişim: 06.09.2016).

C. Okuma Kültürü Oluşturma:

Bican Veysel Yıldız okuma kültürü oluşturma konusunda maddeler halinde çözüm önerileri sunmaktadır:

1. *Öğretmenlere okuma alışkanlığı kazandırma çalışmaları yapılmalı.*
2. *Aileleri okuma eyleminin içine alacak projeler hazırlanmalı. Başta anneler olmak üzere ailenin diğer bireyleri de öğrencilerin okuma ve yazma eyleminin paydaşı olmaya teşvik edilmelidir. Derneğimizin hazırladığı Okuyan Anneler Yazan*

Çocuklar Projesi bu açıdan incelenebilir. Projenin yaygınlaştırılmasında MEB ile işbirliği yapabiliriz.

3. *Sözlü edebiyat ürünlerini okullara taşıma etkinlikleri yapılmalı, masal anlatma, türkü dinletileri, ninniler, bilmeceler, tekerlemeler... Huzurevlerindeki yaşlılardan yetenekli ve ilgili olanlara masal anlatma eğitimi verilerek bunları da hayata bağlayacak bir ortak çalışma yapılabilir. Nineler-dedeler masal, bilmece ve ninni çalışmalarının içine çekilebilir.*

4. *Çalıştayda farklı birimlerin alanlarına müdahil olunmamasına özen gösterildiğinden öğretmen yetkinliğine dair söylemler asgariye indirilmeye çalışıldı. Buna rağmen asıl sorunun öğretmen yetkinliği ve gönüllüğünde olduğu da çokça dillendirildi. Bu yüzden öğretmenlerin uygulamaları daha iyi anlaması ve model alması için okul kütüphanelerini etkili ve verimli kullanmaya yönelik çalışmalar içinden Kitap Okutma ve Kütüphane Çalışmalarında Güzel Örnekler belirlenmeli, bunları tanıtan kitaplar MEB tarafından basılıp okullara dağıtılmalı, bu çalışmalar dijital ortamda paylaşılmalıdır. Sonuçların Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğüne, Diyanet İşleri Başkanlığına, Eğitim ve İlahiyat Fakültelerine kitapçık olarak iletilmesi sağlanmalıdır.*

5. *Okuma ve yazma kültürünün en önemli etki ayağı olan basılı, görsel ve sanal medyanın temsilcileriyle ortak çalışmalar yapılmalı; elde edilen sonuçlar, öneri ve beklentiler onlara da duyurulmalıdır.*

6. *Okuma, dinleme, konuşma, yazma, drama eğitimi kitapları akademik detaya kaçmadan sade ve uygulamaya yönelik tarzda hazırlanarak MEB tarafından basılıp dağıtılmalıdır.*

7. *Yapılandırmacı eğitim anlayışının, öğretim metotlarının, ölçme ve değerlendirme yaklaşımının idareci, öğretmen, veli ve öğrenciler tarafından tam olarak anlaşılmadığı tespitinde tüm katılımcılar ortak görüş bildirmiştir. Bunun kitapçıklarla ve seminerlerle ilgililere yeniden anlatılması gerekmektedir.*

8. *Oyuncak sektörüyle kendi edebiyatımızın unsurlarının (Keloğlan, Karagöz, Nasrettin Hoca, destan kahramanlarımız vb.) üretilmesini teşvik etmede işbirliği yapılmalı. MEB anaokulu ve ana sınıfları için oyuncak ve diğer materyalleri üretme ve teminde buna özen göstermelidir.*

9. *Milli Eğitim Bakanlığı yazar öğretmenleri tespit ve taltif etmelidir.*

10. *Öğretmenlerin sempozyum ve diğer bilimsel toplantılara katılımlarını kolaylaştıracak yönetmelik hazırlanmalıdır.*

11. *Türkçe ve edebiyat derslerinin sınavlarında test yönteminden uzaklaşılması, öğrencilerin kişisel düşüncelerini, yorumlarını ifadelerini ortaya koyabilecekleri, yazılı cevaplar vereceği soruların daha çok tercih etmelerini sağlayacak önlemler alınmalıdır.*

12. *Türkçe ve edebiyat öğretmenlerinin kompozisyon soruları sorma ve bunların cevaplarını inceleme işini daha titizlikle yapmaları sağlanmalıdır. Yazma kültürü oluşturmadan okuma kültürünün oluşturulamayacağına inanıyoruz. Bu nedenle başta Seçmeli Yazma Becerileri dersini okutan öğretmenler olmak üzere süreç içerisinde tüm Türkçe ve Edebiyat öğretmenlerine hizmet içi eğitim yoluyla yazarlık okulu/yazı atölyesi çalışmaları düzenlenmelidir. Derneğimiz tarafından İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bu tip bir çalışmayı birlikte yapabileceğimize dair dosya sunulmuştur. MEB merkez teşkilatıyla da öğretmenlere yazı eğitimi verilmesi konusunda deneyimlerimizi paylaşmaya ve işbirliğine hazırız.*

13. *Öğrencilerin ders, ödev, performans çalışmaları içinde düşünmeyecekleri daha özgür ve özgün yazma çalışmalarının teşvik edilmesi için derneğimizce planlanan Liseler ve Ortaokullar Arası Fanzin Yarışması bakanlıkça desteklenebilir, bu yarışma ortaklaşa düzenlenebilir.*

14. *Yaratıcı okuma çalışmalarında Almanya'nın Hamburg eyaletinde Türkçe eğitimi alan öğrenciler ve öğretmenlerce kullanılmakta olan Okuma Günlüğü adlı çalışmamızdan yararlanılabilir. MEB Yayınlar Dairesi Başkanlığı isterse bu eserimizi yayınlayarak öğretmen ve öğrencilere uygulatabilir. (www.cocukvegenc.net/cocuk-ve-genclik-edebiyati-yazarlari-birligi-calistay-bildirisi-yayinladi/ Erişim: 06.09.2016).*

2. 2. 2. 1. 11. Her Okula Bir Sözlük

Öğrencilere sözlük kullanma alışkanlığı kazandırmak, öğretmen ve öğrencilerin Türkçenin söz varlığına dikkatleri çekmek amacıyla Bican Veysel Yıldız tarafından

hazırlanan proje ile Türkiye’de ve yurt dışında ziyaret edilen okullara büyük sözlük hediye edilmektedir. Aynı çalışma Kur’an kursları ve camiler için de yürütülmektedir.

Yıldız her evde bir sözlük olması gerektiğini ve bu işin en başta annelere düştüğünü şöyle açıklar: "*Analar, anadilimize sahip çıkın! Evinize herhangi bir eşya almaktan daha önemli bir iş yapın. Çocuklarınız daha çok kelime ile konuşabilsin diye evinize bir sözlük ve bir yazım kılavuzu alın.*" (Yıldız, 2015a: 8).

Yıldız, Almanya’nın en büyük camilerinden olan Hamburg Merkez Camii’ndeki bir konuşmasında "*Diliyle dinini barıştıramamış bir toplumun kültür, sanat, edebiyat ve bilimde gerçek anlamda ilerlemesi mümkün değildir. Camilerimizin kitap raflarında meallerin yanında sözlüklere de yer açmak zorundayız. Unutmayalım ki söz varlığını yaşatamayan toplumlar, öz varlıklarını da yaşatamazlar. Burada, alın teri ile kazanılmış bu yeni vatanınızda öz varlığınızı yaşatmak istiyorsanız, böyle bir endişeniz varsa söz varlığınızı yaşatmanın da endişesini duymak ve mücadelesini vermek zorundasınız.*"

2. 2. 2. 1. 12. Öze Güven Eğitimi

Çocuklarımızın özgüven kazanmaları için en önemli şartlardan biri onların güvenilebilecekleri bir öze aidiyetlerini geliştirmek amacı ile çocuklarımızın ve gençlerimizin kendi kültür ve medeniyetlerini tanımalarını sağlamak için değişik etkinlikler ve projeler uygulanmaktadır.

Projenin amacını Yıldız şöyle açıklar: "*Biz kendisini öne çıkaracağız ve model alacağımız insanlarımızı tespit edelim. Bu insanlarımızı, çocuklara ve gençlere tanıtalım. Onlar bunları tanısinlar. Bunu yaparken de bu konuda çıkardığımız yaklaşık 40 kişilik bir isim listesi var. Bu kişilerin hayatlarını üç değişik aşamada kitaplaştıralım. Bir ilkokul grubu çocuklar için. Daha çok resimli, hatta mümkün olduğunca çocukların hoşuna gidecek bir baskı kalitesinde ve renklilikte resimler. Bunlar en fazla 32 sayfa olsun. Bol resimli. Çocuklar bu kadar bir bilgiyle, onu tanısinlar. İkincisi, ortaokul grubu için. Ortaokul grubu için de aklımızda geçen 64 sayfa. Yine resimli olacak. Üçüncüsü de yetişkinler ve lise grubu için. Onlar tabi biraz daha kitaptaki akademik bilgi fazla ve*

biraz daha artık resim azalmış bir kitap. Böylece üç farklı seviyede bu kişilerin hayatlarını yazıp çocuklara ve gençlere anlatmış olalım. Bunu yaparken de belirlediğiniz isimlerin hayatta olanlarını, hayatta olanların da en yaşlı olanlarını en öne alıp en yaşlıdan en gence doğru ve hayattakiler bittikten sonra da daha önce yaşamış olanların hayatlarını yazalım. Yani mesela bu yüzden şu anda bizim ilk sırada başladığımız Fuat Sezgin'le Sezai Karakoç var. Bu ikisini öne aldık. Çünkü yaşayanların en yaşlıları, bu ikisidir. Allah uzun ömür versin. Bunlar, hayattayken kendileri kitapları görmüş, okumuş ve eleştirmiş olsunlar istiyoruz. Bu şekilde bunları kitaplaştıralım, hikâyeleştirelim. Bunların hayatlarındaki ilginç olayları, mesela bizim bu listemizdeki isimlerden biri Mustafa Cemiloğlu, Kırım lideri. Çok ilginç bir hayat hikâyesi olan birisi. Bir de bunların hayatlarının içerisindeki bazı ilginç olaylarla bunların kimlik ve kişiliklerini anlatmak lazım. Bunu anlattığımız zaman çocuklar bu topraklarda bizim aramızdan nasıl insanların çıktığını görmüş olacaklar. " (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Fuat Sezgin'in kurduğu müzeye geziler düzenlenir. Başta yaşayan Türk bilgeleri olmak üzere önemli şahsiyetleri tanıtıcı çalışmalar yapılır.

2. 2. 2. 1. 13. Kütüphane Kurma Çalışmaları

Bican Veysel Yıldız yıllardan beri sürdürdüğü Anadolu'da kütüphane kurma çalışmaları kapsamında Anadolu'nun her köşesine kitap ulaştırmayı hedef edinmiştir. Bu amaçla Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği ile Kağızmanlılar Kültür ve Yardımlaşma Derneği adına Kağızman'daki köy ve merkez okullarının okul kütüphanelerine 5.000 kitap, 50.000 test, yaklaşık 10.000 sınav kitapçığı ve bir miktar defter yolladı.

Herkesin okuma hakkının olduğunu düşünen Yıldız okumadan mahrum kalmış Anadolu'nun ücra köşelerine kitap ulaştırmayı ve kütüphane kurmayı bir görev bilmiştir. Kütüphane kurmanın ve Anadolu'nun her noktasına kitap ulaştırmanın önemine değinen Yıldız *"İnsan için biri doğduğu, biri doyduğu yer olmak üzere iki memleket vardır. Biz zorunlu olarak Kağızman dışında yaşamak zorunda kalmış*

olabiliriz. Ekmeğimizin peşinden buralara gelmek ve burada, karnımızın doyduğu yerde yaşamak hepimiz için bir haktır. Doyduğumuz yerde yaşamak ne kadar hak ise doğduğumuz yeri unutmamak da o kadar görevdir."

(<http://www.bicanveysel.com/projeler/kutuphane-kurma-calismalari/> Erişim: 11.09.2016) sözleri ile kütüphane kurmanın önemine değinir.

Öğrencilerin ulaşamadığı, tanımadığı Dünya ve Türk Klasikleri için kitap kampanyaları başlatmıştır. Bunlardan biri de Ağrı'nın köy okullarına kitap ulaştırmaya çalışan Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi öğrencilerine destek olmasıdır. "Her çocuk bir kitap" (<http://www.gazetehamburg.com/makale/bir-anadolu-hikayesi/> Erişim: 15.09.2016) sloganı ile kampanya başlatmıştır. Bu sayede binlerce çocuğa kitap ulaştırılmış oldu. Anadolu'da 60'a yakın okula kitaplık ve kütüphane kurdu.

2. 2. 2. 1. 14. Çocuk Gazetesi: Çocuk ve Genç Net

Çocuk ve Genç Net; çocukları hayata hazırlamak, çocukların yazma becerilerini geliştirmek, karşılaşılabilecek problemleri çözme imkânı sunmak, sevdiği yazarların eserlerini okuma fırsatı bulmak ve sevdiği yazarlarla birlikte yazma imkânı sunmak amacıyla oluşturulmuştur.

Yaklaşık yirmiye yakın ülkeden yazar kadrosuna sahip olan gazete şu an Türkiye'de çocuk edebiyatı alanına hizmet eden tek ve etkin bir gazetedir. İnternet üzerinde yayın yapan bir çocuk gazetesidir. Sosyal medyanın kullanımı ve internetin imkânlarından yararlanarak geniş kitlelere ulaşma imkânı bulmaktadır. Yıldız, gazeteyi 2017 yılı içerisinde matbu olarak da çıkarmayı düşündüklerini yaptığımız mülakatta ifade etmiştir. Bu sayede gazetenin etki alanının daha da genişleyeceğini dile getiren Yıldız, internet ortamında da yayına devam edeceklerini ifade etmişlerdir.

Gazetenin Türk ve İslam dünyasına çocuk edebiyatı alanında ortak bir zemin hazırladığını açıklarken gazetenin etki alanını ve sağladığı faydaları da şöyle ifade eder: " Hem çocukların gazete okuma alışkanlığı kazanmasında önemli hem derginin etki alanı ve yayın biçimi biraz daha farklı biraz daha pratik. Bu açıdan da yararlı olacak. Bir

de tabi bizim asıl üzerinde durduğumuz etki alanlarından birisi de Türk ve İslam dünyasının ortak bir çocuk edebiyatı alanında faaliyet gösteren yayının var olması da başka bir güzellik. Çünkü hem Türkçenin yaşama alanı hakkında hem Türk ve İslam medeniyetinin yayıldığı alan açısından düşündüğümüzde birbiriyle iletişimi az olan birbiri ile iletişimi yeni yeni geliştirmeye çalışan coğrafyalar ve halklar var. Bunların iletişimi açısından da önemli bir avantaj sağlıyor. Biz biliyorsunuz gazetemizde zaman zaman Türkiye Türkçesi dışındaki Türkçenin farklı lehçelerini ve şivelerini de kullanıyoruz. O yazarlarımızın kendi ülkelerinde kullandıkları dil ve alfabeyi. Bu da farklı bir etki alanı oluşturuyor. (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

"Farklı ülkelerden şair ve yazarları bizim çocuklarımız tanıyorlar. Bu önemli bir katkı çocuklarımız için. Yine çocuklarla beraber öğretmenler, veliler ve yetişkinler için de başka ülkelerden şair ve yazarları takip etmek, tanışmak büyük bir artı. Tabi bunun yanında bizim eserlerimizin bizdeki şair ve yazarların eserlerinin de dünyanın farklı ülkelerinde takip ediliyor olması bu da ayrı bir güzellik bizim için." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016). Gazetenin bu etki alanının nedenini Çocuk ve Genç Net'in yurt içi ve yurt dışındaki insanların etkileşimde bulunmasını sağlaması ve bunların yaptıkları çalışmaları geri bildirimde bulunması ve öneri olarak gazeteye sunması olarak görür.

İnternet ortamında yayında olan 10 ülkede temsilcisi olan ve yaklaşık 20'den fazla ülkede yazarı olan bir gazetedir. Bu gazetede dünyanın birçok ülkesinden usta yazarlar ve akademisyenlerin çocuk edebiyatı ile ilgili eserleri yayınlanmaktadır. Aynı zamanda çocuklardan, gençlerden ve eğitimcilerden gelen yazılar da yayınlanmaktadır. Öğretmenler çocukların yazılarını bu gazetede yayınlatarak somut bir şey ortaya koymaktadır.

2. 2. 2. 1. 15. Okuma Günlüğü

Çocukların kitap okuma alışkanlığı kazanmalarını, eleştirel okumalarını, kalıcı ve verimli okumalarını sağlamak amacıyla yazılmıştır. Bu kitap Türkiye'den giden ailelerin

yurtdışında okuyan çocukları için hazırlanmıştır. Kitabın ilk çalışmaları Almanya'da yapılmıştır. Alman Eğitim Bakanlığı'nın müfredatı göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Kitap, Almanya'daki Türkiye kökenli çocuklar için hazırlanmıştır. Verimli sonuçlar alınabileceğine inanıldığı için Türkiye'deki çocuklar için de kullanılmıştır.

Yıldız bu çalışmanın amacını şöyle açıklar: "*Çocuklar kitap okurken gerçekten algılasınlar. Zihin dünyalarına o kitabı atsınlar. O kitap sayesinde, okudukları kitabı zihinlerinde yerleştirsınler istiyoruz. Bizim kitapta birkaç unsur öne çıksın istiyoruz.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Kitap okuma aktif bir süreçtir. Öğrenci okuduğu kitabı kendi zihinsel süzgecinden geçirdikten sonra yapılandırmalıdır. Bu durum gerçekleştirilmezse okuma bilgi düzeyinde kalmış olur. Tam okumanın gerçekleşebilmesinin üç evresinin olduğunu dile getiren Yıldız, bu durumu şöyle açıklar: "*11Çocuk kitap okumanın üç evresinin olduğunu kavrasın istiyoruz. Çünkü bir, kitap okumadan öncesinde ait bir zihinsel hazırlık aşamamız var. İkincisi, kitabı okuduğumuz süreç, üçüncüsü de kitabı okumayı bitirdikten sonraki süreç var. Bu üç sürecin birbirini tamamlayan süreçler olduğunu ve okuma sürecinin aslında bu üç evreyi tamamladıktan sonra gerçekleşmiş olduğunu çocukların kavraması gerekiyor.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuğun okumaya zihinsel hazırlığı, okuma döneminde okuduklarını zihninde yerleştirmesi ve bunları irdelemesi, üçüncüsü de okumayı bitirdikten sonra okuduklarını hem eleştirel bir bakış açısıyla gözden geçirmesi, hem de bu okuduklarını irdeleme ve hayata taşıma bakımından çocuğun bilmesi gerekenler ve uygulaması gerekenler ile ilgili teknikleri öğretmeye yönelik bir çalışmadır.

Okumayla birlikte öğrencinin yazı yazması, küçük notlar tutması, okuduğu metnin altını çizmesi bile verimli okuma açısından önemli görülmektedir. Kelime dağarcığını geliştirmeye yönelik bilgiler, şahıs kadrosu, yer, zaman ilişkisi, okuduğu kitaptaki duygusal, ahlaki, sosyal boyutu, zihinsel ve psikolojik boyutu gibi öğrencinin çok yönlü gelişmesine katkı sunacak teknikler mevcuttur.

Okuma Günlüğü hakkında Bican Veysel Yıldız şu ifadelerde bulunur: "Bir kitabı kendi zihninde resmedebilmesi, kendi zihninde bir film senaryosu gibi algılayabilmesi... Onu kendisi yazdığına nasıl düşünür, nasıl davranır? Bununla ilgili alternatif fikirler üretmesi; kitapta geçen konulardaki doğrulukları- yanlışlıkları, haklılıkları- haksızlıkları, yine kahramanların kimlik ve kişilikleriyle ilgili tutum ve davranışlarıyla ilgili birbirinin alternatifi veya karşıtı olan durumları çocuğun yargılıyor olması gerekiyor. Çocuğun yine kitap okurken kahramanların aldığı kararları, kahramanların düşünme biçimleri, duygusal tepkileriyle ilgili kendi görüşlerini ortaya koyabilmesi; kendisinin alternatif fikirler üretmesi, onları irdelemesi önemli. Yine konuşma metinlerinde kahramanların konuşmaları, malumunuz bir eserde konuşma, günlük hayattaki konuşmadaki birtakım boş sözlerin içinden çıkarıldığı daha edebi bir metin olarak kullandığımız kelimeleri, cümleleri çocuğun en iyi algılayıp onları kendi hayatına taşıması da önemli. Kendi hayatı içerisinde bunları kullanırken onu kullanan yazarın ve bunu yazarın üzerinde uygulamaya koyduğu, kurguda konuştuğu bu kahramanlarına da tutum ve davranışlarını, konuşmalarını çocuğunun irdeleyecek sorgulayacak durumda olması gerekiyor. Kitapta bu alışkanlıkları kazandırmaya çalışıyoruz. Bir de kitap bittikten, okuma olayı tamamlandıktan sonra gerçek hayatla kurgu hayat arasındaki ilişkiyi kurması; bunları karşılaştırması, eşleştirmesi, bunlar arasındaki farklılıkları görmesi ve benzerlikleri tespit etmesi önemli çocuğun." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuğun bir kitabın bütününe dokunmadan parçaları üzerinde değişiklik yapma denemesine girişmek gerektiğini savunan; parçayı ve bütünü ilişkilendirme denemesinin gerekliliğine vurgu yapan Yıldız, uygulamalar ile ilgili görüşlerini de şöyle açıklar: "Çocuk bunları uygulayarak, kitap okuma sürecinde kendi hayatında da bunlara yer açmış olsun. Yine kitap okuyup bitirdikten sonra bu kitabı özetleme, bu kitabı yorumlama, bu kitapla ilgili olumlu olumsuz görüşlerini, eleştirilerini ortaya koyma durumu... Sonra da eğer becerebiliyorsa çocuğun ilk eser denemelerini yapmasını istiyoruz. 'Okuma Günlüğü' bu anlamda çocuklara daha verimli yazma alışkanlığı kazandıracak ve gerçekten irdelenmiş olarak bir metin, verimli okumasını sağlayacak.

Bugün modern tabirle yaratıcı okuma, yaratıcı yazma yeteneklerini geliştirmesini sağlayacak bir çalışma." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

2. 2. 2. 1. 16. Ebemkuşağı

Bir çizgi-roman çalışması olan bu eser Yıldız tarafından yazılmış, Vuslat Gül Karadeniz adlı öğrenci tarafından resimlenmiştir. Yazarlık Atölyesi kapsamında Yıldız'ın öğrencileri ile hazırladığı Yağmur Hatıraları adlı kitapta yer alan bu hikâye daha sonraları Yıldız tarafından bir öğrencisine resimleri çizdirmek suretiyle hazırlanmış ve ayrıca basılmıştır. Bu eserin amacı çizme becerisi olan öğrencilerin yeteneklerini geliştirmelerini sağlamaktır. Hayat Mektebi Yayınevi tarafından 2016'da İstanbul'da basılmıştır. El yazısı ile yazılan bu eserde çizimler basittir.

2. 2. 2. 1. 17. Yazarlığa İlk Adım

İnsanlık tarihi boyunca yazı hep değişik şekillerde var olmuştur. Yazının bu kadar eski ve köklü bir tarihinin olması elbette insanlar tarafından önemsenen bir durumdur.

Yıldız'a göre (2015c), güzellikleri yaşamak ve yaşatmak için yazmak gereklidir ve insan yazmazsa yaşayamaz. Bu bağlamda toplumdaki çarpıklıkların giderilmesi, insanlığın soluk alıp insanca yaşaması yazmaya bağlıdır. Toplumsal ilerlemeyi sağlamak ve insanlığın tekâmülünü gerçekleştirmek için 'aydın yetiştiren adam' rolünü üstlenerek gençleri ve çocukları daha donanımlı hale getirmek için çalışmanın zorunlu olduğuna inanır.

"Dünyaya kılıçlar değil, kalemler yön versin." (Yıldız, 2015c: 10) diye mücadele eden Yıldız; *"Okuyan, okuduğunu irdeleyen, hem objektif hem bir o kadar eleştirel düşünen, okuduğunu anlamlandıran, eli kalem tutan; yani tek kelime ile yazabilen adam yetiştirmek."* (2015c: 10) için bu eseri hazırlamıştır.

Yıldız, *"Kitapta ilk sayfalarda yazmayla ilgili öneriler yer alıyor, sonrası ise boş. Boş sayfalara çocuklar istedikleri gibi kendi metinlerini, yani kendi kitaplarını"*

yazacaklar." (<http://www.trthaber.com/haber/egitim/yazarliga-ilk-adim-projesi-230784.html> Erişim: 21.09.2016) sözleriyle kitap hakkında bilgi verir.

"Gün gelecek bu çocuklar arasından yeni Nobel adayları, yeni büyük yazarlar çıkacak." (<http://www.trthaber.com/haber/egitim/yazarliga-ilk-adim-projesi-230784.html> Erişim: 21.09.2016) diyen Yıldız'ın bu konuda inancını, hedefini ve kararlılığını; "Yarına ümidimiz olan çocuklarımızla onları yarına taşıyacak olan yazma yeteneklerini ve kalemlerini birlikte büyütmek istiyoruz." sözlerinden de ümidini, gayretini ve sorumluluğunu görmek mümkündür.

2006 yılından beri hayatının en önemli uğraşlarından biri olarak gördüğü yazma ve yazdırma çalışması sonucunda yazdığı *Yazarlığa İlk Adım* kitabı için şunları söyler: "O kitabın başındaki 48 sayfalık kısmın yazılması sürecinde okuduğum kitap sayısı 50'yi buldu. Yani toplam 48 sayfalık bir yazı, o 48 sayfalık yazının içerisinde de resimleri, şekilleri çıkarırsanız belki 30 sayfaya düşecek. 30 sayfalık bir kitap yazarken de okuduğum kitap sayısı 50'yi buldu." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleriyle kitabın ne kadar önemli bir çalışma olduğunu ifade eder.

Yaklaşık 150 sayfadan oluşan eserin ilk 49 sayfasında öğrencilere yazmayla ilgili kısa ve pratik bilgiler verilmektedir. Sonraki sayfalarda ise öğrencilerin kendi ilk kitap yazma çalışmalarını yapacakları boş sayfalar yer almaktadır. Farklı baskıları bulunan kitabın son baskısı Nisan 2016'da Hayat Mektebi Yayınları tarafından basılmıştır.

İstanbul Valiliği ile birlikte İstanbul'un Çocuk Yazarları Projesi ve Yazarlığa İlk Adım projesi Çengelköy İlkokulu, Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu ve İstanbul'da 6000'den fazla okulda yürütülen bir projedir. Bu projeler tüm ilkokulların üçüncü, dördüncü sınıfları bir de ortaokulların 5, 6 ve 7. sınıfları için uygulanmaktadır.

2. 2. 2. 1. 18. Yurt Dışı Çalışmaları

Yurt içinde yaptığı çalışmaları yurt dışına da taşıyan Bican Veysel Yıldız, Almanya'da yaşayan Türklerle buluşmayı, o insanımızın çocuklarına yazı atölyesi çalışması yapmayı planlamaktadır.

Çocuk edebiyatının yurt içinde geldiği nokta ile yurt dışında geldiği noktayı değerlendiren Yıldız; kitabın baskı kalitesi ve estetik yönü bakımından fark olduğunu, bunun da gün geçtikçe kapandığını ifade etmektedir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yurt dışında edebiyatın geldiği noktayı eleştiren Yıldız bu durumu şöyle dile getirir: *"Avrupa'daki Türkiye kökenli göçmenler orada çok kaliteli edebiyat oluşturamadılar. Avrupa'daki en büyük zaaflarımızdan birisi bu. Yani bugün Almanya'da 3 milyon insanımız yaşıyor. Ama bu üç milyon insanın edebiyat oluşturma bakımından durumuna baktığımızda çok iç açıcı bir durum yok. O yüzden Avrupa'da özellikle yeniden edebiyatla ilgili birtakım çalışmalara Türkiye'den mutlaka ciddi desteğin sağlanması lazım."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yurt dışında çalışmaları yoğunlaştırmanın nedenlerini Yıldız şöyle açıklar: *"1. Kuşaktan giden insanlarımızın en önemli özelliği çoğunun okuryazar olmayışı, okuryazar olanların da yüksek tahsilli olmayışı. Şimdi 1. kuşaktan çok fazla tahsilli insanımız yok. 2. kuşakta yetişen tahsillilerimiz ise Anadolu'nun kültüründen çok fazla haberdar değiller. 3. kuşakta zaten dille ilgili büyük zaaf var. Çocukların çoğu artık anadili Almanca olan, Türkçeyi yabancı dil olarak okumayı hiç bilmeyen çocuklarımız var. O yüzden Almanya'daki Türkiye kökenli çocuklar ve gençler için mutlaka Türkiye'nin desteklediği daha çok Türkçe ile ilgili edebiyat dilini öğretecek edebiyat dilini gündeme taşıyacak çalışmaların yapılması lazım. Çünkü kelimelerin iletişim için kullandığımız gündelik hayattaki anlamları edebiyatı oluşturmak için yeterli olmuyor. Edebiyatı oluşturmak için kelimenin anlam derinliğini yakalamak lazım. Bu açıdan da orada bazı ciddi çalışmalar yapmak gerekiyor."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Avrupa'da *Okuma Günlüğü*, Yazı Atölyesi çalışmaları, çocuk edebiyatı ile ilgili seminerler yapılmaktadır. Avrupa'daki gençlerin zaman zaman edebiyata yöneldiğini; kendilerine yazdıkları şiirleri, yazıları gönderen gençler olduğunu, bu gençler için Hamburg ve Holstein eyaletlerinde bir yazı atölyesi açmayı düşündüklerini ifade etmektedir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız, yurt dışındaki çocuk ve gençlere yönelik olarak da Almanya'nın kuzey eyaletlerindeki bazı camilerde söyleşiler düzenlemiş; oradaki çocuk ve gençlere dil bilinci, çocuk ve gençlik edebiyatı üzerine sunumlar yapmış; kitaplarını imzalayarak çocuklara hediye etmiştir. Bu çalışmalara katılan çocuk ve gençlerden yazma yeteneği iyi olanlarıyla internet üzerinden yazarlık eğitimi çalışmalarını yürütmekte, onlara eserlerini geliştirmede, değişik süreli yayın organlarında eserlerini yayınlamada destek olmaktadır.

2. 2. 2. 2. Yazarlık Atölyesi Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Yıldız, Yazarlık Atölyesi kapsamında öğrencileri ile kitap, dergi ve fanzin türünde eserler vermiştir.

Çocuk edebiyatı alanında "yazmanın okumayı ihtiyaca dönüştürdüğünü" düşünen Yıldız, yazma ve yazdırma çalışmalarına ağırlık vermiştir. Bu amaçla kendi yazdığı ve öğrencileri ile yazdığı kitaplar incelenecektir:

2. 2. 2. 2. 1. Yağmur Hatıraları (2008-2015)

Yağmur Hatıraları İstanbul, Maltepe Dumlupınar Ortaokulu 6-C sınıfı öğrencilerinin katılımı ile Yazarlık Atölyesi'nin ilki gerçekleştirilir. İlk baskısı Şubat 2008'de yayılmıştır. Bugüne kadar 5 baskı yapan eserin son baskısı Aralık 2015'te Hayat Mektebi Yayınları tarafından basılmıştır. Bu eser, Yıldız'ın Ebemkuşağı adlı bir hikâyesi ile 38 öğrencinin yazmış olduğu hikâyelerden oluşmaktadır. Kitabın giriş bölümünde

"Her öğrencinin kendisine ait bir yağmur hatırasını ya da hayatını kurguladığı insanların yağmurla ilgili hikâyelerinden"(2015b: 9) oluşan bir kitaptır.

Çocuk edebiyatı açısından önem teşkil eden ve Yıldız'ın da önemle vurguladığı bir başka nokta hikâyelerin resimleme çalışmasıdır. Ortaokul 6. Sınıf öğrencisi olan Berfin Eylül KOÇ tarafından 18 resim hikâyeler için çizilmiştir. Daha sonraki baskılarında bu öğrencinin 21 resmi kitapta yer almıştır. 39 hikâye için 39 resim çizilip tamamlanacağı düşünülmektedir. Kitabın son sayfalarında hikâye yazan her öğrencinin fotoğrafı bulunmaktadır.

2. 2. 2. 2. Hırs (2016)

Yazarlığa İlk Adım Projesi kapsamında kaleme alınmış olan bu eser Pendik Kale Koleji 6. sınıf öğrencisi Aden Ceren Altıntaş tarafından yazılmıştır. Hayat Mektebi Yayınları'ndan, 2016'da çıkan ve 29 bölümden oluşan bu çalışma hikâye türünde yazılmıştır. Basit bir kurguyla oluşturulmuş ve sade bir dil ile yazılmıştır. 44 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın arka kapağında öğrencinin fotoğrafı bulunmaktadır.

2. 2. 2. 3. Esintiler (2016)

Yazarlığa İlk Adım Projesi (İstanbul'un Çocuk Yazarları Projesi) kapsamında İstanbul Mutluhan Uzunal Çolakoğlu Ortaokulu öğrencisi olan Selin Uçar tarafından yazılan *Esintiler* adlı çalışma hikâye türünde yazılmıştır. Yıldız'a göre 6. sınıf çocuğunun kelime dağarcığının ve kurgu ortalamasının üstünde bir kitap (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) diye tanımladığı kitabın cümle yapısı, kurgudaki başarısı ve kelime dağarcığı ile yaşıtlarına göre oldukça başarılı bir çalışmadır. Mayıs 2016'da Hayat Mektebi Yayınları tarafından basılan kitap 96 sayfadan ibaret olup 20 hikâyeden oluşmaktadır. Kitaptaki her hikâye için resimleme çalışması yapılmamıştır. Basit, karakalem ve bilgisayardan çizilmiş olan resimler hikâyeler ile ilişkilendirilmiştir.

2. 2. 2. 4. Bizim Dünyamız (2016)

Yazarlığa İlk Adım Projesi (İstanbul'un Çocuk Yazarları Projesi) kapsamında yazılan bir başka eserdir. Kitabın önsözünde bu çalışmanın önemine şöyle değinilir: "*Öğrencilerimize yeni ufuklar açmak, kendi dünyalarını keşfetme imkânı sunmak, hayatı doğru okumalarını sağlamak adına kara tahta önünde bilgi aktarmanın yeterli olmadığına farkındayız. Çeşitli projelerimize öğrencilerimizi dâhil ederek, yarınlar için en donanımlı şekilde hazırlamanın gayreti içindeyiz.*" (Fındık Yazarlar, 2016: 9). Bu anlamda genç nesilleri hayata hazırlamanın bir yolu da onların yaşadıkları dünya ile ilgili duygu, düşünce ve hayallerini yazıya dökerek aktarmak ve bu bilinçle yaşamalarına destek olmaktır.

Hayat Mektebi Yayınları tarafından 2016'da basılan bu eser hikâye, masal ve şiir türünde oluşturulmuş karma bir çalışmadır. İstanbul Maltepe Fındıklı İlkokulu öğrencilerinin yapmış olduğu bu çalışma 112 sayfadan oluşmaktadır. 1. sınıftan 4. sınıfa kadar farklı sınıf seviyelerinden 100 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Yazılan her bir çalışma için resimleme çalışması da bolca yapılmıştır.

2. 2. 2. 5. Sevgiye Dair Masallar (2016)

Masal türünde yazılan bu kitap, Pendik Kale Koleji 5/C sınıfı öğrencilerinin 2015-2016 Eğitim Öğretim yılında Yazarlığa İlk Adım Projesi kapsamında yaptıkları bir çalışmadır.

Yaşanabilir bir dünya için çocuğun sanat ve edebiyata yön verdiği ve mevcut yaşamda anlamlı dönüşümler yapıp bunları gerçek ve özgür bir dünyaya taşımanın gerekliliğine ve önemine değinir. Bu anlamda kitabın önsözünde "*Özgür, sorgulayan, dâhil olan ve üreten bireylerden oluşan bir dünya için; daha çok çocuk, daha çok sanat, daha çok edebiyat ve daha çok etkinlik...*" (Pendik Kolej Öğrencileri, 2016: 10) sözleri ile bu çalışmanın önemi vurgulanır.

Pendik Kale Koleji öğrencilerinden 5-C sınıfında okuyan 11 öğrencinin yazmış olduğu 11 masaldan oluşmaktadır. Bu öğrencilerin fotoğrafları kitabın ilk sayfalarında yer almaktadır. Sevgi üzerine yazılmış olan bu kitap 48 sayfadan oluşmaktadır. Her öğrencinin 2-3 sayfadan oluşan masalı basit resim çizimleriyle zenginleştirilmiştir. Hayat Mektebi Yayınları tarafından Mayıs 2016'da basılmıştır.

2. 2. 2. 2. 6. İlk Masal Kitabımız

Kale Okulları öğrencilerinin yazmış olduğu 19 masaldan oluşmaktadır. Resimleme çalışması yapılmamış bir çalışma olan İlk Masal Kitabımız 81 sayfadan oluşmaktadır. Kitabı yazan öğrencilerin fotoğrafları kitabın ilk sayfalarında yer almaktadır.

Yıldız süreli yayın türünde de eser vermiştir:

2. 2. 2. 2. 7. Türkçenin Ünlüleri (Su)

Maltepe Dumlupınar İlköğretim Okulu öğrencilerinin çıkardığı bir dergidir. Bu dergi "Su" adıyla da basılmıştır. İlk sayısı 2012 yılında çıkan derginin yazarları 28 öğrenciden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin fotoğrafları derginin ilk sayfasında bulunmaktadır. Dergi 50 sayfadan oluşmaktadır.

Bu çalışma Türkçeye katkı sağlamış bilim adamları, akademisyenler, yazarlar ve şairlerin biyografilerini ve onların etki alanlarını inceleyen bir çalışmadır.

Yıldız, derginin editörü olarak kaleme aldığı Yeni Bir Başlangıcın Adı Su başlıklı yazısında derginin adı, içeriği ve biçiminin nasıl olması gerektiği üzerinde durmaktadır.

Yıldız, aynı yazısında, derginin bu sayısını Türk diline hizmet etmiş insanları tanıtmaya ve tanıtmaya ayırdıklarını dile getirir ve bunun nedenini şöyle açıklar: "Dil, bir

millet için kültürün, tarihin, yüzyıllar boyunca yaşanmış deneyimlerin oluşturduğu birikimin, kısacası bütün bir millet hayatının DNA'sıdır. Kelimelerde geçmişinizin izleri, geleceğinizin yol haritasının kodları vardır. Kelimeleriniz yaşadıkça siz yaşarsınız. Kelimeleriniz var oldukça siz var olursunuz. Söz varlığı, her toplum için biraz da öz varlığı anlamındadır aslında." (Su, 2012: 3).

Türkçeye katkı sağlayanlar bölümünde; Ali Şir Nevai, Yusuf Has Hacib, Cengiz Alyılmaz, Danimarkalı Dilbilimci Vilhelm Thomsen, Ahmet Cevat, Nurettin Albayrak, Ahmet Kabaklı, Fuat Köprülü, Vikipedi'nin Türkiye temsilcisi Nazif İlbek, Ahmet Yesevi, Dede Korkut, Feyza Hepçilingirler, Karamanoğlu Mehmet Bey, Mehmet Doğan, Yaşar Çağbayır, Vankulu Lügati, Kubbealtı Lügati ve İlhan Ayverdi, Redhouse Sözlüğü, Türk Dil Kurumu, Ali Çaylı, Oktay Sinanoğlu, Metin Tombul gibi Türkçeye emeği geçen akademisyen, yazar, şair, kurum vs. tanıtılır.

Etkinliklerimiz bölümünde öğrencilerin yaptıkları etkinlikler tanıtılmıştır. Törenler, yarışmalar, geri dönüşüm çalışmaları, geziler, meslek tanıtımı, fiziksel iyileştirme çalışmaları, değerler eğitimi, veli seminerleri gibi etkinlikler bol resimlerle dergide yer almaktadır.

2. 2. 2. 2. 2. Fanzin

Yıldız tarafından bir edebiyat mektebi olarak görülen fanzinler kısa, pratik ve ekonomik olan basılı yayınlardır. "Fanzin İngilizce FANatic ve magaZiNE kelimelerinin kısaltılmasıyla oluşturulan finansal kaynaklardan ve hiyerarşik yapılardan uzak alternatif bir basılı materyaldir. Farklı yöntemlerle çoğaltılan örnekleri olmakla beraber genellikle fotokopi aracılığı ile çoğaltılarak, satış amacı güdülmeden dağıtılan yayınlardır. Dergiden ayrı olarak süresi belirsiz olarak çıkar ve daha amatörce hazırlanır.

Türkçede "fanzin" olarak kullanılan "fanzine" genelde belirli bir konu üzerine işlenen yapıtlardan (yazı, resim, fotoğraf, karikatür) oluştuğu gibi değişik ve çeşitli

konuların yapıtlarının da bir araya gelmesiyle oluşabilir. Her türlü materyal kullanılarak oluşturulabilen fanzinler tek sayfalık olabileceği gibi birbirine zımbalanmış, iğnelenmiş çok sayıda sayfadan da oluşabilirler. Geleneksel olarak el yazısı, daktilo, kolaj, çizim gibi farklı elementlerden oluşur." (Aktaran Şimşek ve Yıldız, 2015: 746 vds).

Fanzinleri "Çocuk edebiyatı açısından çocuklara özellikle eser yazdırma açısından önemli bir atölye çalışması, uygulama çalışması..." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) ve "... İçinde birçok yazarın tohumunun yeşerebileceği bir edebiyat tarlası." (Şimşek ve Yıldız, 2015: 755) olarak gören Yıldız, bu tarlada çocukların yazma becerilerini geliştirmek; yarının yazar, çizer, editör, pazarlamacı yetiştirmek için çalıştığı okullarda ve farklı kurumlarda fanzin çalışmalarını yürütmekte ve desteklemektedir.

Çakal, Değişim, Hira, Estikçe, Herfene, Ehli Kalem, Firdevs, Değişim Rüzgârı Yıldız'ın çıkardığı fanzinlerdir.

2. 2. 2. 2. 1. Çakal

Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu 7-B sınıfında okuyan öğrenciler ile çıkardığı bir fanzindir. Şimdiye kadar altı sayı çıkmıştır.

İlk sayısı 23 Ocak 2015'te çıkan fanzinin sayfa sayısı 8'dir. Genel Yayın Yönetmeni Bican Veysel Yıldız olan fanzininin sahibi Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu 7-B sınıfı öğrencileridir. Fanzinin editör, yayın kurulu, denetleme kurulu, iletişim, baskı izleme, muhasebe ve dağıtım sorumluları da 7-B sınıfının öğrencileridir. Enes Çınar, Emrullah Tepetam ve Recep Tayyip Gülsuyu yazılar hazırlayan öğrencilerdir. Fanzinin kapak kısmında Zeynep Zülal Öge adlı öğrencinin çizdiği "İstanbul'un Laleleri" yer almaktadır.

Giriş kısmında "Vahiy Kültürü ve Fanzin" başlıklı yazısında Yıldız, yazının önemine vurgu yapar. Âşık Veysel, Veysel Karani ve Neşet Ertaş'ın sözlerine yer verilen fanzinde pratik bilgilere de yer verilmektedir.

Fanzinin ikinci sayısı 23 Mayıs 2015 tarihinde çıkmıştır. Bu sayıda üç şiir, iki deneme, bir mektup ve bir de Mehmet Akif Ersoy'a ait özlü sözler yer almaktadır. Bican Veysel Yıldız'a ait "Ben Bir Öğretmenim"; Tacettin Şimşek'e ait "Diri Bir Sevda Temi" ve Recep Tayyip Gülsuyu'ya ait "Ödev" adlı şiirler fanzinin bu sayısında yer alan şiirlerdir.

Fanzinin üçüncü sayısında Mehmet Akif Ersoy'un "Ey Yolcu, Uyan" şiirine yer verilmiştir. Fanzinin kapak kısmında Mehmet Akif Ersoy'un önden çekilmiş fotoğrafı yer almaktadır. İstanbul'un camilerine ve son sayfada hadislere yer veren fanzinin arka kapak kısmında Alak Suresi'nin ilk beş ayeti yer almaktadır.

Fanzinin dördüncü sayısı Tacettin Şimşek'e ait "Safa Geldin" şiiri ve Âşık Veysel'e ait "Anam" adlı iki şiir bulunmaktadır. Son sayfada Cengiz Aytmatov, Yunus Emre ve Barış Manço'ya ait özlü sözler yer almaktadır.

Beşinci sayısı 15 Nisan 2016'da çıkan fanzinde Türkçenin önemli şairlerinden Özdemir Asaf, Arif Nihat Asya, Ömer Seyfettin ve Mehmet Akif Ersoy'a ait şiirler yer almaktadır.

28 Nisan 2016'da çıkan son sayı Türkçenin Kahramanları-1 İsmail Gaspıralı adıyla çıkmıştır. İsmail Gaspıralı'nın hayatı ve eserleri üzerinde durmaktadır.

2. 2. 2. 2. 2. 2. Değişim

Maltepe Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu 7-F sınıfında okuyan öğrencilerin çıkardıkları bir fanzindir. İlk sayısı 15 Mayıs 2015'te çıkan fanzinin kapak kısmında şu bilgiler yer almaktadır: "Bu fanzin, düşünmekle yazmak arasındaki uzaklığın yalnızca bir

kalem mesafesinde olduğunu bilen öğretmenlerin ve bunu fark eden öğrencilerin ortak ürünüdür."

Fanzinin ilk sayısında Seyit Onbaşı ve Çanakkale teması yer alırken 2. sayısında Fuat Sezgin özel sayısı, 4. sayısında değişim, 5. sayısında insan beyni ve 6. sayısında ramazan ve oruç temalı konulara yer verilmiştir.

Ayrıca son sayısı 18 Ocak 2017'de çıkan fanzin Mehmet Akif Ersoy özel sayısı adıyla çıkmıştır. Fanzinde Mehmet Akif Ersoy'un Safahat adlı şiir kitabından seçme şiirler yer almaktadır. 8 sayfadan oluşmaktadır.

2. 2. 2. 2. 2. 3. Hira

Ferda ve Turan Takmaz Ortaokulu 7-A sınıfının öğrencilerinin hazırladığı bir fanzindir. İlki Kasım 2015'te çıkan fanzinin adı Hilal, Rana ve Rabia adlı öğrencilerin isimlerinin ilk iki harfi kullanılarak oluşturulmuştur. İlk sayfa Yıldız'ın "Fanzin de Neyin Nesiymiş" adlı yazısıyla başlar. Bu yazıda fanzin'in tanımı, özellikleri ve türleri hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca bu fanzinde bir şiir, bir röportaj ve anne üzerine yazılmış yazılara yer verilmiştir. Fanzinin kapağında anne kucağında bir bebek resmi yer almaktadır.

2. 2. 2. 2. 2. 4. Firdevs

Çankaya Müftülüğü Çukurambar Asfalt Firdevs Kur'an Kursu öğrencilerinin çıkardıkları bir fanzindir. Türkiye'nin ilk Kur'an Kursu çıkışlı fanzini olan Firdevs'in ilk sayısı Ağustos 2015'te çıkmıştır. Kapak kısmı Dicle İrem Özçelik tarafından çizilmiştir. Fanzinde Rifki Kaymaz'a ait Bir Kalem Dileği adlı bir şiir, iki teşekkür yazısı, Yıldız'a ait Vahiy Kültürü ve Basit Dergi (Fanzin) adlı yazısı ile birlikte deneme türünde yazılan iki yazı bulunmaktadır.

İkincisi 2 Ekim 2015 tarihinde çıkan Firdevs 12 sayfadan oluşmaktadır. Genel Yayın Yönetmeni Hatice Gödek'in zamanın önemine dair yazdığı yazı, Hatice Kübra Tırhol'un Müslümanlık üzerine yazdığı yazı, Selin İpek Koç'un cami üzerine duygu ve düşüncelerini ifade eden yazısı, Elif Binici'nin Şehitler üzerine yazdığı şiiri ve Özbek şairi Tahir Kahhar'ın Taşhan Anam adlı şiiri bu derginin içeriğini oluşturan yazılardır. Kapağın arka kısmında Alak Suresi 1-5. ayetleri ve Kalem Suresi 1. ayeti yer almaktadır. Fanzinde görsel unsurlar konu bütünlüğüne uygun kullanılmıştır.

2. 2. 2. 2. 5. *Ehl-i Kalem*

Ankara Pursaklar Müftülüğü Ehl-i Beyt Kur'an Kursu ve Medine İmam Hatip Ortaokulu öğrencileri ile Türkiye'nin ilk yatılı Kur'an Kursu çıkışlı fanzini olan Ehl-i Kalem Ağustos 2015'te çıkmıştır. "Hasat Zamanı Harman Yerinde Yazmak" başlıklı yazısında Yıldız, yazma ve yazdırmaya verdiği değeri anlatmaktadır. Bu çalışmanın önemine vurgu yapmaktadır.

Hamza Memiş tarafından hazırlanan "İki Resim Arasındaki Farkları Bulun" çalışması da çizebilen öğrencilerin yetişmesini amaçlamaktadır. İki şiire yer verilen fanzindeki şiirlerden biri Çağrı Erciyas adlı öğrenci tarafından okuma ve yazma üzerine duygu ve düşüncelerini yazdığı bir şiirdir. Diğerleri yaşayan şairlerden Bestami Yazgan'ın "Cennet Kokuları Sinmiş Özüne" adlı şiiridir.

2. 2. 2. 2. 6. *Estikçe*

Kâğıthane Milli Eğitim Müdürlüğü Yazı Atölyesi öğrencilerinin çıkardığı bir çalışmadır. Üç sayısı çıkan fanzinin şiir, öykü ve deneme türünde yazıları mevcuttur. Atölye çalışması kapsamında değerlendirilen ve yayınlanan öğrencilerin yazdıkları yazılar, çoğunluktadır. Görsel unsurların az olduğu bir çalışmadır.

2. 2. 2. 2. 7. Herfene

Maltepe Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu 7/H sınıfı öğrencilerinin hazırladığı bir fanzindir. İlk sayısı 12 Aralık 2014'te çıkan Herfene 31 sayıdan oluşmaktadır. Fanzine isim olan Herfene, fanzinin ilk sayısının kapak kısmında şöyle açıklanmıştır: "*Katılan herkesin getirdiği yiyeceklerle kurulmasına ortak olduğu ve getirilenlerin herkesçe paylaşıldığı ortak sofradır*".

Yıldız, İçimdeki Haylaz Çocuk Stajyer Heyecanlarla Bir Fanzine Başlarken başlıklı yazısında fanzinlerin işlevine kısaca değinir. Herfene'nin Türkiye'de ve belki de dünyada ortaokul seviyesinde yayınladıkları ilk fanzin olduğunu dile getirir.

Fanzinin farklı sayılarında fanzinin sahibi; Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu 7/H sınıfı öğrencileri, 7/H sınıfı öğrencileri, kalemi ve kelamı önemseyen herkesin ortak malıdır gibi ifadelerle açıklanmıştır.

Fanzinin genel yayın yönetmeni Bican Veysel Yıldız'dır. Editör, yayın kurulu, denetleme kurulu, iletişim, baskı ön izleme, görsel tasarım gibi görevleri üstlenen öğrenciler sabit kalmayıp değişmektedir.

Fanzinde şiir, deneme, özlü sözler, pratik bilgiler, ünlü kişileri anma adına hazırlanan özel sayılar mevcuttur. Kendine özgü görsel tasarımı olan fanzinde resimleme çalışmaları bulunmaktadır. Her fanzinin kapak kısmında fanzinin konusuna göre resimleme çalışması yapılmıştır.

Fanzinde bazı sayılar özel sayı olarak çıkmıştır. Fanzinler; 2. sayıda Sezai Karakoç, 3. sayıda Sarıkamış Şehitleri, 4. sayıda Kayahan, 5. sayıda Rifat Ilgaz, 6. sayıda Necip Fazıl Kısakürek, 7. sayıda Türk Kadınlarının İlkleri, 9. sayıda Aliya İzzetbegoviç, 10. sayıda Yahya Kemal Beyatlı, 12. sayıda Peygamber Efendimiz (SAV), 22. sayıda Öğretmen Özel Sayısı ile yayınlanmıştır.

Fanzinlerin bazıları belirli bir konu ekseninde çıkmıştır. Fanzinin 8. sayısında İstanbul'dan bahsederken 11. sayıda meslekler ve spor dalları, 13. sayıda korku, 21. sayıda zaman, 24. sayıda vefa, 29. sayıda dostluk ve 31. sayıda saygı temalı konular işlenmiştir.

2. 2. 2. 3. Şiirleri

Bican Veysel Yıldız şiir antolojisi ve şiir türünde eserler kaleme almıştır.

2. 2. 2. 3. 1. Baba Şiirleri Güldestesi

Bican Veysel Yıldız'ın baba temalı seçkin şiirlerden oluşan bu eseri 2015 yılında Hayat Mektebi Yayınları tarafından basılmıştır. Bu antolojide Yıldız'a ait herhangi bir şiiri bulunmamaktadır. Yıldız'ın babasına ve bütün babalara ithaf ettiği eseri tanınmış ünlü şairlerin ve günümüzün yaşayan şairlerin baba üzerine yazdıkları şiirlerden oluşmaktadır. Kitap Nazım Hikmet Ran'ın *Baba*, Sabahattin Ali'nin *Babam İçin*, Faruk Nafiz Çamlıbel'in *Oğluma*, Necip Fazıl Kısakürek'in *Babadan Oğula*, Cahit Sıtkı Tarancı'nın *Gariplik* şiiri gibi Türk edebiyatının ünlü şairlerinin şiirlerini bünyesinde barındırır. Bunun yanı sıra Bestami Yazgan'ın *Resimdeki Çocukluğum*, Tacettin Şimşek'in *Babam Gelsin*, İbrahim Sadri'nin *Kırmızı Araba* şiirleri gibi günümüzün yaşayan şairlerin şiirlerine de yer veren bir eserdir. Eser 120 sayfadan oluşmaktadır.

2. 2. 2. 3. 2. Anne Şiirleri Güldestesi (2005-2014)

Antoloji olan bu eser, edebiyatımızın ünlü isimlerinin ve yaşayan şairlerin anne temalı seçkin şiirlerinden oluşmaktadır. Yıldız'ın annesi Naime Yıldız'a ve bu eserde şiirleri bulunan şairlerin annelerinin şahsında çocuklarımıza Türkçeyi sevdiren ve doğru öğreten bütün annelere ithaf ettiği bu eserinde 6 şiiri bulunmaktadır. 144 sayfadan oluşan bu eser, 2015'te İstanbul'da Hayat Mektebi Yayınları tarafından yayınlanmıştır.

2. 2. 2. 3. 3. Damlalar

Yıldız'ın değişik konularda yazdığı şiirlerin toplandığı eseridir. Tema olarak aşk, sosyal yaşantı ile ilgili şiirlerin yer aldığı bu eseri 1984'te Erzurum'da Kars Neşriyat tarafından basılmıştır. Eserini Olgun TUĞAY ve Mahmut Güçlü'ye ithaf etmiştir. 96 sayfadan oluşmaktadır.

2. 2. 2. 3. 4. Aile Şiirleri

Bican Veysel Yıldız'ın aile temalı yazdığı bu eseri 52 sayfadan oluşmaktadır. Bu kitabı İstanbul'da, Hayat Mektebi Yayınları tarafından yayınlamıştır.

"Öz - üvey kavramlarının arasındaki bütün farkları ortadan kaldırarak ailemizin bütün çocuklarına sevmeyi öğreten güzel yürekli kadınlara; annem Naime Yıldız, babaannelerim Havva Yıldız ve Perizade Aksu, anneannelerim Binnaz Umut ve Hanife Aras'a ithaf" ettiği eserinde 23 şiiri bulunmaktadır. Kitabın son sayfalarında 'Akrabalık Terimleri ve Anlamları' başlığı altında aile kavramını açıklayıcı bilgiler yer almaktadır.

Her Halam Ayrı Çiçek, Oğluma Vasiyet, Teyzemi Çok Seviyorum, Yavruma Ninni, Annem, Bilge Kadın, Ninem, Anadili Ana Gibi, Kardeş Kardeşi Sevmeli, Sevgi Nimettir vb. Yıldız'ın kitapta yer alan şiirlerinden bazılarıdır.

2. 2. 2. 3. 5. İçimdeki Haylaz Çocuk

Yıldız'ın çocuk şiirlerinin çoğunlukta olduğu bu kitabı serbest şiir ve dörtlükler halinde yazılmış şiirlerin karma olarak yer aldığı bir eseridir.

İstanbul'da Hayat Mektebi Yayınları tarafından 2016 yılında çıkarılan bu kitap 76 sayfadan oluşmaktadır.

"Sevgili oğullarım Abdurrahman, Muhammed Akif, Yusuf Muhlis ve Ömer Sadık'a ithaf" ettiği kitabı Yıldız'ın ortaokul yıllarında yazdığı şiirlerinden oluşmaktadır.

Yıldız, kitabın giriş bölümünde şiirlerini bu kitapta toplama nedenlerini şöyle açıklar: "*Çocuk yaşta yazmış olduğum şiirleri bu kitaba alırken iki şeyi amaçladım.*

Birincisi yıllar öncesinde çocuk yüreğimin ürünü olarak yazdığım şiirlerime gereken önemi ve değeri vermeliydim. Onlar benim ilk ürünlerim, onları yaşatmak da benim görevimdi.

İkinci sebep de siz genç okurlarıma yazdıklarınıza değer vermenizi, yazdığınız yazıları, şiirleri saklamanızı hatırlatmaktı." (Yıldız, 2016: 9).

Bu kitapta Yıldız'ın 40 şiiri bulunmaktadır. *İçimde Bir Çocuk Var, Yusuf Yüzlü Çocuklar, Her Çocuk Başka Güzeldir, İçimdeki Haylaz Çocuk gibi çocuk temalı şiirleri yanında Öğretmenim, Geleceğin Yazarlarına, İstanbul'a Selam, Anadolu'm, Annem şiiri gibi farklı konularda da Yıldız'ın şiirleri eserde yer almaktadır.*

2. 2. 2. 4. Halk Edebiyatı Alanında Yaptığı Çalışmaları

Kağızmanlı Cemal Hoca - Hayatı, Sanatı ve Şiirleri (Halk Edebiyatı Araştırması-1985), Hikâye-i Heft Peyker (Osmanlıcadan Yeni Yazıya Aktarma 1990) olmak üzere iki eseri vardır.

2. 2. 2. 5. Üniversite ve Liselere Hazırlık Kitapları

Türkçe Anadolu Lisesi Hazırlık (1997), Türkçe 6 Anadolu Lisesi Temellendirme (1998), Türkçe 7 Anadolu Lisesi Ön Hazırlık (1998), Sınava Doğru Türkçe 8 (LGS Hazırlık 1999), Sınava Doğru Türkçe 7 (LGS Hazırlık 2000), Sınava Doğru Türkçe 6 (LGS Hazırlık 2000) kitapları sınavlara hazırlanan öğrenciler için yazmıştır. Ayrıca öğretmenler için Öğretmen Bilgi Bankasını (CD 2007) hazırlamıştır.

3. BÖLÜM: YÖNTEM

3. 1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, Bican Veysel Yıldız'ın eserlerindeki eğitsel değerleri belirlemeye yönelik nitel bir araştırmadır. Yıldırım ve Şimşek nitel araştırmayı şöyle tanımlar: "Gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma." (2011, 39). Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi esas alınarak doküman incelemesi ve görüşme yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanması için literatür taraması yapılmıştır. Yıldız'ın çocuk edebiyatı alanında yazdığı tüm kitaplar konu konu fişlenip ve Yıldız'ın çocuk edebiyatı üzerine yaptığı diğer etkinlikler incelenmiştir.

Yazarla yapılan mülakat sonucunda elde edilen bilgiler ışığında çalışmanın başlıkları belirlenmiştir.

Eğitsel iletilerin belirlenmesi için elde edilen bulgular, içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir.

3. 2. Çalışma Materyali

Araştırmanın çalışma materyali Yıldız'ın kaleme aldığı tüm eserlerdir. Bu çerçevede Yıldız'ın çocuk edebiyatıyla ilgili kuramsal kitapları, çocuk edebiyatına ve çocuk eğitime katkı yapmaya yönelik çalışmaları araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır.

3. 3. Veri Toplama Araçları

Çalışmaya dönük veriler iki aşamada toplanmıştır. Birinci aşamada yazarın çocuk edebiyatı ile ilgili basılı eserleri yazarla yapılan telefon görüşmesi sonrası elde

edilmiştir. Bazı eserleri yüz yüze yapılan görüşme sonrası yazardan temin edilmiştir. İkinci aşamada görüşme tekniği kullanılmıştır. "Görüşme, nitel araştırmalarda en sık kullanılan veri toplama aracı olarak karşımıza çıkmaktadır." (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 119). Bu bağlamda Bican Veysel Yıldız'la daha önce hazırlanan soruların yer aldığı görüşme formu kullanılarak birebir görüşme yapılmıştır. Yapılan bu görüşmeyle Bican Veysel Yıldız'ın çocuk ve çocuk edebiyatı hakkındaki görüş ve düşüncelerinin daha iyi anlaşılabilmesi ve çocuk edebiyatı ve çocuk eğitime katkı sağlamak amacıyla yaptığı projeler, çalıştaylar, sempozyum vb. konularla ilgili ayrıntılı bilgi edinilmesi amaçlanmıştır.

3. 4. Verilerin Analizi

Yazarın elde edilen basılı eserleri ve yazarla yapılan görüşme sonrası elde edilen veriler incelenmiştir. Veriler çözümlenirken yazarın eserleri doküman analizine tabi tutularak incelenmiştir. Elde edilen bulgular fişlenerek Excel formatına aktararak koruma altına alınmıştır. Oluşturulan bu bulgular yardımıyla başlıklar oluşturulmuştur. Çalışma iki ana başlık altında toplanmıştır. Birincisi Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinde yer alan eğitsel iletilerin tespit edilmesi, ikincisi Yazarlık Atölyesi kapsamında Yıldız'ın rehberlik ettiği öğrencilerin yazdığı yazıların incelenmesidir. Her iki ana başlık altında eğitsel değerlerin tespiti sınıflandırma yapmak suretiyle alt başlıklara ayrılmıştır. Bu başlıklar Ahlakî Değerler, Bilimsellik Değeri, Dinî değerler, Evrensel Değerler, Kişisel Değerler, Sevgi Değeri, Toplumsal Değerler ve Uyum Değeri olmak üzere sekiz alt başlıkta toplanmıştır. Bu alt başlıkların altında da değerler bir alt başlık altında incelenmiştir. Değerleri kesin çizgilerle birbirinden ayırıp boyutlamak mümkün olmadığından Türkçe Öğretim Programı, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve yazarın metinlerindeki temalar dikkate alınarak sınıflandırma yapılmıştır.

Yazarla yapılan görüşme sonrası elde edilen bilgilerden de yararlanılarak Yıldız'ın çocuk edebiyatımızdaki yeri, çocuk ve çocuk edebiyatı ile ilgili görüş ve düşünceleri belirlenmiştir.

Sonuçta elde edilen bulgular yorumlanarak çalışmanın amacını oluşturan problem ve alt problemlere dönük değerlendirme yapılmıştır.

4. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

4. 1. Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk Edebiyatı İle İlgili Görüşleri

Eğitimci ve yazar olan Bican Veysel Yıldız, çocuk edebiyatı alanında yaptığı çalışmalar ile bu alana katkı sunmaya çalışmıştır. Çocuk edebiyatının daha iyi seviyelere gelmesi için bu alandaki eksiklik ve aksaklıkları tespit edip tamamlamaya ve buna çözüm önerileri sunmaya çalışmıştır.

Bican Veysel Yıldız'ı ve onun çalışmalarını tam olarak ortaya koymak için Yıldız'ın dile, sanata, edebiyata, çocuk ve gençlik edebiyatına, yazarlığa, çocuğa, hayata ve çalışmaya, üretmeye bakışını ortaya koyan; tutum ve davranışlarını belirleyen temel görüş ve yaklaşımlarını tespit etmek gerekir.

Yıldız'ın sadece kendi eserlerini yazmanın ötesinde çocuk edebiyatı ile doğrudan ilgili ya da dolaylı olarak çocuk edebiyatı alanındaki çalışmaları etkileyen birçok etkinliğin içinde olması, ülkemizde ve yurt dışında yapılan çalışmalara aktif olarak katılması, hatta birçoğuna öncülük etmesi, onunla ilgili yapılacak çalışmalarda en az onun yazarlığı kadar göz önünde bulundurulmalıdır. Yıldız'ın alışılmış yazar tutum ve davranışlarının, etkinliklerinin ötesinde bir çalışma ve etki alanına sahip olan bir çocuk edebiyatçısı kimliği vardır.

4. 1. 1. Bican Veysel Yıldız'ın Çocuğa Bakışı

Yıldız, çocuğu toplumların ve dünyanın geleceği olarak görür. Özellikle yazma yeteneği olan çocukların, toplumların ve dünyanın geleceğinin mimarları olarak görür. 06 Temmuz 2015 tarihinde Ankara, Çankaya'da "Din eğitimi alan öğrencide, dil bilinci, estetik anlayışı ve düşünme becerisi gelişimi oluşturmanın gerekliliği" konularındaki görüşlerini anlattığı bir konferansta konuşmasına başlarken dinleyicilere yönelttiği soru, Yıldız'ın çocuğa bakışının bir ifadesidir: "*Lider yetiştirdiğinizin farkında mısınız?*"

Yıldız, yazma yeteneği gelişmiş bireylerin toplumlardan sürükleyecek liderler olabileceğine inanır. Toplamların sosyal tarihlerindeki gelişmeleri edebiyat tarihinin belirlediğini düşünür. “Çağı Yetiştirenlerle Çağın Yetiştirdikleri Buluşuyor” projesinin adındaki “Çağı Yetiştirenler” ifadesi ile toplumlara öncülük eden ve toplamların kendilerinden sonraki kuşaklarını ve gelecek çağlarını yazar ve şairlerin şekillendirdiği inancını ortaya koyar. Yıldız’a göre, büyük yazarlar ve düşünce adamları, kendilerinden sonraki çağları yetiştiren kişilerdir. Bu yüzden her yazar, siyasi liderler dâhil, toplumun bütününü çağlar boyu etkileyecek liderlerdir. Bu yüzden de yazma yeteneği olan ve geliştirilebilecek her çocuk, içinde yaşadığı toplumu iyiye, güzele, doğruya yöneltebilecek, kendisinden sonra toplumun bütün kuşaklarını etkileyebilecek lider adaydır. Çocuğa değer verirken ve çocuklar yetiştirilirken buna göre yetiştirilmelidir.

4. 1. 2. Edebiyat ve Çocuk Edebiyatı

Edebiyat veya yazın; olay, düşünce, duygu ve hayalleri dil aracılığı ile estetik bir biçimde ifade etme sanatıdır. Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi edebiyat insandaki özlemleri, arzuları, hayalleri tatmin eden bir sanattır. Genel anlamda insanın manevi ihtiyaçlarına cevap veren bir sanattır.

Bican Veysel Yıldız, edebiyatın mesaj veren yanının bir değerinin olmadığını/olamayacağını, sloganlaşmış mesajın önemli olmadığını; önemli olanın edebiyatın ilham veren yanının olduğunu, bu sayede çocuğun zihin altyapısında, bilinçaltında iz bırakacağını (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016) vurgulamaktadır.

"Çocuk doldurulacak kap değil, ateşlenecek ocaktır" sözünü örnek olarak veren Yıldız; edebiyatın ilham veren yanına dikkat edilmesi gerektiğini, böyle olmadığı durumda çocuklara okutulacak faydalı eserin okutulamayacağını, zararlı eserin de tespit edilemeyeceğini (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016) dile getirir.

Edebiyatı seruma benzeten Yıldız, edebiyatın insana yaptığı etkiyi açıklar ve edebiyatın tanımını yapar: "*Edebiyat serumdur. Damardan verirsiniz. Onun içindeki hiçbir şeyi o damardan verdiğiniz kişi de ne görür, ne de bilir. Bu sizin bardağınız renkli. Ama bunu siz bir serum gibi düşünün, su gibi düşünün. İçindeki hiçbir şeyi sizin onu damardan verdiğiniz kişi görmez ve siz onu damardan verirsiniz. Onun bütün açıklığını da giderirsiniz, susuzluğunu da giderirsiniz. Ama onun içerisinde o ne besini görür, ne bir şey görür. Edebiyat budur.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Çocukların ürettikleri, çocukların yazdıkları ürünlerin çocuk edebiyatı içerisinde düşünülmesi gerektiğini savunan Yıldız, çocuk edebiyatı için şu ifadeleri kullanır: "*İster çocuk tarafından üretilmiş olsun, ister yetişkin tarafından üretilmiş olsun çocuğa görelilik ilkesi üzerinden çocuğun gönül dünyasını, çocuğun duygu ve düşüncelerini etkileyen her edebiyat ürününü çocuk edebiyatı içerisinde düşünmek gerekir.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Medeniyet kodları, millet, ümmet, devlet ve toplum çocuk edebiyatının temellerini oluşturur. Bu konudaki düşüncelerini Yıldız şöyle dile getirir: "*Çocuk edebiyatı, çocuk ne kadar önemli ise o kadar önemli. Çocuğa vermek istediğimiz medeniyet kodları ne kadar önemli ise çocuk edebiyatı o kadar önemli. Bir milletin, bir ümmetin, bir devletin, bir toplumun geleceği ne kadar önemli ise çocuk edebiyatı o kadar önemli.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız, çocuk edebiyatı ürünü sayılan bazı sözlü edebiyat ürünlerinin özellikle yakın dönemlerde üretilmiş olan kısmen sözlü edebiyatı, çocuk edebiyatının birinci unsuru gibi düşünmenin çok sağlıklı olmadığını veya onu birinci unsur sayarken diğerlerini ihmal etmenin de doğru olmadığını; çocuk edebiyatına biraz daha geniş bir açıdan bakmanın gerektiğini vurgular: "*Çocuk edebiyatı tanımlaması içerisinde sözlü ürünlerin öne çıkarıldığı yaklaşım biçimi bu açıdan bazen işin bir cihetini eksik bırakıyor. Çünkü bizim sözlü edebiyatımızın çocuk edebiyatı ürünü sayılan, çocuk edebiyatı ürünü kabul edilmek durumuna gelen eserlerimiz bizde de öyledir; batıdan bize gelen çocuk edebiyatı ürünlerinde de böyledir. Yani Küçük Prensi, siz çocuk edebiyatı eseri olarak*

işlersiniz ama başlangıçta bu çocuk edebiyatı eseri değildir ve yetişkinler için yazılmış bir eserdir." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleriyle buna dikkat çeker.

Çocuk edebiyatının bir boyutunun kodlama olduğunu dile getiren Yıldız, medeniyet kodları ile yetişen neslin toplumsal, ahlaki ve manevi değerleri tanıyacağını, bununla adam olacağını vurgular. Medeniyet kodlarının çocuğa aktarılmadığı durumlarda defolu bir ürün çıktığını vurgulayan Yıldız çocuk edebiyatı açısından bu durumun en büyük sıkıntı olduğunu açıklar (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuğu eğitirken verilecek medeniyet kodlarının olmayışını da çocuk edebiyatı açısından bir eksiklik olarak gören Yıldız, "*Neredeyse her televizyonda istisnasız her gün beslenme ile ilgili, gıda ile ilgili programlar var. İster gıdanın lezzet bakımından ele alındığı programları düşünün, ister gurmelerin katıldığı programlar açısından. İsterseniz diyetisyenlerin katıldığı veya gıda uzmanlarının katıldığı şeyleri... Şimdi çocuğun vücudu için veya insanın vücudu için, onun vücudunu besleyecek gıda için bu kadar çok şey konuşuluyor. Ama onun ruhunu, gönlünü, bilgi birikimini etkileyecek; onun yüreğinin gıdası üzerine, çocuk edebiyatı üzerine konuşmuyoruz. Bu çok büyük bir eksikliktir."* (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016) sözleri ile toplumda çocuk edebiyatının aksayan yanını ortaya koyar ve bu durumu eleştirir.

Başka kültürlerin, başka medeniyetlerin kodları ile yetişen çocukların zihin kodlamasının da yabancılaştığını, kendi sanat ve edebiyat kodlarını vahyin kültürü ile birleştiremeyen edebiyatın toplumun değer yargılarından uzaklaştığını, kişinin bireyselleştğini dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatının önemli eksikliklerinden birisi de insanların çocuk edebiyatını "çocukça edebiyat" olarak algıladıklarını, piyasada çocuk kitabı diye satılan kitapların alıp incelendiğinde estetiğin olmadığını, dile dair bir endişenin olmadığını, çocuğa verilen mesajlar açısından, satır arası mesajlar açısından, ana düşünce açısından, çocuğun hayal dünyasını ve gönül dünyasını etkileyecek mesajlar açısından kaliteli

eserlerin üretilmediğini dile getirir
(<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatında önemli olan noktalardan birisi de çocukların eser üretmeleridir. Üretken bir toplum sorunlarını daha rahat çözer: *"Büyüklerin kan ve gözyaşı ile suladığı, barut kokusuyla kirlettiği bir dünyayı kabullenmeden yürüyeceğiz. Dünyamızı kan ve gözyaşı ile sulayan, barut kokutan büyüklere inat, biz bu küçük ve kirletilmemiş yüreklerle, dünyayı mürekkeple sulamak için yürüyeceğiz."* (Yıldız, 2015c: 14).

Yıldız'a göre (2015c), güzellikleri yaşamak ve yaşatmak için yazmak gereklidir ve insan yazmazsa yaşayamaz. Bu bağlamda toplumdaki çarpıklıkların giderilmesi, insanlığın soluk alıp insanca yaşaması yazmaya bağlıdır. Toplumsal ilerlemeyi sağlamak ve insanlığın tekâmülünü gerçekleştirmek için 'aydın yetiştiren adam' rolünü üstlenerek gençleri ve çocukları daha donanımlı hale getirmek için çalışmanın zorunlu olduğuna inanır.

"Dünyaya kılıçlar değil, kalemler yön versin" (Yıldız, 2015c: 10) diye mücadele eden Yıldız; okuyan, okuduğunu irdeleyen, hem objektif hem bir o kadar eleştirel düşünen, okuduğunu anlamlandıran, eli kalem tutan; yani tek kelime ile yazabilen adam yetiştirmek (2015c: 10) için mücadele eder.

Yıldız, çocuk edebiyatı alanında uğraş vermesini bir kaç nedene bağlar. Birincisi insan olarak insana ve insanlığa karşı vazifeli olduklarını düşündükleri için; ikincisi bu toplumun bireyi olarak bu toplumdaki yanlışlıkların ortadan kaldırılması, bu yanlışların düzelmesi, azalması için herkesin kendi alanında bir şeyler yapması gerektiğine inandığı için; Alak Suresi'nin ilk ayetlerinden itibaren Allah'ın yazmaya vurgu yaptığı bir dine, kalem üzerine yemin eden bir Rabbe, âlimin mürekkebinin, yazan adamın mürekkebinin şehidin kanından üstün tutan bir peygambere inandığı için; bu coğrafyayı mürekkeple sulamadıkları zaman başkalarının kan ve gözyaşı ile sulamamaları için yazmayı ve yazdırmayı önemsediklerini dile getirir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuk edebiyatındaki bir başka soruna değinen Yıldız; çocuk edebiyatı alanında eser üreten yazarların samimi olmaları gerektiğini, yazılan çocuk edebiyatı eserlerinde mesajın çok hassas bir biçimde verilmesi gerektiğini şöyle açıklar: "*Bizim çocuk edebiyatı adına bir şeyler öğrettiğini düşünen insanlarımızın birçoğunun samimiyeti eksik. Onların ihlâsı olmadığı için onların mesajının bir değeri yok. Birincisi bunu çözmemiz lazım. Bu işi kendine dert etmiş insanların yolunu açmak, onları desteklemek lazım. Biri bu. İkincisi çocuk edebiyatı ile ilgili mesaj verme kaygısından çıkmamız lazım. Yani sesinizi yükseltmenizin bir anlamı yoktur. Sözüünüzü yükselteceksiniz. Edebiyat sözü yükseltmektir, sesi yükseltmek değildir. Bizde çocuk edebiyatı adına birçok insan bağırıyor. Sloganlaşmış cümleler kullanıyorlar. Efendim adam çocuk hikâyesi yazıyor. Hikâyenin içerisine hadis yazıyor, ayet yazıyor. İşte Allah böyle dedi, Peygamber böyle buyurdu falan. Değil o. Sen o ayeti, o hadisi metne yedirebiliyor musun? Mesaj öyle verilir.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız'a göre çocuk edebiyatımızın önemli çıkmazlarından birisi de edebiyatın -cı -ci ekleri alarak belli bir gruba, partiye, sivil toplum kuruluşuna veya devletin herhangi bir kurumuna aitmiş gibi alanının sınırlandırılmasıdır. "*Bir de bizde çocuk edebiyatının illa -cı/-ci eki alması gerekmiyor. Hatta almaması gerekiyor. Sıkıntı buradadır. Yani biz bir edebiyat üreteceksek bizim ürettiğimiz edebiyatın bu küçülten ekleri -cı/-ci eklerini almaması gerekiyor. Bunu aldığımız yerde edebiyat biter. Bizim zaten dernek olarak mesela bir duruşumuz var. Biz birçok kurumsal kimlikten uzak duruyoruz. Mesela bir yerde etkinlik yapacağımız zaman bir belediye ile kaymakamlık arasında tercih yapacağımızda biz kaymakamlıkla iş yapmayı tercih ederiz. Belediye ile yapmayız ki siyasi bir yaklaşım doğmasın bizim ile ilgili. Biz, bunların hepsinden uzak durmaya gayret ediyoruz. Neden? Çünkü edebiyata bu -cı / -ci ekini bulaştırdınız mı olmuyor. Türkiye'de çocuk edebiyatının çıkmazlarından biri budur.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Çocuğun siyasi araç görülmemesi, çocuk edebiyatının basit siyasi söylemlere indirgenmemesi gerektiğini savunan Yıldız, bu durumu çocuk edebiyatının bir başka çıkmazı olarak görmektedir. "*Çocuğu siyasi araç gören Türkiye'nin siyasi yelpazenin*

sağında duranı da solunda duranı da ortasında duranı da çocuğu siyasi mesajların hedef tahtası olarak görmüşlerdir. Hatta bizde çocuk edebiyatının başlangıcı sayılacak bazı eserlerde, başlangıcı sayılacak bazı yazarlarda da şunu görüyoruz. Tevfik Fikret yetişkine bir şey anlatamadığını düşündüğü yerde, yetişkinden umudunu kestiği yerde dönmüş çocuğa edebiyat üretmeyi denemiştir. Bu aynı şey, Ziya Gökalp için de böyledir. Birçok bizdeki ünlü yazar hayatının sonuna doğru çocuk edebiyatına yönelmiştir. Yetişkine bir şey anlatamadığını düşündüğü yerde, büyükten umudunu kestiğinde çocuğa dönmüştür." (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatının sıkıntılarında bir diğeri de cami ve Kur'an kursu hocalarının çocuklara verdiği mesajların çocukların seviyesine uygun olmayışı ve soyut oluşudur: *"Diyanet mesela okul öncesi yaştaki çocuklar için Kur'an kurslarını artırdılar. Ama buradaki Kur'an kursu hocalarımızın çocuk edebiyatından haberleri yok. Şimdi çocuğa dini mesaj vereceğim diye tasavvufi kıssalar anlatıyorlar efendim. Yetişkinlerin zor anlayacağı soyut kıssalar anlatıyorlar. Kur'an'daki kıssaları çocuğun seviyesine indirmeden anlatıyorlar. Bu riskli bir şeydir."* (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız'a göre çocuk edebiyatındaki sıkıntılardan biri de yazarların kitap okumaları ile ilgilidir: *"İyi yazar olacaksınız önce iyi okur olmanız lazım. Söyleyeceğiniz on cümle için en az on kitap okumanız lazım."* (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız, çocuk edebiyatı alanında yazan yazar ile kitap çıkaran kişinin ayırt edilmediğini, bu durumun sorun olduğunu, eser üreten kişinin yazar olması gerektiğini, bunun iyi tespit edilmesi gerektiğini dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatı alanındaki bir başka eksiklik de çizerler ile ilgilidir. Yıldız bunu şöyle açıklar: *"Bizim çocuk edebiyatı alanındaki sıkıntılarımızdan biri Türkiye'de iyi çizer*

bulmak zor. Çizerlerimizin bir kısmı iyi seviyede çizmiyor, bir kısmı tembel, bir kısmının da ekonomik sıkıntıları farklı." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Önemli görülen bir başka nokta ise çocukların özgüven ve öze güven duymalarıdır. Özgüveni olan her çocuk kendi edebiyatında yeni ürünler ortaya koyabilir. Kendi özüne güven duyan çocuklar da kendi öz kaynaklarını daha iyi tanır ve bundan beslenir. Yıldız'a göre, çocuk edebiyatındaki bir başka sıkıntının da öze güven duygusunun ihmal edilmiş olmasıdır: *"Bizde çocuklara bir şey öğretirken özgüven vermeye çalışıyoruz. Ama öze güven vermiyoruz. Bu çok büyük bir eksiklik. Yani çocuk bir kültür ve medeniyetin parçası olduğunu ve o kültür ve medeniyetin önemli bir alt yapısı olduğunu hissetmeli." (https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578 Erişim: 25.12.2016).*

Çocuk edebiyatında teoriyle çok uğraştıklarını dile getiren Yıldız, esas olanın çocuklara somut bir şeyler üretmektir: *"Şimdi çocuklara somut bir şey vermemiz gerekiyor. Sen yaptın, ürettin. Mesela bu Yazarlığa İlk Adım Projesi'ni bu açıdan önemsiyoruz biz. Çocuğun eline evet ben yazdım, bu oldu demesi lazım. Onun için çocuğa üretirmek lazım. Bunu eğitimciler önemsemeli." (https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578 Erişim: 25.12.2016).*

Yıldız; çocuk edebiyatında bir şey yapılacaksa kalkıp yapmak gerektiğini, birilerine önermenin kolay iş olduğunu, önemli olanın ürün ortaya koymak olduğunu dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Günümüzde toplumsal birçok sorunun çözülmesi yerine sorunların daha da derinleştirildiğinden yakınan Yıldız, kronikleşen toplumsal sorunların çözülmesi gerektiğine inanır. Bu noktada çocuk edebiyatı alanında uğraş vermesinin önemine şöyle vurgu yapar: *"Çocuk edebiyatı ortak değerlerimizi, ortak kültürümüzü ortaya çıkarma noktasında, birlik ve beraberliği sağlama noktasında bizim belki de en acil el atmamız gereken alan. Onun için çocuk edebiyatı ile uğraşmak gerekiyor." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).*

Çocuk edebiyatı ile yetişkin edebiyatı arasındaki çizginin iyi belirlenmesi, eserlerin buna göre tespit edilmesi ve sınıflandırılması gerektiğini savunan Yıldız, bu durumun Türkiye'de ve dünyada tam anlamıyla oturmadığını şöyle dile getirir: "*Çocuk edebiyatıyla yetişkin edebiyatı arasındaki çizgiyi belirleyemedik. Yani bugün şu yanlışlığı da yaşıyoruz bazen. Şark edebiyatının birçok ürününü çocuk edebiyatı ürünü sayıyor bizde birileri. Oysa bunlar diyelim ki tasavvufi hikâyelerin bir kısmını, yetişkinler için yazılmış kitapları biz çocuk edebiyatı olarak değerlendiriyoruz. Mesnevi'yi Beydeba'yı... Şimdi dünya edebiyatında da böyledir. Yani dünya edebiyatında çocuk edebiyatı ürünü zannettiğimiz birçok ürün yetişkin için yazılmıştır. Yani diyelim ki en çok bilinen çocuk edebiyatı eseri olduğu düşünülen Küçük Prens yetişkin için yazılmış eserlerdir. O eserler sonradan çocuklar tarafından beğenildiği için, çocuklara indirildiği için, çocuklar tarafından rağbet gördüğü için o hale gelmişlerdir.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatının sözlü edebiyatından beslendiği kaynaklar ile ilgili bir başka yanlış anlayışı da Yıldız şöyle açıklar: "*Biz kendi edebiyatımızın sözlü ürünlerini araya çizgi koymadan mesela adam bizde konuşurken Binbir Gece masallarını da çocuk masalları gibi söylüyor. Hâlbuki çocuğun mahallesinden geçmemesi gereken masallar var onların içerisinde. Bir kere o sınırı belirlemek lazım.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatının ülkenin geleceğinde aldığı rolün önemine şöyle dikkat çeker: "*Çocuklarımız ve torunlarımız için güzel bir dünya istiyorsak onlar için çocuk edebiyatı alanında mücadele etmek gerekiyor. Bunu ihmal ettiğimiz sürece bu toplum gerçek anlamda ne huzurlu, ne mutlu, ne de müreffeh olacak. Onun için bunu yapmak gerekiyor diye düşünüyorum.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Toplumda geçmiş dönemlerde yaşanan olumsuzlukları kaşımının yanlış olduğunu, bunların kavgasını vermek olmadığını, asıl olanın yapılan hatadan dönmek olduğunu vurgulayan Yıldız, bunu şöyle açıklar: "*Bizdeki siyasal yaklaşımlar hep dengbej mantığıyla ağıt yakıyorlar. Ağıt yaktıkları için de barışmamızı engelliyorlar. Yani birbirimize yaklaşmamızı engelliyorlar. Hepsi geçmişte şu yapılmıştı diye ağıt yakıyorlar.*"

Hâlbuki artık ağıt yakmayı bırakmamız lazım. Geçmişte birtakım yanlışlıklar olmuş olabilir. Biz o yanlışları, birbirimize hatırlatıp yaşamızı büyütme yerine onları bir kenara bırakıp, dostluğu ve kardeşliği geliştirmek zorundayız." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuk edebiyatının bütün olumsuzluklara rağmen bir iyiye gidişin söz konusu olduğunu dile getiren Yıldız, yaptığı sempozyumlarla katılım sağlayan akademisyen, öğretmen, yazar, yayıncı, çizer vb. farklı kesimlerden çocuk edebiyatı için bir araya gelip bu alanda kafa yorduklarını; öğretmen, genç ve çocuklara hatta ana sınıfına giden çocuklara yönelik yazı atölyesi çalışmalarına bu kesimlerin yoğun ilgi gösterdiklerini, camilerde Çağı Yetiştirenler ile Çağın Yetiştirdikleri Buluşuyor projesi kapsamında 10.000 öğrenciye ulaşip seminer, söyleşi, kukla gösterileri gibi farklı etkinlik yaptıklarını, kitabın baskı kalitesinin her geçen gün arttığını, bu duruma ticari bir anlayışla yaklaşmayan yayıncıların yetiştiğini ifade etmektedir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Bican Veysel Yıldız "*Suyun ve düşmanın uyumadığı bir dünyada bizim uyumaya ve işlerimizi ertelemeye hakkımız yok. Düşman, bayramda da Filistin'de, Irak'ta, Suriye'de başımıza bomba yağdırıyor. Savaşlarla savaşmak için bayramlarda da çalışacağız, gece de gündüz de çalışacağız.*" anlayışıyla çocuk edebiyatına bakışını ve bu alanla ilgili çalışmalarının temel mantığını ortaya koyar.

Bican Veysel Yıldız, çocuk edebiyatı sorunlarını tespit etmekle kalmaz buna yönelik çözüm önerilerini de ortaya koyar. Bu konu ile ilgili görüşlerini şöyle açıklar: "*Ülkemizde, ülkemizin çevresinde, genel anlamda dünyada ve Ortadoğu'da kalıcı barış istiyorsak çocuk edebiyatına gereken önemi vermek zorundayız. Sanat ve edebiyat zevki almış, okuma ve yazma kültürü edinmiş bireyler yetiştirmenin en temel şartı yerli, kendi kültür ve medeniyetinizin kodlarını taşıyan; evrensel değerlere önem veren, uluslararası alanda ses getirecek yetkinlikte bir çocuk edebiyatı oluşturmaktır.*

Masallar, süreçte ne yaşanırsa yaşansın sonuçta iyilerin kazanacağını anlatır. Çocuğun ve gencin zihin altyapısına, bilinçaltına bu mesajı kazır. İyiyi değerli kılmak, doğruyu üstün tutmak insanlık için en önemli ortak paydadır. En önemli evrensel

değerdir. Bu ilkeleri hayat prensibi edinmiş bir nesil yetiştirmek gerekir. Evet, biricik çıkış yolu budur.

Ülkelerimize, daha kötüsü zihinlerimize düşman eliyle, düşmanın kalemiyle çizilmiş sunî sınırlar, Ortadoğu'daki kavgaları, çekişmeleri tetikliyor. Kardeş kalemlerle yazılmış edebiyat sayesinde çocuklarımızın zihin ve gönül dünyasından dikenli telleri ve mayın tarlalarını kaldırabiliriz. Bunları aşabiliriz. Şiirler, ninniler, masallar, şarkılar, türküler dikenli tellere takılmaz, mayın tarlalarına aldırılmaz. Düşman eliyle, düşmanın kalemiyle çizilmiş sunî sınırları dünya haritasından kaldıramasak da zihin ve gönül haritalarımızdan kaldırabiliriz. Sanatta edebiyatta, dilde birlik sağladığımızda emin olun ki ilde birlik de dirlik de sağlanır. Dilde birlik olmadıkça ilde birlik olmaz.

Çocuk ve gençlik edebiyatında köklü başarı, yerli düşünce, doğru mesaj! Çocuk ve gençlik edebiyatıyla iyi yetişmiş bir neslin bu toprakları yeniden mürekkeple sulaması gerekiyor. Biz bu toprakları mürekkeple sulayabilirsek birileri dünyanın öbür ucundan gelip bizim topraklarımızı bizim kan ve gözyaşımızla sulayamaz. Biz bunu başarmadıkça, birileri bizim topraklarımızı bizim kan ve gözyaşımız ile sulamaya devam edecektir. Bugün yangın yerine dönen Ortadoğu, masalsız büyüyen çocukların cehennemidir. Yaşanan savaş ve terör olayları; masalsız büyüyen çocukların savaşdır.

Başta masallar olmak üzere birçok türde kültür mirasımızın ve medeniyetimizin ortağı olan milletlerden kahramanlara yer verilmeli. Olaylar için kullanılan mekanlar da suni sınırlarına aldırılmadan bu coğrafyanın mekanlarından seçilmeli. İstanbul'dan çıkan bir kervan Şam'a, Kerkük'e, Halep'e, Tebriz'e uğramalı. Buhara'dan uçan bir halı, Saraybosna'ya, Taşkent'e şehzade taşıyabilmeli. Afganlı bir çocuğu zehirlemek isteyen yılanı Yemenli çocuk öldürmeli. Keşmirli'lere musallat olan ejderhayı Kudüslü bir yiğit yere sermeli.

Ortak kültürel değerler anlatılmalı, yaşatılmalı. Dillerimizdeki ortak kelimeler eserlerimizde özellikle kullanılmalı. Dildeki ortak kelimelerin ortak tarihin ve ortak kültürlerin bir eseri olduğu hissettirilmeli.

Sizler, yarının aydınları değil, aydın yetiştiren adamları olacaksınız. Bu şuuru taşımak ve yaymak gibi bir göreviniz var. Dünya görüşünüz ne olursa olsun. Siyasi yelpazenin neresinde duruyor olursanız olun. Yerli bir bakışa sahip, evrensel değerlere

uyan, dünyayla yarışan bir çocuk edebiyatının oluşumuna, yaşamasına, yaşatılmasına katkı sunmak durumundasınız.” (<https://www.haberler.com/ortadogu-da-kalici-baris-icin-cocuk-edebiyati-8389104-haberi/>)

4. 1. 3. Bican Veysel Yıldız'ın Çocuk Edebiyatının Siyaset ve Din ile İlişkinine Bakışı

Bican Veysel Yıldız'ın çocuk edebiyatına bakışının en temel ilkesi; edebiyat ürünlerinin özgün ve özgür bir kimliğe sahip, eleştirel düşünebilen, başkaları tarafından güdülemeyen bireylerin yetişmesine katkı sunacak nitelikte olmasıdır. Yerli düşünceye sahip fakat yerel düşünmeyen, dünyayı izleyen, irdeleyen, kendisini dünyadan ve yaşadığı çağdan soyutlamayan bireyler yetişmesi için çocuk edebiyatı eserleri çok geniş ufuklu bir bakış açısına zemin hazırlamalıdır.

01 Eylül 2013 tarihli Yeni Şafak gazetesinde yayınlanan bir röportajında “Çocuk edebiyatı çok hassas bir alan, büyük bir titizlikle çalışılması gerekiyor.” Yıldız, dünyada bu alanın bir siyasi hedef tahtası gibi kullanıldığının altını çiziyor. Ona göre, çocuklar, asla siyasetin hedef tahtası olmamalı: 'Dünyada çocuk edebiyatı ülkelerin milliyetçilik propagandası yaptığı bir yer gibi. Bu sadece siyasette değil dinde de böyle. Mesela dini bilgileri doğrudan veriyor ne estetik var ne de bir şey. Sanattan ve estetikten yoksun bir çevrede çocuklar için kitaplar yazılıyor. Bana kalırsa bunların hiçbirinin çocuklara bir faydası yok.” Çocuk edebiyatında 'canı sıkılanın klasiklerden yırtma yapıştırma' kitap yazdığını söyleyen Yıldız'a göre yazarların yazma standartlarını da yükseltmek gerekli.”

06 Temmuz 2015 tarihinde Ankara, Çankaya’da “Din eğitimi alan öğrencide, dil bilinci, estetik anlayışı ve düşünme becerisi gelişimi oluşturmanın gerekliliği” konularındaki görüşlerini anlattığı bir konferansta çocuk edebiyatının, eğitimin din ile ilişkisine dair görüşlerini ifade eder:

“Ümmet, bu utanç çağından kurtulmak için kendi çocuklarının eliyle, kendi çocuklarının diliyle, kendi bakış açısıyla kendi dinini, kültür ve medeniyetini, insan gerçeğini ve bütün bir hayatı yeniden tanımayı, tanışmayı, tanıtmayı denemeli.”

“Kur’an eğitimi, mümin ve entelektüel bireyler yetişmesine katkı sağlamalı. Öğrenci, bilgiyi almakla kalmamalı; öğrendiklerini hayata geçirmeli, hayatta anlamlandırmalı ve yaşamalı.”

“Yeni nesil ve dünya kamuoyu için “yükselen değerler” tanımlaması içinde yer alan “çevre, sevgi, bilgi, sağlık, barış, insan hakları, temizlik” vb. konulara vurgu yapılarak bunların İslâm inancı ve değer yargıları içerisinde köklü bir yere sahip olduğunu öğretmeye çalışmalıyız.”

“Kur’an, vahiy kültürü ile yetişen insanı güdülemeyen insan olarak tanıtır. Onun insan ahlakında temel ilkesi özgür ve özgün düşünebilmedir. Eleştirel düşünebilen bireyler yetiştirdiğinizde vahiy kültürü ile adam yetiştirmiş olursunuz. Sık sık ‘Akıl etmez misiniz?’ uyarısında bulunan Kur’an, akıl sahiplerini muhatap alır. Yasin’in 70. Ayetinde dirilere ve akıl sahiplerine indirildiği ifade edilen bir kitabın muhatabı sürü psikolojisine kapılmış kitleler değil, soran, sorgulayan, irdeleyen, inceleyen bireylerdir. Musa’nın Allah’ı görmek istemesi kıssasındaki Allah’ı bilen ve tanıyan bir peygamberin Allah’ın kendisi ile ilgili ‘mutmain olma’ adına bizzat Allah’a sorular yöneltmesi ve Allah’ın da onu mutmain etmek için karşılık vermesi, çok mühim bir eğitim ilkesidir. Musa, bilgide, öğrenmede mutmain edilen bireyin örneğidir. Allah ki o Rab’dir, en iyi terbiye edendir, en iyi öğreten muallimdir; o da muhatabının kafasında hiçbir soru işareti bırakmayacak şekilde öğreten öğreticinin örneğidir. Siz öyle bir çocuk edebiyatı oluşturacaksınız ki muhatabınız her şeyi sorabilecek ve sorgulayacak. Fakat mesajınızın muhatabının kafası soru işaretleri ile şüphelerle dolmayacak. Mesajınız sloganlardan, beylik laflardan, ibaret olmayacak. Mesaj vermeyecek, ilham verecek. Birçok tasavvufi hikayedeki gibi hayattan kopuk olmayacak. Çelişkilerle dolu olmayacak. Din anlatacağım diye edebiyatı, sanatı, estetiği, çocuk ve insan gerçeğini iskalamayacak. Anlattığınız şey edebiyat olacak; vaaz olmayacak. Kendisini vaiz olarak gören yazardan çocuk edebiyatçısı olmaz. Son yıllarda moda olan değerler eğitimi kitabı yazma, yayınlama salgını ile memlekette eline kalemi alan, çocuklara siyasi ve dini mesajlar yüklemeye çalışan kalitesiz kitaplar çıkarıyor. Kitap yazmak ve yayınlamak, bir adamın

yazar olması için yeterli değildir. Kitapları yayınlanmış adam ile yazar'ın arasındaki ince çizgiyi göz ardı edersek, 'yazar' tanımlamamız da sağlıklı olmaz."

4. 1. 4. Bican Veysel Yıldız'ın Yazıya Bakışı

Bican Veysel Yıldız'ın hayatını ve çalışmalarını incelerken iki kız, dört oğlan çocuğuna sahip altı çocuklu bir baba. Ekonomik durumu iyi olmayan okullarda görev yapmayı gönüllü olarak isteyen, stajyer öğretmen olarak göreve başladığı ilk günkü heyecanını yitirmeyen 26 yıllık bir öğretmen. Kendisi ile evinde ve çalışma ofisinde yaptığımız görüşmelerdeki gözlemlerimizde edindiğimiz intiba da kendi konuşmaları da kirada oturan, arabası ve evi olmayan, tek maaşlı bir öğretmenin hayat şartlarında yaşadığını gösteriyor. Ayrıca 2006 yılından beri sürekli tedavi gören akromegali hastası olduğunu da biliyoruz. Buna rağmen yurt içinde ve yurt dışında birçok çalışmanın içinde olan bir yazar kimliğini görüyoruz. Yıldız'ın yazma ve başkalarına yazı yazdırma adına sürekli hareket halinde olmasını, büyük bir gayretle, azimle, heyecanla koşuşturmasını doğru anlamak için yazıya bakışını irdelemek, yazıyı hayatın neresine yerleştirdiğine dikkat etmek zorundayız.

Bican Veysel Yıldız, yazı yazmayı insan hayatındaki en erdemli iş olarak, hatta önemli bir ibadet olarak görmektedir.

27 Mart 2016 Pazar günü İstanbul Arnavutköy, Cemal Reşit Rey İlkokulu Konferans Salonu'nda yapılan konferansta yazmanın önemini şu ifadelerle anlatır:

"Yazmak o kadar önemli bir iştir ki ilk yazan bizzat Allah'ın kendisidir.

Yazmak o kadar önemli bir iştir ki Allah, kendisinin yazdığını Kur'an-ı Kerim'de defalarca zikretmektedir. Kalem suresi: 1 'Kaleme andolsun ki.', Alak Suresi 4: 'O, kalem ile öğretendir.', Ra'd Suresi 39: 'Ummul kitab onun katındadır.', En'am 38, 59; Fâtır 11, Yasîn 12, Hadîd 22. dikkatle bakın bu ayetlere.

Yazmak o kadar önemli bir iştir ki Kur'an, senarist bir peygamberin hikayesini 'en güzel hikaye' olarak tanımlar. Unutmayalım ki kardeşlerinin Mısır'dan ayrılışında

Bünyamin'in kendi yanında tutulmasını, anne ve babasının Mısır'a gelmesini sağlayan kurgu, Yusuf Peygamber'in kendisine ait bir kurgu idi. Ve Yusuf iyi bir senaristti. Çok özeldi.

'Bir şair ne kadar büyük bir onur yaşayabilir?' ya da 'Yazmak adama ne kazandırabilir?' diye soranlara cevabımız: Ka'b bin Züheyr'in Kaside-i Bürde'den dolayı Hırka-i Şerif ile ödüllendirilmesini hatırlatırız. Fahri doktora unvanını temsil eden akademisyen cüppesi giydirilen devlet ve hükümet başkanlarının nasıl kasılarak o cüppeleri giydiklerini hepimiz izliyoruz. Bir de bir onur düşünün ki Hz. Muhammed size hırka giydiriyor, onun hırkasını giyiyorsunuz. Peygamber'in kendi hırkasını sırtından çıkarıp bir adama giydirmesinden daha büyük bir onur düşünebiliyor musunuz? Bir yazar, bir şair daha ne kadar büyük bir onur yaşayabilir ki?

'Büyük din dediğimiz semavi dinler, kitabı olan dinler değil midir? Dinleri bile yücelten, üstün kılan, büyüten yazı kendisini yazan her insanı büyütür, yükseltir ve ona değer katar.'

4. 1. 5. Okuma Alışkanlığı

Bilgi ile donanmak, kültür ve medeniyete ayak uydurmak, toplumsal gerçekliklerden haberdar olmak, dünyadaki gelişmeleri takip etmek, söz dağarcığını zenginleştirmek, hayal gücünü artırmak, hayata hazır olmak, var olan bir sorun karşısında problemi çözmek için insanlar kitap okumaya ihtiyaç duymaktadır.

Okullarda verilen eğitim insanoğlunun hızla değişen dünya şartlarına ayak uydurmakta yetersiz kalmaktadır. Bunun için insanlar eksikliklerini tamamlamak için kitap okumaya ihtiyaç duymaktadır.

Ülkemizde kitap okuma alışkanlığı, toplumsal bir sorundur. Bu sorunun çözümüne dair yazma etkinliklerinin önemine vurgu yapan Yıldız, kitap okuma alışkanlığı ile yazma etkinlikleri arasında bilinenin aksine bir ilişki olduğunu şöyle açıklar: "*Yazmak insanı cehaletiyle yüzleştirir. Ben çok şey konuşuyor olabilirim ama*

kalemi alıp kalem ile kâğıt ile baş başa kaldığımda ne kadar eksik olduğumu iyi anlarım. O zaman da döner, okurum." (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Bugün ülkemizde okuma alışkanlığının istenilen düzeyde olmamasının sebeplerinden birini yazmaya bağlayan Yıldız, şunları dile getirir: *"Türkiye'deki okuma projeleri, okuma geliştirme, okuma yayma, okumayı tabanda önemsetme için yapılan çalışmaların birçoğunun akamete uğramasının temel sebeplerinden biri işin yazma boyutunun ihmal edilmesidir. Çünkü yazma okumayı ihtiyaca dönüştürür."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yazma eylemimiz istenilen seviyeye ulaşırsa okuma eylemimiz verimli hale gelir: *"Okuma ne zaman yazmaya dönüşürse o zaman anlamlı bir nitelik kazanır. O zaman daha verimli olur; daha irdeleyici, daha sorgulayıcı daha eleştirel düşünen ve daha verimli bir şekilde hayata yansıyan bir tarafı olur. Yoksa okuyoruz ama yazmayı önemsemsek okumada sağlıklı sonuç alamıyoruz."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Ülkemizin PISA okuma kültürü verilerinde gözden kaçan şeyin PISA'nın okumayı ölçmediği, okumanın sayısal oranını ölçmediği; ülkemizin kitap okuma sayısı bakımından sanıldığı kadar gerilerde olmadığı; asıl problemin toplum olarak okuduklarımızı verimli hale getirmediğimiz ile ilgili olduğu, kalem tembeli bir toplum olmamızdan dolayı sağlıklı okumanın gerçekleşmediği Yıldız tarafından ifade edilir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız, okuma ve yazma ilişkisini çocuklara anlatmak gerektiğini şöyle açıklar: *"Okumayı geliştirmek istiyorsak mutlaka yazmayı önemsemek ve önemsetmek zorundayız. Yazma ile okuma ilişkisini çocuklarımıza doğru anlatırsak çocuklarımız zaten yazdıkça okumaya ihtiyaç duyacaklar."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

4. 1. 6. Çocuk ve Müze

Müzeler, toplumun maddi ve manevi değerlerinin cisimleşmiş halidir. Medeniyetin en önemli taşıyıcısıdır. Kültürel değerlerin günümüze kadar ulaşmasında ciddi rol oynamışlardır. Bu bakımdan çocuklarımıza medeniyetimizi, kültürümüzü ve değerlerimizi iyi tanıtmak için müzelerden yararlanılabilir.

Yıldız, çocukların müzelere götürülmesinin onların medeniyetimizi tanımaları açısından önemli olduğunu şu sözlerle açıklar: "*Hangi seviyede çocuk okutuyorsanız okutun. Alın, götürün şunları Gülhane Parkı'nda İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi'ni gezdirin. Bazen öğretmen arkadaşlar diyorlar ki iyi de ilkokul çocuğu ne anlar? Kardeşim 300 sayfalık kitaptan çıkaracağın ana düşünce bir cümle değil mi? Bırak çocuk oraya gelsin. Aklında bir tane cümle kalsın. Ben bir müze dolusu eser gördüm. O eserleri yapan Müslümanlar. Bitti bu kadar ya! Bütünün parçası olduğunu görsün.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

4. 1. 7. Çocuk ve Kitap

Çocuk edebiyatındaki eserler; çocuğun dil bilincini, dil sevgisini ve estetik duygusunu geliştirecek nitelikte olmalıdır. Bu konuda Yıldız "*Türkçe açısından dil açısından iyi incelenmiş, iyi yazılmış eserlerin*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016) yazılması gerektiğini düşünür.

Çocuğa okutulacak kitapların içerik açısından önemine dikkat çeken Yıldız bu konuda şunları dile getirir: "*Etik açıdan çocuğa hem İslam inancına ve itikadına ters düşmeyen hem bizim kültürümüze ve medeniyetimize ters düşmeyen hem de evrensel değerler diye tanımladığımız insanlığın ortak mirası ile insanlığın ortak paydasında bulunduğu şeyleri anlatan eserler okutsunlar.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız, çocuk kitaplarının ebeveynler tarafından eleştirel bir bakışla okunup çocuğa vereceği mesajın uygunluğu açısından değerlendirilip sonra okutmaları gerektiğini açıklar (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Çocuklara okutulacak kitapların çocuğun yaş, bilgi, algı, beceri ve düşünme düzeyine uygun olması gerekmektedir. Çocuk edebiyatında çocuklara okutulacak kitaplar özenle seçilmelidir. Çocuğun ruh, gönül, hayal ve duygu dünyasına hitap eden kitaplar seçilmelidir. Bu konudaki hassasiyetini Yıldız, ebeveyn ve eğitimcilere şöyle seslenerek gösterir: "*Anneler ve babalar, önce onlardan başlamak lazım. Yani çocuğa bir yemek yedirirken klasik bir alışkanlığımız var. Alıyoruz kaşığa tadına bakıyoruz. Lütfen anneler babalar! Çocuğa yedirdikleri yemeğin nasıl önce tadına bakıp sonra çocuğa yediriyorlarsa çocuklara okutacakları kitapları lütfen önce okusunlar. Aynı şey öğretmenler için de geçerli. Kendilerinin okumadığı, incelemmediği eserleri çocuklara okutma alışkanlığını bıraksınlar.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016).

Yazar, şair, çizer, yayıncı gibi çocuk edebiyatı alanında uğraş veren kişilerin çocuğa okutacakları kitapların kalitesine önem vermesi ve bu anlamda vicdani sorumluluğa sahip olması gerektiğine inanan Yıldız, aksi durumun çocuğun kitapla olan ilişkisinde büyük bir sıkıntı doğuracağını şöyle dile getirir: "*Düşünün ki siz bir okula gidip kitap pazarlarken o sattığınız kitapla, yayınladığınız kitapla, çocuğa ulaşmasına sebep olduğunuz kitapla çocuğun okuma zevkini öldürebiliyorsunuz. Çünkü Türkiye'de okumayı engelleyen sebeplerden biri de çocuğun ilk bulduğu kitapların kaliteli olmayışıdır. Yani çocuğun ilk tadına baktığı kitap, ilk okumayı denediği kitap, çocuğun gönül dünyasında yer etmiyorsa çocuk ondan sonra okumaya karşı isteğini yitirebiliyor. Bu toplumda kitapla ilişkisi olan yazar, şair, çizer, yayıncı, kitap pazarlamacısı, dağıtıcısı, çocuğa kitap öneren, aldıratan öğretmen, veli hepsi bu işin içerisinde bir vicdani sorumluluk taşıyor. Bu çocukların okumaya karşı isteksizliklerinin içerisinde çok dillendirilmeyen ama önemle vurgu yapılması gereken bir husus bu. Çocuğa kalitesiz kitapla ilk tanışma sürecini yaşatmak, çocuğun kitapla tanışmasında onun eline dil*

yönünden zayıf, estetik yönden zayıf, kurgu yönünden zayıf eserlerin çocuğun eline tutuşturmuş olmak çocuğun okuma zevkini öldürüyor, köreltiyor. Çocukla kitabın arasını açıyor. Büyük bir eksiklik, büyük bir sıkıntı. Bu açıdan hem yazarın yazarken eserini önemsemesi lazım hem çizerlerin estetik açıdan eserlerini önemsemesi lazım." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yayıncıların işin ekonomik boyutunu birinci önceliğe çıkarmadan düşünceleri gerektiğini; kaliteli eserin mutlaka daha çok kazandıran eser olduğunu; bugün artık çocuk edebiyatı ürünlerinin gerçekten çok güçlü ürünler olduğunu ve bunların kitabın dışında da promosyonlarla kendilerine ayrı bir kazanç kapısı açabildiğini; özellikle Batı kaynaklı ürünlerin kendisinin kitabını, senaryosunu oluşturduğu çizgi filmin veya sinema filminin birçok promosyon ürünü piyasada ciddi sektör oluşturacak derecede para kazandırdığını; dünyada bizim de artık bunları bu şekilde bir ciddiyetle düşünmek ve ona göre ağırlık vermemiz gerektiğini; yoksa ben yazdım oldu, biz bastık böyle de satıldı, biz basalım, pazarlamamız bunu zaten tüketir gibi yaklaşımların doğru olmadığını dile getirir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuğun kitap seçiminde öğretmen önemli bir aktördür. Kitap seçiminde öğretmenin dikkat etmesi gerektiğini vurgulayan Yıldız, öğretmenlerin kitaba olan ucuzcu yaklaşımlarını da eleştirir: *"İki tane okulda kitaptan iyi anlamayan, kitaba önem vermeyen, kitabı irdelemeyi bilmeyen öğretmen bulup kitabı satmak, hüner değil. Bu ucuzcu yaklaşımlardan kurtulmamız gerekir. Hâlâ çocuk kitabından söz ettiğimizde, kendileriyle görüştüğümüzde okullarda bize sorulan çirkin bir soru var. Düşünün, öğretmenler çocuğa kitap alıracakları zaman kitabın içeriğini irdelenmeden, bakmadan, ne yazdığından haberdar olmadan ilk soru olarak yazarlara ve yayıncılara yüzde kaç indirimli sorusunu yöneltebiliyorlar. Bu herhalde durumu özetleyecek en ilginç cümle diye düşünüyorum. Öğretmenimizi bu seviyeden kurtarmak lazım."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuğa kitap seçiminde öğretmenin rolüne dikkat çeken Yıldız, öğretmenlerin dikkat etmesi gereken noktaları şöyle açıklar: *"Önce içerisinde ne var, çocuğa ne veriyoruz, çocuğa ne okuyoruz, çocuğa neler kodluyoruz, çocuğun gönül dünyasında"*

neleri yaralıyoruz. Çünkü çocukluk bir anlamda bir yaralanma sürecidir. Yani kendi çocukluğumuzda bizim dizlerimizde açılmış yaraların izleri vardır. Ama bir de geriye dönüp baktığımızda, gönül penceremizden baktığımızda bizim gönlümüzde de açılmış yaralar çoktur. Çocuk edebiyatının bu yönüne de bakmak lazım. Eğer çocuğa doğru ürün vermezseniz, çocuğun gönül dünyasında yaralar açarsınız ve onu çözemezsiniz de." (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatı ile ilgili üretim açısından bir sıkıntıyı dile getiren Yıldız, bu durumun çocuğun kitap okuma zevkini öldürebileceği gibi bir tehlikeye dikkat çeker. *"Bizde çocuk edebiyatı ile ilgili üretim sıkıntısı var. Nasıl üretim sıkıntısı var? Kitabın ucuz olması gibi bir yaklaşım var. Bu yüzden bizim kitaplarımız estetik açıdan da Batıyla da rekabet edemiyor. Çünkü bir fiyat şeyi var kafamızda. Böyle olunca da biraz önce söyledim. Kitap hakkındaki ilk sorusu yüzde kaç indirimli diye soran insanlarımız, piyasadaki ucuz, kalitesiz kitapları kitap diye çocuklara okutuyor. Bu sefer çocuğun okuma zevki ölüyor." (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).*

Çocuk edebiyatında okutulan eserlerin standardının olması gerektiğini Yıldız şöyle açıklar: *"İstanbul'da çocuğa okuttuğum hikâyeyi, masalı Kars'taki, Erzurum'daki, Şemdinli'deki çocuk da okuyup zevk alıyor mu? Aynı zamanda benim o çocuğa okuttuğum masalı, hikâyeyi Hamburg'daki çocuk, Paris'teki çocuk, New York'taki çocuk da okuyup beğeniyor mu? Bu ortak paydayı yakalamanız lazım." (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).*

Çocuk edebiyatının bir başka standardının da çocuğa yazılan eserlerin yetişkinler tarafından da okunmasıdır: *"Çocuk edebiyatı ürünü kaliteli ise mutlaka çocuk için yazılmış eseri büyük beğenir. Çocuk için yazılmış eseri büyük okuduğunda beğeniyor mu? Yetişkinler beğenmiyorsa, yetişkinler keyif almıyorsa bu eser tam olmamış, olgunlaşmamış demektir. Bunu yakalamamız lazım." (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).*

Yıldız; çocuğun bakış açısı, ilgi alanı ve öğrenme metoduna göre yazarların ve yayıncıların fantastik eser ürettiklerini, bunlardan birincisi yazarların, yayıncıların durdukları noktada çocukların bakmalarını sağlamaya dönük eserler ortaya koyması, ikincisi çocukların baktığı yerde durmaları ve buna dönük eser ortaya koymaları olarak dile getirmektedir. (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız, fantastik eserlere bir başka yaklaşımı şöyle açıklar: "*Çocuklar bunu okuyorlar. Çocuklar bunu okuyorsa ben de çocuk bunu batıdan alıp okuyacağına bunun yerlisini yazayım. Böyle bir yaklaşım da var yazarlar arasında ve gençler arasında.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).

Yıldız; çocuk edebiyatına dışarıdan gelen eserleri durdurmaya çalışan, çocuğun hayalî hikâyeler, masallar, fantastik eserler okumaları yerine bunun alternatifini düşünen insanların varlığından bahseder (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk için yazılan kitaplardaki kalitenin istenilen seviyede olmamasının bir başka nedenini Yıldız; ucuzcu bir yaklaşıma sahip olan yazarın, yayıncının ekonomik kaygılardan dolayı kaliteden ödün verdiklerini ifade eder. Bu durumun kaliteli eser ortaya koymaya çalışan yazar ve yayıncıyı zora soktuğunu, piyasaya dolan ucuz kitaplarla rekabet edemediğini dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatının siyasi propaganda malzemesi olmamasını ve estetik değer taşımasını Yıldız şu ifadelerle açıklar: "*Dünyada çocuk edebiyatı ülkelerin milliyetçilik propagandası yaptığı bir yer gibi. Bu sadece siyasette değil dinde de böyle. Mesela dini bilgileri doğrudan veriyor ne estetik var ne de bir şey. Sanattan ve estetikten yoksun bir çevrede çocuklar için kitaplar yazılıyor. Bana kalırsa bunların hiçbirinin çocuklara bir faydası yok.*" (<http://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/cocuk-edebiyati-camiye-girdi-559588> Erişim Tarihi: 10.08.2016) sözleri ile açıklar.

4. 1. 8. Çocuk ve Hikâye

Çocuk edebiyatındaki edebi türlerden biri de hikâyedir. Hikâyede anlatılan olay toplumun değerlerini yansıtan, çocukların ilgisini çeken, çocuğun seviyesine uygun olan hikâyelerdir.

Çocuk edebiyatındaki eksikliklerden birinin topluma mal olmuş önemli değerlerin hikâyesinin yazılmadığı ile ilgili düşüncelerini Yıldız şöyle açıklar: "*Hikâyesini yazmadığınız şey oturmuyor, yani, şöyle düşünün sizin Van Kediniz var ama sizin Van Kedinizin hikâyesi yok. Onun için Gardfeld sizin kendinizden daha ünlü. Bu ülkenin çocukları sizin kedinizi tanımıyor. Niye? Çünkü siz Van Kedisi ile ilgili ne hikâye yazmışsınız ne masal yazmışsınız ne de Van Kedisi ile ilgili çizgi film çekmişsiniz, animasyon yapmışsınız. Ama biri hikâyesini yazıp animasyonunu, filmi yaptı için Gardfeld sizin kendinizden daha ünlü. Onu hikâyeleştirmek gerekiyor. Bizim ürünlerimizdeki sıkıntılardan biri bu. Mesela bugün bakın, modern pazarlamada her ürün hemen promosyonunu üretiyor. İşte bir çizgi film üretiyor. O çizgi filmin tişörtünü yapıyor, kalem kutusunu yapıyor, çantasını yapıyor. Bir pazar açıyorlar. Bizim edebiyatımız bu alanı ihmal etmiş.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız'ın *Çağı Yetiştirenler* adlı yazı dizisi, özellikle son 100-150 yılı etkileyen isimlerin hayatlarını çocuklara göre yazar. Bu çalışmada 40 kişilik isim listesinin hayatlarını üç aşamada kitaplaştırmaya çalışan Yıldız, bu tasnifi ilkökul, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik olarak kitaplaştırmaya çalışmaktadır. Bu çalışma Yıldız'ın üzerinde çalıştığı, daha yayınlamadığı bir projedir.

4. 1. 9. Çocuk ve Masal

"*Çocukluğun keşfiyle masalların keşfi, eş zamanlı gerçekleşir. Masallar, her kavmin sözlü kültüründe mitik dönemden itibaren dilden dile anlatılan sembolik öykülerdir. Keşfedilen, masalların anlattığı dünya ile çocuk dünyası arasındaki benzerliktir. Çocukların dinledikleri masallara ilgi duyması yanında yazılı masalları da zevkle okudukları görülür.*" (Şimşek, 2014: 15).

Masal, çocuğun özlediği dünyadır. Kendi kültür kodlarını bulup beslendiği ve bunu yarınlara aktardığı eserlerdir. Bu bağlamda Yıldız batılı masallar ile büyüyen, batının kültürel kodlarını kendi gönül dünyasında yerleştiren ve bunu özümseyen çocukların toplumsal, duygusal, kişisel ve ahlaki bakımdan kendi değerlerine yabancılaştığını şöyle açıklar: *"La Fontaine masalları içerisinde en yaygın bilineni Ağustos Böceği ile Karınca hikâyesi. Şimdi bakın Ağustos Böceği ile Karınca hikâyesini çocuklarımıza okuduğumuzda çocuklarımıza o karıncanın bakışıyla bir ana düşünce veriyoruz. Diyoruz ki ölçü senin kanaatin, senin kanaatine göre komşun eğer gerçekten gerektiği kadar çalışmamışsa bırak açlıktan gebersin. Verdiğimiz mesaj bu. Peki, bu mesajı biz Müslümanlar vahiy kültürüyle görüştüğümüzde 5 ayrı sureden 6 7 tane ayeti çocuğun kafasında neshetmiş oluyoruz. Çünkü bizim kitabımız bize miskinlere yardım etmeyi emrediyor. O miskinleri yok sayıyor, ölüme terk ediyor. Şimdi siz basit bir masal okuttuğunuzu düşünüyorsunuz çocuğunuza ama çocuğun kafasında kendi kitabınızın emirlerini siliyorsunuz. Çocuğun kafasında bu yarayı oluşturuyorsunuz. Sonra o çocuğa siz ömür boyu uğraşıyorsunuz. Sonra o çocuğa hadi işte yardım et, sadaka ver, zekât ver. Bugün Türkiye'de jipe binen 3 ayda, 4 ayda, 6 ayda bir umreye giden ama komşusunun felaketini göremeyen insanlarımız bu mesajların ürünüdür."* (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Başka kültürlerin, başka medeniyetlerin kodları ve batılı çocuk edebiyatı ürünleri ile yetişmiş, masalsız büyümüş çocukların teröre bulaştığını, farklı terör gruplarına üye olan bu kişilerin topluma zarar verdiğini; bu kişilerin hayatlarında hiç masal okumadıklarını, bunlarla yaptığı görüşmeler sonucunda tespit ettiğini dile getiren Yıldız, masalın çocuk ve çocuk edebiyatı üzerindeki yapıcı etkisine vurgu yapar. Bu açıdan çocuklarımızın vahiy kültürü ile bağlantılı sanat ve edebiyat kodlarını alması gerektiğini dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Bir kısmı sözlü ürünler olan masalların çocuğun yaş, ilgi, seviye, bilgi birikimine ve dünyasına uygun olanlarının seçilmesi gerektiği, bazen yetişkinler için yazılan eserlerin de çocuklar tarafından beğenilip okunduğunu, Binbir Gece Masalları bir kısmı

gibi bazı masalların çocuk edebiyatı içerisinde kesinlikle düşünülmemesi gerektiğini savunan Yıldız, "*Bazı sözlerin çocuğun yanında konuşulması bile ayıp sayılacak sözler içeren sözlü edebiyat ürünlerimiz var. Onun için çok derine inmeden, ürünleri okumadan, incelemeden öyle basit yüzeysel ifadelerle bazı ürünlerin çocuk edebiyatı ürünü sayılması da çok sağlıklı değildir.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleri ile çocuklar için masal seçiminde titiz olunması gerektiği vurgulanır.

"Masallar, süreçte ne yaşanırsa yaşansın sonuçta iyilerin kazanacağını anlatır. Çocuğun ve gencin zihin altyapısına, bilinçaltına bu mesajı kazır. İyiyi değerli kılmak, doğruyu üstün tutmak insanlık için en önemli ortak paydadır. En önemli evrensel değerdir. Bu ilkeleri hayat prensibi edinmiş bir nesil yetiştirmek gerekir. Evet, biricik çıkış yolu budur." (<http://www.felahkitap.com/2016/05/ortadoguda-kalici-baris-icin-cocuk-edebiyati-2/#more-1436>).

4. 1. 10. Çocuk ve Medya

Medyanın toplumlar üzerindeki etkisi yadsınamaz. Medya toplumları olumlu yönde etkilediği gibi, toplumları kolaylıkla manipüle etme gücüne de sahiptir.

Yıldız; medyanın çocuğun ruh ve gönül dünyasına hitap eden programların ihmal edildiğini, televizyonda istisnasız her gün beslenme ile ilgili, gıda ile ilgili programların var olduğunu, çocuğun vücudunu besleyecek gıda için bu kadar çok şeyin konuşulmasına rağmen çocuğun ruhunu, gönül dünyasını, estetik sanat anlayışını besleyen programların olmayışına değinir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuklara medyanın doğru kullanılmasının çocuk edebiyatına yapıcı etkisinin olacağını vurgulayan Yıldız, Çocuk ve Genç Net Gazetesinin bu anlamda önemli bir görev üstlendiğini ifade etmekte, bu gazetenin yazı atölyesi çalışmalarına, çocukların bilgi birikimi, dil bilinci ve kültürel değerlere sahip olmasında önemli katkısının olduğunu dile getirmektedir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

4. 1. 11. Çocuk Edebiyatı Enstitüsü/Kürsüsü

Yıldız; çocuk edebiyatının istenilen seviyeye ulaşması için bir disiplin olarak kabul edilmesi gerektiğini, bunun büyük bir eksiklik olduğunu ve gerekli çalışmaları yaptıklarını şöyle açıklar: "*Çocuk edebiyatının bağımsız bir edebiyat olarak, disiplin olarak tanınması henüz gerçekleşmiş de değil. Yani şu an hala Türkiye'deki üniversitelerde çocuk edebiyatı kürsüleri yok. Çocuk edebiyatı dersi var. Çocuk edebiyatı dersi okutan akademisyenler var ama Türkiye'de bağımsız olarak hiçbir üniversitede çocuk edebiyatı kürsüsü yok. Bu büyük bir eksiklik. Yine Türkiye'de Çocuk Edebiyatı Enstitüsü yok. Bu büyük bir eksiklik. Bizim şu an onunla ilgili bir çalışmamız var. Uğraşyoruz dernek olarak. İnşallah Türkiye'nin ilk Çocuk Edebiyatı Enstitüsü kurma çalışmalarımız devam ediyor.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Çocuk edebiyatının eksikliklerinin olduğunu dile getiren Yıldız, bu sıkıntıların gün geçtikçe ortadan kalktığını ve çocuk edebiyatının iyiye doğru bir gidiş içinde olduğunu vurgular. Üniversitelerde çocuk edebiyatı alanındaki bir başka eksikliğe "*Üniversitelerimizde çocuk edebiyatı dersi Türkçe Eğitimi alan öğretmen adaylarının okuduğu bölümlerde bir de Sosyal Bilgiler alanındaki öğretmenlere okutuluyor. Diğer alanlarda okutulmuyor. Bunlarda da yeterli okutulmuyor, çok az yani. Ben bir örnek vereyim: İstanbul'un üniversitelerinden birisi Marmara Üniversitesi'nde iki-üç yıl önce çocuk edebiyatı dersini okutacak hoca yoktu. Bu önemli bir eksiklik.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim Tarihi: 25.12.2016) sözleri ile dikkat çeker.

Türkiye'de Çocuk Edebiyatı Enstitüsü'nün/Kürsüsü'nün olmayışına dikkat çeken Yıldız; çocuk edebiyatının teorisini anlatan, üniversitelerde ders olarak okutulan kitaplara değinir. Tacettin Şimşek'in editörlüğünü yaptığı Çocuk Edebiyatı, Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Ali Fuat Arıcı'nın Çocuk Edebiyatı ve Kültürü, Kemal Yüce'nin Çocuk Edebiyatı, Mustafa Ruhi Şirin'in içerisinde bulunduğu ve Çocuk Vakfı'nın yayınladığı ve farklı yayınevi tarafından çıkarılan kitaplar, Türk Dil Kurumu Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı gibi eserleri sıralar. Yıldız, bu eserlerin önemli olduğunu ve

çocuk edebiyatına ilgi duyanlar tarafından okunması gerektiğine inanır (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Yıldız; üniversite arşivlerinin yüksek lisans tezleri, bitirme tezleri, doktora tezleri ile dolu olduğunu; sempozyum ve panellerin yapıldığını; birçok hakemli derginin çıktığını ama bunların hayata yansıyan bir tarafının olmadığını dile getirir. Birçoğunun toplumun hayatını ilgilendirmediğini, sadece bir yazılı kâğıdına yazılmış hoca ile öğrencinin arasında kalan tezlerin olduğunu dile getirir ve Türkiye'nin bunu çözmesi gerektiğine dikkat çeker (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Ülkenin kaynaklarını kariyer basamaklarının en yükseğine çıkmak için kullanan akademisyenlerin bu anlamda toplumda karşılığı olacak bir şeyler üretmediklerini eleştirir ve enstitü kurmanın neden gerekli olduğunu şöyle açıklar: "*Çocuk Edebiyatı Enstitüsü'nü kurmayı istiyoruz ki biz o çalışmaları yaparken gerçekten geri dönüşümü olan, geri bildirim olan, üretkenliği olan bir çalışma disiplini oluşturalım ve bu çalışmaları gerçekten de bizim çocuk edebiyatımıza katkı sağlamış olsun. O yüzden Çocuk Edebiyatı Enstitüsü'nü kurmayı önemsiyoruz.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız, Çocuk Edebiyatı Kürsülerinin kurulmasının da üniversitelerimizde olumlu katkısının olacağını, kürsüsü olmayan branşların üniversitelerde gerçek anlamda gelişmesinin mümkün olmayacağını ifade eder (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Birçok genç akademisyenin çocuk edebiyatı alanında bir şeyler yapmak istediğini, bu alana ilgi duyduklarını, bu alanda uğraşmak istediklerini dile getiren Yıldız; bu alanla ilgili çocuk edebiyatı profesörü, çocuk edebiyatı doçenti gibi bir akademik kadronun yokluğuna dikkat çeker ve bu eksikliğin giderilmesi gerektiğini ifade eder. (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız, kürsünün olması durumunda o kürsüde akademisyenlerin ortak akıl kullanarak süreç içerisinde bazı konularda verimli birtakım eserler üretmesinin, bir

takım görüşler ortaya koymasının, bazı akademik çalışmaları neticelendirecek verimli çalışmalar yapmasının mümkün olacağını düşünmektedir.

1. Çalıştayın önemli gündem maddelerinden biri olan Çocuk Edebiyatı Enstitüsü'nün devlet eliyle kurulmasının mümkün olacağı, bunun için Cumhurbaşkanlığı makamıyla görüşülmüş, 2017 yılı içerisinde kurulması ile ilgili ciddi atımların atılacağı Yıldız tarafından dile getirilmiştir.

4. 1. 12. Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği

2013 yılında Yıldız tarafından kurulan Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği; çocuk edebiyatının eksik kalan yanlarını tamamlamak, çocuk edebiyatının taraflarını bir araya getirmek, bu paydaşlar arasında köprü kurmak, çocuk edebiyatının temel sorunlarını çözmek için bu paydaşların ortak aklını kullanmak, okuma ve yazma kültürünü yaygınlaştırmak gibi amaçlarla kurulan bir dernektir.

Çocuk edebiyatının temel sorunlarını çözmeye öncelendiği konular bakımından birçok sivil toplum kuruluşundan ayrılan Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği, bu edebiyatın eksikliklerini tamamlamaya çalışır. İstanbul'da kenar semtlerde ihmal edilmiş yoksul çocukların okumaları için kitabın satış değerinin çok altında temsili bir fiyatla o bölgelere kitap ulaştırmaya çalıştıklarını dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Türkiye'de çalışma yapan birkaç dernekten biri olan ÇOGEBYB'in diğer derneklerden ayrılan en önemlî yönünü Yıldız şöyle açıklar: "*Bizim derneğimiz kurulurken temel amaç şuydu: Birincisi çocuk edebiyatı alanında eser yazan yazarları, şairleri hatta çizerleri bir araya toplamak. Bunların sıkıntılarını gidermek, bunların işlerini kolaylaştırmak adına yapılacak çalışmalar... Bir hedefimiz bu. Bir diğer hedefimiz, çocuk edebiyatının akademik çalışmasını yapan akademisyenlerle yazarlar arasında bir iletişim kurmak. Çünkü yazarlarla akademisyenler için teori ve pratiği noktasında ortak bir zeminde buluşmadıkça sağlıklı bir gelişme olması mümkün değil. Bunu sağlamak. Bir başka yaklaşımımız da çocuk edebiyatının diğer edebiyatlardan en*

önemli farkı şu: Çocuk edebiyatının tedarikçisi ile son kullanıcısı aynı kişi değil. Yani çocuk, kitabı alıyor ama çocuğun kitabı tercih etme işini yapan ya annesi, babası, ebeveyni, büyükleri ya da büyük çoğunlukla öğretmenleri. Şimdi çocuk, kitap açısından düşündüğünüzde, çocuk edebiyatı kitabı açısından çocuk son kullanıcı. Ama çocuğun kitabının tedarikçisi ya öğretmeni ya da ebeveyni. Onun için bu tarz bir çalışmada çocuğun kitabının tedarikçisi olan özellikle yol göstericisi olan öğretmenin işin içerisinde olması lazım. Çünkü çocukla çocuk edebiyatı ürünü olan eserleri tanıştıracak, ikisi arasında köprü kuracak en önemli etken öğretmen. O yüzden biz çalışmalarımızın öğretmene bakan yanını da önemsiyoruz. Ayrıca çocuğun kendisi ve ebeveyni ile ilgili olan yönünü de ele almak zorundayız. Onun için çalışmalarımızı bu şekilde planlıyoruz. Bizim çalışmamız biraz daha meseleye bütünlükçü bakma açısından diğer sivil toplum kuruluşlarından farklı." (<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Yıldız derneğin bir başka amacını şöyle açıklar: "Bir başka amacımız biz dernek olarak faaliyetlerimizde okuma kültürünü ve yazma kültürünü önemsiyoruz. Ama itiraf etmek gerekir ki biz yazma kültürü konusunda biraz daha baskın olmak istiyoruz. Çünkü yazma kültürünü yaymadıkça okumayı da verimli bir şekilde oturtamayacağız." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

4. 1. 13. Değerler Eğitimi ve Maneviyat

Çocukların vatansever, topluma ve insanlığa faydalı birer insan olmaları, ulusal ve evrensel değerleri kazanmaları her toplumun arzuladığı bir durumdur. Bu durum toplumların eğitim politikalarını şekillendirmekte ve çocuk edebiyatının önemli bir amacını da oluşturmaktadır.

"Etik açıdan çocuğa hem İslam inancına ve itikadına ters düşmeyen hem bizim kültürümüze ve medeniyetimize ters düşmeyen hem de evrensel değerler diye tanımladığımız insanlığın ortak mirası ile insanlığın ortak güzel diye paydasında bulunduğu şeyleri anlatan eserler okutsunlar."

(<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim Tarihi: 25.12.2016) sözüyle Yıldız, çocuklara ulusal ve evrensel değerleri kazandırmak istemektedir.

"Son yıllarda değerler eğitimi furyası çıktı. Değerler eğitimi adı altında piyasada o eskiden test üreten mantıkla şimdi değerler eğitimi kitabı üretiliyor. Bunların edebiyat eseri açısından hiçbir değeri yok. Kalıcılığı da yok. Yani adam kitap yazmış. Kitabında bir mesaj bağıyor. Çok ilginçtir. Ben değerler eğitimi konusunda böyle piyasada kitap basan, dağıtan, yazan birçok insanı izliyorum, Yakından izlediklerim de var. Çok enteresan bir şeydir. Adamın çocuğa anlattığı değerlerin onun kendi hayatında yeri yok." (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Yıldız, değerler eğitiminde yazarın etkileyici olmadığı, anlattığı şeyin kendi hayatında yerinin olmadığı ve ortaya konulan eserlerin kaliteden uzak olduğu eleştirisinde bulunur. Bu durumun istenilen değerleri kazandırmada yetersiz ve etkisiz olduğu vurgulanmaktadır.

Değerler eğitiminde Milli Eğitim Bakanlığı'nın yürüttüğü projenin samimiyetten uzak, zayıf, cılız eserlerin oluşunu eleştiren Yıldız; yazar, şair, çizer vb. gibi çocuk edebiyatı alanında uğraşan kişilerin vicdani sorumluluk sahibi olmaları gerektiğini savunur (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Bican Veysel Yıldız amaçladığı, hayal ettiği çocuk profilini şöyle açıklar: *"Bu çocukların hem mümin, hem entelektüel olmasını sağlamamız lazım. Bu çocukların hem milli ve manevi değerleriyle yetiştirilmiş olması hem evrensel değerleri tanımış olması lazım. Bu çocukların hem geçmişimizi bilmesi hem geleceğe hazır yetiştirilmesi lazım. Bu çocukların hem bizim yerel kültürümüzü içselleştirmiş olması lazım hem dünyayla barışık olması lazım. Böyle bir nesil yetiştirmek istiyorsak, çocuk edebiyatı alanında çok ciddi çalışmalar yapmamız gerekiyor. Onun için de çocuk edebiyatını hayatımızın en önemli işi olarak görmek durumundayız."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

4. 1. 14. Çocuk ve Hayal

Hayal; insanın yaşama tutunmasını sağlayan, hayatı mükemmele ulaştıran bir dinamo gibidir. İnsanların hayal ettiği imkânsız şeylerin bile şartların oluşması ile mümkün hale geldiği bilinen bir gerçektir. Çocuk edebiyatında hayalin önemli olduğuna ve bunu ürüne dönüştürmenin gerekli olduğuna inanan Yıldız, çocukların hayallerini beslemek ve büyütmek için Türk büyüklerinin, bilim adamlarının, yazarların vs. kendi alanında ün yapmış kişilerin hayat hikâyelerini çocuklara anlatmak gerektiğini şöyle anlatır: "*Fuat Hoca hayal, hedef, proje, plan, ürün döngüsünün somut bir ifadesidir. Çünkü bizim çocuklara bu döngüyü, bu süreci iyi anlatmamız lazım. Yani İstanbul'u fethetmek sahabelerden başlayarak yüzyıllar boyunca bu ümmetin içindeki insanların hayalidir. Ama İstanbul'u fethetmek Ebu Eyyub El Ensari için hedeftir. Hedef olduğu için İstanbul'un kıyasına kadar gelmiştir. O İstanbul'u alamamıştır. Yüreğinde İstanbul'u taşımıştır. Ve bir gün tarih getirmiş onu İstanbul'un yüreğine koymuştur. Hedefi vardır çünkü. Sadece hayal değil ama. Fatih açısından baktığımızda, Akşemsettin açısından baktığımızda, Fatih'in babası açısından baktığımızda bir üst aşamada görürüz. Bir hayal var, bir hedef var, bir proje var, bir plan var. Ve o planın B planı da var. Yani karadan gemiler yürüdü... Yüzyıllar boyunca hayal olan şey biri için üründür. Fatih İstanbul'u almıştır. Onun için çocuklarımızın hayallerini desteklememiz lazım. Hayaline sınır koymayacağız. Bir ikincisi hayallerini hedefe dönüştürmeye çocuklara öğretmemiz lazım.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578>] Erişim Tarihi: 25.12.2016)

Yıldız, fantastik yönü ağır basan kitapların çocukların hayal gücünü geliştirmesi bakımından faydalı olduğundan ve bu konuda yapılan çalışmaların varlığından (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) söz eder.

4. 1. 15. Çocuk ve Proje

Günümüzde sıkça kullanılan proje sözcüğü "Değişik alanlarda önceden plan ve programa alınmış, maliyeti hesaplanmış, kurum ve kuruluşların yönetim organları tarafından onaylanmış, kısa ve uzun vadeye bağlanarak özel kurum veya devlet adına

gerçekleştirilmesi kabul edilmiş bilimsel çalışma tasarısı." (Türkçe Sözlük, 2011: 1947) olarak tanımlanmaktadır.

Çocukların hayallerini projeye dönüştürmenin önemini vurgulayan Yıldız, projenin doğru anlatılması gerektiğini şöyle açıklar: "*Çocukların hayalleri hedefe dönüşürken de çocuklara proje anlatmak lazım. Proje kelimesini de biz son yıllarda sulandırdık. Projeyi artık okullarda panoya dört tane renkli resim koyuyorlar. Adını proje koyuyorlar. Bir şeyin proje olması için içinde bilgi olmalı, bir de fikir olmalı. Fikir ve bilgi içinde olmayan şey proje olmaz. Süreç yönetimi olmayan şey proje olmaz. Çocuklara bunları doğru anlatmamız lazım.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578>] Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Türkiye'de çocuk edebiyatı alanında hazırlanan projelerin amacına ulaşması, kurumların çocuk edebiyatı alanında kültürel kodlamaları doğru okuması ve bunu aktarması, bürokrasinin makamlara getireceği kişileri doğru seçmesi ve bu kişilerin çocuk edebiyatımızın anlayışına uygun etkinlikler düzenlemesi gerektiğini savunan Yıldız, projelerin istenilen sonuca ulaşmama nedenini şöyle açıklar: "*Bizde bürokrasinin işleyişi değişik. Bazen yukarıdan bir proje uygulamaya konuluyor ama aşağıya ininceye kadar buharlaşıyor. Bazen aşağıdan bir proje hazırlanıyor, o yukarıya gidinceye kadar sıkıntılarla karşılaşıyor.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Yazarlar Okullarda, İstanbul'un Çocuk Yazarları ve Yazarlığa İlk Adım Yıldız'ın çocuk edebiyatı alanında önemsedığı projelerdendir.

4. 1. 16. Çocuk ve Teknoloji

Çocuk edebiyatı ile teknoloji arasındaki ilişkiye değinen Yıldız; dünya ile rekabet etmek, başa çıkabilmek için teknolojiyi kullanmak gerektiğini savunur. Teknolojinin kullanılmadığı veya geri kalındığı, karşı tarafla başa çıkılmadığı durumlarda sorunun büyüdüğünü ifade eder. Rekabet edebilmek için yapılması gerekenleri Yıldız şöyle açıklar: "*Bizim özellikle animasyon, çizgi film ve sinema tekniği konusunda biraz daha*

yol almaya ihtiyacımız var. İkincisi de bu teknolojiyi kullanabileceğimiz, o masrafın altına girmeye degecek eserlerin üretilmesi lazım. Eğer bunu başarırsek dünyadaki rekabet imkânımız da artacak. Çocuklarımıza yabancı eserlerin getirdiği olumsuz etkiler de azalmış olacak." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuk edebiyatının amacının bütün dünyada çocuğa güzellikleri anlatmak olduğunu dile getiren Yıldız, bu anlamda güzellikleri yaşamak ve yaşatmak için teknolojik gelişmeleri takip etmek, bunu kullanmak ve dünya ile rekabet etmek gerektiğini şöyle ifade eder: *"Bütün teknolojik çalışmalar bir sektör ilişkisi içerisinde gelişiyor. Bu, sektör ilişkisi içerisinde gelişirken de her sektör kendi potansiyel müşterisini yaratmaya çalışıyor. Bu potansiyel müşteri yaratma mücadelesi içerisinde de dünyanın en büyük pazarı, herhalde ilaç ve savaş sanayi dışında bir de belki otomotiv sanayi dışında dünyadaki en büyük sektör, oyuncak sektörü ve dünyadaki en büyük potansiyel müşteri varlığı çocuklar ve kadındır. Onun için bu yaklaşımla ekonomisini ayakta tutan şirketlerin de uluslararası büyük sermaye gruplarının da çocuk edebiyatında çocuğa yönelik sinemayı, filmi, çizgi filmi oyuncak sanayini yönlendirmedeki etkisini göz ardı etmeden dünyayı görmek ve bunların etkilerini ona göre irdelemek durumundayız."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız; ülkemizin oyun, bilim-kurgu eserler, animasyon ve çizgi film konusunda dünyada rekabet edecek konuma gelemediğini; bugün dizi filmlerimizin dünya piyasasında, şark toplumlarında ve batının bazı ülkelerinde iyi bir potansiyel alıcısı varken çizgi filmde, animasyonda, çocuk edebiyatı ürünlerinde istenilen noktaya henüz gelinmediği; bunun için de bilimsel çalışmaların bu anlamda irdelenmesi gerektiğini ifade eder (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Bican Veysel Yıldız, çocukları teknolojik gelişmeler noktasında teşvik etmenin olumlu yanını şöyle açıklar: *"Bir de sosyal medyayı çocuklarımıza olumlu bir şekilde kullandirtabilesek veya çocuklar bizim dediğimiz yere bakmıyorlarsa onların baktığı yerde biz iyi eserlerle durabilecek olsak, teknolojinin bize getireceği sıkıntıları azaltmış hatta iyi kullanabilesek olumlu yönde bunlardan yararlanmış olabileceğiz."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

4. 1. 17. Çocuk ve Yazar

Çocuk edebiyatında üzerinde durulması gereken önemli konulardan biri çocuğa hitap eden yazarların, çocuklarla buluşmasıdır. Yazarla tanışan, görüşen çocukların duygu, düşünce ve hayal dünyalarında bir kıpırdanma, bir heyecan uyanabilir. Bu, yarının genç nesil yazarlarının yetişmesine katkı sunar. Bu anlamda hayatının birincil işi gördüğü genç yazarları yetiştirme projesi olan Yazarlık Atölyesi önemli bir çalışmadır.

"Çocuklar için belki de hayatımdaki en büyük fedakârlık bu. Kendi yazma zamanlarımı onların yazması için harcıyorum. Onun için de Sezen Aksu'nun bir şarkısında hoşuma giden bir dizesinde "Kendi hayatımdan çaldım." diye ben öyle düşünüyorum. Çocuklar için kendi hayatımdan çalışıyorum. Çocuklar için belki de en büyük fedakârlığım bu olacak benim. Onlara yazdırmak için zamanımı kullanıyorum, kendi yazma zamanlarımı." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) diyen Yıldız, yazdırma eylemini hayatındaki en büyük fedakârlık olarak görür.

Yazarlığın cesaret isteyen bir iş olduğunu ve kendine güvenmekle mümkün olacağını Yıldız şöyle açıklar: *"Yazmak; sevmekle ve kendine güvenmekle başlıyor. Kalem tutmak, belki de silah tutmaktan daha çok cesaret isteyen bir iş." (Yıldız, 2015b: 12).*

Yıldız'a göre, çocuk edebiyatında ürün üretmek yetişkin edebiyatına göre daha zordur. Çocuk edebiyatında eser veren yazarların çocuğun gönül, ruh, duygu dünyasına hitap edecek hassasiyete sahip olması gerektiğini savunur (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çocuk edebiyatında eser üreten yazarların dikkat etmesi gereken noktaları Yıldız, şöyle açıklar: *"Bir yazarın bir kere kendisini iyi yetiştirmesi lazım. Çünkü çocuğa yazıyorsunuz. Çocuğa yazıyorsanız çocuğun öğrenme seviyelerini bilmeniz lazım. Çocuk psikolojisini bilmeniz lazım. Çocuğun gönül dünyasını, hayal dünyasını bilmeniz lazım. Bunların hepsi gerekli. Bunları atladığınızda çocuk için yazdığınız şeyin kaliteli olması,*

sağlıklı olması mümkün değildir." (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw>
Erişim Tarihi: 25.12.2016).

4. 1. 18. Çocuk Edebiyatı ve Çeviri

Yıldız Türkiye'de çeviri eserlerin yerli eser sayısından fazla olduğunu ve amaçlarının yerli eser sayısını arttırmak olduğunu şöyle açıklar: "*Amacımız Türkiye'de çocuk edebiyatı standardını yükseltmek, yerli eser sayısının artmasını sağlamak. Normalde yabancı eser yüzde otuzu geçmemeli ama bizde tam tersi. Almanya'daki Türk çocuklara Türkçe çocuk kitapları yollamak istedik ama yok, hepsi çeviri. Buradan yola çıkarak çalışmaya başladık. Biz de bu edebiyatta yerli kodlarla çalışmak istiyoruz.*" (<http://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/cocuk-edebiyati-camiye-girdi-559588>
Erişim Tarihi: 10.08.2016).

Çeviri eserlerle yerli eser arasındaki farkın nitelik ve nicelik açısından her geçen gün kapandığını fakat bunun yeterli olmadığını vurgulayan Yıldız, bu durumun nedenini şöyle açıklar: "*Neden yeterli değil? Bizde piyasa kültürü bazen sanat ve edebiyat endişesinin önüne çıkıyor. Yani bir dönem 100 temel eseri uyguladı Milli Eğitim Bakanlığı. Piyasada 100 temel eserin kuşe çevrilmiş biçimi, ciddi dil hataları, kurgu hataları taşıyan tercümelemleri doldu piyasaya. Yeni eline geçen, 100 temel eseri basıp piyasaya sürdü. 100 temel eserin belirlenmesinde yapılan bazı hatalar da vardı. 100 temel eserin çoğaltılması özellikle telif hakkı sıkıntısı olmayan, telif süresi dolmuş, isteyenlerin basıp çoğaltabileceği duruma gelmiş eserlerde çok büyük tahrifatlarla eserler yayınlandı. Bu çok kötü bir felaketti.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız, ülkemizde yazılan kitapların dünyada rekabet edebilecek konumda olmadığını, bu durumun değişmesi gerektiğini ve rekabet edebilecek konuma gelmesini şöyle açıklar: "*Batı kaynaklı bizde yayılan eserlere dikkat ederseniz o kitabın kendisinin kitabını, senaryosunu oluşturduğu çizgi filmin veya sinema filminin birçok promosyon ürünü piyasada ciddi sektör oluşturacak derecede para kazandırıyor. Onun için bugün*

artık milyon dolarlarla gelirinden bahseden kitaplar var. Dünyada bizim de artık bunları bu şekilde bir ciddiyetle düşünmek ve ona göre ağırlık vermemiz gerekiyor. Yoksa ben yazdım oldu. Biz bastık böyle da satıldı. Biz basalım, pazarlamamız bunu zaten tüketir." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Yıldız; piyasada zayıf, ucuz, estetik yönü cılız olan eserlerin çokluğuna rağmen nitelikli eserlerin olduğuna ve bunda etken olan nedenleri şöyle açıklar: "*Türkiye'de son yıllarda gerçekten işini önemseyen ve ciddi eserler üreten yazarlarımız var. Gidiş, her ne kadar olumsuzluklar fazla olsa da gidiş iyi yönde. Bunu göz ardı etmemek gerekiyor. Belki de bunda uluslararası fuarlara katılmanın artmış olmasının da olumlu bir etkisi var. Artık dünyanın fuarlar bakımından ve medya ilişkileri bakımından küçülmüş olması biraz daha dünyanın farkında olarak eser, yazar ve yayıncı sayısını arttırıyor."* (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

4. 1. 19. Çocuk ve Ebeveyn

Çocuk edebiyatının önemli paydaşlarından biri annelerdir. Dünyaya gözünü açan çocuğun ilk iletişim kurduğu kişi annesidir. Anne çocuğa masal, ninni ve hikâye okuyarak onun edebi dil bilincinin, estetik zevk unsurunun, kültürel kodların temelini atar. Bu anlamda anneler çocuğun bedensel gelişimine destek olduğu gibi onun edebi yönünü, ruhsal ve psikolojik yönünü de güçlendirecek, zenginleştirecek etkinlikler yapmalıdır.

Annelerin çocuk edebiyatındaki rolüne Yıldız şöyle değinir: "*Bir toplumda eğer siz gerçekten bir değişim istiyorsanız o toplumda iki tane elin size ait olması gerekir. Biri kalem tutan eller sizin olmalı biri de beşik sallayan eller sizin olmalı. Onun için biz projelerimizde mümkün olduğunca anneleri işin içerisine katmaya çalışıyoruz."* (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Yaz aylarında Kur'an kurslarında yapılan söyleşiler, kukla gösterileri, masal dinleme gibi etkinliklere annelerin yoğun ilgi gösterdiklerini; "Anne Şiirleri" kitabının kapak kısmına çocukların annelerinin fotoğrafının konulması sonucunda annelerin o şiir

kitabını özveriyle okuduklarını dile getiren Yıldız, annelerin önemine şöyle dikkat çeker: "*Mutlaka bu okuma ve yazma işlemi içerisine, bunlar ile ilgili etkinlikler içerisine anneleri katmak lazım. Annelerin içinde olmadığı hiçbir iş gerçekten başarılı olmuyor.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Çocuğun ebeveynine seslenen Yıldız, çocuğa yedirdikleri yemeğin nasıl önce tadına bakıp sonra çocuğa yediyorlarsa çocuklara okutacakları kitapların da önce kendilerinin okumaları sonra okutmaları gerektiğini dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Çocuğa okutulan kitapların eleştirel bir bakış açısıyla anne ve babalar tarafından okunması, sonrasında çocuklarına okutması gerektiğini ifade eden Yıldız çocuklarına her elbiseyi giydirmeyen ve her yiyeceği yedirmeyen ebeveynlerin kitap okutma noktasında da aynı hassasiyeti göstermeleri çocuklar açısından çok yararlı olacağını dile getirir (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

Anne, baba ve öğretmenlere seslenen Yıldız çocuğa okutacakları kitaplarda dikkat edecekleri özellikleri şöyle açıklar: "*Türkçe açısından, dil açısından iyi incelenmiş ve iyi yazılmış eserler, etik açıdan çocuğa hem İslam inancına ve itikadına ters düşmeyen hem bizim kültürümüze ve medeniyetimize ters düşmeyen hem de evrensel değerler diye tanımladığımız insanlığın ortak mirası ile insanlığın ortak paydasında bulunduğu şeyleri anlatan eserler okutsunlar*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim Tarihi: 25.12.2016).

4. 1. 20. Yazarlık Atölyesi

Günümüz dünyasının savaşıardan, kandan, gözyaşından uzak olduğu bir ortamda yaşamak insanlığın gereği, hepimizin sorumluluğudur. Bu anlamda bir eğitimci-yazar olarak Yıldız, yaşanabilir bir dünya için kılıçların değil kalemlerin konuşması gerektiğine inanır. Yazarlığa İlk Adım kitabında "*Büyüklerin kan ve gözyaşı ile suladığı, barut kokusuyla kirlettiği bir dünyayı kabullenmeden yürüyeceğiz. Dünyamızı kan ve gözyaşı ile sulayan, barut kokutan büyüklere inat, biz bu küçük ve*

kirletilmemiş yüreklerle, dünyayı mürekkeple sulamak için yürüyeceğiz." (2015c: 14) sözleri ile genç yazarları yazmaya teşvik eder ve genç yazarların temiz kalpleri ile temiz bir dünya kuracağına olan inancını ifade eder.

Yazma ve yazdırma çalışmalarının önemine "Alak Suresi'nin ilk ayetlerinden itibaren Allah'ın yazmaya vurgu yaptığı bir dine inanıyoruz. O zaman yazmayı önemsemek zorundayız. Kalem üzerine yemin eden bir Rabbe inanıyorsunuz. Âlimin mürekkebini, yazan adamın mürekkebini şehidin kanından üstün tutan bir peygambere inanıyorsunuz." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleri ile değinir.

Bir başka yerde Yıldız, "*Bizim bu toprağı mürekkeple sulamamız lazım. Çocukları da yazmaya yüreklendirmek gerek. Allah kendini tanımlarken 'O kalemle yazmayı öğretti' diyor. Kur'an'da oku dedikten sonra, buna işaret ediyor. Bizim bu ayrıntıyı iyi yakalamamız gerek.*" (<http://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/cocuk-edebiyati-camiye-girdi-559588> Erişim: 10.08.2016) sözleriyle yazarlığa teşvik etmek için kalemin manevi gücüne değinir.

Yıldız yazma çalışmalarına verdiği önemin bir başka nedenini şöyle açıklar: "*Yazmak insanı cehaletiyle yüzleştirir. Ben çok şey konuşuyor olabilirim ama kalemi alıp kalem ile kâğıt ile baş başa kaldığımda ne kadar eksik olduğumu iyi anlarım. O zaman da döner, okurum.*" (<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578> Erişim: 25.12.2016)

Bir yazarın eser yazması ile eser yazdıracak nesiller yetiştirmesi farklı şeylerdir. Yıldız için esas ve önemli olanın genç yazar, şair, çizer, editör ve gazetecilerin yetişmesidir. Bunu başarmak için inanmak ve fedakârlık etmek gerektiğini ve hatta kendi zamanından çalmak gerektiğini şöyle ifade eder: "Ben mi yazayım, bu çocuklara mı yazdırayım? Böyle bir tercihte kendimizi geriye çekip ben biraz az yazmış olayım ama çok yazdırayım, çok adama yazdırayım endişesi taşıdığınızda ancak bunu başarabiliyorsunuz. Bu anlamda ben kendi adıma böyle düşünüyorum. Çocuklar için belki de hayatımdaki en büyük fedakârlık bu. Kendi yazma zamanlarımı onların yazması

için harcıyorum. Onun için de Sezen Aksu'nun bir şarkısında hoşuma giden bir dizesinde "Kendi hayatımdan çaldım." diye ben öyle düşünüyorum. Çocuklar için kendi hayatımdan çalışıyorum. Çocuklar için belki de en büyük fedakârlığım bu olacak benim. Onlara yazdırmak için zamanımı kullanıyorum, kendi yazma zamanlarımı." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Türkiye'de okuma kültürünün ve okuma alışkanlığının yaygınlaşması ve gelişmesi için çocukların ve gençlerin yazı yazmaları gerektiğini savunan Yıldız "Çünkü yazma kültürünü yaymadıkça okumayı da verimli bir şekilde oturtamayacağız. Türkiye'deki okuma projeleri, okuma geliştirme, okuma yayma, okumayı tabanda önemsetme için yapılan çalışmaların birçoğunun akamete uğramasının temel sebeplerinden biri işin yazma boyutunun ihmal edilmesidir." (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) *sözleri ile yazma ile okuma arasındaki ilişkiye değinerek okuma alışkanlığının yazma ile mümkün olabileceğini açıklar.*

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı olan PISA verilerinde Türkiye'nin OECD ülkeleri içerisinde istenilen düzeyde olmadığı eğitimciler, yazarlar ve akademisyenler tarafından dile getirilen bir konudur. PISA'nın okumayı, okumanın sayısal oranını ölçmediğini, Türkiye'nin dünyada kitap okuma sayısı bakımından sanıldığı kadar geri olmadığını, asıl problemin çocukların okuduklarını verimli hale getirmediği ile ilgili olduğunu, PISA verilerine konu olan öğrenci kitlesinin yazma alışkanlığının olmadığını dile getiren (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) Yıldız, yazma çalışmalarına verdikleri önemin bir başka yönüne değinir. Bu çerçevede istenilen başarının sağlanmasında öğrencilerin yazma faaliyetlerine ağırlık vermesi durumunda okumanın anlamlı hale geleceği dile getirilmektedir.

Projenin ilk çalışması İstanbul'da sonra Ankara Pursaklar, Çankaya ve Tokat'ta yapılmıştır. Yıldız, Türkiye'de çocuk edebiyatı standardını yükseltmek, yerli eser sayısını arttırmak, genç nesil yazarların yetişmesini sağlamak amacıyla yazarlık atölyesi çalışmalarını yürütmüştür.

Çocuk edebiyatı eserinde yazarla birlikte çizer, editör, yayıncı, gazeteci gibi birçok paydaşının olduğunu vurgulayan Yıldız, yazarlık atölyesi çalışmalarında yazma çalışmalarının yanında çizer, editör, dağıtım ve pazarlama ekibi, animasyon yapma konusunda teknolojiyi kullanan öğrenci, fotoğrafçı, gazeteci, yayıncının yetişmesi için de çalıştıklarını dile getirir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

4. 1. 20. 1. Yazar

Yazı atölyesinde yapılan çalışmaların en önemli yanını yazarlık çalışmaları oluşturmaktadır. Çocuklara ve gençlere hatta ana sınıfı öğrencilerine (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) yazı yazdırma çalışmaları yanında öğretmenlere de yazı atölyesinde yazı çalışmaları, yürütülen projeler arasında yer almaktadır. İstanbul'da İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile birlikte öğretmenler için planlanan yazarlık çalışmaları 130 öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Yazarlık atölyesi çalışmalarında çocukların yazdığı ve yayınlandığı birçok kitap, dergi ve fanzin çalışması bulunmaktadır. "*Büyük adam olmanın belki de ilk temel şartı büyük düşünme, ondan sonra da büyük gibi davranmak. O yüzden çocuklara onu da hissettirmek istiyoruz. Yani sen yazdığında önemli bir adamsın, yaptığın iş önemli bir iş. Çocuk o zevki tatsın istiyoruz.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) diyen Yıldız, bu anlamda çalışmaya katılan öğrenciler için imza programı da düzenlemektedir. Zaman zaman protokol davetlerinin de yapıldığı bu programlarda çocuklar kendi kitaplarını imzalamaktadır.

2015 yılında Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği ile İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün işbirliğiyle hayata geçirilen Yazarlığa İlk Adım Projesi, 2016 yılında İstanbul Valisi Vasip Şahin'in himayelerinde uygulamaya konan İstanbul'un Çocuk Yazarları Projesi ve Yazarlar Okullarda Projesi Yıldız'ın çok önemseydiği projelerdir.

Esintiler, Yağmur Hatıraları, Bizim Dünyamız, Sevgiye Dair Masallar bu anlamda ortaya konmuş eserlerdir.

4. 1. 20. 2. Editörlük

Çocuk edebiyatında ihmal edilmemesi gereken bir diğer alan da editörlüktür. Türkiye'de çocuk edebiyatı alanında nitelikli editörlerin yokluğundan yakınan Yıldız, bu alanda yeteneği olan, dosyalamayı, yönetmeyi, yönlendirmeyi becerebilen çocukları desteklemek gerektiğini ifade eder.

Fanzin ve yazarlık atölyesi çalışmalarında yetenekli öğrencilerin editör olarak görevlendirildiği Yıldız tarafından ifade edilir (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016). Yağmur Hatıraları adlı yazı atölyesi çalışmasında bir öğrenci editör olarak görevlendirilmiştir.

4. 1. 20. 3. Gazetecilik

Bican Veysel Yıldız'ın çocuk edebiyatı alanında önemsedığı, fanzin ve yazarlık atölyesi çalışmalarında üzerinde durduğu diğer bir alan da gazeteciliktir.

Yazarlık atölyesinde çocuklara farklı görev dağılımları yapılarak çocukların yaptıkları işten hem keyif almaları hem de onları hayata hazırlamaları bakımından önemli olduğuna değinen Yıldız, "*Yine bazı çocuklarda iyi yazar olmaz ama iyi gazeteci olabilir. Yani bir yaratıcı yazma yeteneği isteyen türde bir yazı yazmayabilir çocuk. Ama iyi bir haber yapabiliyordur, iyi iletişim kurabiliyordur, iyi organizasyon yapabiliyordur. Hatta bir yayın için dağıtım bile önemli bir iş. Biz, okullarda yaptığımız fanzin çalışmalarında dağıtım ekiplerini, röportaj ekiplerini, baskı süreci izleme ekiplerini, editör ekiplerini de oluşturuyoruz. Çocuklar yarı şaka, yarı ciddi; yarı oyun, yarı gerçek bir yayın sürecini yönetmeyi öğrenmiş oluyorlar.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleriyle çocukların yazma alanının herhangi bir tarafında paydaş olmasını sağlamak olduğunu dile getirir.

4. 1. 20. 4. Dağıtım ve Pazarlama

Yazarlık atölyesi çalışmalarında öğrencilerin üstlendikleri görevlerden biri de dağıtım ve pazarlamadır: *"Genel yayın yönetmeni ve editörlerle benzer kişilik ve yetenekteki öğrencilerden biraz daha girişimci olanlarına bu görevler verilebilir. Dağıtım ve pazarlama sorumluluğunu üstlenmek, pazarlama ve iyi sunum yapma yeteneğine sahip olan gönüllüler için iyi bir uygulayarak öğrenme deneyimi olabilir."* (Şimşek ve Yıldız, 2015: 753).

4. 1. 20. 5. Yayın Kurulu

Yazarlık atölyesi çalışmalarında çocukların yeteneklerini açığa çıkaracak ve onları geliştirecek bir diğer konu da yayın kuruludur: *"Yazma yeteneği olan öğrencilerle onlara destek olacak öğretmen ve okul yöneticilerini bu görev alanına yazmakta yarar var. Gerçek anlamda yazma işinin içinde var olacak bütün isimler bu alanda yazılabilir. Bu alanda çok ismin yer almasının hiçbir sakıncası yok. Hatta bazen bu geniş yazar ailesi görüntüsünün olumlu etkisi de olabiliyor. Mümkünse kendilerinden izin alınarak fanzin çıkaracaklara yazı gönderecek usta yazar, şair ve çizerlerin isimleri de bu alanda çocuk ve gençlerle birlikte yazılmalıdır. Bunun fanzin ekibini onurlandırması ve yüreklendirmesi, bazen işin önemszenmesine çokça katkı sağlayabilir."* (Şimşek ve Yıldız, 2015: 753).

4. 1. 20. 6. Denetleme Kurulu

Öğrencilerin olumsuz yanlarının hayatta işe yarar hale getirilebileceğini Yıldız'ın öğrencileri görevlendirdiği kurulda görmek mümkündür. Bu konuda Yıldız şunları dile getirir: *"Öz denetim yeteneklerini geliştirmeye de katkı sağlayacak olan bu görev alanı; eleştirmeyi seven, kusur arayan, başkalarının kusurunu bulmayı hüner sayan öğrencilerin bu yanlarını işe yarar hâle getirmek bakımından yararlı oluyor. Özellikle yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini öğrenmelerine çok çok katkı sağlıyor. Denetleme işini yapanlara yazının dil, dilbilgisi, genel ahlâk kurallarına uygunluk ve*

eğitim açısından incelenmesi sorumluluğu verilirken bunların sınırları da belirtilmelidir." (Şimşek ve Yıldız, 2015: 753).

4. 1. 20. 7. İletişim ve Bilgi İşlem

İletişim ve bilgi işlem; bilgileri depolama, arşiv, teknolojiyi etkin kullanma, yazı atölyesindeki diğer bireyler arasındaki iletişimi sağlamak ile görevlendirilen öğrencilerin yaptıkları görevlerdir. *"Yazıların takibini, yazarlar ile yayında görev alanlar arasındaki iletişimi sağlayacak olan bu ekipte iletişimi gelişmiş/geliştirilecek çocuk ve gençlere sorumluluk verilebilir. Bunların bilgisayarı iyi kullanabilenleri mail ağı kurma ve mail grubu oluşturma gibi işleri sistemli yapmayı, iletişimi hızlandırmayı sağlayacak çalışmalara yönlendirilmeliler. Bu tür bir çalışma, onlara aynı zamanda bilgisayar ve akıllı telefon gibi cihazları daha işe yarar etkinliklerde kullanmayı da öğretecektir. Bu kapasitedekiler yapılan çalışmaları elektronik ortamda kayıt altına almaya, arşiv oluşturmaya da yardımcı olabilirler."* (Şimşek ve Yıldız, 2015: 753).

4. 1. 20. 8. Tanıtım ve Sosyal Medya

Günümüzde yediden yetmişe sosyal medya etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Fakat bu ortamda gereksiz bilgi aktarımının zaman, emek, düşünce israfı başarıyı olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuz durumu daha yararlı hale getirmeyi amaçlayan Yıldız *"...çocuklarımız için zamanı ve teknolojik aletleri yararlı kullanmayı öğrenecekleri bir görev ve sorumluluk alanı oluşturabiliriz. Verimlilik ve başarı, bunları daha güzel işler yapmaya teşvik edecektir. Onların zamanlarını güzel işler için harcamayı keşfetmelerinin yolunu açabiliriz.*

Sosyal medya paylaşımları; yayınlanacak fanzinin baskı sayısının çok üstünde bir okur kitlesine ulaşmasını sağlayacaktır. Yazarlar için de daha geniş bir alanda, çok farklı kesimlerden okurla buluşma, takip edilme, beğenilme, tanınma ve eleştirilme gibi avantajları da getirecektir." (Şimşek ve Yıldız, 2015: 753).

4. 1. 20. 9. Dizgi, Görsel Tasarım, Çizer ve Fotoğrafçılık

Hızla değişen günümüz dünyasında teknoloji ile gelişen sanat dallarının çocuk edebiyatına olan katkıları yadsınamaz. Özellikle fotoğrafçılığın ve sinemanın görsel ve işitsel yönünün çocuk edebiyatına olan katkısı çok fazladır. Bu anlamda Yıldız, "*Fotoğraf çeken çocukların fotoğraflarını yayınlıyoruz. Kitaplarda fotoğraflamayı becerebilecek çocuklar varsa onlara bu kitap çalışmalarında, yazı atölyesi çalışmalarında destek oluyoruz.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016) sözleriyle bu işe verdikleri önemi anlatmaktadır.

Görsel yanı gelişmiş/geliştirilecek olanlara görsel tasarım, klavyeyi hızlı kullananlara ise dizgi görevleri verilebilir.

Yıldız'ın görevlendirdiği iki öğrencisi Yağmur Hatıraları ve Ebemkuşağı kitaplarının resimleme çalışmalarını yapmıştır. Bunu çok önemseyen Yıldız, genç çizerlerin yetişmesi için ciddi bir gayret gösterir: "*Çocuk edebiyatında biz iyi bir noktaya gelmek istiyorsak mutlaka iyi çizebilen çocukları hatta animasyon yapma konusunda teknolojik olarak bilgisayarda resim, fotoğraf çalışması yapabilen çocukları da yetiştirmeyi en az o kadar önemsememiz lazım.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

"*Yağmur Hatıralarının 3. ve 4. baskısında 7. sınıf öğrencisi Berfin Eylül Koç tarafından 21 resim çizilmiştir. 39 hikâyeden oluşan kitabın kalan resimleri de çizilerek tamamlanacaktır.*" (Yıldız B. Veysel, Kişisel Görüşme, Kasım 2016).

Çizgi roman çalışması olan Ebemkuşağı Yıldız tarafından yazılmıştır. Kitabın resimleme çalışmasını Yıldız'ın Vuslat Gül Karadeniz adlı öğrencisi yapmıştır.

4. 1. 20. 10. Baskı İzleme

Yıldız'ın yazarlık atölyesi çalışmalarında görev verdiği bir grup da baskı izleme ekibidir: "*Baskı izleme görevi, mükemmeliyetçiler için biçilmiş kaftan; onlar, tam bu*

görevin adamları. İncelemeyi ve irdelemeyi seven çocuk ve gençlerle fanzinlerimizin daha az kusurlu yayınlanmasını sağlamak mümkün." (Şimşek ve Yıldız, 2015: 754).

4. 2. Bican Veysel Yıldız'ın Eserlerinde Değerler Eğitimi Unsurlarının Tespiti

Ömrünü çocukların yazma çalışmalarına adayan Yıldız için esas olanın milli, manevi, kültürel, ahlaki, sosyal ve dini değerlerin çocuklara kazandırılmasıdır. Bunu kazandırmanın etkili yollarından birinin çocuğun yazma becerisini geliştirip bunu süreklilik arz eden bir hale getirmesini sağlamaktır.

"Kan ve gözyaşıyla sulanan toprakları mürekkeple sulamayı" hedefleyen Yıldız, eserlerinde işlediği değerler ile mutlu ve huzurlu bir toplumun temel dinamiği olan çocuk ve gençlere değerleri hissettirmek ve hissettikleri bu değerlerin yine çocuklar tarafından kaleme alınmasını sağlamak birinci gayesidir. Bu bağlamda Yıldız'ın eserlerinde verilen değerleri incelerken iki yol izledik. Bunlardan ilki Yıldız'ın kendi eserlerini inceleyerek değerleri tespit etmek; ikincisi de yazarlık atölyesi kapsamında öğrencilere yazdırdığı, rehberlik ettiği eserlerdeki değerleri ayrı bir başlık altında incelemek.

4. 2. 1. Ahlak Değeri

İnsan hayatında olması gereken en önemli özelliklerden biri kişinin ahlaklı olmasıdır. Ahlak değeri; insanda iyiyi, güzeli, doğruyu, erdemli olmayı amaç edinir. Bu çerçevede Bican Veysel Yıldız, ahlaklı bir neslin yetişmesi için mücadele eder. Doğruluğu, dürüstlüğü, merhameti, saygıyı çocuklara ve gençlere öğüt vermekle kalmaz eserlerinde bunu işler.

4. 2. 1. 1. Doğruluk - Dürüstlük

Doğruluk "1- Doğru ve dürüst olma durumu, doğru olana yakışır davranış, dürüstlük, adalet. 2- Düşüncenin gerçekle uyuşması, yargı ve önermelerin gerçeğe uygun olması "(Türkçe Sözlük, 2011: 692) şeklinde tanımlanmıştır.

Doğruluk -dürüstlük sahte olmayandır: "*İlmine uymayan sahte hocadan / Bir fayda gelmez ki, Allah biliyor.*" (Damlalar, İslam ve Hayat: 9).

Doğruluk - dürüstlük, ikiyüzlülüğü kabul etmez. İkiyüzlülük insanın sevaplarını alıp götüreren hançerdir: "*Riya, sevaplara vurulmuş hançer / Zafere giden yol ihlâstan geçer.*" (Damlalar, Riya ve İhlâs: 30).

4. 2. 1. 2. Merhamet

Bir kimsenin veya bir başka canlının karşılaştığı kötü durumdan dolayı duyulan üzüntü, acıma (Türkçe Sözlük, 2011, 1657) anlamına gelen merhamet, Yıldız'ın eserlerinde Allah'ın rahmeti ve hastanede hastalarla ilgilenen hemşirelerin şefkat yönleri ile ön plana çıkmaktadır: "... *Sen'dedir en yüce rahmet / Bilip sana geldim ya Rab.*" (Damlalar, Sana Geldim: 21); "*Şevkat dolar bakışların / Hasta derdiyle inlersin.*" (Damlalar, Hemşire: 44).

4. 2. 1. 3. Öğüt - Nasihat

Kelime anlamı " Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz, nasihat." (Türkçe Sözlük, 2011: 1841) olarak tanımlanmaktadır.

Yıldız, eserlerinde öğüt değerine sıkça yer vermiştir: Öğüt değeri *Nasihat* şiirinde ahlaklı olmayı, zamanı doğru kullanmayı, iftira atana inanmamayı (Damlalar, Nasihat: 56, 57); oğluna insanlık kavgasından geri durmamayı, yiğit olmayı, insanlık için mücadele etmeyi, masumlara kol kanat olmayı, zalimlere boyun eğmemeyi, düşküne el ayak olmayı (AŞ, Oğluma Vasiyet: 12, 13); dünyadan göçmeden önce oğluna ahlaklı olmayı, edepli, imanlı, irfan sahibi bir evlat olmayı (AŞ, Sen Olacaksın: 38, 39); bir şairin kendi okurlarına insanları sevgiyle kucaklaması, dilde birlik olması gerektiğini, çalışmanın önemine değinerek fakirliğin ortadan kaldırılabilceğini (İHÇ, Şairin Öğütleri: 15) nasihat eder.

"Sesleyene hiç erinme / Seslemeyene görünme / Her çağrıya da yerinme / İman çağrısı başkadır." (AŞ, İGAB: 40); "Kahrolsan lanetleme / Sen gayrı denetleme / Savaş kendi nefsinle." (İHÇ, Sevmek Ne Güzel: 14).

4. 2. 1. 4. Saygı

Saygı "1. Değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, yararlılığı, kutsallığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu, hürmet, ihtiram. 2. Başkalarını rahatsız etmekten çekinme duygusu." (Türkçe Sözlük, 2011: 2047) olarak tanımlanmaktadır.

Anne, dünyada en değerli varlıklardan birisidir. Bican Veysel Yıldız için en değerli varlık Peygamberimiz olduğu gibi sonrasında anneye duyduğu saygı gelmektedir: *"Saygıda peygamberden sonra sen gelirmişsin."* (Damlalar, Anne: 32).

Bican Veysel Yıldız için kutsal mekânlar saygı duyulması gereken alanların başında gelir: *"Aşkın ızdırap / Sen gönül sazıma mızrap / Dokundukça tellerime / Kapanmak istiyorum eşiğine / Kapanmak eşiğine kapanmak / Ve sana olan aşkı / Gözyaşıyla anlatmak / İstiyorum."* (Damlalar, Mescid-i Aksa: 19)

Tablo 1. Tespit Edilen Ahlak Değerinin Frekansı ve Yüzdeleri

AHLAK DEĞERİ						
KİTABIN ADI	Doğruluk - Dürüstlük	Merhamet	Öğüt - Nasihat	Saygı	AHLAK DEĞERİ TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	-	-	3	-	3	47
Anne Şiirleri Güldestesi	-	-	-	-	0	12
Damlalar	2	2	1	2	7	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	-	-	2	-	2	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	-	-	-	0	18
TOPLAM FREKANS	2	2	6	2	12	194
YÜZDELİK	1,03	1,03	3,09	1,03	6,18	100

Tablo 1'de tüm değerlerin toplam frekansı 194'tür. Ahlak değerinin araştırma konusu olan kitaplardaki toplam frekansı ise 12'dir. Yazarın kitaplarında tespit edilen ahlak değerinin alt boyutu olan değerlerin oranları şu şekildedir: doğruluk -dürüstlük (%1,03), merhamet (%1,03), öğüt - nasihat (%3,09), saygı (%1,03)tür. Ahlak değerinin toplam değerler içindeki oranı (%6,18)dir. En fazla işlenen değer (%3,09) ile öğüt - nasihat değeridir. Diğer değerler (%1,03) değer ile eşit dağılım göstermektedir.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: Damlalar (%3,06), Aile Şiirleri (%1,54), İçimdeki Haylaz Çocuk (%1,03), Yağmur Hatıraları ve Anne Şiirleri Güldestesi (%0) değer ile işlenmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak ahlak değerinin işlendiği kitap Damlalar'dır. Onu Aile Şiirleri ve İçimdeki Haylaz Çocuk %1,03'lük oranla takip etmektedir. Ahlak değerinin işlenmediği iki kitap Yağmur Hatıraları ve Anne Şiirleri Güldestesi'dir.

4. 2. 2. Bilimsellik Değeri

Hızla değişen ve dönüşen dünyamızda çağı yakalamak, bilimsel bir anlayışa sahip bir anlayışla genç nesillerin geleceğe sağlam bir duruşla ilerleyebilmeleri için içinde buldukları şartlara bağlı olarak daha iyiye ulaşmak üzere Bican Veysel Yıldız eserlerinde bilimsellik değerine değinir ve genç nesilleri buna teşvik eder.

4. 2. 2. 1. Çalışma

Kelime olarak çalışma "1. Çalışmak işi, emek, say. 2. Bir yapı elemanının yük altında biçim değiştirmesi, az veya çok zorlanması. 3. Bünyesindeki suyun azalması veya çoğalması sonucu ağacın biçim ve boyutlarının değişmesi. 4. Bilimsel ve sanatsal amaçlı ürün." (Türkçe Sözlük, 2011: 487) olarak tanımlanabilir.

Yıldız, daha *Çalışacağız* şiirinde daha güzel bir dünya için, açlık ve yoksulluğun olmadığı, bütün insanların mutlu olduğu, bütün çocukların tok olduğu, savaşların ve cehaletin olmadığı, aydınlık yarınların olduğu, ülkenin ilerlediği, kalkındığı, huzurlu olduğu, geçim sıkıntısının bittiği, kan ve gözyaşının dindiği bir dünya için herkesin uykusundan, ekmeğinden, zamanından fedakârlık göstererek çalışması gerektiğini vurgular." (İHÇ, Çalışacağız: 66 vds).

4. 2. 2. 2. Dil Bilinci Edinme

Milletleri millet yapan temel değerlerden biri dildir. Diline yabancılaşan, onu unutan ve başka dilleri benimseyen milletler, yok olmaya mahkûmdurlar. Bu bağlamda dil bilincini genç nesillere kazandırmak için Yıldız, Türkçenin zenginliğini, güzelliğini genç nesillere aktarmak için çaba gösterir: "*Çocuklarınıza Türk dilini sevmeyi, kurallarına uygun olarak mümkün olduğunca çok kelimesini konuşmayı ve günlük hayatta kullanmayı öğretin.*" (AŞG, 79).

Yıldız, dil bilincinin edinmesinde anneleri çok önemli bir konumda görür. Annelerin sözlük kullanmanın önemine dikkat çeker: "*Siz okuyup yazabilen anneler, neden çocuklarınıza sözlük kullanmayı ve günlük hayatta daha çok kelime ile konuşmayı öğretmiyorsunuz?*" (AŞG,7).

Anne çocuğun bedenini beslediği gibi terbiyeleri ve dilleri için yüreklerinden ve ruhlarından çocukların beslenip dil bilinci edinmesini ister: "*Anadilimizin yaşamasının ve yaşatılmasının ilk sorumlusu olan anneler, neden çocuklarınıza bedenlerini göğüslerinizden emzirirken terbiyeleri için yüreğinizden; dilleri için ruhunuzdan emzirdiğinizi anlatmıyorsunuz? Neden onların geleceğine dair endişeleriniz arasında sadece işleri ve aşları var? Neden terbiyelerini ve Türkçe bilinçlerini işlerine ve aşlarına dair endişelerinizin önüne alamıyorsunuz? Ya da bunun böyle olduğunu onlara hissettirmiyorsunuz? Analar, anadilimize sahip çıkın. Çocuklarınız daha çok kelime ile konuşabilsin diye evinize bir sözlük ve bir yazım kılavuzu alın.*" (AŞG,7).

Dil sayesinde birçok şeyi bildiklerini dile getiren Yıldız, onu anne gibi sevmek gerektiğini ifade eder: "*Öğrendik bunca bilgiyi / Neler güzel, neler iyi / Onunla tattık sevgiyi / Türkçeyi annen gibi sev.*" (AŞ, AAG: 29).

4. 2. 2. 3. İlim - İlim Öğrenme

Bilginin çok kıymetli olduğu bir çağda ilim öğrenmek çok önemlidir. Dinimizin istediği ve Peygamberimizin "İlim Çin'de de olsa gidip alınız." sözüyle emrettiği ilim öğrenmeyi herkesin üstlenmesi gereken bir durumdur.

Yıldız eserlerinde ilim değerine yazı yazmanın önemi ile değinir. Ona göre kalemle yazı yazan toplumlar kan ve gözyaşı ile sulanan toprakları mürekkeple sulayacaklarından savaşları yok edeceklerdir: *"Yazmak; sevmekle ve kendine güvenmekle başlıyor. Kalem tutmak, belki de silah tutmaktan daha çok cesaret isteyen bir iş. En azından bizim toplumumuz için bu böyle. Bu yargıya nereden mi varıyoruz? Çok basit; okullarımızdan diploma aldıktan sonra silah kullanmışların, adam yaralamışların hapse düşmüşlerin ve hatta katil olmuşların sayısı yazarlarımızdan kat kat fazla. Kalem tutmaya cesaret edemeyenler, silahı pekâlâ kullanabiliyor. Okullarımızdan çıkan maganda sayısı yazar sayısını en az ikiye katlar."* (YH, Ebemkuşağı: 12), *"Mürekkeple ıslanmadığı zaman, kan ve gözyaşıyla sulanmış bir coğrafyanın çocuğuyum. (...) Yüzyıllar boyunca mürekkeple sulamayı ihmal ettiğimiz bu topraklara... Biz mürekkeple sulamadıkça birilerinin kanla suladığı bu çorak topraklara yağ."* (YH, Ebemkuşağı: 18, 20).

Yine yazma ile dertlerin unutulacağı, annelerin çocukları tok uyutacağı, yiğit ve mertlerin tanınacağı (İHÇ, Geleceğin Yazarlarına: 50) ifade edilir.

Yazıyorum Çok Şükür'de kalemle yazmanın önemine ve cehaletle yapılan mücadeleye (İHÇ, YÇŞ: 56), ilmin önemine (İHÇ, Kalem İle Aydınlanır) dikkat çeker.

Bir memlekette ilmi gelişmelerin önünü açan, buna ön ayak olan aydınların yetişmesi, diğeri de kitap ve gazetelerin kişi başına düşme oranının yüksekliği ile ilmi gelişmelerin ilerleyeceğine dikkat çekilir: *"Hala memleketin aydın geçinenleri aydınlanacak ve aydınlatacak tarzda düşünemiyor. Hala memleketin üniversite bitirmiş okumuyor. Hala memlekette kişi başına düşen gazete ve kitap sayısı; gazete ve kitap başına düşen insan sayısı demek daha doğru olur aslında, işler acısı oranda."* (YH, Ebemkuşağı: 16).

Okuma yazma oranı ülkenin ekonomik ve sosyolojik bakımdan kalkınmasında önemlidir. Bu bakımdan yazma oranı arttıkça ülkenin kalkınması da artacaktır: *"Evet, bizim toplum olarak okuma oranımızın düşüklüğü için birçok sosyolojik ve ekonomik sebep gösterilebilir. Fakat özellikle biz öğretmenler için farkında olunması gereken en önemli sebeplerden biri budur: Yazmıyoruz! Bunu fark etmezsek yazma ve okuma eylemlerini hem kendi hayatımıza hem siz öğrencilerimizin hayatına sağlıklı ve sürekli bir şekilde sokamayız."* (YH, Ebemkuşağı: 13).

Bilinçli bir okuma eyleminin gerçekleşmesi için yazma eyleminin etkin bir biçimde sürdürülmesi gerekmektedir: *"Her geçen gün üretmeyen bir toplum olma özelliğimizi pekiştiriyoruz. Sorgulamayan, ayrıntılı düşünmeyen, irdelemeyen, ileriye doğru bakmayan bireyler kütlesi bir toplum olma yolunda hızla ilerliyoruz. Böyle bir gidiş doğal. Çünkü okumuyoruz. Okumamız da doğal. Neden mi? Çünkü yazma hevesi taşımayan insanlar için okuma pasif ve tekdüze bir eylemdir. Yıllar yılı okuyacaksınız. Sonra ne olacak? Bizim oğlan bina okur; döner döner yine okur. Bu durum, okumanın gelişmesini engelleyen en önemli sebeplerden biridir."* (YH, Ebemkuşağı: 13).

Tablo 2. Tespit Edilen Bilimsellik Değerinin Frekansı ve Yüzdeleri

BİLİMSELLİK DEĞERİ					
KİTABIN ADI	Çalışma	Dil Bilinci Edinme	İlim	BİLİMSELLİK DEĞERİ TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	-	4	-	4	47
Anne Şiirleri					12
Güldestesi	-	-	-	0	
Damlalar	-	-	-	0	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	1	-	3	4	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	-	6	6	18
TOPLAM FREKANS	1	4	9	14	194
YÜZDELİK	0,51	2,06	4,6	7,21	100

Tablo 2'de tüm değerlerin toplam frekansı 194'tür. Bilimsellik değerinin kitaplardaki toplam frekansı ise 14'tür. Yazarın kitaplarında tespit edilen bilimsellik değerinin alt boyutu olan değerlerin oranları şu şekildedir: çalışma (%0,51), dil bilinci edinme (%2,06), ilim (%4,6). Bilimsellik değerinin toplam değerler içindeki oranı (%7,21). Bilimsellik değerinin alt boyutu olan değerler içinde en fazla işlenen değer (%4,6) ile ilim değeridir. İlim değerini (%2,06) oran ile dil bilinci edinme değeri, (%0,51) oran ile çalışma değeri takip etmektedir. En yoğun işlenen değer %4,6 oran ile ilim değeri iken en az işlenen değer %0,51 oranla çalışma değeri olmuştur.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: Yağmur Hatıraları (%3,09), Aile Şiirleri ve İçimdeki Haylaz Çocuk (%2,06), Anne Şiirleri Güldestesi ve Damlalar (%0) değer ile işlenmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak bilimsellik değerinin işlendiği kitap Yağmur Hatıraları'dır. Onu Aile Şiirleri ve İçimdeki Haylaz Çocuk %2,06'lık oranla takip etmektedir. Bilimsellik değerinin işlenmediği iki kitap Damlalar ve Anne Şiirleri Güldestesi'dir.

4. 2. 3. Dini Değer

Dini değerler insana iyiyi, güzeli, erdemli olmayı nasihat eder. Dini değerler, insanın huzur içinde bir hayat yaşaması, kâmil insan olma yolunda ilerlemesi olarak ön plana çıkarlar. Bu çerçevede Yıldız, dini değerleri çocuklara benimsetmek için eserlerinde işlemiştir.

4. 2. 3. 1. Adalet

Adalet, "1. Yasalarla sahip olunan hakların herkes tarafından kullanılmasının sağlanması, türe. 2. Hak ve hukuka uygunluk, hakkı gözetme. 3. Bu işi uygulayan, yerine getiren devlet kuruluşları. 4. Herkese kendine uygun düşeni, kendi hakkı olanı verme, doğruluk." (Türkçe Sözlük, 2011: 24) şeklinde tanımlanmıştır.

Bican Veysel Yıldız, insanın inandığı yolda hakka, hakikate yürüyüp hidayete ermesinin yolunun ve adaletin sadece İslam'da olduğuna dikkat çeker: "*İslam, gayri yok hidayet / Yalnız İslam'da adalet.*" (Damlalar, Sana Geldim: 21).

Yıldız, adalet terazisinde haklının hakkını haksızdan almasına vurgu yapar: "*Bir de mahkeme kurduk hakkını alsın haklı.*" (Damlalar, Bir: 49).

Peygamber Efendimizin "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." hadis-i şerifine vurgu yapan Yıldız, İslam'ın şartlarından olan orucun insan kalbini adalet güneşi ile parlatacağına dikkat çeker: "*Karnı çok doyan insan düşünmez kardeşini / Oruç kalbe doğurur adalet güneşini*" (Damlalar, Oruç: 91).

4. 2. 3. 2. Nefisle Mücadele (Cihat)

Türkçe Sözlükte cihadın tanımı şöyle yapılmıştır: " Din uğruna yapılan savaş." (2011: 465).

Bican Veysel Yıldız, eserlerinde cihat sözcüğünü insanın nefsi ve şeytan ile mücadele etmesi, küfre karşı Allah yolunda mücadele vermesi olarak kullanmaktadır: "*Bir sahipsiz mücahid Afgan / Çünkü o daha kopmadı cihaddan...*" (Damlalar, Kandaharlı Çocuk: 34); "*Küfre kıyam sembolü minareler / Dinin direği namazı müjdelere.*" (Damlalar, Ezan: 53); "*Marifet değil, karna giden yolu tıkamak / Gerçek oruçtan murat; şeytana baş kaldırmak.*" (Damlalar, Oruç: 91).

Harama karşı nefsiyle mücadele etmek, gıybetten uzak durmak en büyük cihattır: "*Bir an durdum, düşündüm, "Nereye gidiyorum" / Yazıklar olsun gönlüm seni mahvediyorum / Sus sen ey gafil dilim, gıybeti biliyorum / Size inat ayaklar, harama gitmiyorum.*" (Damlalar, Kıyam: 65).

Cihat eden insan, bunu her haliyle belli etmelidir: "*Örtün küfrün pisliğinden / Örtün de kurtul nefsinden / Belli olsun her halinden / İmanlı bir hanımsın sen.*" (Damlalar, Bacıma Hitap: 12).

Cihat kadın erkek, genç yaşlı herkesin sorumluluğundadır. İmanlı kadın yürüyüşüyle küfre meydan okur: "*Yürü bacım sen yine tekbirle yürü / Senin yürüyüşün alt edecek küfrü / Her an hazır ol bacım büyük sefere / Yürü bacım yürü cihadı ekbere / Yürü bacım hak davaya, ak günlere / Yürü temeli tevhid olan zafere.*" (Damlalar, ABÇ: 16). Firavun'a Mektup şiirinde küfürle mücadeleyi dile getirerek cihat çağrısında bulunur. (Damlalar, Firavun'a Mektup: 76).

Mücadele etmek için birlikte hareket edilmesi gerekmekte ve beslenen kaynak da aynı olmaktadır: "*Kulak ver Kur'ana sen Hakk'ı işit / Kur'anla kendinden geçenlerle git.*" (Damlalar, Git: 41).

4. 2. 3. 3. Dua

Dua insanın Yaratıcısına yalvarması, yakarması, O'ndan yardım istemesi, temennide bulunmasıdır. İnsan üstesinden gelemediği durumlarda Allah'a yakarır.

İnsan sevdiğine dua eder ve onların dualarını alır: "*Dualarımdasın beş vakit / Dualarımda gel git.*" (Aile Şiirleri, Oğluma Vasiyet: 12); "*Gayemiz duanı almak / Ayağında cennet bulmak / Sana layık evlat olmak / O en büyük emel annem.*" (Aile Şiirleri, Annem: 21); "*Neştere bir lahza kala / Çocuklarıma dua ediyordum.*" (İHÇ, Öğretmenim: 48).

Annenin çocuğuna ettiği dua onu cennete alacak güçtedir: " *Senin dualarına tutunup / Cennete bile girebilirim.*" (AŞG, ABGŞSÖ: 13).

İnsan Allah'a karşı kusur işlemişse, günahlarının affı için yalvarır, yakarır. Dua müminin silahıdır: "*Dergâhın tövbe dergâhı / İşledik bunca günahı / Dua, müminin silahı / Bağışla bizi ya Rabbim.*" (Damlalar, Dua: 80).

Bazen istenmeyen durumlar söz konusu olunca bu durumun ortaya koyduğu olumsuz duruma bir tepki olarak dua edilir: "*Benim ellerim duaya kalkar / Ah bu analar / Bu analar, taş doğursaymış evlat yerine!*" (AŞG, HABH: 35).

4. 2. 3. 4. İman /İnanç - İmanlı Olma

İman eden insan ruhunu vermekten çekinmez, şehitlik mertebesine ulaşır: "*Gerçek hidayeti bulup da inanmak çetin / İnanmış isek ne önemi var şehadetin / Şayet biz inanmışsak ölmek kolay bu yolda / Canını vermektir ruhunu verdiğin yolda / Mühim olan inanmak, ruhu vermek demektir / Şehadet ise bunu canla isbat etmektir.*" (Damlalar, İman ve Şehadet: 62).

Secde etmek için iman etmiş olmak gerekmektedir: "*Şebnem düşer gönle iman / Eğilip secde ederler.*" (Damlalar, Çiçekler Sulayınca: 22).

İman güneştir. Nefisle en iyi mücadele edendir: *"Başla artık imanım nefsim ile gürüşe / Hasret kaldı vicdanım iman denen güneşe."* (Damlalar, Kıyam: 65).

Ateist ve Tezek'te ise inanmayan bir insanın sadece et ve kemik yığını olduğu, hayvan bile olamayacağı, çünkü hayvanın da vazifesini bilip ona göre hareket ettiği, bir ot hatta bir tezek kadar bile değerinin olmayacağı (Damlalar, Ateist Tezek: 70, 71) dile getirilerek imanın değerine dikkat çeker.

İnsan için önemli olan şeylerden biri hayata dair inançlarının olmasıdır: *"Benim de yarınlarım yoktu ama benim yarına dair inançlarım ve hedeflerim vardı. Yarına dair bilenmiş hınçlarım vardı."* (YH, Ebemkuşağı: 15).

İnancın bir yönü de insanın masum olan birine inancını yitirmemesidir: *"Ve en önemlisi de size olan masumiyetim ve inancım sarsılmayacaktı."* (Esintiler, BBD: 30).

İnsanın varlık sebebini soru sorarak düşünmeye sevk eden bir anlayışla yaklaşan Yıldız, insanın maddeden ibaret olmadığını hissettirerek onun iman edip kul olmasını beklemektedir: *"Sen dostum / Mimsiz medeniyetin garip insanı / Düşündün mü / Sen kimsin / Nereden geldin / Nereye gideceksin / Yoksa sen dostum / Mutfakta dolup, tuvalette boşanıyorsun / Sen bu isen eğer / Hayvanlara yetişmen bir ömür ister."* (Damlalar, Maddecî Dostuma: 23).

4. 2. 3. 5. Nimetlerin Kıymetini Bilme

Allah insanoğluna sayısız nimet vermiştir. Bu nimetler saymakla bitmez. *Say Say Bitmez*'de Allah'ın verdiği nimetler sıralanır. Sıralanan bu nimetlerin kıymetinin bilinmesi (İHÇ, SSB: 63) istenir. Ayrıca *Sevgi Nimettir* şiirinde de Allah'ın verdiği nimetler sıralanır. (AŞ, Sevgi Nimettir: 34).

4. 2. 3. 6. Şehitlik

Şehit, din ve vatan uğruna hayatını veren kişidir. Yıldız'ın eserlerinde şehitlik değeri şöyle geçmektedir: *"Gerçek hidayeti bulup da inanmak çetin / İnanmış isek ne*

önemi var şehadetin / Şayet biz inanmışsak ölmek kolay bu yolda / Canını vermektir ruhunu verdiği yolda / Mühim olan inanmak, ruhu vermek demektir / Şehadet ise bunu canla isbat etmektir." (Damlalar, İman ve Şehadet: 62); *"Gider, gelir, ölür kınalı kuzular / Duyar, yanar yüreğim sızılar / Değişir kara yazılar / Özgür şehit kullara kullara."* (İHÇ. GÇO: 55).

4. 2. 3. 7. Şükür - Şükretme

Allah'ın bize verdiği her türlü nimet ve iyiliğe karşı biz şükran duyarız. Allah'a teşekkür etme anlamında olan şükür bize yapılan iyilik ve güzelliğe karşılık söylenir.

Okumak ve yazmak da insana yapılan bir iyiliktir. Yıldız, bu iyiliğe karşılık şükreder: *"Elimiz kalem tutuyor / Yazıyorum çok şükür."* (İHÇ, Yazıyorum Çocuklar: 56).

4. 2. 3. 8. Tövbe - Tövbe Etme

İnsan yaptığı bir hatadan, günahından dolayı Allah'a sığınır. O'ndan bağışlanma diler. Tövbe yapılan hatanın, günahın bağışlanmasını Allah'tan dilemedir. Kelime anlamı "İşlediği bir günah veya suçtan pişman olarak bir daha yapmamaya karar verme. " (Türkçe Sözlük, 2011: 2378) olarak tanımlanmıştır.

Yıldız işlenen günahın bağışlanması için geceleri uykusuz kalıp Âdem tövbesi gibi bir tövbe ile tövbe dergâhına yönelmek gerektiğini vurgular: *"Bu gece parselle derin uykumu / Tövbeye amade günahlarla gel."* (Damlalar, Gel: 38); *"Âdem gibi tövbe etmiş..."* (Damlalar, ASG: 78); *"Dergâhın tövbe dergâhı / İşledik bunca günahı / Dua müminin silahı bağışla bizi ya Rabbim."* (Esintiler, Dua: 81).

4. 2. 3. 9. Tevhit

Tevhit, Allah'tan başka ilahın olmadığına, bütün kâinatı Allah'ın yarattığına ve O'nun birliğine inanmaktır. Kelime anlamı bir, bir sayma anlamına gelmektedir.

Yıldız'ın eserlerinde tevhit değeri şöyle geçmektedir: *"Doldur gök kubbemi tevhit sesiyle / Titret gönlümü sen, Allah ismiyle."* (Damlalar, Ezan: 53). *"...Ben beni arayan insan / Ben bende bana giden yol / Ben beni yitirdim bende / Ben ise beni sevende / Beni bana beni Yaradan vermiş / Benden ol, yine bana gel demiş / Benliği bende benden içeri gizlemiş / İşte o benlik beni yoldan eylemiş / Beni benden eylemiş."* (Damlalar, Ben: 27).

4. 2. 3. 10. Allah'ı Anma (Zikir - Zikir Çekme)

Kelime anlamı olarak zikir "1. Anma, söyleme, sözünü etme. 2. Bir tarikata bağlı olanların Tanrı'nın adını art arda söylemesi." (Türkçe Sözlük, 2011: 2659) olarak tanımlanmaktadır.

Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinde zikir Allah'ı anma olarak geçmektedir. İnsanlar, hayvanlar, bitkiler hepsi Allah'ı anarlar: *"Zikir ile yaprak açar / Fikir ile koku saçar / Şükürle kendinden geçer / Hakkı zikreder çiçekler."* (Damlalar, Çiçekler: 24); *"Benim bu divane gönlüm / Ağlar Allah Allah diye / Gülşende öten bülbülüm / Coşar Allah Allah diye."* (Damlalar, Zikir: 33); *"Mahreci midede olan zikiri / İşkembeden beslenecek fikiri."* (Damlalar, Nokta Nokta: 50); *"Menekşeler boyun eğmiş / Gül derdinden dört kat olmuş / Tütyeler sararıp solmuş / Hakk'ı zikreder çiçekler / Yaşın yaşın ağlar lale / Utançtan kızarmış öyle / Bican özen karanfile / Hakk'ı zikreder çiçekler. "* (İHÇ, Çiçekler: 25).

Tablo 3. Tespit Edilen Dini Değerin Frekansı ve Yüzdeleri

DİNİ DEĞER												
KİTABIN ADI	Adalet	Nefisle Mücadele (Cihat)	Dua	İman - İnanç	Nimetlerin Kıymetini Bilme	Şehitlik	Şükür - Şükretme	Tövbe - Tövbe Etme	Tevhit	Allah'ı Anma	DİNİ DEĞER TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	3	47
Anne Şiirleri Güldestesi	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	12
Damlalar	3	8	1	5	-	1	-	3	2	4	27	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	-	-	1	-	1	1	1	-	-	-	4	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	18
TOPLAM FREKANS	3	8	6	6	2	2	1	3	2	4	37	194
YÜZDELİK	1,54	4,12	3,09	3,09	1,03	1,03	0,51	1,54	1,03	2,06	19,07	100

Tablo 3'te dini değerlerin kitaplardaki toplam frekansı ise 37'dir. Yazarın kitaplarında tespit edilen dini değerlerin alt boyutu olan değerlerin oranları şu şekildedir: adalet (%1,54), nefisle mücadele (%4,12), dua (%3,09), iman - inanç (%3,09), nimetlerin kıymetini bilme (%1,03), şehitlik (%1,03), şükretme (%0,51), tövbe (%1,54), tevhit (1,03), Allah'ı anma (%2,06). Dini değerlerin toplam değerler içindeki oranı (%19,07). Dini değerlerin alt boyutu olan değerler içinde en fazla işlenen değer (%4,12) ile nefisle mücadele değeridir. Nefisle mücadele değerini (%3,09) oran ile dua ve iman - inanç değeri takip etmektedir. Bunları (%2,06) oran ile Allah'ı anma değeri takip ederken (%1,54)lük oranla adalet ve tövbe etme değerleri yer almaktadır. En yoğun işlenen

değer %4,12 oran ile nefisle mücadele değeri iken en az işlenen değer %0,51 oranla şükretme değeri olmuştur.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: Damlalar (%13,91), İçimdeki Haylaz Çocuk (%2,06), Aile Şiirleri (%1,54), Anne Şiirleri Güldestesi (%1,03), Yağmur Hatıraları (%0,51) oran ile işlenmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap Damlalar'dır. Onu İçimdeki Haylaz Çocuk %2,06'lık oranla takip etmektedir. İçimdeki Haylaz Çocuk adlı kitabı (%1,54)lük oranla Aile Şiirleri takip etmektedir. Anne Şiirleri Güldestesi (%1,03)lük oranla Aile Şiirleri kitabını izlemektedir. En az değer işlendiği kitap ise (%0,51)lik oranla Yağmur Hatıraları adlı kitaptır.

4. 2. 4. Evrensel Değer

Belli bir gruba ait olmaktan çıkmış, tüm insanlığı ilgilendiren değerlerdir. İnsanın temel hak ve hürriyetleri, özgürlük arayışı, emek, güzellik algısı, vefa, sadakat, samimiyet duygusu evrensel değer olarak Yıldız'ın işlediği değerlerdir.

4. 2. 4. 1. Emek

Emek "1. Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü, zahmet. 2. Uzun ve yorucu özenli çalışma. 3. İnsanın bilinçli olarak belli bir amaca ulaşmak için giriştiği hem doğal ve toplumsal çerçevesini hem de kendisini değiştiren çalışma süreci." (Türkçe Sözlük, 2011: 792) olarak tanımlanmaktadır.

Anne hayattaki en büyük emekçidir: "*Ekmeğin / Ve / Emeğin / Hakkını / Bilirdi anam.*" (AŞG, Bilge Kadın: 22).

4. 2. 4. 2. Güzellik

Güzellik "1. Estetik bir zevk, coşku, hoşlanma duygusu uyandıran nitelik, hüsün. 2. Okşayıcı söz veya davranış, iyilik, yumuşaklık. 3. Ahlak ve fikri nitelikleriyle hayranlık uyandıran şey. 4. Güzel olan bir kimsenin niteliği." (Türkçe Sözlük, 2011: 1015) anlamlarına gelmektedir.

Güzellik çok çeşitlidir. Baharın güzelliği, hayvanların güzelliği, sesin güzelliği, tabiatın güzelliği, insanın güzelliği, emeğin güzelliği vs. sıralanabilir.

Yıldız'ın eserlerinde güzellik; baharın güzelliği, ebemkuşağının güzelliği ve İslam'ın güzelliği olarak geçmektedir: "*Güneş yağmuru ile bir başka güzelliğe bürünür bahar.*" (Damlalar, Ebemkuşağı: 18); "*Ebemkuşağı Anadolu bozkırının bütün renklerinin barıştığı güzellik.*" (Damlalar, Ebemkuşağı: 19); "*Hayat, İslam'la güzel.*" (Damlalar, İslam ve Hayat: 7).

4. 2. 4. 3. Özlem

Yıldız'ın eserlerinde özlem değerinin çokça işlendiği görülmektedir. Peygambere duyduğu özlemde anne özlemine, memleketten ayrı kalmanın özleminden en mutlu ve masum yaşadığı zamanlar olan çocukluğa duyduğu özleme, sevgiliden ayrı kalmanın özleminden evlat özlemine kadar özlem değerini Yıldız'ın eserlerinde görmek mümkündür:

"...İçinde hasret zehiri / İçiyorum yudum yudum / Gönül denen hasret yüklüm / Kıvraniyor büklüm büklüm / Bican'ım şeyda bülbülüm / Ağlattı gurbet sancısı." (damlalar, ayrılırken: 11). "*Hasretin zindanında sevdanın esiriyiz / Maşukumuz peygamber, biz O'nun kölesiyiz.*" (Damlalar, Maşukumuz: 28); "*Bugün gurbetteyim, yine seni özledim / Ah! Yanında olsaydım, ellerinden öpseydim.*" (Damlalar, Annem: 32); "*Bican Veysel dayanıyor / Hasretliğe katlanıyor / Sevmek nedir, o biliyor / Öğren öğrenebilirsen.*" (Damlalar, Palandöken: 37); "*Yezidi hasret yaktı gönlümü / Artık gözümde Kербela dünya / Gel bir damla su ol sen ey sevgili / Kuruyan Hüseyini*

dudaklarıma." (Damlalar, Susuzluk: 47); *"Sensiz olan dünyamda yine yalnız sen varsın / Gönlümün ufuğunda gün olup doğacaksın / (...) Belki şimdi ayırıyoruz / (...) İyi bil ki sevgili yine seni beklerim / Birnur diye yollara takılacak gözlerim."* (Birnur'a Hasret 85); *"İçimde dağlar kadar / Hasreti beni yorar / Bazen vuslatı sorar / Susup mahcup olurum."* (İHÇ, Yusuf'um: 64).

Yıldız; *Çocukluğumuz*, şiirinde çocukluğa duyulan özlemi (İHÇ, Çocukluğumuz: 21, 22, 23), *İçimdeki Haylaz Çocuk* şiirinde çocukluğun muzırlıklarını hatırlayan şairin o günlere duyduğu özlemi (İHÇ, İHÇ: 11, 12, 13), *Vişne* şiirinde babası ve ablasıyla oyun oynayan, vakit geçiren bir çocuğun hatırasını, özlemini (İHÇ, Vişne: 17, 18), *İçimde Bir Çocuk Var* şiirinde Yıldız'ın çocukluğa duyduğu özlemi (İHÇ, İBÇV: 73), *Sıla Hasreti* şiirinde de memlekete duyduğu özlemi (Damlalar, Sıla Hasreti: 68) dile getirir.

4. 2. 4. 4. Özgürlük

Özgürlük kelime anlamı olarak "1. Herhangi bir kısıtlamaya, zorlamaya bağlı olmaksızın düşünme veya davranma, herhangi bir şarta bağlı olmama durumu, serbestî. 2. Her türlü dış etkiden bağımsız olarak insanın kendi iradesine, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesi durumu, hürriyet." (Türkçe Sözlük, 2011: 1869) anlamlarına gelmektedir.

Yıldız için özgürlük kişinin kendi nefsi ile mücadele edip onu yenmesidir: *"Kendim yendim güçlü oldum / Nefsim yendim özgür oldum."* (Damlalar, Dua: 82).

4. 2. 4. 5. Sadakat

Sadakat "1. İçten bağlılık. 2. Sağlam, güçlü dostluk." (Türkçe Sözlük, 2011:2000) anlamlarına gelmektedir.

Sadakatte en büyük paya sahip kişiler annelerdir: *"Bu söze sadakattendir / Anneler yavrusunu bırakıp gitmez."* (AŞG, HABH: 34).

Aynı davayı savunan kişiler birbirine sadık kalmalıdır: "*Cahil sofulardan, gafil molladan / Kaç darbe yedik, vurulduk arkadan.*" (Damlalar, İslam ve Hayat: 9).

4. 2. 4. 6. Samimiyet

Samimiyet, kişinin içtenlikle hareket etmesidir.

Sana Geldim'de içinde yaşadığı buhranlı ruh halinden kurtulmaya çalışan bir insanın samimi olarak duyguları dile getirilir: "*Yine geldim dergâhına / Yüz sürmeye ayağına / Düştüm nefsin girdabına / Derdime derman efendim.*" (Damlalar, Efendim: 14). "*Vahşi idim ıslah oldum / Dönüp sana geldim ya Rab. / Her dileğim sende buldum / Bulup sana geldim ya Rab.*" (Damlalar, Sana Geldim: 20).

4. 2. 4. 7. Ümit - Umut

Umut, kelime anlamı " 1. Ummaktan doğan duygu, ümit. 2. Bu duyguyu veren kimse veya şey, ümit. 3. Olması beklenen veya olacağı düşünülen şey, ümit." (Türkçe Sözlük, 2011: 2417) olarak tanımlanır.

"*Güneşten daha aydınlıktır / Parıldar çocuk kalpleri / Gözleri ıslı ıslı / Tıpkı umutlar gibi / Umutlar yarınlarımızdır / Tıpkı çocuklar gibi.*" (YH, Ebemkuşağı: 15) sözleri ile umudun çocuklar gibi aydınlık olduğu ve çocukların yarınlarımız olması nedeniyle umut çocukla özdeşleştirilmiştir.

Çocuklar, yazı yazmaya başlayan filizlerdir, fidanlardır, yeni umutlardır. Fidanlar yağmura ihtiyaç duydukları gibi yağmurun genç kalemlere ilham kaynağı olması umudu vardır: "*Her biri yeni bir umut, her biri başka filiz, bir başka fidan. Haydi, yağmur; sınıfımıza, kalemlerimize, yüreklerimize, usumuza ve umudumuza yağ.*" (YH, Ebemkuşağı: 20).

İçinde yaşadığı sıkıntılı şartlara rağmen bir umutla destek bekleyen bir öğretmen umudunu yitirmek istememektedir: "*Dilimiz, yüreğimiz, kültür ve medeniyet*

adına ne varsa can damarımız kesilmiş gibi. Yarına daha bir umutla bakmak için sınıftan destek bekliyordu." (YH, Ebemkuşağı: 20).

Anne okuma yazma bilmesede de umutla beklemeyi bilir: *"Ümmiydi / Ve / Ümitliydi / Beklemeyi / Duymayı / Bilirdi anam."* (AŞG, BK: 18).

İnsan, umudunun tükendiği yerde erir, biter: *"Artık tükendim ben, yıkıldım bugün / Umudun eriyip yittiği yerde / Bir yıkık duvara yaslandım üzgün / Dostların bırakıp gittiği yerde."* (Damlalar, O Yerde: 17).

Umudun en güzeli güzel yüzlü Yusuf'tadır: *"Eyyub'da sabır var, Yusuf'da ümit."* (Damlalar, Git: 41).

Küfre karşı bir gün galip gelineceğinin ümidi var: *"Tükenmez, yeniden derc olur umut / Gün gelir yırtılır bu kara bulut / Tahtından iner o koskoca tağut / Gözlere serilir şadımız bizim."* (Damlalar, Firavuna Mektup: 76).

Kalemi tutup yazmaya başlayan çocuk dünyayı güzelleştirecek umudu taşır: *"Eli kalem tutan çocuk / Sen çok büyük bir umutsun / Yaz ki güzelleşsin dünya / Ellerimiz kalem tutsun."* (İHÇ, Geleceğin Yazarlarına: 50).

Yıldız; bir gün döneceğine olan umudunu yitirmemektedir: *"Umutluyum görmeye ben o güzel günleri / Dönersen aç kapımı, çalmadan gir içeri."* (Damlalar, Birnur'a Hasret: 86).

Hastanede çalışan hemşireye olan umut dile getirilir: *"Hastahane kapısında / Kandili sensin umudun."* (Damlalar, Hemşire: 44).

4. 2. 4. 8. Vefa

Vefa kelime anlamı "Sevgiyi sürdürme, sevgi, dostluk bağlılığı." (Türkçe Sözlük, 2011: 2476) olarak tanımlanmaktadır.

Yıldız, değerli hocasına olan vefasını şöyle gösterir: *"Bir harf öğretene köle olunur / Sen rehbersin, seninle yol bulunur / Gül yüzünde hep tebessüm doludur / Bizler de seninle güleriz hocam. (...) Çiçeği hocaya vermişti fatih / Hocasıyla vuku bulmuştu*

fetih / Bican Veysel sizi etmiyor metih." (Damlalar, Muhterem Hocama: 59, 60). Ayrıca *Hacı Kağızmana* adlı şiirinde de hocasına olan vefa duygusu (Damlalar, Hacı Kağızmana: 66, 67) dile getirilir.

Sevdiği insana olan sevgisini asla unutmayacağını dile getiren Yıldız, vefalı olduğunu kanıtlar: "*Sen ki gönlüme taşsın, gözlerimde bir umut / Unutamam Sen'i ben, eller dese de unut.*" (Damlalar, Birnur'a Hasret: 86).

Tablo 4. Tespit Edilen Evrensel Değerin Frekansı ve Yüzdeleri

EVRENSEL DEĞER										
KİTABIN ADI	Emek	Güzellik	Özlem	Özgürlük	Sadakat	Samimiyet	Ümit - Umut	Vefa	EVRENSEL DEĞERİN TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	-	-	-	-	-	-	-	-	0	47
Anne Şiirleri Güldestesi	1	-	-	-	1	-	1	-	3	12
Damlalar	-	1	8	1	1	2	5	4	22	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	-	-	5	-	-	-	1	-	6	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	2	-	-	-	-	3	-	5	18
TOPLAM FREKANS	1	3	13	1	2	2	10	4	36	194
YÜZDELİK	0,5	1,5	6,7	0,5	1,03	1,03	5,2	2,1	18,55	100

Tablo 4'te evrensel değerin kitaplardaki toplam frekansı 36'dır. Yazarın kitaplarında tespit edilen evrensel değerin alt boyutu olan değerlerin oranları şu şekildedir: emek (%0,5), güzellik (%1,5), özlem (%6,7), özgürlük (%0,5), sadakat (%1,03), samimiyet (%1,03), ümit (%5,2), vefa (%2,1). Evrensel değerin toplam değerler içindeki oranı (%18,55). Evrensel değerin alt boyutu olan değerler içinde en fazla işlenen değer (%6,7) ile özlem değeridir. Özlem değerini (% 5,2) oran ile ümit değeri takip etmektedir. Ümit değerini (%2,1) oran ile vefa değeri takip ederken (%1,5)lik oranla güzellik ve (%1,03)lük oranla sadakat ve samimiyet değerleri yer almaktadır. (%0,5)lik oranla emek ve özgürlük değeri en sonda bulunmaktadır. En yoğun işlenen değer %6,7 oran ile özlem değeri iken en az işlenen değerler %0,5 oranla emek ve özgürlük değerleri olmuştur.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: Damlalar (%11,34), İçimdeki Haylaz Çocuk (%3,09), Yağmur Hatıraları (%2,57), Anne Şiirleri Güldestesi (%1,54), Aile Şiirleri (%0) oran ile işlenmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap Damlalar'dır. Onu İçimdeki Haylaz Çocuk %3,09'lık oranla takip etmektedir. İçimdeki Haylaz Çocuk adlı kitabı (%2,57)lik oranla Yağmur Hatıraları takip etmektedir. Anne Şiirleri Güldestesi %1,54'lük oranla en az değerin işlendiği kitapken %0'lık oranla Aile Şiirleri kitabı hiçbir değerin işlenmediği kitap olarak görülmektedir.

4. 2. 5. Kişisel Değer

İnsanoğlu çok donanımlı olarak yaratılmıştır. Her insan aynı olmamakla beraber benimsediği değerler de aynı olamamaktadır. Kişiye özgü olan kişisel değerler Yıldız'ın eserlerinde kahramanlık değeri olarak işlenmiştir.

4. 2. 5. 1. Kahramanlık - Yiğitlik

Kahramanlık "Kahramanca davranış, yiğitlik" (Türkçe Sözlük, 2011:1268) anlamlarına gelmektedir. Toplum her zaman cesur, yiğit kimselere karşı sevgi hissini

yüreğinde taşımıştır. Savaşlarda kahramanlık gösterenlere, vatanını, namusunu, izzet ve şerefini koruyarak mücadele eden insanlara toplum ayrı bir değer vermiştir.

Kahramanlık değeri vatan savunmasında mücadele, insanlık için mücadele olarak öne çıkmaktadır: "*İnsanlık kavgasından durma geriye / Yiğitler içinde başat ol.*" (Damlalar, Oğluma Vasiyet: 12); "*Kağnıyı çekti moral ile / Mehmet'i diriltti moral ile / Unutulmaz bu kadar iyilik ile / Kahraman köylü kızları.*" (İHÇ, Köylü Kızları: 39); "*Düşman yurda kurmuş pusu / Durur mu Türk'ün yavrusu / Gürbüz çocuklar ordusu / Düşer yollara yollara.*" (İHÇ, GÇO: 55).

Tablo 5. Tespit Edilen Kişisel Değerin Frekansı ve Yüzdeleri

KİŞİSEL DEĞER			
KİTAPIN ADI	Kahramanlık - Yiğitlik	KİŞİSEL DEĞERİN TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	1	1	47
Anne Şiirleri Güldestesi	-	0	12
Damlalar	-	0	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	2	2	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	0	18
TOPLAM FREKANS	3	3	194
YÜZDELİK	1,54	1,54	100

Tablo 5'te kişisel değerın kitaplardaki toplam frekansı 3'tür. Yazarın kitaplarında tespit edilen kişisel değerın alt boyutu olan değerlerin oranları şu

şekildedir: kahramanlık - yiğitlik (%1,54). Kişisel değerlerin toplam değerler içindeki oranı (%1,54). Kişisel değerlerin alt boyutu olan değer kahramanlık - yiğitlik (%1,54) değeridir.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: İçimdeki Haylaz Çocuk (%1,03), Aile Şiirleri (%0,51)'lik oranlara sahipken Yağmur Hatıraları (%0), Anne Şiirleri Güldestesi (%0) ve Damlalar(%0) oran ile işlenmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap İçimdeki Haylaz Çocuk'tur. %0'lık oranla Yağmur Hatıraları, Anne Şiirleri Güldestesi ve Damlalar kitabı hiçbir değer işlenmediği kitap olarak görülmektedir.

4. 2. 6. Sevgi Değeri

İnsanoğlu sevme duygusu ile donanımlı olarak yaratılmıştır. İnsanda var olan bu değer kendisini, ailesini, vatanını, milletini sevmesi; milli ve manevi değerler ile barışık olması her ülkenin temel eğitim politikalarındandır.

Sevgi, "İnsanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu" (Türkçe Sözlük, 2011: 2081) olarak tanımlanmıştır.

Sevginin birçok boyutu bulunmaktadır. Anne sevgisi, baba sevgisi, aile sevgisi, kardeş sevgisi, Allah sevgisi vs. olarak sıralanabilir.

Sevgi insan için Allah tarafından verilmiş en büyük nimettir: "Allah, güzel hisler vermiş / Sevgi en büyük nimettir / Ele geçmez ganimettir (AŞ, Sevgi Nimettir: 34).

Seven insan yüreğinde kin, nefret tutmaz. Gönlünü aşka açar, sevmeye başlar: "Yeter ki sen sevmeyi bil / Her çocuk başka güzeldir / Koyma hiç nefreti, kini / Orada tut sevdiğini / Sevgiye aç yüreğini / Açmışsan aşka güzeldir." (İHÇ, HÇBG: 65).

Dağları aşındırarak emek veren köylü kızları Yıldız için değerlidir: "Veysel Yıldız der yeriniz var / Kalplerde değeriniz sevginiz var / Sizlere yol olmuş yüce dağlar / Canım saygıdeğer köylü kızları." (İHÇ, Köylü Kızları: 39).

4. 2. 6. 1. Aile Sevgisi

Toplumun temel direğini oluşturan aile, çocuklarımıza verilen değerlerin ilk öğretildiği eğitim yuvalarıdır. Sevgi değerini anne, baba ve kardeşlerinden edinmeye çalışan çocuklar edindikleri değerleri örgün eğitim kurumları ile daha kapsamlı ve sistematik olarak öğrenmeye başlarlar. Sınıf ortamında işlenen derslerle ve ders materyallerinde örneklerle verilmeye çalışılan aile, aile sevgisi gibi değerlerin edebi eserlerde de işlendiği görülmektedir. Sevgi temasını eserlerinde sıklıkla işleyen Bican Veysel Yıldız, toplumun temel dinamiği olan aileye, sevgiye ayrı bir önem vermektedir.

Yıldız, *Aile Şiirleri* kitabında *Akrabalık Terimleri ve Anlamları* başlıklı yazısında ailenin şöyle bir tanımını yapmaktadır: "*İster aynı çatı altında, ister ayrı yaşasınlar aralarında akrabalık ilişkisi olan dedeler, nineler, amcalar, dayılar, halalar, teyzeler ve onların çocuklarından oluşan akraba topluluğuna da genel anlamda aile denir.*" (AŞ, 49). Ayrıca akrabalıkları kan yoluyla akrabalık ve evlenme yoluyla akrabalık olarak ikiye ayırmaktadır.

Çocuklar dünyanın en saf, en temiz kalpli varlıklarıdır. Dünyanın küçük melekleri, yarının umudu, küçük ve masum gözlü, dünya telaşından uzak olan çocukların uyumalarını sağlamak için onlara ninnilerin söylenmesi ile onları uyutmaya çalışan bir ebeveynin (AŞ, Yavruma Ninni: 16, 17) çocuklarına beslediği sevgi tasvir edilmektedir.

Bir Cihanın Dengi Çocuk şiirinde çocuk sevgisi anlatılırken çocuğun bir dünyaya denk tutulduğu görülür: "*Zannetme konuşmaz, söylemez/ Dağlar, bayırlar, ovalar/ Sevgiye kucak açınca yürek/ Her halin dilini duyar/ Gözleri bal rengi çocuk/ Zannetme söylemez, konuşmaz/ Ev bark, eşya, duvar/ Bak burada göz nurun/ Burada oya oya ellerin var/ Bir cihanın dengi çocuk.*" (AŞ, BCDÇ: 30).

Evlat sevgisini *Oğlum Yusuf'a* şiirinde dile getiren Yıldız, Hz. Yakup'un Hz. Yusuf'a olan sevgisine göndermede bulunur. Yaşadığı özlemi Yakup Peygamber'in yaşadığı özleme benzetir ve kendi çocuğuna olan sevginin derinliğini ve yüceliğini ifade etmeye çalışır: *Cennet çiçeği çocuk / Yusuf'um Yusuf kokar / Sarıp koklarım onu / Ben de Yakup*

olurum / İçimde dağlar kadar / Hasreti beni yorar / Bazen vuslatı sorar / Susup mahcup olurum (AŞ, Oğlum Yusuf'a: 36,37).

Evlât sevgisi anne ve babanın hissettiği bir duygudur. Bunun yanı sıra anne ve babanın büyüğü olan dede ve nine de çocuklarının, torunlarının sevgisini tadar. *Dedemin Kuzusu*'nda dedenin yıllar önce kendi çocuğuna 'kuzum' deyip sevdiği, kendisi dünyaya geldikten sonra dedesinin artık kendi çocuğuna 'koçum' dediği ve kendisine de 'kuzum' deyip sevdiği (İHÇ, *Dedemin Kuzusu*: 16) dile getirilir.

Mutlu bir aile ortamında her ferdin birbirlerine karşı görev ve sorumlulukları vardır. Bunlardan biri de birbirlerine zaman ayırıp birlikte vakit geçirmektir. Yıldız, babanın çocuklarına olan sevgisini onlarla oyun oynayarak gösterdiğini dile getirir. Evin reisi olan baba bir zamanların çocuğu olarak sokakta, bahçede oynadığı oyunları şimdi çocukları ile evin içinde oynamaktadır. Kardeşlerin abisi büyüüp artık oyun oynamamaya başlayınca evin babası içindeki çocuksu yanını açığa çıkarıp çocukları ile oyunlar oynar (İHÇ, BCO: 19). Bunun ile çocuklarının sevgisini kazanan baba bu eylemi ile çocuklarını sevdiğini göstermektedir.

Abla kişinin kendisinden büyük kız kardeşidir. Ailenin önemli bir ferdi olan abla kendisinden küçük olan kardeşlerine koruyucu bir melek, anne yarısıdır. Hayatı daha hoş yaşamak için ablanın gerekliliğine dikkat çekilen şiiirde abla hem sırdaş, hem arkadaşdır. Baş sıkışan insanın başvurduğu kişinin ablası olduğunu anlatan Yıldız, "*Benim de bir ablam var/ Severim annem kadar/ Nasıl bilsin olmayanlar/ Bir de ablası olmalı adamın*" (AŞ, BAOA: 25) dizeleriyle abla sevgisini ifade eder.

Ağabey bir kimsenin kendisinden büyük erkek kardeşidir. Evin babadan sonraki direği olan ağabey, kardeşlerini koruyan bir melektir. Ağabeyin koruyuculuk yönüne vurgu yapılarak sevgi dile getirilir: "*Bükülmeyen çelik bilek/ Beni seven deli yürek/ Abim benim canım demek/ Seviyorum canım gibi/ Koruyan kalkanım gibi/ Abim benim canım demek.*" (AŞ, ABCD: 31).

Kardeş, aynı ana babadan doğan çocuklardır. Yıldız için aile bireylerinden olan kardeşler birbirine kenetlenmeli, birbirine kol kanat germeli, birbirini sevmelidir: "*Kardeş kardeşi sevince/ Üstüne germeli kanat/ Böyle güzelleşir hayat/ Kardeş, kardeşi sevmeli/ Kardeş, kardeşi sevince/ Bulur kendi canından can/ Hem taşıyor kanından kan/*

Kardeş, kardeşi sevmeli." (AŞ, KKS: 32). Ayrıca kardeşin kardeşi sevmesi ile gönüllerin şen olacağı, yuvaların gülşen olacağı, insanın sevgi ile büyüyeceği, bir diken battığında diğerinin üzüleceği, iki yüreğin bir atacağı (AŞ, KKS: 33) vurgulanır.

Yeni bir ailenin temeli eşlerin evliliği ile atılır. Karı kocanın kurduğu yuva sevgi ile donatılmalıdır. Yıldız, *Karıcığım* şiirinde bir adamın karısına olan sevgisini işler: "*Sen hayatımın kadını / Sende buldum ömür tadını / Aşk mektuplarına yazıp adını / Vurduğum pullar şahittir / Ömür gülüm, gönül yarım / Sevgilim, kısağım, karım / Cemrem; ikinci baharım / Gün ağzı yeniden sürgün / Verdiğim dallar şahittir.*" (AŞ, *Karıcığım*: 41, 42).

Nine, annenin veya babanın annesidir. Koca bir çınar olan nine güngörmüş, hayat tecrübesi çok olan bir kitap gibidir. Yıldız, *Ninem* şiirinde nineyi güzeller güzeli, yardımsever, kindar olmayan, güzel insan, yetimi seven, merhametli, sevginin dili, memleket türküleri söylerken Anadolu tarihini anımsatan, savaşta fedakârlık gösteren ve ölürken insanların gönül dünyasını yaralayan bir insan (AŞ, *Ninem*: 26, 27) olarak tasvir ederek nineye olan sevgisini ifade eder.

Babanın kız kardeşi olan *hala* ailenin bir ferdidir. Yıldız, ailenin bir ferdi olan halalarına beslediği sevgiyi eserlerinde işlemiştir. *Her Halam Ayrı Bir Çiçek* adlı şiirinde Yıldız, her halasını en belirgin özelliği ile tavsif etmekte, her birini bir çiçek olarak görmekte, hepsine aynı sevgi ile değer vermektedir (AŞ, HHABÇ: 10, 11).

Hala gibi kan yoluyla akraba olan *teyze* de annenin kız kardeşine denir. Yıldız için annenin diğer yarısı olan teyze, yuvanın bal arısıdır. Anne kokusu gibi gül kokan, dili ninniler okuyan, başını dizine koyup yüzüne dalıp giden Yıldız, "*Kaybetmekten korkuyor / Teyzemi çok seviyorum.*" (AŞ, TÇS: 14, 15) dizeleri ile teyze sevgisini dile getirmektedir.

Evlenme yoluyla oluşan akrabalıklardan biri gelindir. *Gelin*, bir ailenin oğluyla evlenen kişidir. Eve gelin gelen kişi hısımların emaneti, yuvanın son ziyneti, o evin de kızıdır. Oğullarının sevdiği gökçek olan gelinleri ile evlerinin çiçek açtığı, yeni kızları olduğu, arı, bal, çiçek olduğu (AŞ, *Biricik Gelinimiz*: 44) vurgulanarak geline olan sevgi dile getirilir.

Evlenme yoluyla oluşan akrabalıklardan biri de bacanaktır. Bacanak, iki kız kardeşe evlenmiş iki erkek birbirlerinin bacanağı olur (AŞ, 51). Yıldız, bacanakların kardeş olduğunu, dostlukta yoldaş ve eş olduğunu şöyle vurgular: "*Kadri bilinse kardeştir / Birbirine bacanaklar / Dostlukta yoldaştır, eştir / Birbirine bacanaklar.*" (AŞ, Bacanaklar: 45).

4. 2. 6. 2. Anne Sevgisi

Anne, insanın dünyada en kıymetli varlıklarından birisidir. Cennetin ayaklarının altında olduğu mübarek anneler birer şefkat timsalidir.

Yıldız, *Anneme Ninni* adlı şiirinde ölüm döşeginde olan bir annenin durumunu tasvir eder. Ölüm karşısında çaresizliği ifade eden Yıldız, en kıymetli varlığını kaybetmenin acısıyla gizli gizli ağlar. Gönül bahçesinde yer edinmiş bir çiçek olan annesinin görülmemiş biçimde olduğu anlatılır. (AŞ, Anneme Ninni: 18, 19).

Annenin en sadık dost olduğu, çocuklarıyla mutlu olduğu, meleklerden güzel olduğu, duasının makbul olduğu, yüzünde gül renginin olduğu, gül yüzünde tebessümün olduğu ve bunun bir cihana bedel olduğu (AŞ, Annem: 20, 21) dile getirilerek anneye olan sevgi anlatılır.

Anne ilk öğretmendir. Çocuğun terbiyesinde ilk söz sahibidir. Çocuğun yetişmesinde fedakârlık gösterir. Yıldız, annenin çocuğun eğitimindeki rolüne şöyle dikkat çeker ve çocuğun dilinden annesine olan sevgi vurgulanır: "*Önce okulu öğretti / Sonra harfleri bir bir / Sayıları ardından / Toplamayı çıkarmayı / Çarpmayı bölmeyi / Anlamayı bilmeyi / Sessizce dinlemeyi / Benim güzel öğretmenim.*" (AŞ, BGÖ: 43). İlk Öğretmenim şiirinde de annenin eğitici yönü öne çıkarılarak çocuk üzerindeki etkisi vurgulanır: "*İlk öğretmenim / Kerkük hoyratları söyledi / Ben, yanık türkülerle / Büyütülmüş çocuğum.*" (AŞ, İlk Öğretmenim: 46). Yine başka bir yerde "*Türkülerle çalınmış hamurumun mayası / Ben, hayat değirmeninde öğütülmüş çocuğum.*" (AŞ, İlk Öğretmenim: 46) sözleri ile annenin etkisi vurgulanır. Bir başka şiirinde de Yıldız, annenin çocuk yetiştirmedeki rolüne dikkat çeker. Hayata hazırlanmanın ilk adımını anneden öğrenen çocuk bu anlamda annesine karşı derin bir sevgi beslemekte ve saygı

duymaktadır. Çocuğun sevmeyi annesinden öğrendiği, düşmanına bile gönül verebileceğini, görmeyi, yürümeyi, insana değer vermeyi annesinden öğrendiğini, insan gönlünün Kâbe olduğunu ve gönüllerin en yücesinin annesinde olduğunu, gönlünü annesinin ayaklarına serebileceğini dile getirir (AŞ, ABGŞSÖ: 48).

İnsan için en özel varlık olan kişi annedir. Çiçekler koklanacak en güzel kokulu, narin bitkilerdir. Anne bir çiçektir. Hem sevgili, hem özeldir: "*Her ana, biraz çiçek gibidir/ Ömrünün bir yerinde / Doğurgan, mümbit ve güzel / Hem en sevgili / Hem en özel.*" (AŞG, HABH: 35). Yıldız için her ana biraz Hacer'dir. Hz. Hacer'in tek başına küçücük evladiyla ıssız bir yerde kaldığı halde onu terk etmeyip her zorluğa göğüs gerip fedakârlık etmesi gibi her ana içinde yaşadığı şartlara bağlı olarak çocukları için zorluklara göğüs gerer, fedakârlıktan kaçmaz. Bütün bunları bilen çocuk annesini en güzel duygularla sever. Toplumda bazen annenin hak etmediği durumlar da yaşanabilir. Bu ise istenmeyen bir durumdur: "*Hem de yarın kaynana olacak bir gelinin evinde / İtilir, kakılır, ömrünü adadığı öz oğlunun evinde / Ve bazı analar duyarız / Ömrünün bir yerinde / Huzurun girmedığı kapıdan girmiş, huzurevine*" (AŞG, HABH: 35) dizeleriyle analarına kötülük eden insanlara kızgınlığını ifade ederek bu insanların annelerine hak ettiği değeri, sevgiyi vermek gerektiği anlamı çıkarılır.

Annem şiirinde Yıldız anneye duyduğu saygıyı ve sevgiyi şöyle dile getirir: "*Sensiz bir yıl değil saniyeyi kıskanırım / Cennet ayağının altında, gönülden inanırım / Uykunu parçalarken sevgime esirmişsin / Saygıda Peygamber'den sonra sen gelirmişsin / Keşke Karani gibi sırtımda taşıyaydım / Mümkün olsa seni başıma taç yapsaydım.*" (Damlalar, Annem: 31, 32).

Annesine duyduğu sevgiden dolayı ondan ayrı kalmak istemeyen bir insanın feryadı yankılanır: "*Anne beni koynuna al / Uyuyalım sessiz sessiz / Dünyada yetim bıraktın / Makberde bırakma sensiz*" (AŞG, Mezar Taşıma: 143).

4. 2. 6. 3. Allah Sevgisi

Tüm varlık âlemini yoktan yaratan Allah, insanoğluna sayısız nimet sunmuştur. İnsanoğlu da Rabbini bulmaya, tanımaya çalışmıştır. Tanidikça sevmeye başlamıştır.

Birçok yazar, şair, mutasavvıf için Allah sevgisi şiirlere, edebi eserlere konu ve ilham kaynağı olmuştur. Bican Veysel Yıldız da eserlerinde Allah sevgisini işlemiştir.

Sana Geldim'de tüm eksikliklerini, kusurlarını görüp mükemmele yönelmek için tek kurtuluşun hak bildiği Allah'a yönelmekte bilen bir insanın hakikati idrak etmesi anlatılır. Vahşi iken ıslah olması, her dileğini Allah'ta bulması, yılan gibi sürünürken hakikati Allah'ta bulması (İHÇ, Sana Geldim: 24) gibi ifadelerle kendisini seven Yaratıcısının kendisi için bu kadar nimet sunması ve neticesinde hakkı anlayıp Yaratıcısına olan sevgisini göstermesidir.

Tasavvufta insan Allah'a yönelip onda fani olduğunda hakikati görür ve sevginin uç noktası olan aşkıta yanar: " *Gel beni bende ara / Aşk bende bul.* " (Damlalar, Ben: 27), " *Mevlana aşk için ben ol da bil demiş.*" (YH, Ebemkuşağı: 18).

Yıldız, dağın azametine, heybetine rağmen insanın yüklendiği ilahi aşka, sevgiye katlanamayacağını dile getirir: " *Palandöken anlamazsın / Sevda nedir bilemezsin / Benim gibi sevemezsin / Sev sen de sevebilirsen / Âşık olsan sarp olmazsın / Böylesine dik durmazsın / Sen bu aşka dayanmazsın / Çek de gör çekebilirsen.*" (Damlalar, Palandöken: 37).

Allah sevgisi ile gönlü dolu olan Yunus Emre gibi aşkı bilenlerle gitmeyi (Damlalar, Git: 41) düşünen Yıldız, aşkın yüce olduğunu, dizini dövdüğünü, aşkın ateşine yandığını ve Allah'ı mümince sevdiğini (Damlalar, ASG: 78) dile getirir.

Gönül, sevmek için yaratılmıştır. Allah'a giden yolda severek gidilir: " *Gönül yaratılmış sevmek içindir / Sevmek gerekeni bilmek içindir / Sırat-ı müstakim, sormayın bana / O Allah yoludur, gitmek içindir.*" (Damlalar, Sevmek İçin: 26).

Sevmek Güzeldir şiirinde de Allah'a olan sevgi dile getirilir: " *Halık için Halik'ı / Halık için tüm halkı / Hakk için Hakk yolunu / Hakk için Hakk kulunu / Sevsen sevmek ne güzel / Sev sen daim ihlâsla / Ondan ayrılma asla / Sevip her an her şeyi / İmandaki neşeyi / Bulsan sevmek ne güzel.*" (Damlalar, Sevmek Güzeldir: 88); " *Bican Veysel ayrılma / Sevgiden uzak kalma / Bağlanınca Allah'a / Götürünce felaha / Gitsen sevmek ne güzel.*" (İHÇ, SNG: 14).

4. 2. 6. 4. Dil Sevgisi

Türk diline olan sevgisini Yıldız, anneye duyulan sevgi gibi eş değer görür: "*Ninnilerin dili odur / Türkçeyi annen gibi sev / Sevgilerin dili odur / Türkçeyi annen gibi sev / Anadili / Ana gibi / Onun hakkı / Büyük sevgi.*" (İHÇ, TAGS: 58).

4. 2. 6. 5. Tabiat Sevgisi

Yıldız, *İçimdeki Haylaz Çocuk* kitabındaki *Kara Keçi* şiirinde kara keçinin ormana, ağaçlara verdiği zararı ifade ederek çocukların ormanı ve ağaçları korumasını ister. (Kara Keçi: 44).

4. 2. 6. 6. Memleket Sevgisi

İnsan doğup büyüdüğü toprakları her zaman sevmiştir. Vatanından uzakta kalan insanlarda bu sevgi daha belirgin görülmektedir. Bunlardan biri olan Yıldız, yıllarca ayrı kaldığı baba ocağına özlem duymuş, vatanının güzelliklerini sıralayarak sevgisini ortaya koymuştur: "*Sevdim, seviyorum, hep seveceğim / Bekle Kağızman'ım ben geleceğim.*" (Damlalar, Sıla Hasreti: 68).

Anadolu, yüz yıllardır bu topraklarda yaşayan Anadolu insanına yurt olmuştur. Her köşesi ayrı bir güzelliğe sahip olan Anadolu, insanıyla adeta bütünleşmiştir. Yıldız, her bir köşesinin ayrı ayrı özelliklerini anlatarak Anadolu'ya olan sevgisini dile getirir. Şiirin son dördlüğünde bu sevgisini daha açık ifade eder: "*Karpuzu, inciri, kavunu / Türkoğlu sever yurdunu / Temelsiz bina olur mu / Anadolu Veysel'in yurdu.*" (İHÇ, Anadolu'm: 36, 37).

Hasta olmasına rağmen memleket sorunları için kafa yoran bir insan memleketini sevmektedir: "*İçinde, dün binlerce hedef ve memlekete dair dert taşımışken bugün tümör taşıyan bir beyin ve yorgun bir yürek... Değişen çok şey yok. Hala memlekette eğitim birinci sorun.*" (YH, Ebemkuşağı: 16).

4. 2. 6. 7. Öğretmen Sevgisi

Öğretmen, insan hayatının en değerli varlıklarından birisidir. Ailenin verdiği ilk eğitimden sonra çocuk okulda öğretmeninin yardımıyla eğitimini almaya başlar. Bu bakımdan toplum tarafından sevilmiş ve değer görmüşlerdir.

Yıldız, *Öğretmenime Sevgilerle* şiirinde öğretmenlerine olan sevgisini ve saygısını dile getirir: "*Saçlarının bükülüğü var / Tatlı bir gülüşü var / Kalbimizde sevgisi var / Biricik öğretmenim / Veysel der ki seviyoruz / Ona saygı duyuyoruz / Kalbimizde tutuyoruz / Biricik öğretmenim.*" (İHÇ, *Öğretmenime Sevgilerle*: 42, 43).

4. 2. 6. 8. Peygamber Sevgisi

Peygamberler Allah'ın yeryüzündeki elçileridir. Allah'ın ilahi mesajını insanlara ileten ulvi şahsiyetlerdir.

Her kavme gönderilen peygamberler kendi kavminin iyiliğe, güzelliğe, hakikate yönelmesi için mücadele etmişlerdir. Hakikati, iyiyi, güzeli peygamberler vasıtasıyla öğrenen insanlar peygamberlere derin bir sevgi beslemişlerdir.

Son Peygamber olan Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (SAV) ümmeti derin sevgi beslemektedir: "*Hatice ilk şahid, Sümeyye şehit / Sen Bilal aşkıyla sevenlerle git... / Muhammed aşkıyla gövdeni erit / O'nun kervanına erenlerle git*" (Damlalar, *Git*: 40, 41).

Seven insan, sevdiğinin güzelliği ile teselli bulmayı aramaktadır. *İki Cihan Sevgilisine* şiirinde gönlünü sevdiği Peygamber'inin gözleri ile oyalamaya çalışan, asırların buna yetmeyeceğini, fakat bir güne bile razı olduğunu, en güzel sözleri O'ndan duymak istediğini, gidişiyle menekşelerin yasta olduğunu, tütyelerin hasretten hasta olduğunu, güllerin utançtan kızardığını (Damlalar, *İCS*: 45, 46) ifade eder.

Yine *Sevmek Güzeldir* şiirinde Peygamber sevgisi dile getirilir: "*Resul bil Muhammed'i / Sevmek yüce Ahmed'i / Kur'an denen o nuru / Hakk için kul bir nuru / Bilsen sevmek ne güzel*" (Damlalar, *Sevmek Güzeldir*: 89).

Allah Resulü şiiirinde Peygamberimize olan sevgiyi (Damlalar, Allah Resulü: 92) dile getirir.

4. 2. 6. 9. Vatan Sevgisi

Askerlik, vatana olan borcun ödenmesi demektir. Her Türk evladı askerlik çağı gelince vatanını korumak için silah altına girer, vazifesini ifa etmeye çalışır.

Vücudunu bir yere çarpan, bir yerini kanatan küçük bir çocuğun doktora gitmek istememesi, annesinin onun ağrıyan, sızlayan yerlerini öperek *"Askere gidince unutursun."* diye teselli etmesi ve çocuğun canı acıyınca hep asker olmak istemesi (İHÇ, AOİ: 34) vatan sevgisinin küçük yaşlarda verilmesinin önemine değinir.

Vatan uğruna yapılacak en büyük fedakârlık savaşmaktır. Savaşarak vatanını seven insanlar çocuk, genç, yaşlı demeden canlarını dahi verirler: *"Ayağın nalına kurban / Geçtiğin yoluna kurban / Yeter ki sağ olsun vatan / Yürü mercanım yürü..."*(İHÇ, Elif'in Öküzleri: 40); *"Olmadık oyun oynaşta / Savaşık bu çocuk yaşta / Biz bir destan, size örnek olduk işte / Kurtuldu bak vatan işte / Yazdık dağlara dağlara."* (İHÇ, GÇO: 55).

4. 2. 6. 10. Yetim Sevgisi

Yıldız yetim kalmış bir çocuğu teselli etmek için ona seslenir. Bir tek yetim o olmadığını, yüz binlerce yetimin olduğunu dile getiren Yıldız çocuktan ellerini sıkıca tutmasını istemektedir. Yetime olan sevgisini şöyle dile getirir: *"Sana sevgim kucak kucak / İnan ki hiç solmayacak / Gönül denen yüce ocak / Hep bu aşk ile yanacak."* (Damlalar, Küçük Nurten'e: 54, 55).

Tablo 6. Tespit Edilen Sevgi Değerinin Frekansı ve Yüzdellikleri

SEVGİ DEĞERİ												
KİTABIN ADI	Aile Sevgisi	Anne Sevgisi	Allah Sevgisi	Dil Sevgisi	Memleket Sevgisi	Öğretmen Sevgisi	Peygamber Sevgisi	Tabiat Sevgisi	Vatan Sevgisi	Yetim Sevgisi	SEVGİ DEĞERİ TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	17	7	-	-	1	-	-	-	-	-	25	47
Anne Şiirleri Güldestesi	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	12
Damlalar	-	1	6	-	1	-	4	-	-	1	13	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	3	-	2	1	1	1	-	2	7	-	17	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	18
TOPLAM FREKANS	20	11	9	1	4	1	4	2	7	1	60	194
YÜZDELİK	10,3	5,7	4,6	0,5	2,1	0,5	2,1	1,03	3,6	0,5	30,92	100

Tablo 6'da sevgi değerinin kitaplardaki toplam frekansı 30,92'dir. Yazarın kitaplarında tespit edilen sevgi değerinin alt boyutu olan değerlerin oranları şu şekildedir: aile sevgisi (%10,3), anne sevgisi (%5,7), Allah sevgisi (%4,6), dil sevgisi (%0,5), memleket sevgisi (%2,1), öğretmen sevgisi (%0,5), peygamber sevgisi (%2,1), tabiat sevgisi (%1,03), vatan sevgisi (%3,6) ve yetim sevgisi (%0,5). Sevgi değerinin toplam değerler içindeki oranı (%30,92). Sevgi değerinin alt boyutu olan değerler içinde en fazla işlenen değer (%10,3) ile aile sevgisi değeridir. Aile sevgisi değerini (% 5,7) oran ile ümit değeri ve (%4,6)lık oranla Allah sevgisi takip etmektedir. Bu değerleri (%3,6) oran ile vatan sevgisi değeri takip ederken (%2,1)'lik oranla memleket ve peygamber

sevgisi değerleri izlemektedir. Tabiat sevgisi (%1,03)'lük oranla memleket ve peygamber sevgisini takip ederken (%0,5)'lik oranla en sonda bulunan değerler öğretilen ve yetim sevgisi değerleridir. En yoğun işlenen değer %10,3 oran ile aile sevgisi değeri iken en az işlenen değerler %0,5 oranla öğretilen ve yetim sevgisi değerleri olmuştur.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: Aile Şiirleri (%12,88), İçimdeki Haylaz Çocuk (%8,76), Damlalar (%6,7), Anne Şiirleri Güldestesi (%1,54), Yağmur Hatıraları (%1,03) oran ile işlenmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap Aile Şiirleri'dir. Onu İçimdeki Haylaz Çocuk %8,76'lık oranla takip etmektedir. İçimdeki Haylaz Çocuk adlı kitabı (%6,7)lik oranla Damlalar takip etmektedir. Anne Şiirleri Güldestesi %1,54'lük oranla Damlalar adlı kitabı takip ederken Yağmur Hatıraları %1,03'lük oranla en az değerin işlendiği kitap olarak görülmektedir

4. 2. 7. Toplumsal Değer

Sosyal bir varlık olan insan içinde yaşadığı toplumun değerlerini öğrenmek, benimsemek ve hayatına uygulamak durumundadır. Toplumsal değerlerden uzak veya topluma yabancı olan birisinin o toplumun düzenine ayak uydurması zor olacaktır. Bu çerçevede sosyal bir varlık olan insanın toplumsal değerleri önemsemesi, içselleştirmesi ve hayatında uygulaması toplumsal düzenin bir gereği olarak kabul edilmektedir. Bican Veysel Yıldız, eserlerinde toplumsal değerleri önemsemekte ve işlemektedir. Bu bağlamda toplumun var olan değerlerine yabancılaşmasını önlemek ve bu değerlerine sahip çıkmasını sağlamak amacıyla toplumsal değerler önem kazanmıştır.

4. 2. 7. 1. Anne

Toplumlar, devletler, medeniyetler sağlıklı bir aile kurumu ile varlıklarını sürdürmüşlerdir. Mutlu ve huzurlu bir aile ortamı toplumun düzeninde çok önemlidir.

Ailenin en önemli üyesi olan anne ile sağlıklı ve huzurlu bir ortam sağlanır. Anne koruyucudur, fedakârdır, merhametlidir, şefkatlidir, sevginin kaynağıdır.

Bican Veysel Yıldız, anne ile ilgili düşüncelerini anneliğin sorumluluk sahibi, fedakâr ve yürek isteyen bir iş olduğunu dile getirir: "*Annelik her şeyden önce yürek işidir. Anne olmak için bir insanın bütün sorumluluklarını üstlenmeyi göze almak ve bir insana hayatını adamayı göze alabilecek bir yüreğe sahip olmak gerekir. Bu yüzden ben dünyanın en yiğit ve en fedakâr insanları olarak anneleri bilirim.*" (AŞG, 7).

Gözünü dünyaya açan çocuğun ilk öğretmeni annedir. İlk öğreneceği şeyleri annesinden öğrenir: "*Anne bilirsin / Ben görmeyi senden öğrendim / Takılıp kalmam bana gösterilene / Gönül gözümü de açarım biraz / Eşyanın ötesini görebilirim / Anne bilirsin / Ben yürümeyi senden öğrendim*" (AŞG, ABGŞSÖ: 13).

Çocukları için her türlü fedakârlığı, sorumluluğu, zahmeti çeken anne yaşlanınca kimi zaman evlatları, gelinleri tarafından istenilen değeri görmez, dışlanır. Yıldız, bu duruma dikkati çekerek annelere hak ettikleri değeri vermek gerektiğini vurgular: "*Ta ki bir çiğ süt emmişe düşene kadar yavrusu / Sonra her ana biraz kaynana olur / Ömrünün bir yerinde / Hem de yarın kaynana olacak bir gelinin elinde / İtilir, kakılır, ömrünün adadığı öz oğlunun evinde.*" (AŞG, HABH: 35).

4. 2. 7. 2. Bayram - Bayramlaşma

Toplum olarak hayatımızda önemli yer tutan değerlerden birisi de bayramlaşma değeridir. Bayramlaşmada aile fertleri, eş dost, arkadaş ve komşular ziyaret edilir.

Yıldız için bayram; Müslüman kardeşi sıkıntıdaysa, aç susuzsa olmaz: "*Madem Eritre'de aç susuz yetimler biziz / Afganistan'da biz sahipsiz mücahitleriz / İran Irak'ta tetikte bizim ellerimiz / Kırım'da zincire vurulan yine bizleriz / Ve Filistin'de kan çanağıdır gözlerimiz / Öyleyse bugün bize bayram olamaz dostum.*" (Damlalar, Bayramlık: 58).

4. 2. 7. 3. Çocukluk

Yarının umutları olan çocukları korumak, onlara sahip çıkmak ve değer vermek durumundayız: *"Olmasa da evim barkım / Gönül kapılarımı açıp sizleri kucaklarım / Gelin! Gelin! / Ülkemin yarınları / Yarinsız çocuklarım!"* (YH, Ebemkuşağı: 15).

4. 2. 7. 4. Dostluk

Kelime anlamı olarak dost " 1. Sevilen, güvenilen, yakın arkadaş, gönüldaş, iyi anlaşılabilir kimse, düşman karşıtı. 2. Erkek veya kadının evlilik dışı ilişki kurduğu kimse, zamazingo. 3. Sahibine sevgi gösteren hayvan. 4. Bir şeye aşırı ilgi duyan, koruyan kimse. 5. İyi geçinen, aralarında iyi ilişki bulunan." (Türkçe Sözlük, 2011: 706) şeklinde tanımlanmıştır.

Yıldız'a göre dost Ebubekir gibi sadık olandır. *"Bir abidesin bağrında beldenin / Sen dostusun Sıddık Ebubekir'in."* (Damlalar, Hacı Kağızman'a: 67).

Dost, güvenilendir: *"Ellerimizdesin / En yakın, en dost ellerimizde / Bir dosta yolluyoruz / Bir sadık dostun ellerine / Veriyoruz seni..."* (İHÇ, OBBY: 54).

4. 2. 7. 5. Duyarlı Olma - Umursama

Bican Veysel Yıldız için önemli olan değerlerden birisi de çevresinde yaşanan olaylara karşı kayıtsız kalmamasıdır. Bunlardan biri de İslam âleminin içinde bulunduğu durumu anlaması, bunu dert edinmesidir: *"Filistin bir yara kanar içimde / Kamboçya ızdırıp başka biçimde / Hama yüreğime saplanmış diken / Assam yüz karası ey kâfir düzen / (...) / Afganistan üstü kara bulutlar / Suriye'de bitti bütün umutlar / İşkence kalbimden aşkı soyutlar / Kefenimi parçalar acıkmış kurtlar."* (Damlalar, İslam Âlemi: 61).

4. 2. 7. 6. Fedakârlık

Karşılık beklemezsiniz çevremizdeki insanlara, doğadaki canlılara iyilik yaparız. Yaptığımız bu iyilikler bizim vaktimizden, emeğimizden, gücümüzden ilave olarak ayırdığımız kısımdır. Buna fedakârlık denir. Fedakârlık kelime anlamı olarak da "1. Özveri. 2. Özverililik." (Türkçe Sözlük, 2011: 857) anlamına gelmektedir.

Anne çocukları için en büyük fedakârlığı yapar: *"Her ana, biraz Hacer'dir / Ömrünün bir yerinde / İsmail'ine su bulma telaşı vardır ser'inde."* (AŞG, HABH: 33); *"Sen doğurup büyüten, elimden tutup yürüten / Senden bir parçayım, sana köle olan ben / Uykunu parçalarken sevgime esirmişsin."* (Damlalar, Annem: 32).

Öğretmenler de en büyük fedakârlığı taşıyanlardır: *"Sen bizim için çırpındın, çalıştın / Daim üstümüze kanat açmıştın / Eriyip bizleri aydınlatmıştın..."* (Damlalar, Muhterem Hocama: 60); *"İlk ben taşıdım alfabeyi Hakkâri'de bir köye / Ve şu karanlık köylerin ışılan bendim ufuklarında."* (İHÇ, BBÖ.28).

4. 2. 7. 7. Gönül Alma

Gönül alma bir kişiye karşı yapılan hatalı davranışın düzeltilmesini sağlamak için o kişiye özürlerini ifade etmek, bunun kabulünü sağlamaktır.

Çocukların öğretmenlerine karşı yaptıkları üzücü hareketlerinin özrünü kabul etmek için öğretmenlerine olan sevgilerini ve üzüntülerini şöyle dile getirmektedirler: *"Seni üzdüğümüze bakma, seni bizden başka bir sebep üzdüğünde biz de senin kadar üzülmüyoruz. Biz aslında sana kıyamayız. Fakat çocukluk işte! İçimizdeki heyecanı yenemediğimiz için koşuyoruz, koşturuyoruz, konuşuyoruz, bağırıp çağırıyoruz. Seni üzme gibi bir amacımız asla yok. Hatta üzdüğümüzü de pek fark etmiyoruz."* (YH, Ebemkuşağı: 19).

4. 2. 7. 8. Güven - Güven Duyma

Güven, kişilerin birbirine itimat etmesidir. Kelime anlamı olarak da " 1. Korku, çekinme ve kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusu, itimat. 2. Yüreklilik, cesaret." (Türkçe Sözlük, 2011: 1012) anlamlarına gelmektedir.

Güven değeri ile insanlar arasındaki bağlar güçlenir. Bu sayede insanlar daha huzurlu olur. İnsan dosta güvenir. Bir kediye güvendiğimiz kadar yanımızdaki insanlara güven duymak güvenin en alt basamağıdır: "*Arkadan vuranı dostlardan sayıp / Güvenmek olmaz ki; Allah biliyor.*" (Damlalar, İslam ve Hayat: 9); "*Kedi kadar güvenemiyor muyuz bunlara?*" (YH, Ebemkuşağı: 19).

4. 2. 7. 9. Paylaşma

Yaşadığımız güzel şeyleri dostlarımızla paylaştığımızda hayat daha anlamlı olur. Dertleri, hayatı, ekmeği, acıyı vs. paylaşıyoruz.

Yıldız, dertlerini paylaşacağı birini bulur ve "*Derdimi paylaş hemşire.*" (Damlalar, Hemşire: 43) diyerek paylaşma isteğini dile getirir.

4. 2. 7. 10. Selam - Selamlaşma

Toplumsal hayatımızın ve dinimizin gereği olarak birbirimize karşı görevlerimiz vardır. Bu görevlerimizden biri de selamlaşmadır. Selam "Bir kimseyle karşılaşıldığında, birinin yanına gidildiğinde veya yanından uzaklaşıldığında kendisine söz ve işaretle bir nezaket gösterisi yapma, esenleme, merhaba." (Türkçe Sözlük, 2011: 2060) anlamlarına gelmektedir.

Selamı sözle verdiğimiz gibi bedenimizle de verebiliriz: "*Gözleri ile selamladı Nail Öğretmeni, dışarı çıkarken kapıyı ardına kadar araladı.*" (YH, Ebemkuşağı: 19), Nokta Nokta şiirinde dile getirdiği "*Menfaata selam verecek dostu...*" (Damlalar, Nokta

Nokta: 50) dizenin devamını getirmeyip okuyucuya bırakmayı tercih ederek selamın karşılıksız verilmesi gerektiği vurgulanır.

4. 2. 7. 11. Veda - Vedalaşma

Birlikte vakit geçirilen kişilerin ayrıldıklarında birbirlerine esenlik dilemeleri olan veda toplum hayatımızda yaygın olan değerlerden birisidir.

Yıldız, sevdiği insanları, sevdiği okulu, sevdiği Erzurum'da bırakarak vedalaşır:
"Elveda hatıralar şehri Erzurum / Sendedir saadet aradığım okulum / Sendedir kavuşmaya çırpındığım birnurum / Fakat artık onların tümü senin olsun / Sendekileri sana bırakıyorum / (...) / Elveda hatıralar şehri Erzurum / Sendekileri sana bırakıyorum / Ben gönlümdeki sevgiliye gidiyorum." (Damlalar, Elveda: 29).

Tablo 7. Tespit Edilen Toplumsal Değerin Frekansı ve Yüzdeleri

TOPLUMSAL DEĞER													
KİTABIN ADI	Anne	Bayram- Bayramlaşma	Çocukluk	Dostluk	Duyarlı Olma - Umursama	Fedakarlık	Gönül Alma	Güven - Güven Duyma	Paylaşma	Selam - Selamlaşma	Veda - Vedalaşma	TOPLUMSAL DEĞERİN TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	47
Anne Şiirleri Güldestesi	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	12
Damlalar	2	1	-	1	1	2	-	1	1	1	2	12	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	-	1	-	-	-	1	1	-	1	-	4	18
TOPLAM FREKANS	16	1	1	2	1	4	1	2	1	2	1	33	194
YÜZDELİK	8,24	0,51	0,51	1,03	0,51	2,06	0,51	1,03	0,51	1,03	0,51	17,01	100

Tablo 7'de toplumsal değerinin kitaplardaki toplam frekansı 17,01'dir. Yazarın kitaplarında tespit edilen toplumsal değerinin alt boyutu olan değerlerin oranları şu şekildedir: anne değeri (%8,24), bayramlaşma değeri (%0,51), çocukluk (%0,51), dostluk (%1,03), duyarlı olma (%0,51), fedakârlık (%2,06), gönül alma (%0,51), güven duyma (%1,03), paylaşma (%0,51), selamlaşma (%1,03) ve vedalaşma değeri (%0,5). Toplumsal değerinin toplam değerler içindeki oranı (%17,01). Toplumsal değerinin alt boyutu olan değerler içinde en fazla işlenen değer (%8,24) ile anne değeridir. Anne değerini (% 2,06) oran ile fedakârlık değeri takip etmektedir. Bu değerleri (%1,03) oran ile dostluk, güven duyma, selamlaşma değerleri izlemektedir. En son sırayı (%0,51)lik

oranla bayramlaşma, çocukluk, duyarlı olma, gönül alma, paylaşma ve vedalaşma değerleri almaktadır. En yoğun işlenen değer %8,24 oran ile anne değeri iken en az işlenen değerler %0,5 oranla bayramlaşma, çocukluk, duyarlı olma, gönül alma, paylaşma ve vedalaşma değerleri olmuştur.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: Damlalar (%11,34), Aile Şiirleri (%5,67), Anne Şiirleri Güldestesi ve Yağmur Hatıraları (%2,01), İçimdeki Haylaz Çocuk (%1,03) oran ile işlenmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap Damlalar'dır. Onu Aile Şiirleri %5,67'lik oranla takip etmektedir. Aile Şiirleri adlı kitabı (%2,01)lik oranla Anne Şiirleri Güldestesi ve Yağmur Hatıraları takip etmektedir. İçimdeki Haylaz Çocuk %1,03'lük oranla en az değer işlendiği kitap olarak görülmektedir.

4. 2. 8. Uyum Değeri

Uyum kelime anlamı olarak "1. Bir bütünün parçaları arasında bulunan uygunluk, ahenk. 2. Toplumsal çevreye veya bir duruma uyma, uyum sağlama, intibak, entegrasyon. 3. Bir cismin görüntüsünü tam ağ tabaka üzerine düşürebilmek için göz merceğinin dışbükeylik derecesini çoğaltıp azaltması olayı, mutabakat. 4. Ortak özellikleri açısından sesler arasındaki uygunluk, harmoni." (Türkçe Sözlük, 2011: 2431) anlamlarına gelmektedir.

Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinde uyum değerinin alt boyutu olarak merak değerinin işlendiği görülmektedir.

4. 2. 8. 1. Merak - Merak Etme

Merak "1. Bir şeyi anlamak veya öğrenmek için duyulan istek. 2. Bir şeyi edinmek, yapmak, bir şeyle uğraşmak isteği. 3. Düşkünlük, heves. 3. Kaygı, tasa." (Türkçe Sözlük, 2011: 1654) olarak tanımlanmaktadır.

Maviş adlı şiirde Tekir'in ne demek olduğunu merak eden ve anlamını sözlükten araştırıp öğrenen bir hayvan severin duyguları dile getirilir: "*Tekir kedi / Bilmiyordum ne demek tekir / Merak ettim acaba nedir / Açtım baktım kitaplara / Sırtı çizgili kediymiş / Ayakları kuyruğu da.*" (İHÇ, Maviş: 33).

Tablo 8. Tespit Edilen Uyum Değerinin Frekansı ve Yüzdeleri

UYUM DEĞERİ			
KİTABIN ADI	Merak Etme	UYUM DEĞERİNİN TOPLAMI	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	-	0	47
Anne Şiirleri Güldestesi	-	0	12
Damlalar	-	0	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	1	1	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	-	0	18
TOPLAM FREKANS	1	1	194
YÜZDELİK	0,51	0,51	100

Tablo 8'de Uyum değerinin kitaplardaki toplam frekansı 0,51'dir. Yazarın kitaplarında tespit edilen uyum değerinin alt boyutu olan merak değerinin oranı (%0,51)dir. Uyum değerinin toplam değerler içindeki oranı (%0,51).

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: İçimdeki Haylaz Çocuk %0,51'lik orana sahipken Aile Şiirleri, Anne Şiirleri Güldestesi, Yağmur Hatıraları ve Damlalar adlı kitapların oranı %0'dır.

Tablo 9. Tespit Edilen Değerlerin Frekansı ve Yüzdeleri

Tespit Edilen Değerlerin Frekansı ve Yüzdeleri									
KİTABIN ADI	AHLAK DEĞERİ	BİLİMSELLİK DEĞERİ	DİNİ DEĞER	EVRENSEL DEĞER	KİŞİSEL DEĞER	SEVGİ DEĞERİ	TOPLUMSAL DEĞER	UYUM DEĞERİ	TÜM DEĞERLERİN GENEL TOPLAMI
Aile Şiirleri	3	4	3	0	1	25	11	0	47
Anne Şiirleri Güldestesi	0	0	2	3	0	3	4	0	12
Damlalar	7	0	27	22	0	13	12	0	81
İçimdeki Haylaz Çocuk	2	4	4	6	2	17	2	1	36
Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı)	0	6	1	5	0	2	4	0	18
TOPLAM FREKANS	12	14	37	36	3	60	33	1	194
YÜZDELİK	6,18	7,21	19,1	18,6	1,54	30,9	17	0,51	100

Tüm değerlerin toplam frekansı 194'tür. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yüksek frekans değeri %30,9 oranla sevgi değerinde görülür. Sevgi değerini %19,1 oranla dini değerler, onu %18,6'lık oranla evrensel değerler takip etmektedir. Toplumsal değerler %17'lik oranla evrensel değerleri izlemektedir. En az

işlenen değerler sırasıyla %7,21 oranla bilimsellik değeri, %6,18 oranla ahlak değeri ve %0,51 oranla uyum değeridir.

Kitapların değerler bakımından dağılım oranları ise şu şekildedir: Aile Şiirleri (%24,22), Anne Şiirleri Güldestesi (%6,18), Damlalar (%41,75), İçimdeki Haylaz Çocuk (%18,55), Yağmur Hatıraları (%9,24)lük orana sahiptir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında Damlalar (%41,75) oranla en yüksek değere sahiptir. Damlalar kitabını Aile Şiirleri (%24,22) oranla izlerken İçimdeki Haylaz Çocuk (%18,55) oranla en sık işlenen üçüncü kitaptır. En az işlenme sıklığına sahip kitaplar sırasıyla (%9,24) oranla Yağmur Hatıraları ve (%6,18) oranla Anne Şiirleri Güldestesidir.

5. BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER

5. 1. Sonuç

Çocuk edebiyatı çocuklara iyi vakit geçirmelerini sağladığı gibi iyiyi, güzeli, özlenileni de vermeye çalışır. Bu bağlamda çocuk edebiyatının bir başka işlevi de eğitimde son yıllarda hız kazanan değerler eğitimi çalışmalarında değer aktarımı sağlamasıdır.

Çocuk edebiyatı alanında birçok yazar, çizer, şair, editör, yayıncı katkı sunmuştur. Bu alanda uğraş vermeyi "hayatının birincil işi olarak gören" Bican Veysel Yıldız, günümüzün yaşayan çocuk edebiyatı şair ve yazarlarından. Çocuk edebiyatı alanında yazdığı eserler ile yaptığı proje, uluslararası sempozyumlar, çalıştaylar, okuma ve yazma üzerine yürüttüğü çalışmalar ile bu alanda önemli bir yere sahiptir.

Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarları Birliği'nin kurucusu olan ve yönetim kurulu başkanlığını yürüten Yıldız, çocuk edebiyatı alanındaki çalışmalarını bu çatı altında yürütmektedir. Çocuk edebiyatının aksayan yanlarını tespit eden ve buna göre çözümler üreten Yıldız, kan ve gözyaşının sulamadığı barış ve huzur dolu bir dünya için okuma ve yazma etkinliğine çok önem vermektedir.

Toplum olarak okuma ve okuma alışkanlığı kazanmada zayıfız. Okuma yazma ilişkisini iyi analiz eden Yıldız, okumanın etkin bir biçimde gerçekleşmesinin yazma etkinliğine bağlı olduğunu dile getirerek toplumun yazmaya özendirilmesi yoluyla okuma alışkanlığının kazanılabileceğini vurgulamaktadır. Bu sayede silah yerine kalemlerin konuşacağı bir toplum olma yolunda ciddi bir yol alınmış olacağı inancındadır.

Yıldız, yazı yazma çalışmalarını teorik bilgilerle dile getirmekle kalmaz somut adımlar atar. Yazarlık Atölyesi kapsamında yürüttüğü çalışmalarında Türkiye'nin muhtelif şehir ve okullarında hem yetişkinlerin hem de çocukların yazarlık becerilerini geliştirmeye dönük adımlar atmıştır. Bunlardan *Bizim Dünyamız*, *Yağmur Hatıraları*, *İlk Masal Kitabımız*, *Hırs*, *Sevgiye Dair Masallar* ve *Esintiler* çocukların kitap olarak

yazdıkları eserleri oluştururken, *Hira*, *Firdevs*, *Çakal*, *Herfene*, *Estikçe*, *Ehl-i Kalem*, *Değişim* ise fanzin türünde yapılan çalışmalardır. *Türkçenin Ünlüleri* ve *Değişim* de dergi türünde yapılan çalışmalardır. Ayrıca Yıldız'ın yazmaya yeni başlayanlar için hazırladığı ve yazma konusunda pratik bilgiler içeren *Yazarlığa İlk Adım* adlı eseri de önemli görülmesi gereken bir çalışmadır.

Okuma becerisinin gelişmesi ile okuma kültürü ve alışkanlığı arasında doğru bir ilişki vardır. Okuma kültürü ve alışkanlığının kazanılmasında/kazandırılmasında izlenecek yol haritasını bol örneklerle anlatan *Okuma Günlüğü* bu anlamda kayda değer bir eserdir.

Değerlerin insan hayatında yer edinmesi hızla değişen ve dönüşen dünya hayatında zor olmaktadır. Teknolojik gelişmelerle birlikte bilgi kirliliğinin de hızla yayıldığı bilinen bir gerçektir. Bu kirlilik toplumdaki değerleri yozlaştırmakta ve ortadan kaldırmaktadır. Bu bakımdan edebi eserlerin dil zevki, okuma alışkanlığı, estetik haz ve güzel vakit geçirme gibi görevleri üstlenmesinin yanında değer aktarımı gibi bir işlevi de üstlenmektedir. Bu işlevi ile edebi eserler toplum hayatındaki değerlerin kişiye aktarımını gerçekleştirir, aksayan yanlarını tamir eder.

Bican Veysel Yıldız'ın yazdığı *Aile Şiirleri*, *Anne Şiirleri Güldestesi*, *Damlalar*, *İçimdeki Haylaz Çocuk* ve *Yağmur Hatıraları* adlı kitaplarda değerler; ahlakî, bilimsellik, dinî, evrensel, kişisel, sevgi, toplumsal ve uyum değeri başlıkları altında toplanmıştır. Bu başlıklar altında değerler tespit edilmiştir. Tespit edilen bu değerler Türkçe eğitimi ve değerler eğitimi açısından uygunluk durumları ortaya konmuştur.

Ahlaki değerler; *doğruluk - dürüstlük*, *merhamet*, *nasihat* ve *saygı* değeridir. Toplumda her bireyin ahlaklı, erdemli olması o toplumun benimsediği ahlaki değerlerin benimsemesi ile mümkündür. Bu çerçevede Yıldız, eserlerinde ahlaki değerlerin bireylere aktarılmasında gereken hassasiyeti göstermiştir. Ahlaki değerlerde en çok işlenen değer *öğüt -nasihat* değeridir. Diğer değerler eşit dağılım göstermektedir. Kitapların işlenme sıklığı bakımından *Damlalar* ilk sırayı alırken onu sırasıyla *Aile Şiirleri*, *İçimdeki Haylaz Çocuk* kitapları takip etmektedir. *Yağmur Hatıraları* ve *Anne Şiirleri Güldestesi* adlı kitaplarda ise ahlak değerinin hiç işlenmediği tespit edilmiştir.

Bilimsellik değerinde Yıldız'ın işlediği değerler; *çalışma, dil bilinci edinme ve ilim - ilim öğrenme* değerleridir. Bilginin hızla yayıldığı ve dünyaya hâkim olduğu bir zaman diliminde bilimsellik değerinin önemi yadsınamaz. Bu durumu çok iyi gözlemleyen Yıldız, *ilim öğrenmeye, dil bilinci edinmeye* ve toplumun topyekûn kalkınması için *çalışmanın* önemine dikkat çeker. Bilimsellik değerinin alt boyutu olan değerler içinde en fazla işlenen değer *ilim* değeridir. En az işlenen değer *çalışma* değeri olmuştur. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında ilk sırayı *Yağmur Hatıraları* adlı kitap almaktadır. Onu *Aile Şiirleri* ve *İçimdeki Haylaz Çocuk* kitapları takip etmektedir. Bilimsellik değerinin işlenmediği iki kitap *Damlalar* ve *Anne Şiirleri Güldestesi*'dir.

Dini değerler, toplum hayatının hem dünya hem de ahiret hayatını düzenleyen değerlerdir. Yıldız için dini değerler çok önemlidir. İnsanın maddi ve manevi iki yönü bulunmaktadır. İnsanın maddi yönünün günümüz dünyasında çok öne çıkarıldığı bir zamanda manevi yönü çoğu zaman geri bırakılmakta veya ihmal edilmektedir. Bu bağlamda Yıldız, bu eksikliğin giderilmesi için gereken gayreti eserlerinde verdiği değerlerle göstermeye çalışmaktadır. Eserlerinde işlediği bu değerler; *adalet, nefisle mücadele, dua, iman - imanlı olma, nimetlerin kıymetini bilme, şehitlik, şükür, tövbe - tövbe etme, tevhit, Allah'ı anmadır*. En yoğun işlenen değer *nefisle mücadele* değeri iken en az işlenen değer *şükretme* değeri olmuştur. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap *Damlalar*'dır. En az değerin işlendiği kitap ise *Yağmur Hatıraları* adlı kitaptır.

Evrensel değerler, her insan için gerekli olan değerlerdir. Dolayısıyla toplumu ilgilendiren bir değer, dünyanın diğer bir ucundaki insanı da ilgilendirir. İyiyi, güzeli, erdemli olanı insan her zaman arar ve bunun özlemi içindedir. Yıldız'ın eserlerinde evrensel değerler; *emek, güzellik, özlem, özgürlük, sadakat, samimiyet, umut ve vefa* değerleridir. Evrensel değerin alt boyutu olan değerler içinde en sık işlenen değer *özlem* değeridir. En az işlenen değerler *emek* ve *özgürlük* değerleri olmuştur. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap *Damlalar*'dır. *Anne Şiirleri Güldestesi* en az değerin işlendiği kitapken *Aile Şiirleri* kitabı hiçbir değerin işlenmediği kitap olarak tespit edilmiştir.

İnsanın şahsına ait değerler kişisel değerler olarak kabul edilir. Toplum tarafından da çokça takdir edilen *kahramanlık - yiğitlik* değeri Yıldız'ın eserlerinde yer verdiği bir değerdir. Kahramanlıklar, yapılan ciddi mücadelelerin sonunda muvaffak olma durumudur. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap *İçimdeki Haylaz Çocuk*'tur. *Yağmur Hatıraları, Anne Şiirleri Güldestesi ve Damlalar* kitabı hiçbir değer işlenmediği kitap olarak görülmektedir. Bu durum Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinde kahramanlık değerini çokça öne çıkarmadığı olarak görülmektedir.

Savaşın olmadığı bir dünya hayali kuran Yıldız için bu durumun gerçekleşmesi sevgi değerinin bireysel ve toplumsal anlamda toplumda yer edinmesi ile mümkün olacaktır. Bu bakımdan Yıldız, sevgi değerini çok işlemiştir. Sevgi değerinin alt başlığında; *aile, anne, Allah, dil, tabiat, memleket, öğretmen, peygamber, vatan ve yetim sevgisi* bulunmaktadır. En yoğun işlenen değer aile sevgisi değeri iken en az işlenen değerler öğretmen ve yetim sevgisi değerleri olarak tespit edilmiştir. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap *Aile Şiirleri*'dir. *Yağmur Hatıraları* sevgi değerinin en az işlendiği kitap olarak görülmektedir.

Sosyal bir varlık olan insan yaşadığı toplumdaki kendisini soyutlayamaz. Yaşadığı topluma karşı görev ve sorumlulukları vardır. Bu anlamda yeni nesillerin toplumla barışık ve iç içe yaşamaları; onların gereken hassasiyet ve önemi göstermeleri için Yıldız, toplumsal değerleri eserlerinde çok sık işlemiştir. Bu değerler; *anne, bayramlaşma, çocukluk, dostluk, duyarlı olma - umursama, fedakârlık, gönül alma, güven, paylaşma, selamlaşma, veda - vedalaşma* değerleridir. En yoğun işlenen değer *anne* değeri iken en az işlenen değerler *bayramlaşma, çocukluk, duyarlı olma, gönül alma, paylaşma* ve *vedalaşma* değerleri olmuştur. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yoğun olarak işlenen kitap *Damlalar*'dır. *İçimdeki Haylaz Çocuk* ise en az değer işlendiği kitap olmuştur.

Her bireyin toplumda karşılaşacağı sorunlar olmaktadır. Önemli olan bu sorunların tespit edilerek çözüme kavuşturulmasıdır. Bu sayede bireyler toplumla uyum içinde yaşayabilirler. Yıldız'ın eserlerinde uyum değerinin alt başlığında *merak etme* değeri bulunmaktadır. *Merak etme* değerinin işlendiği kitap *İçimdeki Haylaz Çocuk*

adlı kitaptır. Uyum değerinin Aile Şiirleri, Anne Şiirleri Güldestesi, Yağmur Hatıraları ve Damlalar adlı kitaplarda işlenmediği tespit edilmiştir.

Tüm değerlerin toplam frekansı 194'tür. Değerlerin işlenme sıklığına bakıldığında en yüksek frekans değeri *sevgi* değerinde tespit edilmiştir. *Sevgi* değerini *dini değerler*, *evrensel değerler* ve *toplumsal değerler* takip etmektedir. En az işlenen değerler sırasıyla *bilimsellik değeri*, *ahlak değeri* ve *uyum değeridir*. Bican Veysel Yıldız eserlerinde sevgi değerini önemsemektedir. "Savaşların olmadığı bir dünya" isteyen Yıldız, bu amaçla sevgi değerini ne çıkarır.

Sevgi değeri, *dini değerler*, *evrensel değerler*, *toplumsal değerler*, *bilimsellik değeri*, *ahlak değeri* ve *uyum değerinin* kitaplarda işlenme sıklığı bakımından yazarın *Damlalar* kitabı ne çıkarken *Yağmur Hatıraları* ve *Anne Şiirleri Güldestesi* işlenme sıklığı bakımından en az orana sahip kitaplardır.

Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinin değer eğitimi ve Türkçe eğitimi açısından uygun olduğu tespit edilmiş, işlenen değerlerin Türkçe ğretim programlarında hedeflenen amaçlara uygun olduğu anlaŐılmıŐtır.

5. 2. Öneriler

1- Çocuk edebiyatı alanında uğraş veren ve farklı türlerde eser ortaya koyan günümüzün yaşayan şair ve yazarlarından olan Bican Veysel Yıldız'ın eserlerinin incelenmesi çocuk edebiyatı alanı için faydalı olacaktır.

2- Bican Veysel Yıldız; eğitimci, şair, yazar olarak farklı yönleri ile çocuk edebiyatı alanına katkı sunan bir şahsiyettir. Yıldız'ı anlamak için onun bu çok yönlü kimliğinden faydalanılmalıdır.

3- Çocuk edebiyatının en önemli eksikliklerinden birinin topluma mal olmuş önemli şahsiyetleri tanıtabilecek eserlerin yaygınlaştırılmasını sağlamak; bunun için de önemli şahsiyetlerin hikâyesinin yazılması, çizgi film ve animasyonun yapılması çocukların bu değerleri tanımalarını sağlayacaktır. Bu çerçevede Yıldız'ın araştırmamıza konu olan çalışmalarının yapılması, tanıtılması gerekmektedir.

4- Çocuğa okutulacak eserlerin toplumun medeniyet kodlarını taşıması zorunluluktur. La Fontein'i okuyan çocuk *Ağustos Böceği ve Karınca* meselesinde olduğu gibi paylaşmayı unutmur, bireyselleşir. Bu bakımdan toplumun medeniyet kodlarını veren eserler okutulmalıdır. Bu yönüyle Yıldız'ın yazdığı eserler her yaş grubuna okutulabilir.

5- 1, 2, 3. Uluslararası Çocuk Edebiyatı Sempozyumları, Türk İslam Dünyası Çocuk Edebiyatı Çalıştayı, Avrasya Çocuk Şiirleri gibi geniş çaplı ve çocuk edebiyatının en önemli sorunlarının tespit edilip çözüme kavuşturulması için bu işe öncülük eden, süreci bizzat yöneten biri olan Yıldız'ın hayatı, eserleri ve çocuk edebiyatı alanıyla ilgili görüşlerini ele alan akademik anlamda bir çalışma henüz mevcut değildir. Bu çerçevede Yıldız'ın eserlerinin akademik alanda incelenmesi gerekir.

6- "*Edebiyatın bir serum işi*" olduğunu dile getiren Yıldız, bu düşünceyi söylemde bırakmayıp eserlerine yansıtmıştır. Yazdığı eserlerde edebiyatın mesaj veren yanını değil, ilham veren yanını önemseyen Yıldız'ın eserlerinde verilen değerler, çocukta ve

yetişkinlerde anlam kazanır. Bu bakımdan Yıldız'ın eserlerinde yer alan değerler topluma kazandırılmalıdır.

7- Toplumun sorunlarının çözümünde en büyük engelin "kalem tembeli bir toplum oluşumuza" dikkat çeken Yıldız, bunun için yazarlık atölyesi çalışmaları ile genç ve dinamik yazarların yetişmesine öncülük etmektedir. Yıldız'ın yürüttüğü bu proje MEB tarafından desteklenmeli, bu durum tüm Türkiye'ye yayılmalıdır.

8- Yazarlık atölyesi kapsamında yürütülen çalışmaların eğitim öğretim alanında faaliyet gösteren kuruluşlar ve MEB tarafından dikkate alınarak bilimsel ve akademik bir temele oturtulması faydalı olacaktır. Bu sayede var olan aksaklıklar kolayca çözüme kavuşacaktır.

9- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarına yazarlık atölyesi projesi kapsamında genç yazarların "medeniyetimizin değer kodlarıyla yetişmesi" için MEB, Dış İşleri Bakanlığı koordineli olarak yurt dışındaki ülkelerin Eğitim Bakanlıkları ile protokol imzalamaları gerekmektedir. Bu durum yurt dışındaki vatandaşlarımızın değerlerine yabancılaşmasının önüne geçecektir.

10- Toplumda değerlerin çocuklara kazandırılması için yazarlar okulları, Anadolu'yu ve köyleri gezip bilgi birikimini vatandaşa aktarmalıdır. Bu işin öncülüğünü yapan Yıldız'ın çalışmaları diğer yazar ve entelektüellere de örnek olmalıdır.

11- Üniversitelerin halktan kopuk olmak, kendi iç dünyasında depoladığı bilgileri arşivlerde ve kütüphanelerin tozlu raflarında bekletmek yerine; tezlerden, makalelerden ve diğer akademik çalışmalardan elde edilen bilgileri somut bir düzlemde topluma ışık tutacak şekilde kullanmaları gerekmektedir.

12- Bican Veysel Yıldız'ın çok önemsedığı Çocuk Edebiyatı Enstitüsü devlet eliyle ya da vakıf üniversitelerinin desteğiyle kurulmalı, çocuk edebiyatının akademik bir temele oturtulması sağlanmalıdır. Böylelikle çocuk edebiyatı alanında karşılaşılan pek çok sorunun aşılması mümkün olacaktır.

13- Değerlerin genç nesillere benimsetilmesi açısından *Damlalar, Aile Şiirleri, Anne Şiirleri Güldestesi, Yağmur Hatıraları (Ebemkuşağı), İçimdeki Haylaz ocuk* adlı kitaplar ilkokullara ve ortaokullara okuma kitabı olarak tavsiye edilmeli, yazarın yukarıda adı geçen eserlerinden seçilecek bölümler Türkçe ders kitaplarında metin olarak yer almalıdır.

KAYNAKÇA

Akbaş, O. (2004). *Türk millî eğitim sisteminin duyuşsal amaçlarının (değerlerinin) ilköğretim II. kademedeki gerçekleşme derecesinin değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi: Yayınlanmamış doktora tezi.

Aydın, M. (2011). Değerler, işlevleri ve ahlak. *Eğitime Bakış Dergisi*, Yıl: 7, Sayı: 19.

Bilgin, Nuri. (1995). *Sosyal psikolojide yöntem ve pratik çalışmalar*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Dökmen, Ü. (2006). *Küçük şeyler*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Enginün, İnci. (1987). *Çocuk edebiyatı yıllığı 1987*. İstanbul: Gökyüzü Yayınları.

Ercan, İ. (2001). *İlköğretim sosyal bilgiler programında ulusal ve evrensel değerler*. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi: Yayınlanmamış yüksek lisans tezi

Erdem, A. Rıza. (2003). Üniversite kültüründe önemli bir unsur: değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, c. 1, s. 4.

Eryeşil, Osman. (2015). *Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın çocuk şiirlerinde evrensel değerler*. Ankara Üniversitesi: Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.

Fındık Yazarlar, (2016). *Bizim dünyamız*. İstanbul: Hayat Mektebi Yayınları.

<http://www.bicanveysel.com/projeler/kutuphane-kurma-calismalari/>: Erişim Tarihi: 11.09.2016.

<http://www.bicanveysel.com/projeler/yazarlar-koylerde/>: Erişim Tarihi: 14.09.2016.

<http://www.cocukvegenc.net/cocuk-ve-genclik-edebiyati-yazarlari-birligi-calistay-bildirisi-yayinladi/>: Erişim Tarihi: 06.09.2016.

<http://www.cogeyb.org/projelerimiz/cagi-yetistirenlerle-cagin-yetistirdikleri-bulusuyor/>: Erişim Tarihi: 11.12.2015.

<http://www.cogeyb.org/sempozyum>: Erişim Tarihi: 08.09.2016.

<http://www.cogeyb.org/calistay/calistay/>: Erişim Tarihi: 18.09.2016.

<http://www.felahkitap.com/2016/05/ortadoguda-kalici-baris-icin-cocuk-edebiyati-2/#more-1436>: Erişim Tarihi: 14.09.2016.

<http://www.gazetehamburg.com/makale/bir-anadolu-hikayesi/>: Erişim Tarihi: 15.09.2016.

<https://www.haberler.com/ortadogu-da-kalici-baris-icin-cocuk-edebiyati-8389104-haberi/>: Erişim Tarihi: 09.03.2017.

http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html: Erişim Tarihi: 15.04.2017.

<http://www.trthaber.com/haber/egitim/yazarliga-ilk-adim-projesi-230784.html>: Erişim Tarihi: 21.09.2016.

<http://www.turkiyehaberajansi.com/kuran-kurslarinda-ve-camilerde-imza-gunu/63982/>: Erişim Tarihi: 11.09.2016.

<http://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/cocuk-edebiyati-camiye-girdi-559588>: Erişim Tarihi: 10.08.2016.

<https://www.youtube.com/watch?v=1jaBY5I5ATw>: Erişim Tarihi: 25.12.2016.

<https://www.youtube.com/watch?v=fz0yCo1X578>: Erişim Tarihi: 25.12.2016.

<https://www.youtube.com/watch?v=hCC5aRMVFqw>: Erişim Tarihi: 25.12.2016.

Karahan, F. B. (2015, Aralık). Bican Veysel Yıldız ile söyleşi. *Aile (Diyamet Aylık Derginin Ücretsiz Eki)*, s.27, 28, 29.

Keskin, Y. (2008). *Türkiye’de sosyal bilgiler öğretim programlarında değerler eğitimi: Tarihsel gelişim, 1998 ve 2004 programlarının etkililiğinin araştırılması*. Marmara Üniversitesi: Yayınlanmamış doktora tezi.

MEB. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı (6, 7, 8. Sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları.

MEB. (2009). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu (1 ve 5. Sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları.

MEB. (2015). *Türkçe dersi öğretim programı (1 - 8. Sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları.

Mengüşoğlu, T. (1997). *Felsefeye giriş*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Oğuzkan, A. F. (2001). *Çocuk edebiyatı*, (Yedinci baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Özgüven, İ, E. (2003). *Psikolojik testler*, 5. Baskı, Ankara: Pdrem Yayınları.

Öztürk Samur, Ayşe. (2011). *Değerler eğitimi programının 6 yaş çocuklarının sosyal ve duygusal gelişimlerine etkisi*. Selçuk Üniversitesi: Yayınlanmamış doktora tezi.

Pendik Kale Koleji Öğrencileri. (2016). *Sevgiye Dair Masallar*. İstanbul: Hayat Mektebi Yayınları.

Poyraz, H. (2004). Değerlerin kuruluşu ve yapısı. *Değerler ve eğitimi uluslararası sempozyumu*, 26-28 Kasım 2004 , İstanbul, Türkiye: DEM Yayınları.

Sever, Sedat (2007). *Çocuk ve edebiyat*, Ankara: Kök Yayıncılık.

Sinar, A. (2006). Türkiye’de çocuk edebiyatı çalışmaları. *Türkiye Literatür Dergisi*, 4, (7), 175-225.

Silah, S. (2000). *Sosyal psikoloji*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Susar Kırmızı, Fatma. (2014). 4. Sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinde yer alan değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, c. 12. S. 219.

Şimşek, T. (2002). *Çocuk edebiyatı*, Ankara: Rengârenk Yayınları.

Şimşek, Tacettin. (2014, Aralık), Çocuk edebiyatı tarihine ön söz. *Türk Dili Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı*, 756, 15-37.

Şirin, M.R. (2007). *Çocuk edebiyatına eleştirel bir bakış: çocuk edebiyatı nedir, ne değildir?*. Ankara: Kök Yayıncılık.

Şimşek, T. Yıldız, B., V., Y. (2015). *II. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu bildiriler*. KBN Dijital Baskı Tesisleri Yayınları, İstanbul, Türkiye.

TDK. (2011). *Türkçe sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

Tural, S. (1992). *Kültürel kimlik üzerine düşünceler*. Ankara: Ecdad Yayınları.

Ulusoy, K. ,Dilmaç, B. (2012). *Değerler eğitimi*. Ankara: Pegem akademi Yayınları.

Yazıcı, K.(2006). Değerler eğitimi'ne genel bir bakış. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, S. 19, s. 499-532.

Yıldırım, A. Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, B,V. *Aile şiirleri*. İstanbul: Hayat Mektebi Yayınları.

Yıldız, B. V. (1984). *Damlalar*. Erzurum: Kars Neşriyat.

Yıldız, B. V. (2012). Yeni bir başlangıcın adı su. *Su Dumlupınar İlköğretim Okulu Dergisi*, 1, 3.

Yıldız, B.V. (2015a). *Anne şiirleri güldestesi*. İstanbul: Hayat Mektebi Yayınları.

Yıldız, B. V. (2015b). *Yağmur hatıraları*. İstanbul: Hayat Mektebi Yayınları.

Yıldız, B. V. (2015c). *Yazarlığa ilk adım*. İstanbul: Hayat Mektebi Yayınları.

Yıldız, B. V. (2016). *İçimdeki haylaz çocuk*. İstanbul: Hayat Mektebi Yayınları.

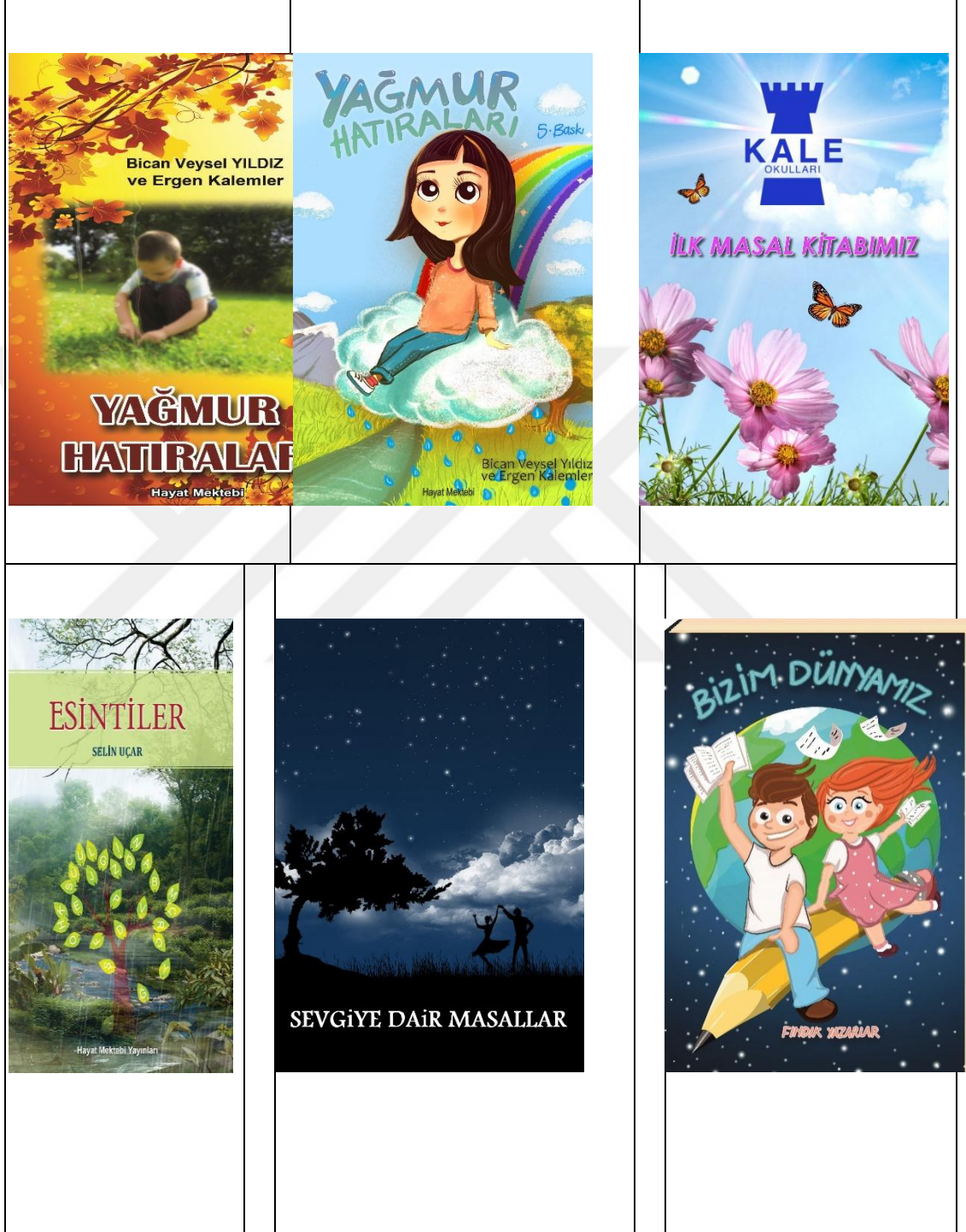

EKLER**Ek 1: Bican Veysel Yıldız'a Ait Fotoğraflar**

Ek 2: Bican Veysel Yıldız'ın Eserlerinden Bazılarının Kapak Fotoğrafları

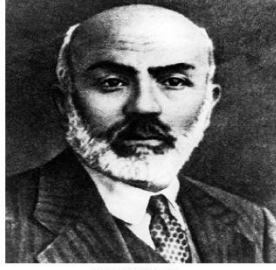

Ek 3: Bican Veysel Yıldız'ın Yazarlık Atölyesi Kapsamında Öğrencilerine Rehberlik Ettiği Eserlerinden Bazılarının Kapak Fotoğrafları

Ek 4: Bican Veysel Yıldız'ın Yayınlanmasına Öncülük Ettiği Fanzinlerden Bazılarının Kapak Fotoğrafları

<p>Yıl: 1 Sayı: 1 12 Aralık 2014 Estikçe bir çıkar.</p> <h1>Herfene</h1> <p><i>Maltepe Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu 7/1 sınıfı öğrencilerinin sanat herfencesidir.</i></p> <p>herfene: (altın herkesi) pederli yünlekle kınalmaz sa otuz o dığı, ve spionlarına herince payıyığı cıhak tıfca.</p> <p>İçimdeki Haylaz Çocuk Stajyer Heyecanlarla Bir Fanzine Başlarken Bican Veysel YILDIZ</p> <p>Birçok yazarın yazı hayatının ilk dönemlerinde yazarak uyguladıkları ve edebiyat ürünlerini yayınlamak için kullandığı on ögür ve baştan yazı organları olan fanziner, önemli birer edebiyat okulu sayılır. Özellikle sosyal medyanın ve basın tekniklerinin daha kısıt olduğu dönemlerde ilk ürünlerini sergilemede, sesini duyurmada birçok sanatçı, kılmistler, büyük önem taşır. Üniversite ve lise gençliği için en yaygın süreli yayın modeli olan fanzilerin Türkiye'de ortaokullarda yayınlama ilk örneği olacak HERFENE.</p> <p>Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu öğretmen ve öğrencileri, bir ilke imı ararak, Türkiye'de ve belki de dünyada ortaokul seviyesindeki öğrenciler tarafından yayımlanan ilk fanzini yayınlamış oldu. Bu benim için büyük bir heyecan vesikası. İtiraf edeyim ki yıllarca birçok gazete ve derginin çıkışında rol üstlenmiş olmama rağmen bunun ayrı bir heyecanı duydum. Bir fanzinin hazretk çalışmaları esnasında rüyalanma gireceği doğrusu hiç düşünmemiştim. Evet, öğrencilerimiz de ben de şçı heyecanlıyız. Bu güzel bir başlangıç.</p> <p>Destek olan meslektaşlarım Necdi Topcu, Tayfun İleri, Hamdi Ateş'e çö çok teşekkür ediyorum. Asıl teşekkürü hak eden fanzin kadar uçan masal yürüklü iki kişiyi burada mutlaka anmamız lazım: Ümit Yazar Özde</p>	<p>Yıl: 1 Sayı: 2 26 Aralık 2014 Estikçe bir çıkar.</p> <h1>Herfene</h1> <p><i>Maltepe Osmangazi İmam Hatip Ortaokulu 7/1 sınıfı öğrencilerinin sanat herfencesidir.</i></p> <p>Doğumunun 81. Yılında Üstada Saygı Özel Sayısı</p> <h2>Sezai Karakoç</h2> 	<p>Yıl: 2 Sayı: 14 08 Haziran 2015 Estikçe bir çıkar.</p> <h1>Herfene</h1> <p><i>Kitabın gölgesinde, kalem ekseni bir dünya için</i></p> <p>Daha özgün ve daha özgür bir yayın anlayışıyla, daha farklı bir Herfene için kanatlanıyoruz.</p> <p>Bazı kalemler için yuvadan uşma vakti geldi, kanatlanıyoruz. Kartallar yuvayı terk eder. Kimesi beklemek, tavuklar içindir.</p>
<p>Yıl: 2 Sayı: 18 12 Ocak 2016 Estikçe bir çıkar.</p> <h1>Herfene</h1> 	<p>HİRA</p> <p>Ferda ve Turan Takmaz Ortaokulu 7/A Sınıfı Öğrencilerinin Fanzini</p> <p>Yıl: 1 Sayı: 1 KASIM 2015</p> 	<p>FİRDEVS</p> <p>Çankaya Müftülüğü Asfalt Firdevs Kur'an Kursu Öğrencilerinin Sesi</p> <p>Yıl: 1 Sayı: 01 Ağustos 2015</p> <p>Çizim: Dide İrem Özalık</p> <p>Bu Sayıda Sizin İçin Yazarlar Hamdi GEVHER - Hatice GÖDEK Bican Veysel YILDIZ - Beyza ERYİĞİT Dide İrem ÖZCELİK - Hatice Kübra TIRHOL Elif BİNİCİ - Rıfka KAYMAZ - Rukiye ATIK</p>

<p>FIRDEVS Çankaya Müftülüğü Asfaltı Fırdevs Kur'an Kursu Öğrencilerinin Ses</p> <p>Yıl: 1 Sayı: 02 Ekim 2015</p> 	<p>Yıl: 1 Sayı: 01 Ağustos 2015</p> <p>ehl-kalem Kalem'e anl içinin adına anıldık ki yazmaya bırakmayacağı.</p> <p>Özge Beyal Kur'an Kursu ve Medine İmam Hatip Okulunun Öğrencilerinin Ortak Eseri</p> <p>HASAT ZAMANI HARMAN YERİNDE YAZMAK Bican Veysel YILDIZ</p> <p>Bir aydan beri Ankara'nın Çankaya, Keçiören ve Pınarlar ilçelerinde yaz Kur'an kurslarının öğrencileriyle Çağ Yetiştirme ve Çağın Yetiştirilmesi Bulaşıcı Projesi kapsamında yazma bilimi üzerine çalışmalar yapıyoruz. Emeklerimizle sermayesini de a maya bağladık. Çukurambar Asfaltı Fırdevs Kur'an Kursu öğrencileriyle, hocaları Hatice Güdük Hanım rehberliğinde, Türkiye'nin ilk Kur'an Kursu özel fani fani yazma yarışması Şimdi de Ankara Pınarlar Müftülüğü Ehl-i Beyt Kur'an Kursu ve Medine İmam Hatip Okulunun Öğrencileri ile Türkiye'nin ilk yazma Kur'an Kursu öğrenci yazma yarışması Ehl-i Beyt Kur'an Kursu ve Medine İmam Hatip Okulunun öğrencileri ile</p>	<p>Yıl: 3 Sayı: 02 MAYIS 2017</p> <p>ehl-kalem Kalem'e anl içinin adına anıldık ki yazmaya bırakmayacağı.</p> <p>Özge Beyal Kur'an Kursu ve Medine İmam Hatip Okulunun Öğrencilerinin Ortak Eseri</p> <p>YILMADAN, SİL BAŞTAN YENİ BİR BAŞLANGIÇ Bican Veysel YILDIZ</p> <p>Bu fani Ankara'nın Çankaya, Keçiören ve Pınarlar ilçelerinde yaz Kur'an kurslarının öğrencileriyle Çağ Yetiştirme ve Çağın Yetiştirilmesi Bulaşıcı Projesi kapsamında yazma bilimi üzerine çalışmalar yapıyoruz. Emeklerimizle sermayesini de a maya bağladık. Çukurambar Asfaltı Fırdevs Kur'an Kursu öğrencileriyle, hocaları Hatice Güdük Hanım rehberliğinde, Türkiye'nin ilk Kur'an Kursu özel fani fani yazma yarışması Şimdi de Ankara Pınarlar Müftülüğü Ehl-i Beyt Kur'an Kursu ve Medine İmam Hatip Okulunun Öğrencileri ile</p>
<p>Yıl: 1 Sayı: 1 23 Ocak 2015</p> <p>ÇAKAL Kalem'e anl içinin adına anıldık ki yazmaya bırakmayacağı.</p> <p>Kapak: Zeynep Zülal ÖBE</p>	<p>Yıl: 1 Sayı: 2 23 Mayıs 2015</p> <p>ÇAKAL Kalem'e anl içinin adına anıldık ki yazmaya bırakmayacağı.</p> <p>Aldanma insanların samimiyetine! Menfaatleri gelir her şeyden önce.. Vaad etmeseydi Allah cenneti; O'na bile etmezlerdi secde!..</p> <p>Mehmet Akif Ersoy</p> <p>2. BASKI: 18.10.2015</p>	<p>Yıl: 1 Sayı: 3 27 Aralık 2015</p> <p>ÇAKAL Kalem'e anl içinin adına anıldık ki yazmaya bırakmayacağı.</p> <p>2. BASKI: 30.12.2015</p> <p>Dünümüzde, günümüzde, yarınlarımızı ışık tutan büyük müftekârlar ve şair Mehmet Akif'i ölüm yıl dönümünde rahmet ve minnetle anıyoruz.</p>

